

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

การให้รัฐสภาเปิดอภิปรายทั่วไป

ตามมาตรา ๒๑๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

อ.พ. ๑/๒๕๔๘ สมัยสามัญทั่วไป

จัดทำโดย

กลุ่มงานบริการวิชาการ

สำนักวิชาการ

โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๓ , ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๔-๙

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961154457

เอกสารประกอบการพิจารณา

การให้รัฐสภาเปิดอภิปรายทั่วไป

ตามมาตรา ๒๑๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยรวบรวม ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวที่ตัดจากหนังสือพิมพ์ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ประกอบการพิจารณา แก่สมาชิกรัฐสภา และผู้สนใจทั่วไป

เอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้จัดทำ การนำข้อความหรือส่วนหนึ่ง ส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างที่มากำกับไว้ด้วย

หากต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๒๒๔๔-๒๐๗๐ - ๐-๒๒๔๔-๒๐๗๒ โทรสาร ๐-๒๒๔๔-๒๐๗๓

กลุ่มงานบริการวิชาการ

สำนักวิชาการ

สารบัญ

หน้า

๑. สารสำคัญการให้รัฐสภาเปิดอภิปรายทั่วไป ตามมาตรา ๒๑๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)	๑
๒. ปัญหาการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้	
๒.๑ ความเป็นมาของการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้	๒
๒.๒ ประวัติของเมืองปัตตานี	๖
๒.๓ ลำดับเหตุการณ์การก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ - ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๘	๑๐
๒.๔ วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ ภารกิจและเจตนารมณ์ ของ ผอ. สสส. จชต. พันธกิจและเป้าหมาย	๑๗
๒.๕ แนวทางการเอาชนะที่หมู่บ้าน	๒๔
๒.๖ แนวทางปฏิบัติของข้าราชการที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	๓๓
๒.๗ แนวทางปฏิบัติราชการสนามของกองทัพบก	๓๕
๒.๘ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	๓๖
๒.๙ การดำเนินงานด้านกิจการพลเรือน	๓๘
๒.๑๐ โครงการ “ตำบลสานสัมพันธ์”	๔๖
๒.๑๑ การพัฒนาพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้	๔๘
๒.๑๑.๑ บัญชีจัดสรรงบประมาณของกองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุข จังหวัดชายแดนภาคใต้ปีงบประมาณ ๒๕๔๘	๕๓/๖
๒.๑๒ แนวทางปฏิบัติด้านการศึกษาและแนวทางที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับนโยบายจากรัฐบาล	๕๖
๒.๑๓ รายงานข้อมูลสถิติผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บคดีอุกฉกรรจ์ และสะเทือนขวัญ และเหตุที่ต้องรายงานด่วน จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๔๔ - ๒๕๔๘	๕๙
๒.๑๔ รายงานข้อมูลสถิติผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บคดีอุกฉกรรจ์ และสะเทือนขวัญ และเหตุที่ต้องรายงานด่วน จังหวัดยะลา ปี ๒๕๔๔ - ๒๕๔๘	๖๑
๒.๑๕ รายงานข้อมูลสถิติผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บคดีอุกฉกรรจ์ และสะเทือนขวัญ และเหตุที่ต้องรายงานด่วน จังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๔๔ - ๒๕๔๘	๖๓
๒.๑๖ กองพลพัฒนาและพิทักษ์ทรัพยากร	๖๕
๒.๑๗ รายชื่อคณะกรรมการสมานฉันท์แห่งชาติ	๖๘

๓. ปัญหาความยากจน

๓.๑ สถานการณ์การกระจายรายได้ของไทยปี ๒๕๕๗	๗๐
๓.๒ ข้อมูลด้านรายได้และเส้นความยากจนจังหวัดปัตตานี	๗๘
๓.๓ ข้อมูลด้านรายได้และเส้นความยากจนจังหวัดยะลา	๗๙
๓.๔ ข้อมูลด้านรายได้และเส้นความยากจนจังหวัดนราธิวาส	๘๐
๓.๕ มติคณะรัฐมนตรี	
๓.๕.๑ ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจน	๘๑
๓.๕.๒ รายงานผลการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน	๘๖
๓.๕.๓ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานและอาชีพใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ครั้งที่ ๕)	๘๙
๓.๖ ตารางแสดงประเภทของหนี้สินที่มีอยู่	๙๑
๓.๗ ตารางแสดงปัญหาของผู้ลงทะเบียน	๙๓
๓.๘ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้	๙๔
๓.๙ แผนงาน/โครงการ/งานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)	๑๑๑

ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑	๑. นายชงคชาญ สุวรรณเมณี
	๒. นางสาววัชรภรณ์ จ้อยลำเพ็ญ
กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒	๑. นายนิทัศน์ ยาลิทธิ
	๒. นางจงเดือน สุทธิรัตน์
	๓. นายนพดล น้อยจ้อย
	๔. นายศุภโชค ชุนอิว
กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓	๑. นางมาลินี คงริน
	๒. นางสาวศุภพวรรณ์ สุขพุ่ม
ผู้บันทึกข้อมูล	๑. นางสาวอัจฉรา ชุมเหล็ก
	๒. นายสุเทพ น้อยนารถ
	๓. นางสาวยุพเยาว์ ทองดี
	๔. นางสาวสุชิตา วิจิตรเทมีย์

๒๙ มีนาคม ๒๕๕๘

สาระสำคัญ
การให้รัฐสภาเปิดอภิปรายทั่วไป ตามมาตรา 213 ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

การให้รัฐสภาเปิดอภิปรายทั่วไป ตามมาตรา 213 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เกี่ยวกับการแก้ปัญหาความยากจนและการแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

เหตุผล

โดยที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่า แม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนให้หมดไป และได้ดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องมาโดยตลอดอันเป็นเหตุให้ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขไปในระดับหนึ่ง ดังจะเห็นได้ว่าคนจนมีสัดส่วนลดลงจาก 8.9 ล้านคน ในปี 2543 เหลือ 6 ล้านคนในปี 2547 อย่างไรก็ตาม ปัญหาดังกล่าวก็ยังคงมีอยู่และอาจเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ซึ่งรัฐบาลก็ได้ใช้นโยบายเข้าถึง เข้าใจและพัฒนาเป็นหลักสำคัญในการแก้ปัญหาใน 3 จังหวัดดังกล่าวมาโดยตลอด และโดยที่ทั้งสองเรื่องเป็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยทั้งชาติในการร่วมแรงร่วมใจกันแก้ปัญหาดังกล่าวให้ลุล่วงไปด้วยดีโดยเร็วที่สุด

ปัญหาการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ความเป็นมา

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล ซึ่งมีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 78 ถ้าพิจารณาอย่างแท้จริงในทางประวัติศาสตร์ต้องยอมรับว่าดินแดนที่เรียกว่า "ปัตตานีดารุสสลาม" (ดินแดนแห่งสันติ) เจ้าเมืองมลายูมุสลิมปกครองรัฐปัตตานี ดารุสสลาม ต่อเนื่องกันเกือบ 600 ปี ในที่สุด ได้เสียอธิปไตยอย่างสมบูรณ์แก่ราชอาณาจักรสยาม ในต้นศตวรรษที่ 19 รัฐปัตตานี ดารุสสลาม ถูกแบ่งออกเป็น 3 จังหวัด คือ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส อย่างที่เราเห็น ในปัจจุบัน สำหรับจังหวัดสตูล นับเป็นส่วนหนึ่งของรัฐเคดาห์ ของสหพันธรัฐมาเลเซีย ฉะนั้น ถ้าเรามองในเชิงวิชาการแล้ว โดยประวัติศาสตร์รัฐปัตตานีเคยเป็นรัฐมลายูอิสระมาก่อนในทางกลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnicity) และวัฒนธรรม (Culture) ดินแดนที่เรียกว่า รัฐปัตตานี อยู่ในโลกมลายูมาก่อน (Malay Culture World) เมื่อดินแดนส่วนนี้มาเป็นส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรสยามหรือไทย รัฐปัตตานีในทางวิชาการกลายเป็นรัฐกันชน (Buffer State) ระหว่างโลกมลายูกับรัฐไทย (Malay World and Thai World) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ระหว่างโลกมุสลิมกับโลกพุทธ (Muslim World and Buddhist World) ซึ่งทั้งสองรัฐมีจักรวาลทัศน์ (Cosmology) ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง สิ่งที่น่าสนใจชาวไทยมุสลิมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความภาคภูมิใจ 3 ประการด้วยกัน กล่าวคือ

1. ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์รัฐปัตตานีอันยาวนาน
2. ความภาคภูมิใจในฐานะศูนย์กลางที่มีความเจริญรุ่งเรืองมากแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (One of the International Entrepotyrade of Southeast Asia) ในศตวรรษที่ 17
3. เป็นศูนย์กลาง การศึกษาอิสลาม แห่งภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (Centre for Islamic Studies in Southeast Asia) ในศตวรรษที่ 19

ความภาคภูมิใจสามประการนี้ยังตรึงอยู่ในความรู้สึกของประชาชนมุสลิมตราប់ถึงทุกวันนี้ ฉะนั้น เมื่อรัฐจะกำหนดนโยบายเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ รัฐจะต้องเข้าใจประวัติศาสตร์ภูมิหลังของบริเวณนี้อย่างชัดเจน มิฉะนั้น นโยบายที่กำหนดอาจผิดพลาดซ้ำแล้วซ้ำอีกเหมือนในอดีตที่ผ่านมา อาทิเช่น นโยบายรัฐนิยม (Thai Nationalism) นโยบายผลสมกลมกลืน (Acesimilation) และนโยบายเลือกปฏิบัติ (Discrimination) ต่อมา กระแสการเมืองภายในประเทศเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น รัฐเริ่มดำเนินนโยบายที่ค่อนข้างถูกต้อง คือ นโยบายบูรณาภาพ (Integration) และนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่ฉบับที่ 1 ในปี 2521 เป็นต้นมา สถานการณ์ภาคใต้เริ่มดีขึ้นประกอบกับคำสั่งที่ 66/23 ที่ออกมาเพื่อให้คนไทยทุกคนทั้งประเทศที่สำนึกผิดกลับมาร่วมพัฒนาชาติไทย นับว่าเป็นการลดกระแสความรุนแรงลงได้ดีมาก คนไทยทุกฝ่ายเริ่มรู้สึกผ่อนคลายกับนโยบายของรัฐที่กล่าวมานี้ เป็นพัฒนาการของนโยบายต่าง ๆ ที่ออกด้วยรัฐแต่ละยุคแต่ละสมัยว่า มี

ลักษณะอย่างไร โดยเฉพาะนโยบายรัฐนิยมเป็นนโยบายที่สร้างความรู้สึกร่วมกันข้างลบ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือสร้างแผลแห่งความเจ็บปวดที่ยากจะรักษาให้กลับมาสู่ภาวะปกติต้องอาศัยระยะเวลาและความจริงใจเท่านั้นที่จะเป็น "ยา" รักษาแผลความเจ็บปวดได้ นับว่าโชคดียิ่งใหญ่ในบ้านเมืองของเราที่มีใจรักความเป็นธรรมสามารถปรับทิศทางนโยบายได้อย่างรวดเร็ว ทำให้สถานการณ์ที่เลวร้ายกลับมาสู่ภาวะที่ผ่อนคลายเป็นได้ แม้ว่าสถานการณ์ในอดีตจะรุนแรงมีการก่อกบฏความคิดแยกดินแดนและการต่อสู้ด้วยอาวุธ นั่นคือสถานการณ์ในยุคแรกหลังจากอังกฤษและไทยได้เซ็นสัญญาที่เรียกว่า "สัญญาอังกฤษ - ไทย" (Anglo-Siamese Treaty) ซึ่งเซ็นในวันที่ 10 มีนาคม ค.ศ.1909 (พ.ศ.2452) ในสมัยพระพุทธเจ้าหลวง (ร.5) เพื่อเป็นการแลกกับอธิปไตยของไทย 2 ประการ คือ อธิปไตยทางการศาล และ อธิปไตยทางด้านเศรษฐกิจที่ชาติไทยเสียแก่ชาติตะวันตกที่รู้จักในนามสิทธิพิเศษนอกอาณาเขต (Extra Territorial Right) นำไปสู่ การยกดินแดนบางส่วนให้แก่ชาติอังกฤษ คือ กลันตัน ตรัง กานู เปอรลิส และเคดะห์ เป็นส่วนหนึ่งของไทย ส่วนเส้นแบ่งเขตแดนทางรัฐกลันตันกับจังหวัดนราธิวาส ยึดแม่น้ำสุโข-โก-ลก โดยเอา "ร่องน้ำลึก" เป็นฐาน ส่วนทางด้านรัฐเปรัก เปอรลิส และเคดะห์ ยึดเส้นสันปันน้ำเป็นฐาน ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นจะเป็นอุทธานธรมอย่างดีที่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องในบ้านเมืองจะต้องทำความเข้าใจและเข้าใจให้กว้างขึ้น ถ้าจะแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องเข้าใจพื้นฐานทางด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นให้ชัดเจน การศึกษาประวัติศาสตร์มิใช่สิ่งเลวร้ายกลับเป็นสิ่งที่ดีเพราะเป็นการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาของชาติให้ถูกต้อง มิให้ผิดพลาดซ้ำแล้วซ้ำอีกอย่างในอดีตที่ผ่านมา เพราะต่างฝ่ายต่างไม่ยอมรับซึ่งกันและกันสถานการณ์ ความรุนแรง ในจังหวัดชายแดนภาคใต้เริ่มเกิดขึ้นภายหลังเซ็นสนธิสัญญา 10 มีนาคม ค.ศ.1909 (พ.ศ.2452) มาเปลี่ยนแปลงหลังอังกฤษให้เอกราช แก่สหพันธรัฐมลายา หรือปัจจุบันนี้ เรียกว่าสหพันธรัฐมาเลเซีย

การต่อสู้ของขบวนการแบ่งแยกดินแดนที่หวังจะไปผนวกเป็นส่วนหนึ่งของบริติชมาเลย์ (British Malay) ได้เปลี่ยนแปลง เป็นการต่อสู้เพื่อ "ความยุติธรรม และการรักษาเอกลักษณ์ของตนเอง" (The Struggle for Maintaining Justice and Self Identity) แต่น่าเสียดาย ทางฝ่ายรัฐไทยได้ดำเนินนโยบาย "รัฐนิยม" ขึ้นในขณะนั้น คือ เน้นด้านการปราบปรามและวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นหลัก ทำให้สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ประกอบกับการตายของนายฮะยีสุหลง โต๊ะมีนาที่ไร้ร่องรอยและไม่มีคำตอบ สถานการณ์ดูเหมือนจะเลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์ของปัตตานี ความขัดแย้งระหว่างประชาชนมุสลิมกับรัฐที่ความรุนแรงยิ่งกว่ายุคใด ๆ ที่หวาดกลัวไม่มีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการประกอบอาชีพและศาสนาถูกกดดันจากฝ่ายรัฐ กฎหมายอิสลามที่ว่าด้วยครอบครัวและมรดกและวัฒนธรรมมุสลิมถูกยกเลิกไปด้วยรัฐทั้ง ๆ ที่ในยุคปฏิรูปการเมืองการปกครองภายใต้รัฐบาลของพระพุทธเจ้าหลวง (ร.5) ให้สิทธิพิเศษ และหลักประกัน ให้พี่น้องชาวไทยมุสลิมสามารถใช้กฎหมายพิเศษนี้ได้ เพราะพระองค์ถือว่าเป็นกฎหมายส่วนตัว (Personal Law) และการปฏิบัติศาสนกิจอย่างอิสระตามความเชื่อ ในหลักศาสนาอิสลาม

ต่อมา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลที่ใช้นโยบาย "รัฐนิยม" ลึกลับที่สุด รัฐบาลใหม่ก็ยังเป็นนโยบายปราบปรามเช่นเดิม ความรู้สึกของพี่น้องประชาชนชาวไทยมุสลิมไม่ไว้ใจฝ่ายรัฐว่า จะทำอะไรกับพวกเขาอีก ทั้งสองเหตุการณ์ทำให้มีการอพยพของพี่น้องชาวไทยมุสลิมไปอาศัยอยู่ในประเทศเพื่อนบ้านของบริติชมาเลย์ (British Malay) โดยอาศัยญาติพี่น้องที่อยู่ฝั่งมาเลย์มากขึ้นเพราะประชาชนไม่ไว้ใจการกระทำของเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐ ผู้บริสุทธิ์จำนวนมาก ถูกจับกุมโดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรมหรือการฆ่าโดยไม่รู้สาเหตุ ทำให้ประชาชนเกิดความกลัวและเกลียดชังฝ่ายรัฐและต่อมาเปลี่ยนรัฐบาลใหม่ โดยมีนโยบายจัดการการศึกษาให้อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ โดยเฉพาะ พระราชบัญญัติการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เป้าหมายคือ "ปอเนาะ" ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาทางศาสนากลายเป็นเหยื่อของพระราชบัญญัติฉบับนี้ จากสถิติที่พบว่า ก่อนที่จะมี พ.ร.บ. นี้เกิดขึ้นในพื้นที่ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จำนวนปอเนาะ มีทั้งหมด 500 กว่าแห่ง ผลของนโยบายนี้ทำให้ปอเนาะ 150 โรงจาก 500 กว่าโรง ปิดตัวเอง เป็นการประท้วงรัฐบาลที่จะให้ "ปอเนาะ" จดทะเบียนเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจากจำนวน "ปอเนาะ" 150 โรง 1 ในจำนวนนั้น คือ ปอเนาะที่ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ปิดตัวเอง เพราะประกาศต่อสู้ด้วยอาวุธต่อต้านรัฐบาล นี่คือการเริ่มต้นของขบวนการ BRN (Barisan National Revolusi) แนวร่วมปฏิวัติแห่งชาติภายใต้การนำโดยนายฮายีอัब्ดุลการิม ฮะยีอาแซ เพราะทางฝ่ายเจ้าของ "ปอเนาะ" ถือว่ารัฐบาลแทรกแซงกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรมมาอยู่ ที่พวกเขาดำเนินกิจกรรมมาเป็นเวลาอันยาวนาน ในประวัติศาสตร์ปัตตานี จะต้องตกอยู่ภายใต้การควบคุม ของรัฐ และเป็นครั้งแรก ที่หลักสูตรสามัญและอาจารย์ที่มีโซมุสลิม เข้ามาสู่สถาบันอันศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนาอิสลาม ทำให้บรรดาเจ้าของ "ปอเนาะ" หรือ "โต๊ะครู" (อาจารย์) ไม่พอใจต่อนโยบายของรัฐ จนถึงปัจจุบันนี้ไปทำลายความเชื่อของพวกเขาประกอบกับในยุคนี้ รัฐบาลมีนโยบายการสร้าง "ศูนย์ประชากร" ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยอพยพพี่น้องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน) มาอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ "นิคมสร้างตนเอง" (Self Settlement) สร้างความไม่พอใจต่อประชาชนชาวไทยมุสลิมเป็นจำนวนมาก ว่ารัฐบาลใช้มาตรการขยายดินแดนให้ชาวไทยพุทธมารุกรานชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา ในขณะที่ชาวไทยมุสลิมเองมีปัญหาที่ทำมาหากินกลับไม่ได้รับการจัดสรร ก็ยังสร้างความรู้สึกไม่มั่นคงในชีวิตประจำวันของพวกเขามากขึ้น บังเอิญพี่น้องชาวไทยพุทธที่อพยพมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือไม่เข้าใจขนบธรรมเนียมประเพณีของมุสลิม ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่นี้เต็มไปด้วยสัตว์ป่านานาชนิด ถูกจับเอาไปเป็นอาหาร ซึ่งสัตว์บางชนิดเป็นที่ห้ามในศาสนาอิสลาม บุคคลเหล่านั้นจับมาเป็นอาหารโดยไม่สนใจว่าการรับประทานสัตว์บางชนิดต่อหน้าต่อตาชาวไทยมุสลิม สร้างความน่ารังเกียจขนาดไหนซึ่งยังเลื่องลือ และสุกรซึ่งก็เป็นสัตว์ที่ชาวไทยมุสลิมรังเกียจ ยิ่งทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้งมากขึ้น อันเป็นต้นเหตุของความไม่พอใจและความขัดแย้งในพื้นที่มากขึ้น พี่น้องชาวไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดความรู้สึกว่า รัฐบาลจงใจสร้างสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับดินแดนส่วนนี้ จากสาเหตุดังกล่าวมา

แล้ว คือ พ.ร.บ.การศึกษาและการสร้างนิคมตนเองนำไปสู่การจับกุมครูไทยพุทธมายังห้องเรียนเป็นที่ทราบกันทั่วไปมาแล้ว

เมื่อรัฐบาลในยุคต่อมาได้เชิญบรรดาผู้นำศาสนาและผู้ทรงคุณวุฒิ มาเป็นที่ปรึกษาให้หน่วยงานของรัฐที่มีความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ข้าราชการบางหน่วยงาน เริ่มเข้าใจปัญหามากขึ้น การแก้ปัญหาดูเหมือนจะได้รับการตอบสนองจากประชาชนชาวไทยมุสลิมว่า รัฐบาลเริ่มทำในสิ่งที่ถูกต้องกับหลักการศาสนาและวิถีการดำเนินชีวิตของพี่น้องมุสลิม ทำให้สถานการณ์คลี่คลายในทางที่ดีขึ้น แต่การกดขี่ข่มเหงประชาชนชาวไทยมุสลิมก็ยังไม่ยุติลง เพราะกลไกของรัฐบางหน่วยงานยังไม่เข้าใจ ฉะนั้น เงื่อนไขสงครามที่กลไกรัฐบางหน่วยงานที่ยังไม่ยุติ สร้างปัญหาความกดดันต่อประชาชนชาวไทยมุสลิม ยังมีอยู่ทั่วไป ในที่สุดทางฝ่ายบ้านเมืองได้มีจิตสำนึกอย่างแจ่มแจ้งในการที่จะแก้ไขปัญหาลดจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีมติคณะรัฐมนตรีให้มีการชั่งนโยบายความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ฉบับที่ 1 ปี 2521 ฉบับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ แต่ก็น่าเสียดาย นโยบายความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ฉบับที่ 1-3 ยังเป็นนโยบายปิดกั้นทราบกันเฉพาะบางคน ส่วนประชาชนที่เป็นรากเหง้าของสังคมยังไม่ทราบ และไม่เคยเห็นหน้าตาของนโยบายความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่าเป็นอย่างไร ในที่สุดนโยบายความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ฉบับปัจจุบันคือ พ.ศ. 2542 - 2546 ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงโฉมหน้านโยบายความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ถือว่าหลาย ๆ ฝ่ายมีส่วนแสดงความคิดเห็นและยิ่งกว่านั้นเป็นการประกาศครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของนโยบายความมั่นคง เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นนโยบายสาธารณะ (Public Policy) ที่ประชาชนทุกคนสามารถสัมผัสได้และเป็นนโยบายที่ประกาศเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างแท้จริงที่นโยบายนี้ยอมรับ "ความหลากหลายทางวัฒนธรรม หรือ ยอมรับความแตกต่าง" ของบุคคลในสังคม ยิ่งกว่านั้นการที่ทุกฝ่ายกล้าประกาศที่คิดว่าเป็นหัวใจของนโยบาย ฉบับนี้ก็คือ "อยู่อย่างมุสลิมในสังคมไทย" นั่นคือการประกาศเจตนารมณ์ของฝ่ายบ้านเมืองที่จะทำลายกำแพงความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน ระหว่างชาวไทยมุสลิมกับชาวไทยพุทธ โดยเฉพาะประกอบกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2540 ได้ประกาศไว้ชัดเจนในมาตรา 4 "ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง" และมาตรา 5 "ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิดเพศหรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน"

ที่มา : เรียบเรียงจากบทความของ ผ.ศ.ดร. พีรยศ ราฮิมมูลา อาจารย์ประจำแผนกวิชารัฐศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประวัติของเมืองปัตตานี*

จากหลักฐานเอกสารโบราณของจีน อาหรับ ชาว มลายู และจารึกของชาวอินเดียที่ปรากฏนามรัฐสำคัญแห่งหนึ่งบนแหลมมลายู ซึ่งออกเสียงในแต่ละภาษา เช่น หลังยาซิว หลังยาซีเจีย (ภาษาจีน พุทธศตวรรษที่ ๑๑ - ๑๒ และ ๑๖ - ๑๘) ลังคาโคกะ อิลังคาโคกะ (ภาษาสันสกฤต ภาษาทมิฬ พุทธศตวรรษที่ ๙ และ ๑๖) เล็งกะสุกะ(ภาษาชวา พุทธศตวรรษที่ ๒๐) ลังคะสุกา (ภาษาอาหรับพุทธศตวรรษที่ ๒๑)ลังกาสุกะ (ภาษามลายู พุทธศตวรรษที่ ๒๔) ชื่อที่ปรากฏนี้ นักวิชาการสันนิษฐานว่า จะเป็นชื่อเมืองเดียวกันที่น่าจะเคยตั้งอยู่ในรัฐเคดะห์ ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย และจังหวัดปัตตานีในประเทศไทย แต่ในสมัยหลังศูนย์กลางของเมืองแห่งนี้น่าจะอยู่ที่จังหวัดปัตตานี เนื่องจากชาวพื้นเมืองในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๒๔ ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๕ ยังกล่าวว่าเมืองปัตตานีพัฒนาขึ้นมาจากเมืองลังกาสุกะสอดคล้องกับตำนานเมืองไทรบุรีที่กล่าวว่ารามะโรงมหาวงศ์ทรงสร้างลังกาสุกะบนฝั่งตะวันตกที่เคดะห์ และพระราชนัดดาของพระองค์ได้มาสร้างลังกาสุกะที่ปัตตานี ชาวพื้นเมืองเรียกแถบนี้ว่าลังกาสุกะ จนกระทั่งแม่น้ำปัตตานีเปลี่ยนทิศทางเดิน(หม่อมเจ้าจันทร์จิรายุ รัชนี้ ,2539:107) ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๙ ชุมชนลังกาสุกะเสื่อมลงไป เนื่องจากข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์และศาสนาวัฒนธรรมของชาวเมืองเปลี่ยนไป

จากหลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงร่องรอยของความเจริญรุ่งเรืองในอดีตของปัตตานีที่บริเวณอำเภอยะรังเป็น ชากร่องรอยของเมืองโบราณขนาดใหญ่ซ้อนทับกันถึง ๓ เมือง นักภูมิศาสตร์เชื่อว่า เมืองโบราณขนาดใหญ่ที่บริเวณอำเภอยะรังนั้นหมดความสำคัญลงน่าจะมีเหตุผลประการหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำทะเลช่วงระยะเวลา ๑,๐๐๐ ปี ที่ผ่านมาโดยลดลงระดับหนึ่งมีผลทำให้ชายฝั่งทะเลอยห่างออกไปจากเดิม ดังนั้น ที่ตั้งของชุมชนจึงไม่เหมาะที่จะเป็นทำเลของการเป็นเมืองท่าค้าขายอีกต่อไป จึงต้องย้ายที่ตั้งศูนย์กลางการปกครองจากเมืองประแวในเขตเมืองโบราณยะรังมาที่เมืองปัตตานีบริเวณที่ตั้งมัสยิดกรือเซะ ตำบลตันหยงลูโละ อำเภอเมืองปัตตานี และนำมาซึ่งการย้ายที่ตั้งของเมืองในระยะเวลาต่อมา แม้ว่าจะไม่สามารถระบุระยะเวลากำเนิดของเมืองปัตตานีได้อย่างชัดเจน แต่เมืองปัตตานีก็ได้ปรากฏชื่อ และเจริญรุ่งเรืองขึ้นมาเป็นลำดับตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๙ เป็นอย่างน้อย ในพุทธศตวรรษที่ ๒๔ ศูนย์กลางการปกครองของเมืองปัตตานีได้ย้ายมายังจะบังติกอติดกับแม่น้ำปัตตานี และสร้างวังจะบังติกอขึ้นใหม่ มีตลาดการค้าแห่งใหม่เกิดขึ้น คือ ตลาดจีนซึ่งได้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อมาเป็นเมืองปัตตานีในปัจจุบัน [รวมระยะเวลาทั้งสิ้นรวม ๔๐๐ ปี ที่เมืองปัตตานีที่กรือเซะและบานาเจริญรุ่งเรืองสูงสุด จนได้ชื่อว่าเป็น "มหานคร" ภูมิภาคนี้]

อาณาจักรลังกาสุกะ อาณาจักรฟูนัน และอาณาจักรจัมปา ได้รับอิทธิพลอย่างมากจากอารยธรรมอินเดีย และถือว่าเป็นอาณาจักรแรกสุดบนแผ่นดินเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เป็นรัฐแห่งอารยธรรมอินเดียมาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๖ - ๗ รัฐทั้งสามตั้งอยู่บนคาบสมุทรมุขซึ่งเป็นเส้นทางติดต่อกันระหว่างอินเดียกับจีน อาณาจักรฟูนันเจริญสูงสุดในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๐ ในพุทธศตวรรษที่ ๑๑ ลังกาสุกะได้ส่งทูตและผู้แทนการค้าไป

ที่มา : สำนักงานคลังปัตตานี

ติดต่อกับสัมพันธ์กับจีน ในช่วงต่อจากนั้นมาชื่อลังกาสูกะ (จีนเรียก ลัง-ยา-ซู) ก็เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง เรื่องสินค้าของพ่อค้าชาติต่างๆ นิยมแวะพักจอดเรือและค้าขายที่นี้กันมาก เมื่อถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๒ อาณาจักรสุโขทัยก็เสื่อมลง อาณาจักรเจนละของเขมรเจริญขึ้นมาแทน และสืบทอดแบบแผนของศาสนายินดูและพุทธ ในพุทธศตวรรษที่ ๑๔ ดินแดนของอาณาจักรเจนละก็กลายเป็นอาณาจักรเขมรโดยสมบูรณ์ ขณะที่อาณาจักรจัมปายยังคงครอบครองดินแดนแถบเวียดนามและอาณาจักรลังกาสูกะปกครองดินแดนคาบสมุทรมลายู

พุทธศตวรรษที่ ๑๔ - ๑๕ รัฐลังกาสูกะเริ่มเสื่อมอำนาจลงกระทั่งตกเป็นเมืองขึ้นของกษัตริย์กรุงศรีวิชัย และกษัตริย์โจฬะแห่งอินเดียใต้ ต่อมาในราวกลางพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ชาวจีนชื่อ เจาจูกัว ได้เขียนเล่าไว้ในหนังสือชื่อ ชูฝั้นจี ว่า เมืองลังกาสูกะเป็นเมืองหนึ่งใน ๑๕ เมือง ที่เป็นเมืองขึ้นของสันโฝจิหรือศรีวิชัย หนังสือเนเกอรากะอรรถาความาของพระปัญจะก็ว่ากองทัพเรือของอาณาจักรมัชฌิมพิทได้เข้ายึดครองรัฐต่างๆ บนแหลมมลายู มีปะหัง ตรังกานู กลันตัน และลังกาสูกะ ในปี พ.ศ. ๑๘๓๕ ในระยะเดียวกันนี้อาณาจักรสุโขทัย ได้แผ่อำนาจเข้ามาครอบครองรัฐอโยธยา-สุพรรณภูมิและนครศรีธรรมราชทำให้เกิดพลังสามารถขับไล่อิทธิพลของกษัตริย์มัชฌิมพิทออกไปจากแหลมมลายูสำเร็จ รัฐลังกาสูกะจึงเข้ามารวมอยู่ในพระราชอาณาจักของไทยเป็นครั้งแรกภายใต้การควบคุมของเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชตั้งแต่นั้นมา ในปี พ.ศ. ๑๘๖๖ อาณาจักรสุโขทัยหลังจากพ่อขุนรามคำแหงสิ้นพระชนม์(พ.ศ. ๑๘๔๓) แล้ว กษัตริย์องค์ต่อๆ มาไม่สามารถดำรงความเป็นผู้นำได้ พระบรมราชา กษัตริย์แห่งรัฐอโยธยา(สมเด็จพระบรมชนกของพระเจ้าอู่ทอง) ทรงปฏิเสธอำนาจของอาณาจักรสุโขทัย ได้เข้ายึดครองเมืองนครศรีธรรมราชตลอดไปจนถึงหัวเมืองต่างๆบนแหลมมลายู จนกระทั่งถึงเกาะสิงคโปร์

ครั้นถึงพ.ศ. ๑๘๘๕ กษัตริย์อโยธยาก็ส่งพระพนมวังนางสะเดียงทอง ออกมาปกครองเมืองนครศรีธรรมราช พระพนมวังได้สร้างเมืองนครดอนพระ(อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี) ขึ้นเป็นศูนย์กลางการปกครองอยู่ชั่วคราว ต่อมาในปีพุทธศักราช ๑๘๘๗ พระพนมวังแต่งตั้งให้พระฤทธิเทวา (เจสุตตรา) ออกไปครองเมืองตานี หนังสือสยามเราส์เมืองตานีเรียกชื่อเมืองตานีสมัยนั้นว่า "โกตามหาลิขัย" ส่วนหนังสือเนเกอรากะอรรถาความา เรียกว่า "ลังกาสูกะ" และว่าพระฤทธิเทวาได้นำชาวเมืองโกตามหาลิขัยไปช่วยพระเจ้าอู่ทองสร้างกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. ๑๘๘๐ - ๑๘๘๓) ครั้นล่วงมาถึงรัชสมัยของพญาอินทราชาผู้เป็นเหลนปู่ของพระฤทธิเทวา จึงได้ย้ายเมืองโกตามหาลิขัย(หรือเมืองลังกาสูกะ) คือ เมืองโบราณที่ตั้งอยู่บ้านปราวันหรือปราวแคว อำเภอยะรัง มาสร้างเมืองปัตตานีขึ้นใหม่ ในปีพุทธศักราช ๒๐๑๒ถึงปี ๒๐๕๗ ณ บริเวณสันทรายใกล้ปากน้ำปัตตานี ได้แก่ ตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานีในปัจจุบัน ขณะเดียวกันอาณาจักรอยุธยาเกิดทำสงครามกับอาณาจักรล้านนาไทย เป็นเหตุให้เสียรั้งพล และยุทธโธปกรณ์ไปเป็นอันมาก มะละกาซึ่งเคยเป็นประเทศราชของไทยมาก่อน กลับเจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านกำลังทหาร เศรษฐกิจ และการเมือง จึงทำการแข็งเมืองไม่ยอมส่งเครื่องราชบรรณาการแก่ไทยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถได้ส่งกองทัพไป ตีมะละกาถึงสองครั้งแต่ไม่สำเร็จ ฝ่ายมะละกากลับส่งกองทัพเข้ายึดครองเมืองขึ้นของไทยจนหมด ได้แก่ ปาหัง ตรังกานู กลันตัน ไทรบุรี ฯลฯ ในขณะเดียวกัน มะละกาก็ทำหน้าที่เผยแพร่ศาสนาอิสลามไปด้วย ปัตตานีซึ่งเคยนับถือศาสนาพุทธมาก่อน

กียอมโอนอ่อนผ่อนตามสุดตามันสุร์ซารีษัตรีย์มะละกา หันมารับศาสนาอิสลามในรัชสมัยพญาอินทรีรา ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนพระนามเป็นสุรต่านอิสมาเอลซารี กล่าวกันว่าในสมัยนี้ปัตตานีได้มีการทำลาย พระพุทธรูป เทวรูป โบราณสถานในเมืองโกตามหาลิษัย (หรือลังกาสุกะ) จนหมดสิ้น หลังจากนั้นเรื่องราวของเมือง ลังกาสุกะก็หายไปจากหน้าประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปรากฏชื่อเมืองปัตตานีโดดเด่นขึ้นมาแทนที่ เมื่อโปรตุเกสเข้ามายึดครองเมืองมะละกาได้จากสุลต่านมะหะหมุด ในปี พ.ศ.๒๐๕๔ และพยายามขยาย อิทธิพลทางการค้ามาทางตอนเหนือของคาบสมุทรมลายู และเข้ามาตั้งสถานี การค้าในเมืองชายฝั่งทะเลทำให้ เมืองปัตตานีเป็นเมืองท่าหลักเมืองหนึ่ง แม้ว่าปัตตานีเป็นเมืองประเทศราช แต่เนื่องจากปัตตานีมีความเจริญ มั่นคงทางเศรษฐกิจ ทำให้เจ้าเมืองปัตตานีต้องการเป็นอิสระหลายครั้ง ในปี พ.ศ.๒๐๙๒ ในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิพม่ายกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา พระยาตานีศรีสุลต่านได้นำกองทัพเรือไปช่วยราชการสงคราม แต่เมื่อเห็นว่ากองทัพกรุงศรีอยุธยาเสียทีแก่พม่าจึงถือโอกาสทำการขบถยกกำลังบุกเข้าไปในพระบรมมหาราชวัง สมเด็จพระมหาจักรพรรดิหนีข้ามฟากไปประทับบนเกาะมหาพราหมณ์ จนเมื่อกองทัพไทยรวบรวมกำลังได้แล้ว จึงยกกองทัพโอบล้อมตีกองทัพเมืองตานีแตกพ่ายไป

ในปี พ.ศ.๒๑๔๖ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชมีรับสั่งให้ออกญาเดโช ยกกองทัพไปตีเมืองปัตตานีเพื่อ ยึดเข้าไว้ในพระราชอำนาจแต่ไม่สำเร็จ เนื่องจากปัตตานีได้รับการช่วยเหลือจากพ่อค้าชาวยุโรปทั้งอาวุธใหญ่ และทรัพย์สินเงินทอง

ในสมัยพระเพทราชา (พ.ศ.๒๒๓๑ - ๒๒๔๕) เมืองปัตตานีไม่พอใจการสถาปนาขึ้นใหม่ของกษัตริย์ แห่งกรุงศรีอยุธยา ประกาศไม่ยอมขึ้นกับกรุงศรีอยุธยาอีกครั้ง ทำให้ปัตตานีเป็นอิสระต่อเนื่องมาจนกระทั่ง กรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าใน พ.ศ.๒๓๑๐ ตลอดมาจนถึงสิ้นสมัยกรุงศรีอยุธยาและกรุงธนบุรี

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ.๒๓๒๕ - ๒๓๕๒) ทรง โปรดฯให้สมเด็จพระราชวังบรมมหาสุรสิงหนาทยกทัพหลวงลงมาปราบปรามพม่าที่มาตีหัวเมืองทางแหลม มลายูจนเรียบร้อย และในปีพ.ศ.๒๓๒๘ กรมพระราชวังบวรฯ เสด็จลงไปประทับที่เมืองสงขลา ให้ข้าหลวงเชิญ กระแสรับสั่งออกไปยังหัวเมืองที่เหลือ คือ เมืองปัตตานี ไทรบุรี และเมืองตรังกานู ให้มายอมเป็นเมืองขึ้น เช่น เดิม แต่สุลต่านมูฮัมหมัดพระยาปัตตานีในขณะนั้นขัดขืน จึงมีรับสั่งให้พระยากลาโหมยกกองทัพไทยไปตีเมือง ปัตตานีได้ในปี พ.ศ.๒๓๒๙ กวาดต้อนครอบครัวและศาสนาราวมาเป็นอันมาก รวมทั้งปืนใหญ่กลับไป กรุงเทมมหานคร ๒ กระบอก ส่วนอีก ๑ กระบอกได้ตกหายลงในทะเลระหว่างการเคลื่อนย้ายลงสู่เรือรบ เนื่องจากทะเลมีลมและคลื่นจัด แล้วจึงนำทูลเกล้าฯ ถวายรัชกาลที่ ๑ ทรงโปรดเกล้าให้จารึกชื่อเป็น "พญาตานี" ซึ่งนับว่าเป็นปืนใหญ่กระบอกใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ปัจจุบันตั้งอยู่หน้ากระทรวงกลาโหม กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ.๒๓๓๒ ตนกุลามิดินเจ้าเมืองปัตตานีมีหนังสือไปชวนองคค์เชียงสือเจ้าอนัมก๊กให้ร่วมกันตีหัวเมือง ในพระราชอาณาจักร เมื่อรัชกาลที่ ๑ ทรงทราบ จึงโปรดฯ ให้ยกทัพไปตีเมืองปัตตานีอีกครั้งต่อในปี พ.ศ. ๒๓๕๑ ดาโต๊ะบังกาลันได้ก่อความไม่สงบขึ้น จึงทรงโปรดให้เจ้าพระยาพลเทพ (บุญนาค) ยกทัพหลวงออกไป สมทบกับเมืองสงขลา พัทลุง จะนะ ตีเมืองปัตตานีสำเร็จ

ออกเป็น ๗ หัวเมืองได้แก่ เมืองปัตตานี เมืองยะหริ่งเมืองสายบุรี เมืองหนองจิก เมืองระแงะ เมืองรามันห์ และเมืองยะลา โดยแต่งตั้งให้พระยาเมืองเป็นผู้ปกครอง ตั้งแต่ พ.ศ.๒๓๕๙ เป็นต้นมา (Ibrahim Syukri, 1985 : 61-62 ; ครอบชัย หัตถา ,๒๕๕๑ : ๑๔๐ - ๑๔๒)

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิกวิธีการปกครองบ้านเมืองแบบจตุสมภัก (เวียง วัง คลัง นา) ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๓๕ เป็นต้นมา จัดการปกครองเป็นแบบ ๑๒ กระทรวง มีกระทรวงมหาดไทยเป็นกระทรวงการแผ่นดิน โดยให้จัดการปกครองเป็นระบบเทศาภิบาล ทรงใช้นโยบายประนีประนอม และทรง ดำเนินการโดยไม่ก่อให้เกิดการกระทบกระเทือนต่อการปกครองของเจ้าเมือง ทั้ง ๗ หัวเมือง โดยจัดให้ทั้ง ๗ หัวเมือง รวมเข้าอยู่ในมณฑลนครศรีธรรมราช ซึ่งประกอบด้วยเมือง ๑๐ เมือง (เพิ่มเมืองนครศรีธรรมราช เมืองพัทลุง และเมืองสงขลา) มีผู้ว่าราชการจังหวัดดูแล อยู่ในการปกครองของข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑล ปี พ.ศ.๒๔๔๙ ได้แยกให้หัวเมืองทั้ง ๗ ออกจากมณฑลนครศรีธรรมราช มาตั้งเป็นมณฑลปัตตานี พร้อมทั้งเปลี่ยนฐานะเมืองเป็นอำเภอ และจังหวัด ได้แก่

จังหวัดปัตตานี รวมเมืองหนองจิกและเมืองยะหริ่ง

จังหวัดสายบุรี รวมเมืองระแงะ

จังหวัดยะลา รวมเมืองรามันห์

นอกจากนี้ยังแยกอำเภอหนองจิกยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอเมืองเก่า ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นอำเภอมะกูด และอำเภอโคกโพธิ์ตามลำดับ เมืองปัตตานีเดิมเปลี่ยนชื่อเป็นอำเภอปะกาฮารัง และจัดตั้งอำเภอขึ้นใหม่อีก ๒ อำเภอ คือ อำเภอยะรัง และอำเภอปะนาเระ ขึ้นกับจังหวัดปัตตานี

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เกิดภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ.๒๔๗๕ รัฐบาลจึงต้องตัดทอนรายจ่ายให้น้อยลงเพื่อรักษาเสถียรภาพการคลังของประเทศ จึงยุบเลิกมณฑลปัตตานีคงสภาพเป็นจังหวัด ยุบจังหวัดสายบุรีเป็นอำเภอตะลุบัน และแบ่งพื้นที่บางส่วนของสายบุรี คือ ระแงะ และบาเจาะ ไปขึ้นกับจังหวัดนราธิวาส[(กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๒๘ : ๒๗) พ.ศ.๒๔๔๙ - ๒๔๗๕ ปัตตานีมีการปกครองแบบมณฑล คือ " มณฑลปัตตานี "]

ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๗๖ เป็นต้นมา จังหวัดปัตตานีมีการปกครองโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานีคนแรก คือพระยารัตนภักดี (แจ่ม สุวรรณจินดา) ภายใต้อำนาจการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย กระทรวงมหาดไทยได้ ประกาศพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ.๒๔๗๖ จัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคออกเป็นจังหวัด และอำเภอ หลังจากนั้นได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าว ในปี พ.ศ.๒๔๙๙ และ พ.ศ.๒๕๐๕ และใช้บริหารราชการแผ่นดินมาจนทุกวันนี้

ลำดับเหตุการณ์การก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ปี 2544 – 27 มีนาคม 2548

ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้เกิดขึ้นต่อเนื่องมาจนดูเหมือนปัญหานี้จะไม่มีวันสิ้นสุด ช่วงปี 2544 – 27 มีนาคม 2548 ที่ผ่านมารัฐบาลภายใต้การนำของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้มีเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้น โดยไม่มีทีท่าว่าจะยุติได้โดยง่ายตรงกันข้ามกลับเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ

จากเหตุการณ์ ปี 2544 วันที่ 6 มกราคม มีการเลือกตั้งทั่วไป คนร้ายบุกเข้าปล้นปืนลูกซองของ อพป. ในเขต จ.นราธิวาส และจ.ยะลา ไปได้ 11 กระบอก วันที่ 10 มกราคม มีการปล้นปืนอพป.ซ้ำอีกครั้งในพื้นที่ จ.ยะลา จ.ปัตตานี และจ.นราธิวาส คราวนี้เอาไปได้ทั้งหมด 14 กระบอก เป็นปฏิบัติการที่ "อุกอาจ" ต้อนรับการมาของรัฐบาลใหม่ ภายใต้การนำของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี วันที่ 9 มีนาคม คนงานสวนยางถูกคนร้ายยิงเสียชีวิตในเขต อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส วันที่ 5 เมษายน คนร้ายลอบวางระเบิดชนิดแสวงเครื่องใต้รถกระบะหลัง สภ.อ.แว้ง จ.นราธิวาส ระเบิดทำงานแต่ไม่มีใครได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต วันที่ 7 เมษายน เกิดเหตุระเบิดสถานีรถไฟขนาดใหญ่ ทำให้เด็กชายวัย 5 ขวบเสียชีวิต 1 คน และมีผู้บาดเจ็บอีก 38 คน เป็นการก่อการร้ายที่มีผู้บาดเจ็บมากที่สุด และเป็นข่าวใหญ่ที่สุดข่าวหนึ่งในรอบปี ถัดมาอีกเพียงสองวัน ในวันที่ 9 เมษายน มีการลอบวางระเบิดเส้นทางรถไฟที่ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส วันที่ 18 มิถุนายน มีการลอบวางระเบิดพร้อมกันถึง 8 จุด ในเขต จ.ปัตตานี วันที่ 29 มิถุนายน คนร้ายวางระเบิดหน้าห้องอาหารไฟรีน โรงแรมมายด์ การ์เด็นส์ อ.เมือง จ.ปัตตานี มีผู้บาดเจ็บ 1 คน วันที่ 30 มิถุนายน คนร้ายลอบวางระเบิดวัดศรีมหาโพธิ์ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี วันที่ 8 กรกฎาคม คนร้ายยิงครุระดับ 6 ร.ร. ดาเซาะใต้ อ.สุหนิงปาดิ จ.นราธิวาส วันที่ 6 สิงหาคม คนร้ายยิง นายลูกมาน อีสกานดา เลขาธิการขบวนการโจรก่อการร้าย ปีอาร์เอ็นเสียชีวิต ตำรวจเชื่อว่าเป็นการฆ่าปิดปาก วันที่ 20 สิงหาคม คนร้ายลอบวางเพลิงเผาสะพานรถไฟ ต.พิจิตร อ.นาหม่อม จ.สงขลา วันที่ 24 ธันวาคม คนร้ายลงมือปฏิบัติการยิงใส่จุดตรวจของตำรวจใน 3 จังหวัด คือ จ.ยะลา จ.นราธิวาส และจ.ปัตตานี ในเวลาใกล้เคียงกัน มีตำรวจและอาสาสมัครเสียชีวิต 6 นาย ได้รับบาดเจ็บอีก 1 นาย

ปี 2545 วันที่ 7 มกราคม ขึ้นปีใหม่ได้เพียงหนึ่งสัปดาห์ก็เกิดเหตุคนร้ายยิงถล่มบ้านพักคนงานใน ต.สุวาริ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ นิตยสาร TIME ฉบับวันที่ 11

กุมภาพันธ์ ดีพิมพ์สกุ๊ปเรื่องการค้าอาวุธในค่ายทหารชายแดนไทย - มาเลเซีย แต่ พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรี ปฏิเสธว่าไม่มีมูลความจริงแต่อย่างใด วันที่ 10 มีนาคม ส.ต.ท. วรศักดิ์ ชำนิธุระการ สภ.อ.กะพ้อ จ.ปัตตานี ถูกคนร้ายยิงเสียชีวิต วันที่ 12 มีนาคม คนร้ายยิงถล่มป้อมตำรวจ ม่วงเตี้ย อ.แม่ลาน จ.ปัตตานี ตำรวจเสียชีวิต 2 นาย คำวันเดียวกัน คนร้ายยิงตำรวจหน้าตลาด บ้านนังस्ता จ.สตูล เสียชีวิตอีก 1 นาย วันที่ 13 มีนาคม ที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งใน ต.ดุซงญอ อ.ระแงะ จ.นราธิวาส คนร้ายยิงตำรวจเสียชีวิต 1 นาย บาดเจ็บ 2 นาย ถัดมาอีกเพียง 2 วัน เกิดเหตุระเบิดขึ้นที่ ร้านคาราโอเกะ 3 แห่ง กลางเมืองปัตตานี มีผู้บาดเจ็บ 3 ราย วันที่ 21 มีนาคม ครู ร.ร. บ้านนุกะตาโอง อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส ถูกยิงในเดือนพฤษภาคมนี้เอง นายกรัฐมนตรี มีคำสั่งให้ยุบศูนย์อำนวยการ บริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และหน่วยผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43 (พตท. 43) และให้ ตำรวจมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง แต่แล้ววันที่ 6 พฤษภาคม ก็เกิดเหตุกลุ่มโจรใช้เครื่องยิงจรวดอาร์พีจี ยิงใส่ สภ.อ.ยิงอ จ.นราธิวาส แต่ไม่มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต วันที่ 29 พฤษภาคม กลุ่มคนร้ายบุกยิง ถล่มป้อมยามบ้านรานอ ม. 8 ต.ปาเนาะปุเต๊ะ อ.บ้านนังस्ता จ.ยะลา ตำรวจเสียชีวิต 2 นาย วันที่ 11 มิถุนายน ตำรวจ สภ.อ.ระแงะ จ.นราธิวาส 2 นาย ถูกยิงเสียชีวิตในป้อมตำรวจหน้าตลาดตันหยงมัส วันที่ 19 มิถุนายน คนร้าย 4 คน บุกปล้นสำนักงานอุทยานแห่งชาติบางลาง ม. 4 ต.ถ้ำทะเล อ.บ้านนังस्ता จ.ยะลา กวาดอาวุธปืนเอชเคไป 17 กระบอก อาวุธปืนลูกซองอีก 16 กระบอก พร้อมกระสุนปืนอีก 500 นัด วันที่ 29 มิถุนายน กลุ่มคนร้ายบุกปล้นอาวุธปืนจากทหารชุดควบคุมประสานงานโครงการปศุสัตว์- เกษตรมูโนะ กองพันทหารพัฒนาที่ 4 ที่ ต. โขษิต อ.ตากใบ จ.นราธิวาส กวาดอาวุธปืนเอ็ม 16 จำนวน 2 กระบอก กระสุน 200 นัด และวิทยุสื่อสารอีก 1 เครื่อง ตำรวจถูกยิงบาดเจ็บ 1 นาย วันที่ 1 กรกฎาคม เกิดเหตุระเบิดพร้อมกันที่บริเวณข้างที่ว่าการอำเภอศรีสาคร และข้างที่ว่าการอำเภอสุนทรวิจิตร จ.นราธิวาส แต่ไม่มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต วันที่ 29 ตุลาคม คนร้ายวางเพลิงเผาโรงเรียน 5 แห่ง ใน 3 อำเภอของ จ.สงขลา วางระเบิดสุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว โรงแรมมายด์ การ์เด็นส์ และ วัดข้างใต้ จ.ปัตตานี ถัดมาอีกเพียงวันเดียว กลุ่มผู้ก่อการร้ายลงมือยิงถล่มใส่รถปิกอัพของ ตำรวจ สภ.อ.ยะรัง จ.ปัตตานี ตำรวจบาดเจ็บสาหัส 2 นาย

ปี 2546 วันที่ 26 เมษายน นายตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ 2 นาย ถูกชาวบ้าน รุมประชาทัณฑ์ที่ ต.ตันหยงมัส อ.ระแงะ จ.นราธิวาส เนื่องจากชาวบ้านเข้าใจว่าตำรวจ 2 นาย เป็น "โจรนินจา" ซึ่งก่อความเดือดร้อนปล้นทรัพย์ชาวบ้าน วันที่ 28 เมษายน กลุ่มผู้ก่อการร้ายบุก เข้าปล้นฐานปฏิบัติการจิตวิทยา หน่วยทักซิณที่ 5 ต.บ้านแห อ.ธารโต จ.ยะลา ยิงทหารบาดเจ็บ 1 นาย ขนปืนเอ็ม - 16 ไป 17 กระบอก และปืนเอ็ม - 16 ติดเครื่องยิงลูกระเบิดแบบ เอ็ม - 203 ไปอีก 2 กระบอก ในเวลาไล่เลี่ยกันมีกลุ่มผู้ก่อการร้ายโจมตีฐานปฏิบัติการหน่วย

ทักษิณพัฒนาที่ 12 หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินภาคใต้ บ้านบาลูกายาอิง ต.ร่มไทร อ.สุคีริน จ.นราธิวาส ทำให้ตำรวจเสียชีวิต 5 นาย บาดเจ็บ 1 นาย และคนร้ายยังปล้นอาวุธปืนเอ็ม - 16 ไปอีก 16 กระบอก

ปี 2547 เริ่มจากวันที่ 4 มกราคม 2547 ซึ่งถือว่าเป็นการเปิดฉากวิกฤตการณ์เมื่อเกิดเหตุ คนร้ายบุกเผาโรงเรียนพร้อมกัน 20 แห่ง ในเวลาเดียวกับที่กลุ่มโจรก่อการร้ายเข้าปล้นปืน กองพันพัฒนาที่ 4 ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อ.เจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ได้อาวุธปืนไป 413 กระบอก ทหารเสียชีวิต 4 นาย วันที่ 5 มกราคม วางระเบิดในรถจักรยานยนต์จนตำรวจ 2 นาย ต้องสังเวทชีวิตใน จ.ปัตตานี วันที่ 7 มกราคม ล้อมยิงถล่มโรงพักอัยเยอร์เวง ใน อ.เบตง จ.ยะลา จากนั้นเหตุความไม่สงบก็เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐมักจะตกเป็นฝ่ายถูกกระทำไม่เว้นแม้แต่พระสงฆ์และสามเณร รวมทั้งการลอบวางเพลิง

เช้าวันที่ 28 เมษายน กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบประมาณ 400 คน พร้อมอาวุธปืนและมีด ลงมือโจมตีจุดตรวจของตำรวจ ทหารและสถานที่ราชการหลายแห่งใน จ.ยะลา ปัตตานี และสงขลาในเวลาใกล้เคียงกัน ที่จุดตรวจ อ.เมือง จ.ปัตตานี กลุ่มผู้ก่อการหลบหนีเข้าไปในมัสยิดกรือเซะ เจ้าหน้าที่จึงล้อมไว้และยิงถล่มด้วย อาวุธหนักทำให้ผู้ก่อการเสียชีวิตในมัสยิดทั้งหมด 32 ราย เหตุการณ์ครั้งนี้ ผู้ก่อความไม่สงบเสียชีวิต 106 ราย จับได้ 17 คน เจ้าหน้าที่รัฐเสียชีวิต 5 นาย บาดเจ็บ 15 นาย และจากปฏิบัติการถล่มมัสยิดกรือเซะ ทำให้ พล.อ.พัลลภ ปิ่นมณี รอง ผอ. กอ. รমন. ถูกคำสั่งด่วนให้พ้นความรับผิดชอบแก้ปัญหาความไม่สงบภาคใต้ทันที จากเหตุการณ์ครั้งนี้ ทำให้ถูกมองว่าใช้ความรุนแรงเกินไป จนเป็นเหตุให้ภายหลังมี การเรียกร้องให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง โดยมีนายสุจินดา ยงสุนทร เป็นประธาน ใช้เวลา 4 เดือนสรุปผลว่า ทหารทำรุนแรงเกินไป แต่ไม่ได้มีการลงโทษใคร เพราะทำตามหน้าที่และสถานการณ์ที่จำเป็นในขณะนั้นแต่เสนอแนะให้ใช้เป็นบทเรียน

แต่เหตุนองเลือด 28 เมษายน นั้น ทำให้ทุกอย่างชัดเจนขึ้นโดยเฉพาะทำให้ทุกฝ่ายต้องยอมรับว่า ยังมีขบวนการโจรก่อการร้ายอยู่ และแนวคิดแบ่งแยกดินแดนยังเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ชาวมุสลิมหลากหลายวัยเหล่านี้ยอมแลกชีวิต ถูกรุมเข้ามาสู้กับปืน โดยหวังที่จะประกาศอิสรภาพของรัฐปัตตานีในวันนั้น แม้ผู้วางแผนจะรู้ว่าไม่มีทางสำเร็จแต่อย่างน้อยก็สามารถประกาศให้โลกรู้ว่า พวกเขามีตัวตนและมีเจตนา เหตุการณ์ 28 เมษายน ทำให้ได้ข้อมูลและหลักฐานต่าง ๆ ที่จะสาวไปสู่ต้นตอที่นำสะพรึงกลัว โดยเฉพาะเอกสารปลุกระดมแบ่งแยกดินแดนรัฐปัตตานี "Berjihad Di Patani" ที่พบในศพผู้ก่อเหตุที่มัสยิดกรือเซะ ที่มีการบิดเบือนหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม ใน "คัมภีร์อัล กุรอาน" เพื่อปลุกระดมให้ชาวมุสลิมต้องต่อสู้กับเจ้าหน้าที่รัฐที่กดขี่ข่มเหงเพื่อแบ่งแยกรัฐปัตตานีและหากยอมตายเพื่อ "อัลเลาะห์" เพื่อที่จะได้เป็นนักรบเพื่อศาสนา หรือ "จีฮัด" जनนายสวาสดี สุมาลัยศักดิ์ จุฬาราชมนตรี และคณะกรรมการ

กลางอิสลามแห่งประเทศไทย ต้องสั่งเผาทำลายเอกสารนี้และตั้งคณะกรรมการฯ ขึ้นมาชี้แจงตอบโต้เอกสารปลุกระดมนี้ เพื่อให้มีการตีความและเข้าใจในหลักศาสนาและออกเดินสายชี้แจงกับกลุ่มต่าง ๆ ใน 3 จังหวัดด้วยตนเองแม้จะมีอายุ 90 ปีแล้ว ประกอบกับการที่กองทัพภาค 4 เปิดโอกาสให้แนวร่วมขบวนการ ที่ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนร.ปอ.เนาะ ออกมารายงานตัวกับกองทัพ เพื่อที่จะไม่ต้องมีความผิด ก็ทำให้ได้ข้อมูลมากมาย และทำให้ต้องยอมรับเรื่องแนวคิดเรื่องแบ่งแยกดินแดนและรัฐปัตตานี ประวัติศาสตร์ที่ฝังหัวคนเหล่านี้มาตั้งแต่วัยเด็ก และพบว่าแนวร่วมที่ไปก่อเหตุนั้นจะต้องมีการสาบาน "ซุมเปาะห์" และดื่มน้ำมนต์ก่อนว่า จะไม่เปิดเผยความลับให้ใครรู้แม้แต่พ่อแม่และญาติพี่น้องและพร้อมที่จะเสียสละทรัพย์สินและชีวิต เพื่อขบวนการจนกองทัพจะต้องเชิญโต๊ะอิหม่ามมาทำพิธีแก้สาบานให้แนวร่วมเพื่อให้เปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ได้ อีกทั้งมีครูสอนศาสนา ร.ปอ.เนาะหลายคนอยู่ในจำนวน 106 ศพ ที่ทำให้กองทัพภาค 4 เริ่มจับตามองครูสอนศาสนา นักเรียนปอ.เนาะ และชั้นบัญชีดำ ร.ปอ.เนาะ 23 แห่ง

ทุกอย่างชัดเจนขึ้นอีกเมื่อ นายซาฟาริส หลงเส้น ครูสอนศาสนา ร.ปอ.เนาะ ออกมาก่อเหตุยิงตำรวจในเมืองปัตตานีด้วยตนเอง แต่ถูกยิงต่อสู้เข้าที่ลำคอและถูกจับกุมได้ ยิ่งชัดเจนขึ้นเมื่อครูสอนศาสนา หรือ "อุสตาซ" ต่างต้องออกมาปฏิบัติกรด้วยตนเองเพราะแนวร่วมถูกกองทัพดึงตัวออกไปจากขบวนการ กว่า 200 คน และเด็กนักเรียนปอ.เนาะรวมทั้งพ่อแม่ต่างก็ระวังตัวและตักเตือนกันมากขึ้น รวมทั้งมีการจับกุมนักศึกษาสถาบันราชภัฏยะลาและนักเรียนปอ.เนาะ ร.ร.ธรรมวิทยามูลนิธิ จ.ยะลา 5 คน พร้อมเอกสารปลุกระดมรัฐปัตตานี ตามมาด้วยการจับตัว นายนิมาหามุด สาแม วัย 40 ปี ครูสอนที่เป็นแกนนำ PULO รวมทั้งการสารภาพของนายอับดุลเลาะห์ อาโก๊ะห์ ครูสอนศาสนา ร.ร.ธรรมวิทยามูลนิธิ เรื่องแนวคิดและขบวนการแบ่งแยกดินแดน และการได้ไปฝึกยุทธวิธีการใช้อาวุธในประเทศเพื่อนบ้าน และมีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่และหากทำสำเร็จก็จะได้เงินรางวัล

การที่แกนนำก่อเหตุและระดับหัวหน้าหนีไปกบดานในรัฐกลันตันของมาเลเซีย ทำให้ พ.ต.ท.ทักษิณส่งบัญชีรายชื่อแกนนำ 22 คน ให้นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย แต่เมื่อทุกอย่างไม่คืบหน้า พล.อ.เชษฐา ก็ส่งนายทหารฝ่าย เสธ. ไปมาเลเซียเพื่อประสานงาน และนำข้อมูลและรูปภาพใหม่ไปให้ แม้จะรู้ว่ามาเลเซียลำบากใจที่จะช่วยจับกุม แกนนำขบวนการฯ ให้ เพราะเขาเป็นประเทศมุสลิม และถูกโลกมุสลิมจับตามองอยู่ก็ตาม แต่อย่างน้อยการที่ทางการมาเลเซียจับกุมตัวนายอิสมาอิล จาร์ฟา หรือ อิสมาอิล เปาะสู ผู้เขียนเอกสารปลุกระดม "เบอร์จีฮัด ดิปัตตานี" ก็ได้ส่งคำสารภาพที่พาดพิงครูสอนศาสนาหลายคนมาให้ฝ่ายไทย จนทำให้มีการจับกุมตัว นายอับดุลวาฮับ ดาตุ หรือ บาบอ วาฮับ ครูใหญ่ ร.ปอ.เนาะ "ตารีเบียตุลวาดัน มูลนิธิ" หรือ ร.ร.มลายูบางกอก จ.ยะลา ที่ร่วมมือกับนายอิสมาอิลเปาะสู และอุสตาซโซ๊ะห์ โดยبابอ วาฮับ สารภาพว่าไปพบแกนนำขบวนการประชุมวางแผน และฝึกยุทธวิธี อาวุธมืดและฝึกเรื่อง "คกงระพัน" ที่รัฐ

กลันตัน มาเลเซีย แต่เมื่อเห็นว่ามีกรณีบิดเบือนหลักศาสนาและมีเรื่องเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ใช่เรื่องอุดมการณ์ จึงถอนตัวออกมา

วันที่ 17 กันยายน นายระพินทร์ เรือนแก้ว ผู้พิพากษาศาลจังหวัดปัตตานี ถูกคนร้ายยิงเสียชีวิตอย่างอุกอาจที่บริเวณสี่แยกโรงเหล้า ต.ชะบารัง อ.เมืองปัตตานี ขณะขับรถยนต์ไปส่งบุตรที่โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี การสังหารนายระพินทร์ครั้งนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจเชื่อว่าเป็นการสร้างสถานการณ์ของคนร้ายที่เปลี่ยนเป้าหมายจากบุคคลธรรมดามาเป็นตำรวจระดับสูงและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ตามที่สายข่าวระบุนมาก่อนหน้านี้ และเหตุการณ์นี้ได้ขยายผลไปยังผู้พิพากษาทั่วประเทศออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องให้รัฐบาลเพิ่มมาตรการในการดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับพนักงานภายในศาลและผู้พิพากษามากกว่าที่เป็นอยู่

วันที่ 25 ตุลาคม กลุ่มวัยรุ่นชาวไทยมุสลิม และประชาชนจากพื้นที่ต่าง ๆ ใน จ. นราธิวาสกว่า 3,000 คน ได้ทยอยไปรวมตัวกันที่บริเวณหน้าสถานีตำรวจภูธร อำเภอตากใบ จ.นราธิวาส เพื่อชุมนุมกดดันให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปล่อยตัวผู้ต้องหา 6 คน ซึ่งเป็นชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ที่ถูกจับกุมในข้อหาให้การเท็จในคดีปล้นปืน การชุมนุมยืดเยื้อมาจนถึงเวลาบ่าย จึงได้สลายการชุมนุมด้วยการฉีดน้ำใส่ ยิงปืนขึ้นฟ้าและยิงแก๊สน้ำตาเพื่อขัดขวางมิให้ผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง ผู้ชุมนุมตอบโต้ด้วยการใช้ก้อนหิน ไม้ สิ่งของต่าง ๆ ปาเข้าใส่เจ้าหน้าที่ หลังจากเจ้าหน้าที่ควบคุมสถานการณ์ไว้ได้ พบว่า มีผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ 6 ศพ ตำรวจ บาดเจ็บ 14 นาย ผู้ชุมนุมจำนวนมากถูกจับ วันรุ่งขึ้น พ.ญ.คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ รอง ผอ.สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ แถลงว่า มีผู้เสียชีวิตเพิ่มอีก 79 คน เนื่องจากขาดอากาศหายใจ เกิดอาการช็อกอย่างกะทันหันในระหว่างขนย้ายผู้ชุมนุมไปยังค่ายอิงคยุทธบริหาร อ.หนองจิก จ.ปัตตานี รวมผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 85 คน

รัฐบาลตั้งคณะกรรมการอิสระขึ้นมาสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งมีข้อสรุปในเรื่องการเสียชีวิตของผู้ถูกจับกุมว่า มีความบกพร่องในการขนย้าย และคณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงกลาโหมตั้งคณะกรรมการสอบสวนพลโท พิศาล วัฒนวงศ์ศิริ, พลตรี สินชัย นุตสถิตย์ รองแม่ทัพภาค 4 และพลตรี เฉลิมชัย วิรุฬห์เพชร ผบ.พล.ร.5

วันที่ 16 พฤศจิกายน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชวโรกาส ให้ราชการ ส.ส. ส.ว. องคมนตรี สมาคม มูลนิธิต่าง ๆ ตลอดจนนักศึกษา อาจารย์ สื่อมวลชนและลูกเสือชาวบ้านนับพันคน เข้าเฝ้าฯ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา โดยทรงรับสั่งเกี่ยวกับ “ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” ทรงขอร้องให้คนไทยทุกคนแสดงออกถึงความห่วงใยคนไทยที่อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ ที่ถูกรังแกเอาชีวิต ขอให้ช่วยกันคิดหาทางยุติการฆ่ารายวัน และการตายของผู้บริสุทธิ์ คนไทยทุกคนควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาไม่ใช่เป็นหน้าที่ของรัฐบาลฝ่ายเดียว

วันที่ 17 พฤศจิกายน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสกับคณะ นายตำรวจและนายทหารที่เข้าเฝ้าฯ ในพระราชวโรกาส พระราชทานยศ ชั้นนายพล ที่พระราชวัง ไกลกังวล หัวหินว่า “เจ้าหน้าที่แต่ละหมู่เหล่า แม้ไม่ได้มีหน้าที่ถืออาวุธ แต่ก็มีหน้าที่ดูแลรักษา ความสงบเรียบร้อยของแผ่นดิน ดูเหมือนว่าปัจจุบันมีความสำคัญยิ่งขึ้น แต่ก่อนดูเหมือนว่ามีความไม่เรียบร้อยในประเทศชาติ คือ มีความไม่สงบ แต่มาตอนหลังดูมีมากขึ้น ในรูปการอย่างอื่น อย่างเช่นที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ตรัสเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน ที่มาบอกว่า มีความไม่เรียบร้อยในที่ที่เสด็จฯ ซึ่งไม่ควรจะมี ถ้าฝ่ายทหารและตำรวจได้ร่วมกันจัดการดูแลความ เรียบร้อยนั้น จะทำให้ประชาชนอยู่เป็นสุขได้มาก”

พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้เชิญชวนประชาชนทั่วทั้งประเทศพบนกกระดาศันติภาพ เพื่อสนองพระราชดำรัสของพระเจ้าอยู่หัว และพระราชินี จำนวน 62 ล้านตัว เพื่อส่งใจไปถึงชาวใต้ให้เกิดความสันติสุขและยุติความรุนแรง ปรากฏว่า คนไทยทั่วประเทศได้ร่วมกันพบนกกว่า 120 ล้านตัวและวันที่ 5 ธันวาคม ก็ได้มีการโปรยนก โดยกองทัพอากาศเป็นเจ้าภาพใช้เครื่องบินถึง 51 ลำในการลำเลียงนกกระดาศไปโปรยที่ 3 จังหวัดภาคใต้

ปี 2548 วันที่ 16 มกราคม 2548 วางระเบิดร้านขายก๋วยเตี๋ยวใน จ.ยะลาทำให้ มีผู้เสียชีวิต 1 คน บาดเจ็บประมาณ 58 คน และได้มีการลอบฆ่าเจ้าหน้าที่รัฐ เสียชีวิตประมาณ 10 คน บาดเจ็บประมาณ 13 คน ลอบฆ่าประชาชน เสียชีวิตประมาณ 10 คน บาดเจ็บประมาณ 16 คน วางระเบิดประมาณ 5 ครั้ง วางเพลิงประมาณ 12 ครั้ง ขวางระเบิดเพลิง ประมาณ 2 ครั้ง ทำลายทรัพย์สินชาวบ้านประมาณ 2 ครั้ง เดือนกุมภาพันธ์ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ วางระเบิดใน สนามกีฬาเทศบาลนราธิวาส ขณะที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานพิธีสวนสนามทำให้ อส. บาดเจ็บ 6 คน วันที่ 11 กุมภาพันธ์ วางระเบิดเจ้าหน้าที่ที่ไปตรวจที่เกิดเหตุยิงชาวบ้านที่ อ.เมือง จ.ยะลา ทำให้เจ้าหน้าที่เสียชีวิต 1 นาย บาดเจ็บ 3 นายชาวบ้านบาดเจ็บประมาณ 25 คน วันที่ 16 กุมภาพันธ์ วางระเบิดในรถยนต์ของ ผอ. สำนักกิจการนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ภายในลานจอดรถของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ทำให้ ผอ. สำนักกิจการนักศึกษาบาดเจ็บสาหัส และมีผู้บาดเจ็บ 1 คน วันที่ 17 กุมภาพันธ์ วางระเบิดแสงเครื่องช่างโรงแรมมารีน่า ใน จ.นราธิวาส ทำให้มีผู้เสียชีวิต 5 คน บาดเจ็บประมาณ 49 คน และได้มีการลอบฆ่าเจ้าหน้าที่รัฐ เสียชีวิตประมาณ 8 คน บาดเจ็บประมาณ 24 คน ลอบฆ่าประชาชนเสียชีวิตประมาณ 11 คน บาดเจ็บประมาณ 22 คน วางระเบิดประมาณ 7 ครั้ง วางเพลิงประมาณ 8 ครั้ง ทำลายทรัพย์สินชาวบ้านประมาณ 1 ครั้ง ชุมนิยมตีเจ้าหน้าที่ ประมาณ 5 ครั้ง เดือนมีนาคม วันที่ 6 มีนาคม คนร้ายใช้อาวุธปืนยิงใส่ป้อมยามสัญญาณไฟ สถานีรถไฟบ้านชะโลว์ - บุกิตย็อบแร อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ทำให้ตำรวจเสียชีวิต 2 นาย และคนร้ายยึดปืนเอชเค 2 กระบอก ปืนพกสั้น 2 กระบอก และเสื้อเกราะ 1 ตัว ไปด้วย วันที่ 15 มีนาคม ลอบวางระเบิดชุมแพงกันรถไฟ

ต.สะเตงนอก อ.เมือง จ.ยะลา ทำให้ตำรวจเสียชีวิต 1 นาย บาดเจ็บ 1 นาย ชาวบ้านบาดเจ็บ 2 นาย วันที่ 20 มีนาคม วางระเบิดบริเวณคาคบของต้นทุกวาง ริมถนน ใน อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส ขณะที่ทหารกำลังตั้งด่านตรวจบนถนนทำให้ทหารบาดเจ็บ 3 นาย เด็กนักเรียนบาดเจ็บ 1 คน และในเวลาใกล้เคียงกันได้มีการวางระเบิดศาลาภิรมย์นา เขตเทศบาลนครยะลา ทำให้ตำรวจบาดเจ็บ 7 นาย ชาวบ้านบาดเจ็บ 4 คน วันที่ 24 มีนาคม วางระเบิดชุดคุ้มครอง พระสงฆ์ที่ออกบิณฑบาตในเขตเทศบาล ต.โกตาบารู อ.รามัน จ.ยะลา ทำให้ทหาร 3 นาย และพระสงฆ์ 1 รูป ได้รับบาดเจ็บ และในวันเดียวกันได้วางระเบิดขบวนรถของแม่ทัพภาคที่ 2 ขณะเดินทางกลับจากเยี่ยมหมู่บ้านใน ต. จะแนะ จ.นราธิวาส แต่ไม่มีผู้ได้รับบาดเจ็บ วันที่ 27 มีนาคม วางระเบิดรางรถไฟสายสุไหงปาดี-สุไหง-โกลก บริเวณ ต.ปะลูลู อ.สุไหงปาดี จ.นราธิวาส ขณะที่ขบวนรถนำ นพพ. ออกราดตระเวนตรวจเส้นทางรถไฟทำให้รถไฟตรวจเส้นทางตกรางและคนร้ายได้ใช้อาวุธสงครามยิงซ้ำ ทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับบาดเจ็บ 20 ราย และได้มีการลอบฆ่าเจ้าหน้าที่รัฐเสียชีวิตประมาณ 6 คน บาดเจ็บประมาณ 10 คน ลอบฆ่าประชาชนเสียชีวิตประมาณ 8 คน บาดเจ็บประมาณ 19 คน วางเพลิงประมาณ 3 ครั้ง ชุมนิยมเจ้าหน้าที่ประมาณ 3 ครั้ง วางระเบิดประมาณ 1 ครั้ง ปล้นอาวุธปืนประมาณ 4 ครั้ง ทำลายทรัพย์สินชาวบ้านประมาณ 1 ครั้ง

บรรณานุกรม

ย้อนรอย "ไฟใต้" จาก 2535 ถึงรัฐบาล "ทักษิณ". สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์, วันที่ 9-15 มกราคม 2547. หน้า 16.

สรุปข่าวภาคใต้ ปี 2547. มติชนสุดสัปดาห์, วันที่ 31 ธันวาคม 2547 ปีที่ 25 ฉบับที่ 1272. หน้า 97

ไฟใต้ลามข้ามปี. ผู้จัดการออนไลน์, วันที่ 30 ธันวาคม 2547. แหล่งที่มา Newscenter

สถานการณ์ ปี 48 "เสียงปืนแห่งการชนช้ายังไม่จบสิ้น". หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, วันที่ 31 ธันวาคม 2547. แหล่งที่มา Newscenter

9 เดือน ไฟใต้คุกคามมิเบาบาง. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์, วันที่ 1-7 ตุลาคม 2547 ปีที่ 50 ฉบับที่ 19. หน้า 61, 65

วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ ภารกิจ เจตนารมณ์ของ กอ.สสส.จชต. พันธกิจ และเป้าหมาย

๑. วิสัยทัศน์ : กองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กอ.สสส.จชต.) จะเป็นองค์กรที่มุ่งดำเนินการ เพื่อความสงบเรียบร้อยก่อให้เกิดสันติสุขอย่างมั่นคงและถาวร ด้วยการสร้างความเข้าใจในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตามสภาพทางสังคมของพี่น้องประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ในลักษณะของสังคมไทย รวมทั้งการเข้าถึงสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสนองตอบความต้องการอย่างยั่งยืน

๒. ยุทธศาสตร์ : เสริมสร้างสันติสุขด้วยใช้การปฏิบัติการจิตวิทยาควบคู่ไปกับการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจ นำการเมืองและการทหารโดยสร้างองค์กรที่มีเอกภาพ มีข้าราชการและภาคประชาคม (ในท้องถิ่น) ที่มีอุดมการณ์รักชาติเป็นแกนนำ เพื่อยุติสถานการณ์ความรุนแรงและสถาปนาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ภาคใต้ ให้ได้อย่างรวดเร็ว ยั่งยืนและถาวร ประกอบด้วย : ๕ ยุทธศาสตร์

๒.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ยุทธศาสตร์เสริมสร้างสันติสุขและการควบคุมทรัพยากร

๒.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความไว้วางใจและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคม

๒.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพของคน ชุมชน และสังคม

๒.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ยุทธศาสตร์พัฒนาความร่วมมือชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

๓. ภารกิจ : กองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กอ.สสส.จชต.) ปฏิบัติการเพื่อยุติการก่อความไม่สงบ และสถาปนาความมั่นคง / ความสงบสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ ๔ ต.ค.๔๗ เป็นต้นไป

๔. เจตนารมณ์ของ กอ.สสส.จชต. : กองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กอ.สสส.จชต.) ปฏิบัติการเพื่อยุติการก่อความไม่สงบ และสถาปนาความมั่นคง / ความสงบสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยการเอาชนะที่หมู่บ้าน โดยใช้แนวทางการปฏิบัติที่คู่ขนานกัน อันได้แก่ การปฏิบัติการเชิงรุก เพื่อยุติเหตุร้ายรายวัน และการพัฒนาเพื่อความมั่นคง โดยมุ่งเน้นการเมืองนำการทหาร

๕. พันธกิจ :

๕.๑ ยุติปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

๕.๒ ขจัดปัญหาและสาเหตุที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกแตกแยกของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๕.๓ ดำเนินการเพื่อให้เกิดการประสานประโยชน์ และอยู่ร่วมกันระหว่าง กลุ่มชนในสังคม ที่มีความแตกต่างในด้านเชื้อชาติ ศาสนา และความเชื่อ

๕.๔ ส่งเสริมการดำเนินตามวิถีชีวิตที่เป็นไปตามวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ภาษา ที่เป็นเอกลักษณ์ และการศึกษาของประชาชนในพื้นที่

๕.๕ สร้างความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันกับ กลุ่มการเมืองท้องถิ่น ผู้นำทางศาสนา และองค์กรภาคเอกชน

๕.๖ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการของรัฐในทุกด้าน

๕.๗ ปฏิบัติกับกลุ่มแนวร่วมที่หลงผิด หรือผู้กระทำผิดอย่างเพื่อนร่วมชาติ

๕.๘ ทำความเข้าใจ และสร้างความร่วมมือในประชาคมโลก และในภูมิภาค ถึงความมีสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของประชาชนทุกหมู่เหล่า

๕.๙ พัฒนาส่งเสริม สร้างเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างยั่งยืน ยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน พัฒนาชุมชนเสริมสร้างการบริหาร

๕.๑๐ ดำเนินมาตรการด้านการข่าว ปฏิบัติการจิตวิทยา และประชาสัมพันธ์เชิงรุก ควบคู่กับการปฏิบัติการในด้านอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

๖. เป้าหมาย :

๖.๑ เพื่อยุติสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ สร้างเสถียรภาพความมั่นคงในสังคมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยขจัดเงื่อนไขที่นำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ และสร้างความสามัคคีของทุกฝ่ายให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๖.๒ เพื่อพัฒนาศักยภาพของคน ชุมชนและสังคมให้เข้มแข็งในลักษณะเครือข่าย ให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเอง และปกป้องวิถีชีวิตจากผลกระทบที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๖.๓ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการให้ความสำคัญกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งจะเป็นตัวนำการเมืองและการปฏิบัติทางทหารในพื้นที่

๖.๔ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงชายแดน ร่วมกัน ให้เกิดความสงบเรียบร้อย ความเข้มแข็ง และการพัฒนาร่วมกัน

๖.๕ เพื่อสร้างการบริหารจัดการภาครัฐ ที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ (ธรรมาภิบาล)

การจัด กอ.สสส.จชต.

จัดตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๖๐ / ๒๕๔๗ ลง ๔ ต.ค.๔๗ มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. หน่วยเหนือ คือ สภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่มี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ซึ่งหมายถึงว่า กอ.สสส.จชต. นี้ จะขึ้นตรงต่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี โดยรับคำสั่งนำมาปฏิบัติ

๒. สมช.สน. : เป็นหน่วยที่จัดมาจาก สง.ลมช. มาทำหน้าที่ ประสานงานระหว่างส่วนที่ควบคุมนโยบายกับหน่วยปฏิบัติ คือ กอ.สสส.จชต. มีอัตรการจัดที่แยกเป็นเป็นเอกเทศ

๓. ที่ปรึกษา : จัดจากผู้ทรงคุณวุฒิแขนงต่าง ๆ รวมทั้งผู้นำองค์กร/ชุมชนในท้องถิ่นเป็นหลักทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในระดับยุทธศาสตร์/นโยบาย ต่อ กอ.สสส.จชต.

๔. ผู้เชี่ยวชาญ : จะจัดจากส่วนราชการต่างๆ ที่จะมุ่งเน้นมาให้คำแนะนำในระดับยุทธการ

๕. กอ.สสส.จชต. : จัด ๓ ส่วน คือ ส่วนบังคับบัญชา ฝ่ายอำนวยการ และหน่วยปฏิบัติ

๕.๑ ส่วนบังคับบัญชา : มี รอง ผบ.ทหารสูงสุด เป็น ผอ.สสส.จชต. มี รอง ผอ.สสส.จชต. ๔ ท่าน จาก มท. (รอง ปลัด มท.), จาก ทบ. (ผช.ผบ.ทบ.), จาก ตร. (ผช.ผบ.ตร.) และจาก สขช. (รอง ผอ.สขช.) โดยมี จก.กร.ทหาร เป็น ลธ.สสส.จชต. พร้อมด้วย รอง ลธ.สสส.จชต. ๕ ท่าน จาก มท., ทบ., ทร. และ ตร. ซึ่งจะเห็นว่ามีการบูรณาการตั้งแต่ระดับส่วนบังคับบัญชา เป็นต้นมา ทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร

๕.๒ ฝ่ายอำนวยการ : จัดครบทุกสายงาน คือ สกพ., สขว., สนผ., สกบ., สกร., สงป. และมีส่วนให้การสนับสนุน/กิจการพิเศษต่าง ๆ เป็นผู้สนับสนุนการดำเนินงานของ ฝ่ายอำนวยการ ในแต่ละสายงาน

๑) ศูนย์ข่าวร่วม (ศขร.) : เป็นหน่วยผลิตงานด้านการข่าวทั้งหมด ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยปฏิบัติงานด้านการข่าวทั้งสิ้นในพื้นที่ปฏิบัติการ พร้อมทั้งมีศูนย์ดำเนินการวิธีข้อมูลต่อข่าวสารที่สมบูรณ์ รองรับผลงานจากผู้ปฏิบัติงานด้านการข่าวจากทุกหน่วยงานในพื้นที่ หมายความว่าทุกกองคาพยพหรือเซลล์ย่อย ๆ ของผู้ปฏิบัติงานด้านการข่าว จะรายงานตรงเข้า ศขร. แห่งนี้ ในขณะที่จะให้หน่วยแม่ในส่วนกลางเป็นผู้รับทราบในขณะเดียวกันข่าวกรองในพื้นที่ ๓ จชต.ที่จะรายงานให้ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางได้รับทราบจะออกมาจาก ศขร. แห่งนี้เพียงแห่งเดียวเท่านั้น สำหรับ สขว.กอ.สสส.จชต. และ ศขร. จะมีเจ้าหน้าที่จาก สขช. เป็นผู้รับผิดชอบหลัก

๒) ชุดนายทหารติดต่อ (นตต.) : จะเป็นผู้ประสานงานระหว่าง กอ.สสส.จชต. กับหน่วยงานที่ขึ้นการควบคุมทางการปฏิบัติการเป็นหลัก

๓) หน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจ (นปก.) : จะเป็นหน่วยงานที่เตรียมการไว้ สำหรับปฏิบัติการเฉพาะกรณีที่ต้องการความสามารถพิเศษ เช่น มว.อรัญญาบุคคลสำคัญ, ชุดอบรมเยาวชน, ชุดฝึก ขรบ. ฯลฯ

๔) ศูนย์สนับสนุน (ศสน.) : เป็นส่วนงานที่ให้การสนับสนุนด้านธุรการ ส่งกำลังบำรุง รวมทั้งการขนส่ง และการรักษาพยาบาล ภายใน กอ.สสส.จชต.

๕) ศูนย์ ปจว./ปชส. (ศปจว./ปชส.) : ประกอบด้วยส่วนงานย่อยที่ทำหน้าที่ในการ ปจว., ปชส., การผลิตสื่อ และการแถลงข่าว รวมทั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ และชุดวิทยากรทางการเมืองต่าง ๆ

๖) ศูนย์สื่อสารและสารสนเทศ (ศสน.) : จะควบคุมระบบสื่อสารและสารสนเทศทั้งหมด ทั้งภายใน กอ.สสส.จชต. และการเชื่อมโยงเข้าสู่ส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

ทุกส่วนงานของ ฝ่ายอำนวยการและศูนย์ต่าง ๆ ข้างต้น จะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานร่วมกันทั้งพลเรือน ตำรวจ และทหาร ซึ่งถือว่าการบูรณาการในระดับฝ่ายอำนวยการ อีกระดับหนึ่ง

๕.๓ หน่วยปฏิบัติ

๑) ฝ่ายปฏิบัติการด้านความมั่นคง (ฝปม.) : เป็นส่วนงานที่มีความรับผิดชอบหลักในการบูรณาการแผนงาน/โครงการด้านความมั่นคง โดยมีผู้แทนจากกระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้อง ด้านความมั่นคง มาเป็นผู้ปฏิบัติงานและจัดให้มีเจ้าหน้าที่จาก สมช. มาเป็นผู้บังคับบัญชา

๒) ฝ่ายพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (ฝศส.) : เป็นส่วนงานที่มีความรับผิดชอบหลัก ในการบูรณาการแผนงาน/โครงการด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมีผู้แทนจากกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจและสังคม มาเป็นผู้ปฏิบัติงานและจัดให้มีเจ้าหน้าที่จาก สสช. มาเป็นผู้บังคับบัญชา

ผู้แทนจากกระทรวง ๒๐ กระทรวง มีหน้าที่ :

๑) เป็นผู้แทนของหน่วยงานต้นสังกัด สามารถให้ข้อคิดเห็น และประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ร่วมวางแผน อำนวยการ กำกับดูแล และประสานงานในกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง

๓) ร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบจาก ผอ.สสส.จชต.

๓) **หน่วยขึ้นการควบคุมทางการปฏิบัติการ** : ได้จัดให้หน่วยที่เป็นกองกำลังและหน่วยปฏิบัติการด้านต่างๆ ทั้งสิ้นในพื้นที่ ๓ จชต.รวมทั้งกำลังบางส่วนของหน่วยที่ปฏิบัติในแผนงานที่บูรณาการโดย กอ.สสส.จชต. มาขึ้นการควบคุมทางการปฏิบัติการต่อ กอ.สสส.จชต. ทั้งนี้เพื่อให้เกิดเอกภาพในการปฏิบัติการอย่างแท้จริง โดย กอ.สสส.จชต. คือหน่วยที่

๑) ได้รับการบูรณาการด้านแผนงาน/โครงการและงบประมาณจาก กอ.สสส.จชต.

๒) อยู่ภายใต้การควบคุม อำนวยการ และกำกับดูแลการปฏิบัติทั้งหมด

๓) อยู่ภายใต้การพิจารณาให้ได้รับความดีความชอบ และการปรับเปลี่ยนกำลังพล

แนวความคิดการปฏิบัติงานการเสริมสร้างสันติสุขของ กอ.สสส.จชต.

๑. การควบคุมอำนวยการยุทธต่อกำลังที่เข้าปฏิบัติการ

๑.๑ ผอ.สสส.จชต. มอบหมายให้ รอง ผอ.สสส.จชต. ทั้ง ๔ ท่าน และ ลธ.สสส.จชต. รับผิดชอบบูรณาการให้เกิดการทำงานร่วมภายใต้ศักยภาพของแต่ละเหล่า โดยเน้นการทำงานในรูปแบบ พลเรือน ตำรวจ ทหาร และการข่าว (พ.ต.ท. + ข.) ที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

๑.๑.๑ รอง ผอ.สสส.จชต.(๑) รับผิดชอบด้านยุทธการ และกำลังพล บูรณาการงานด้านการใช้กำลังฝ่ายทหาร โดยมี ทท.๔ สน. ที่มีหน้าที่ในการบูรณาการการใช้กำลังทุกประเภท เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบังคับบัญชาและการปฏิบัติในลักษณะการผนึกกำลังร่วมกับกำลังส่วนอื่น

๑.๑.๒ รอง ผอ.สสส.จชต.(๒) รับผิดชอบด้านกิจการพลเรือน (รวมทั้งการประชาสัมพันธ์) และศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ (ศูนย์ดำรงธรรม) บูรณาการงานด้านการใช้กำลังฝ่ายพลเรือน โดยมี จว. ทั้ง ๓ จชต. ที่มีหน้าที่ในการบูรณาการการใช้กำลังทุกประเภท เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบังคับบัญชาและการปฏิบัติในลักษณะการผนึกกำลังร่วมกับกำลังส่วนอื่น

๑.๑.๓ รอง ผอ.สสส.จขต.(๓) รับผิดชอบด้านบังคับใช้กฎหมายทั้งปวง บูรณาการงานด้านการใช้กำลังฝ่ายตำรวจ โดยมี ศปก.ตร.สน. ที่มีหน้าที่ในการบูรณาการการใช้กำลังตำรวจทุกประเภท เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบังคับบัญชา และการปฏิบัติในลักษณะการผนึกกำลังร่วมกับกำลังส่วนอื่น

๑.๑.๔ รอง ผอ.สสส.จขต.(๔) รับผิดชอบด้านการข่าว บูรณาการงานด้านการข่าว จากหน่วยข่าวในพื้นที่ มาใช้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑.๕ ลธ.สสส.จขต. รับผิดชอบด้านส่งกำลังบำรุง บูรณาการงานของฝ่ายอำนวยการทั้งปวง ในการตอบสนองภารกิจให้เกิดประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพสูงสุด ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บังคับบัญชา เมื่อได้รับมอบหมาย

๑.๒ แนวความคิดและแผนการดำเนินงาน

ได้กำหนดวิธีการดำเนินการโดยกำหนดประเภทหมู่บ้าน ตามลักษณะที่ตั้งหมู่บ้าน ภูมิประเทศ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตามเขตต่าง ๆ เป็น ๓ ประเภท

๑.๒.๑ ประเภท ก เขตเมือง เขตเทศบาล ชุมชนหนาแน่น

๑.๒.๑.๑ การปฏิบัติในการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่ : เป็นการปฏิบัติงานตามแผนงานการพัฒนาด้านความมั่นคงของ ๒๐ กระทรวง โดย สนผ.กอ.สสส.จขต. กำกับดูแล ให้ทำงานให้ได้ผล ผู้ปฏิบัติคือ หน.ส่วนราชการระดับจังหวัด, อำเภอ และจนท.ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติต้องเป็นผู้รวบรวมข่าวสาร ให้กับ กอ.สสส.จขต. และดำเนินการต่อต้านข่าวกรองด้วย

๑.๒.๑.๒ การปราบปรามเชิงรุก : กำลังที่อยู่ในเขตเมือง คือ ทหาร ตำรวจ (รวมทั้งตำรวจจราจร) และอาสาสมัครจังหวัด/อำเภอ ดำเนินการปฏิบัติการจิตวิทยาและการประชาสัมพันธ์แบบขาวมีแผน การ รปก. หน่วย และกำลังพล (ทั้งการป้องกันและตอบโต้) แบบปิดลับ

๑.๒.๒ ประเภท ข เขตชนบท หมู่บ้านหรือชุมชนเล็ก ๆ

๑.๒.๒.๑ การปฏิบัติในการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่ : เป็นการปฏิบัติเหมือนการดำเนินการในหมู่บ้านประเภท ก เพิ่มการสำรวจสำมะโนประชากร เพื่อแยกบุคคลแปลกปลอม ให้กระทำโดยราษฎรไม่รู้ตัวเหมือนได้รับการบริการ และอำนวยความสะดวกถึงบันไดบ้าน (การจัดทำบัตรประเภทต่าง ๆ การบริการสังคม, การบริการทางการแพทย์) มีการเชิญชวนให้พี่น้องและเครือญาติ ผู้หลงผิดมามอบตัว มอบอาวุธ โดยบริสุทธิ์ใจ

๑.๒.๒.๒ การปราบปรามเชิงรุก : เป็นการการปฏิบัติการจิตวิทยาและการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบทำการข่าวทุกชนิด วิเคราะห์เป้าหมายและพิสูจน์ทราบ (โดยปิดลับ) การควบคุมประชาชน และทรัพยากร (อย่างมีศิลปะ) มีการชும்เป้าหมาย, เผ่าตรวจพื้นที่ในเขตหมู่บ้านทำการลาดตระเวน, ลาดตระเวนหาข่าว, ลาดตระเวนรบในพื้นที่ป่าเขา (โดยปิดลับ)

๑.๒.๓ ประเภท ค เขตห่างไกล หรือชนบทล่อแหลม

๑.๒.๓.๑ การปฏิบัติในการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่ : เป็นการปฏิบัติเหมือนการดำเนินการในหมู่บ้านประเภท ก และ ข (คือทำทุกอย่างเหมือนหมู่บ้านอื่น) เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ทุกฝ่ายจะ

ต้องเข้าไปอยู่ในพื้นที่อย่างเปิดเผยและอยู่ให้ได้ พยายามดำเนินการให้หมู่บ้านประเภท ค เป็นหมู่บ้านประเภท ข คือ มีความเจริญจากการพัฒนาให้ได้อย่างน้อย เจ็ดสิบเปอร์เซ็นต์ (โดยไม่กำหนดระยะเวลา)

๑.๒.๓.๒ การปราบปรามเชิงรุก : ดำเนินการเช่นเดียวกับการปราบปรามเชิงรุกในหมู่บ้านประเภท ข โดยเพิ่มความเข้มข้นในการค้นหาเป้าหมาย กดค้นกำลังในพื้นที่ป่าและภูเขาหรือพื้นที่หลบซ่อนที่ค้นพบ เน้นการกดค้นกำลังในป่าภูเขาให้วางอาวุธและยอมจำนนเข้ามอบตัว โดยใช้การปฏิบัติการทางทหารตามแนวทางการใช้กำลัง (การเมืองนำการทหาร) และแสวงประโยชน์นำผลการปฏิบัติการทางทหารในหมู่บ้านประเภท ค มาสนับสนุนการปฏิบัติการจิตวิทยาและการประชาสัมพันธ์ เพื่อพัฒนาเสริมความมั่นคงในหมู่บ้านประเภท ค ตามเป้าหมายต่อไป

๑.๓ การแบ่งมอบความรับผิดชอบพื้นที่ปฏิบัติการ

๑.๓.๑ กำหนดให้จัดกำลังที่มีเอกภาพ และศักยภาพที่แตกต่างกัน รวมทั้งมีขนาดที่เหมาะสมเข้ารับผิดชอบในพื้นที่แต่ละประเภทความรุนแรงที่บ่งไว้ พร้อมทั้งพิจารณากำหนดมาตรการที่เหมาะสมเข้าปฏิบัติให้สอดคล้องกับความรุนแรงของสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่

๑.๓.๒ แนวทางการดำเนินการในเรื่องพื้นที่ กำลัง และมาตรการหรือการปฏิบัติดังกล่าวเปรียบเสมือนการจัดหน่วยเฉพาะกิจร่วมของพลเรือน ตำรวจ ทหาร ขนาดเล็กที่มีเอกภาพ เข้าปฏิบัติงานในพื้นที่เฉพาะขนาด ๑ - ๔ อำเภอ โดยหน่วยเฉพาะกิจ จะรับผิดชอบต่อการดำเนินการทั้งปวงในพื้นที่รับผิดชอบของตน ในปัจจุบัน กอ.สสส.จชต. ได้จัดแบ่งพื้นที่ปฏิบัติการออกเป็น ๑๕ พื้นที่ย่อย และจัดหน่วยเฉพาะกิจเข้ารับผิดชอบ โดยหน่วยเฉพาะกิจ(จก.) หมายเลขสองตัว จะจัดระบบการประกอบกำลังร่วมกันทั้ง พลเรือน ตำรวจ และทหารจะเห็นได้ว่ามีกำลังทุกประเภทร่วมกันทั้งกำลังประชาชนที่มาสันนิบาตทางราชการรวมอยู่ด้วยในฐานะผู้ช่วยเจ้าพนักงาน ทั้งนี้ ได้กำหนดให้หน่วยเฉพาะกิจหมายเลขหนึ่งตัวและหน่วยเฉพาะกิจหมายเลขสองตัว จัดตั้งศูนย์ยุทธการร่วม หรือ War Room ไว้เป็นสถานที่ปฏิบัติงานร่วมกันของทุกส่วนงาน เพื่อให้เกิดเอกภาพและการบูรณาการในการใช้กำลังอย่างแท้จริง

๑.๔ การปฏิบัติ

แบ่งออกเป็น ๓ ชั้น คือ

๑.๔.๑ ชั้นยุติการก่อความไม่สงบ

ใช้หลักการปฏิบัติตามแนวทางของการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ โดยการผนึกกำลังจากทุกส่วน คือ พลเรือน ตำรวจ ทหาร มุ่งเน้นให้การปฏิบัติการทางการเมืองและด้านกิจการพลเรือน นำการปฏิบัติงานทางทหาร

๑.๔.๒ ชั้นการพัฒนา/เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชนและสังคมในพื้นที่ปฏิบัติการ

ให้ดำเนินการควบคู่กันไป ตั้งแต่ชั้นยุติการก่อความไม่สงบ ในระดับที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ และเพิ่มระดับการปฏิบัติมากขึ้นและสูงสุด เมื่อสถานการณ์คลี่คลายลงและก้าวเข้าสู่สภาวะปกติตามลำดับ

๑.๔.๓ ขั้นการส่งมอบพื้นที่ให้กับหน่วยงานฝ่ายปกครอง

ดำเนินการเมื่อสถานการณ์เข้าสู่สภาวะปกติและประชาชน/สังคม ได้รับการพัฒนาจนอยู่ในสภาพที่เข้มแข็งและยั่งยืนแล้ว

๒. ฝ่ายปฏิบัติการด้านความมั่นคง

๑. การดำเนินงานของฝ่ายปฏิบัติการด้านความมั่นคง

๒. การดำเนินงานของฝ่ายพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๓. การทำงานของผู้แทน ๒๐ กระทรวง

๔. การบูรณาการข้อมูล เพื่อสนับสนุนการแสวงข้อตกลงใจของผู้บังคับบัญชา และส่วนอำนาจการ

๔.๑ เพื่อให้การบูรณาการข้อมูลจากการปฏิบัติตามนโยบายและแนวความคิดการปฏิบัติงาน เพื่อเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของ กอ.สสส.จชต. ที่กำหนดให้หน่วยรองระดับต่างๆ ทั้งจากฝ่ายทหาร, ฝ่ายตำรวจ, สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, กระทรวงด้านความมั่นคง, กระทรวงด้านเศรษฐกิจ/สังคม และการศึกษา ที่เข้าทำงานเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใหญ่มากและเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในกระบวนการขั้นตอนการทำงานของผู้บังคับบัญชาและฝ่ายอำนาจการ กำหนดให้มีกระบวนการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ในทุก ๆ ด้าน ด้วยความรวดเร็ว ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ที่เชื่อถือได้ และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ เพื่อสนับสนุนการแสวงข้อตกลงใจของผู้บังคับบัญชา และฝ่ายอำนาจการของ กอ.สสส.จชต. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ จะมีการนำระบบการประมวลผลด้วยระบบ IT ที่พัฒนาขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติของทุกหน่วยทุกระดับ ส่งข้อมูลผลกาดำเนินงานไปสู่ระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูล การวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลงานของหน่วยได้ถูกต้องและชัดเจนขึ้น

๔.๓ ส่วนอำนาจการของ กอ.สสส.จชต. ทุกส่วนร่วมกันนำผลการดำเนินกรรมวิธีประมวลผลของระบบมาทำการตรวจสอบ พิจารณาความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในสายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อเสนอของส่วนอำนาจการ มีความครบถ้วนและสมบูรณ์ ทั้งเพื่อการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติของหน่วยให้มีความเหมาะสม เพิ่มประสิทธิภาพของหน่วย บูรณาการการทำงานให้กระชับ การเร่งรัดให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่ประสานสอดคล้อง สนับสนุนซึ่งกันและกัน รวมทั้งการเร่งรัดการปฏิบัติของหน่วยที่มีผลประเมินไม่เข้าเกณฑ์ และปรับแนวทางการปฏิบัติของหน่วยให้ครอบคลุมในทุกเรื่อง

แนวทางการเอาชนะที่หมู่บ้าน

๑. การเอาชนะที่หมู่บ้าน

การแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. เน้นที่การเอาชนะฝ่ายผู้ก่อความไม่สงบที่หมู่บ้าน ซึ่งมีปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ การดึงประชาชนในหมู่บ้านมาอยู่กับฝ่ายเรา โดยชัดเจนและยั่งยืน สามารถนำอำนาจรัฐเข้าปกครองหมู่บ้านอย่างปกติสุข ทั้งนี้ การเอาชนะที่หมู่บ้านนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญยิ่ง

๒. สถานการณ์

๒.๑ สถานการณ์การก่อความไม่สงบใน จชต. เป็นสงครามแย่งชิงประชาชน ปัญหาที่แท้จริงคือตัวบุคคล ตัวองค์กร ผู้ประสังคราย ได้บิดเบือนหลักศาสนาอัลกุรอาน เชื้อชาติ ประวัติศาสตร์ปัตตานี รวมทั้งภาษาและวัฒนธรรม จาริตประเพณี ก่อให้เกิดเงื่อนไขสงครามและได้ปลุกระดมมวลชน เพื่อแย่งชิงประชาชนเป็นพวกใช้กองกำลังที่ไม่ดีคืออาวุธและที่คิดอาวุธ บังคับ ชูเซ็นประชาชนไม่ให้การสนับสนุนหรือให้ความร่วมมือกับทางราชการ ให้ทำตัววางเฉยและปฏิเสธอำนาจรัฐ

๒.๒ ขบวนการผู้ก่อความไม่สงบ ประกอบด้วย

๒.๒.๑ องค์กรนำในต่างประเทศ

๒.๒.๒ กองกำลังที่หลบซ่อนฝังตัวอยู่ในหมู่บ้าน ป่าเขาใกล้เขตบ้านและตามตะเข็บชายแดน

๒.๒.๓ แนวร่วม/แกนนำ/ผู้ปฏิบัติที่ได้รับการจัดตั้ง ทั้งในและนอกประเทศ มีจำนวน ๑ - ๒ % ของประชากรในพื้นที่เท่านั้นแต่มีอิทธิพลเหนือชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ จึงทำให้การแก้ไขปัญหาไม่สำเร็จตามที่คาดหวังไว้ เพราะชาวบ้านวางเฉย และไม่ให้ความร่วมมือ

๒.๓ ในสถานการณ์ที่ประชาชนวางเฉยไม่ให้ความร่วมมือกับรัฐบาล พิจารณาได้ว่ารัฐบาลเพเลียงพลังในยุทธศาสตร์สงครามการแย่งชิงประชาชน ไม่สามารถควบคุมประชาชนและทรัพยากร ไม่สามารถพิทักษ์ประชาชนและทรัพยากรได้ ขบวนการมีอำนาจมีมากกว่ารัฐบาล

๒.๔ ผู้นำทางศาสนา เป็นผู้นำทางสังคม มักจะเป็นผู้นำตามธรรมชาติ ผู้นำทางจิตวิญญาณ และเป็นผู้มีอิทธิพลสูงสุดในชุมชนไทยมุสลิม ชาวไทยมุสลิมจะเชื่อผู้นำทางศาสนา โดยเฉพาะ โต๊ะครูอิหม่าม คอเด็บ บิหลัน ชาวไทยมุสลิมจะไม่เชื่อคนต่างศาสนา ไม่ว่าตำแหน่งทางการเมืองหรือทางราชการจะใหญ่หรือเล็ก นักการเมือง, นักการเมืองท้องถิ่น, แกนนำขบวนการและผู้มีอิทธิพล ผู้มีผลประโยชน์แอบแฝง อาศัยจุดอ่อน

จุดแข็งเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์เพื่อปกป้อง ตัวเอง, ผลประโยชน์, ชักจูง/โน้มน้าว/หลอกล่อเข้าร่วมขบวนการ และเพื่อคะแนนเสียง

๒.๕ การปกป้องขบวนการที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การให้สาบาน ซึ่งเป็นการอาศัยแง่มุมทางศาสนาให้เกื้อกูลต่อขบวนการ นอกจากนี้ การชี้แจงทำความเข้าใจโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต่างศาสนา เข้าชี้แจงทำความเข้าใจ เพื่อชี้แจงกรณีการปิดเบือนในเรื่องศาสนาอิสลามจะไม่ได้รับการยอมรับ เพราะถือว่าเป็นผู้นอกศาสนา

๒.๖ ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. มีความละเอียดอ่อน สลับซับซ้อน อาจนำไปสู่ปัญหาดินแดน และอาจจะโยงไปสู่ปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศมุสลิม นอกจากนั้นขบวนการก่อการร้ายสากลจากประเทศมุสลิม ได้แทรกซึมส่งผ่านการสนับสนุนด้านการเงิน, แนวคิด, วิธีการ และการฝึกอบรม การก่อการร้ายอยู่เนื่อง ๆ

๓. แนวความคิดในการดำเนินการ

๓.๑ สลายการนำของกลุ่มบุคคลที่เป็นแกนนำของขบวนการก่อการร้าย ภายในพื้นที่รับผิดชอบ เน้นที่หมู่บ้านสีแดง และหมู่บ้านสีเหลือง เป็นลำดับความเร่งด่วนแรก หมู่บ้านสีเขียวเป็นลำดับความเร่งด่วนรอง เพื่อให้หมดสภาพการนำ ด้วยมาตรการต่าง ๆ ทั้งการ ปจว./ปชส. การอบรมชี้แจงปรับเปลี่ยนทัศนคติรวมทั้ง มาตรการทางกฎหมาย

๓.๒ แสดงความจริงใจของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายตามแนวทางสันติวิธี เพื่อการพิทักษ์ประชาชนและทรัพยากร นำอำนาจรัฐเข้าปกครองพื้นที่อย่างถูกต้อง จริงจัง และถาวร

๓.๓ ลดอิทธิพลของขบวนการก่อการร้าย โดยใช้ขบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ในหมู่บ้านเป้าหมาย เป็นแกนหลักในการดำเนินการ ทั้งนี้ ต้องมีการสำรวจความคิดเห็นและการจัดทำประชาคมที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มในพื้นที่ โดยเป็นการร่วมกันคิดร่วมกันทำอย่างแท้จริง มุ่งที่จะดึงเอาสิ่งจำเป็นสำหรับความอยู่รอดของผู้ก่อการร้ายออกไป ทั้งการสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่น ฐานกองโจรแหล่งหลบซ่อน ซัดความสามารถเคลื่อนที่ เงินทุน สิ่งอุปกรณ์ข่าวสาร และขวัญในการต่อสู้ของผู้ก่อการร้าย

๓.๔ พื้นฟูปรับปรุงและเสริมสร้างขีดความสามารถ ของกลุ่มพลังมวลชนที่เคยจัดตั้งไว้ในพื้นที่และในหมู่บ้านให้เป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่รัฐให้มากที่สุด ทั้งกลุ่ม ชรบ., อปพร., อพป., ทสปช., ลส.ชบ., กนช. และอาสาสมัคร อื่น ๆ ทั้งนี้ ให้คัดแยกตรวจสอบบุคคล ให้ชัดเจนก่อนเริ่มงาน

๓.๕ การลดบทบาทการนำและการสนับสนุนขององค์กรนำในต่างประเทศ และการหาทางยุติการดำเนินการของแกนนำขบวนการก่อการร้ายในประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งในเอเชีย, ตะวันออกกลางและในยุโรป กอ.สสส.จชต. จะใช้หน่วยงานระดับกระทรวงที่ร่วมทำงานกับ กอ.สสส.จชต. เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

๔. การดำเนินการ

๔.๑ ทำการวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ (x-rayพื้นที่) ตรวจสอบพื้นที่อย่างละเอียด ใช้หลักการการวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการเข้ามาดำเนินการให้ครบถ้วน จำแนกให้ได้ว่า พื้นที่ใดเกี่ยวข้องกับกองโจร ที่หลบซ่อนช่องสุมกำลัง ที่พักอาศัยของแกนนำ ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำตามธรรมชาติ ผู้นำทางศาสนา เส้นทางเชื่อมต่อระหว่างที่พักดังกล่าว ที่ประกอบพิธีทางศาสนาของทุกศาสนา โรงเรียนประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่สถานที่สำคัญต่างๆ ในพื้นที่ เส้นทางเชื่อมต่อของสถานที่ และเส้นทางคมนาคมหลัก - รอง ของหมู่บ้าน พื้นที่ที่ต้องให้ความสำคัญดูแลตามลำดับความเร่งด่วน ทั้งนี้ ต้องมีการจัดทำผังบริเวณให้ชัดเจน โดยตั้งเป้าหมายว่า เมื่อนำกำลังเข้าพื้นที่แล้วต้องควบคุมพื้นที่ได้ทรงอิทธิพลต่อพื้นที่นั้น ได้ทันที ข้อมูลของแผนกวิเคราะห์ฯ เพื่อสนับสนุนการตกลงใจ สนผ.กอ.สสส.จชต. แก้ปัญหาให้ได้ (ขอได้โดยตรง)

๔.๒ ทำการตรวจสอบบุคคล (x-ray คน) ตรวจสอบคนในพื้นที่อย่างละเอียด และมีความแน่ชัด ให้สามารถทราบได้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร มีคนต่างถิ่นเข้ามาหรือไม่ มาทำอะไร มาจากไหน เมื่อไรจะเข้าจะออกอย่างไร และที่สำคัญคือการตรวจสอบบัตรประจำตัวและทะเบียนบ้าน เพื่อจำแนกให้ได้ว่า เป็นใคร อยู่ที่ไหน ทำอะไรอยู่ การสำรวจสำมะโนประชากร และระบบการทะเบียนราษฎร สามารถลดการทำงานด้านนี้ แต่ต้องไปตรวจสอบซ้ำและเฝ้าตรวจต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถตรวจสอบคนแปลกปลอมและการเคลื่อนไหวของคนในพื้นที่ได้

๔.๓ ทำการแยกมิตรแยกศัตรู โดยการใช้ฐานข้อมูลด้านการข่าวร่วม (ข่าวจากหน่วยเหนือหน่วยข้างเคียง หน่วยข่าวในพื้นที่ ฐานข้อมูลด้านการข่าวของ ผบ.หน่วยเอง นำมาประมวลกันเข้า เพื่อให้เกิดภาพการข่าวที่ชัดเจน) ร่วมกับผลการ x-ray พื้นที่, x-ray คน ที่หน่วยดำเนินการไว้แล้ว เพื่อนำมากำหนดแนวทางการเอาชนะที่หมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะดำเนินการต่อกลุ่มคนที่เราจำแนกประเภทไว้อย่างไรและเมื่อใด

๔.๔ การจัดทำแนวทาง/แผนการดำเนินการ

๔.๔.๑ จากฐานข้อมูลบุคคลที่ได้จำแนกไว้ข้างต้น ให้ใช้ประโยชน์จากมิตรทำการ ปจว./ปชส. เพื่อนำเข้ามามีส่วนร่วมในการทำความเข้าใจในกลุ่มและให้ขยายวง ทำความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของหมู่บ้านออกไปอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้นำตามธรรมชาติ ที่เป็นมิตรหรือกล่อมให้เป็นมิตรได้สำเร็จ

๔.๔.๒ ใช้การ ปจว./ปชส. เพื่อชี้ให้เห็นภัยที่จะเกิดแก่หมู่บ้าน และประชากรในหมู่บ้าน (เน้นให้เห็นภัยร่วม) แล้วเสนอแนะให้มีการทำประชาคมหมู่บ้าน เพื่อการจัดคนมาทำงานร่วมง่าย ๆ การจัดเวรยามดูแลสถานที่ดูแลหมู่บ้าน การแจ้งข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ว่าเรื่องเล็กเรื่องใหญ่ การแจ้งการเคลื่อนไหวของคนเข้ามาในหมู่บ้าน และร่วมกันจัดระบบการแจ้งเตือนที่มีประสิทธิภาพ

๔.๔.๓ พิจารณาใช้ประโยชน์จากคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำพื้นที่ระดับต่าง ๆ บุคคล และองค์กรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับงานที่เขาดูแล เช่น ผู้นำศาสนา (เจ้าอาวาส, อิหม่าม), อบต., เทศบาลตำบล, เทศบาลอำเภอ (งานการพัฒนา), กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน (การรปภ., การทะเบียน)

๔.๕ การนำโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคง ระดับพื้นที่

๔.๕.๑ ทำโครงการที่หมู่บ้านโดยปรับพื้นที่เป้าหมายของโครงการพัฒนาเก่า ที่จะทำเข้าสู่หมู่บ้านเป้าหมาย ตามลำดับความเร่งด่วน

๔.๕.๒ เร่งรัดการปฏิบัติ ตามแผนงานโครงการ ด้วยการปรับคน, เครื่องมือและเงิน เข้าช่วย และปรับแผนชะลอการปฏิบัติในพื้นที่ที่จำเป็นน้อย ไปทำในพื้นที่สนับสนุนหมู่บ้านเป้าหมาย โดยใช้การมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อกำหนดความต้องการหลักในการพัฒนาของหมู่บ้าน และการร้องขอเจ้าหน้าที่จากส่วนงานการพัฒนาต่าง ๆ มาร่วมทำงาน เช่น เกษตรอำเภอ, เกษตรจังหวัด, กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน, กรมพัฒนาชุมชน), กระทรวงศึกษาธิการ (กศน., วิชาชีพ, นักเรียน, เยาวชน), ศธ. และ จว.จัดการส่งเสริมพัฒนาสถาบันปอเนาะและโรงเรียนทางศาสนาอื่น ๆ

๔.๕.๓ ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดที่มีอยู่เพื่อทำให้สอดคล้องกับพื้นที่เป้าหมาย และความต้องการของประชาชน ซึ่งเป็นผลจากการทำประชาคม รวมทั้งประสานให้ อบต. นำโครงการเข้าร่วมทำ โดยขอให้ จว. เพิ่มเติมในส่วนที่ขาด

๔.๖ การนำอำนาจรัฐเข้าสู่หมู่บ้าน

๔.๖.๑ ทำความยุติธรรมให้เกิดขึ้นที่หมู่บ้าน ผู้นำ คือ นายอำเภอ ใช้ทั้งนิติศาสตร์ - รัฐศาสตร์ ให้เหมาะสม ทำความเป็นธรรมให้ปรากฏ ให้บริการทุกเรื่องที่เขาสิทธิได้รับ เสริมด้วยการจัดการด้านความเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติและการบริการของเจ้าหน้าที่รัฐเพิ่มเติม ให้ใช้ความมีส่วนร่วมของราษฎร เพื่อจัดการความเป็นธรรมในหมู่บ้าน

๔.๖.๒ ใช้มาตรการทั้งปวง เพื่อสลายแกนนำผู้ร่วมขบวนการก่อความไม่สงบและระดับผู้นำขบวนการ ที่ตรวจพบในพื้นที่รับผิดชอบโดยสันติวิธี และมาตรการตามกฎหมาย เช่น การพบปะพูดคุย ปจว./ปชส. โน้มน้าวจิตใจ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ให้เลิกการกระทำที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ, ติดตามไปไหนไปด้วยความเคลื่อนไหวต่อเนื่อง, นำตัวออกจากพื้นที่หมู่บ้าน โดยการเรียก/เชิญชวน เข้ารับการอบรมปรับความเข้าใจ ปรับความคิด ความเชื่อ ตามหลักสูตรที่ สกร.กอ.สสส.จชต. กำหนด เพื่อให้ตัวออกห่างจากพื้นที่หมู่บ้าน ให้นานเพียงพอที่จะลดอิทธิพลของเขาต่อประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านได้, หน่วยสามารถร้องขอการส่งตัวแกนนำเข้ารับ การอบรมฟื้นฟูที่ สกร.กอ.สสส.จชต. จัดได้ ตามสภาพของแกนนำดังกล่าว

๔.๖.๓ ดำเนินการเสริมการปฏิบัติอื่นๆ เพื่อให้สามารถใช้อำนาจรัฐได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และต่อเนื่อง

๕. คำแนะนำในการประสาน

๕.๑ การดำเนินการเพื่อเอาชนะที่หมู่บ้านของทุกระดับ จก. ยังคงเน้นผนึกกำลังร่วมกันในการทำงาน ในรูป พลเรือน ตำรวจ ทหาร งานข่าว และการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ อย่างสอดคล้อง และ สนับสนุนซึ่งกันและกัน

๕.๒ กรอบแนวคิดการดำเนินการเอาชนะที่หมู่บ้าน เป็นรูปแบบหนึ่งที่ริเริ่มกำหนดขึ้น เพื่อให้เกิด ปรากฏความคิดในการทำงาน หน่วยสามารถเพิ่มเติมรายละเอียดการปฏิบัติได้เอง โดยให้บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดท้าย คือ เอาชนะฝ่ายตรงข้ามที่หมู่บ้าน โดยประชาชนมีส่วนร่วม “ คิดด้วยกันและทำด้วยกัน ”

แนวคิดการเอาชนะที่หมู่บ้านเริ่มที่ครอบครัว

๑. ครอบครัว

สถาบันหลักที่เล็กที่สุดของหมู่บ้านและสังคม หากดำเนินการให้ครอบครัวในหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง สามารถมีความเป็นอยู่ที่ปกติสุขและใช้ชีวิตในแนวทางที่ถูกต้อง ตามบทบัญญัติของศาสนาที่ตนนับถือ และ ปฏิบัติตามข้อบังคับของกฎหมายบ้านเมือง ไม่เป็นภัยต่อการอยู่ร่วมกันในหมู่บ้านและสังคม การเอาชนะที่ หมู่บ้าน ด้วยการดึงประชาชนมาอยู่กับฝ่ายเรา โดยชัดเจนและยั่งยืน สามารถนำอำนาจรัฐเข้าปกครองหมู่บ้าน อย่างปกติสุข จะทำงานได้ง่ายขึ้นและจะประสบความสำเร็จโดยยั่งยืน

๒. ข้อเท็จจริงและข้อพิจารณา

๒.๑ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่คนพื้นที่เป็นชาวไทยมุสลิม จากการสำรวจของทางราชการมี ข้อมูลประชากร ดังนี้

๒.๑.๑ จังหวัดยะลา ประชากรประมาณ ๔๕๐,๐๐๐ คน เป็นมุสลิม ประมาณ ร้อยละ ๖๒

๒.๑.๒ จังหวัดปัตตานี ประชากรประมาณ ๖๒๐,๐๐๐ คน เป็นมุสลิม ประมาณ ร้อยละ ๗๗

๒.๑.๓ จังหวัดนราธิวาส ประชากรประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ คน เป็นมุสลิม ประมาณ ร้อยละ ๗๘

๒.๑.๔ จังหวัดสงขลา ประชากรประมาณ ๑,๓๐๐,๐๐๐ คน เป็นมุสลิม ประมาณ ร้อยละ ๒๐

๒.๒ ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี ของประชาชนในพื้นที่ จชต. แตกต่างจากภาคอื่น ๆ โดย ลิ่นเชิง และโดยที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นจุดแข็งของประชาคมชาวไทยมุสลิมใน เรื่องการปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาและการเชื่อฟังผู้ใหญ่/ผู้นำทางศาสนา และมีธรรมเนียมการ ปฏิบัติตน รวมทั้งระบบการดูแลที่เข้มแข็ง ซึ่งถ้าไม่มีการบิดเบือนหลักคำสอน ให้ต่างไปจากหลักคำสอนที่ ถูกต้อง เพื่อประโยชน์ส่วนตนแล้ว ประชากรในพื้นที่ จชต. จะมีความสงบสุขและจากการที่มีวิถีชีวิตที่

สมณะพึงพอใจในความเป็นอยู่ที่พออยู่พอกินด้วยแล้ว การเบียดเบียนซึ่งกันและกันก็จะไม่เกิด เหตุร้ายต่าง ๆ ก็จะไม่เกิดเป็นตัวอย่างให้กับประชากรในพื้นที่อื่นๆ ได้

๒.๓ สภาพความเป็นจริงที่เกี่ยวกับครอบครัวในพื้นที่ จชต. โดยส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะครอบครัวใหญ่ วัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยมุสลิม มีภรรยาได้ ๔ คน ถ้าภรรยาคนแรกยอมให้สามี มีภรรยาเพิ่มได้ตามลำดับจนครบ ๔ แต่สามีต้องสามารถเลี้ยงดูภรรยาได้ แต่ในสภาพความเป็นจริง ประชากรประมาณ ๖๐ % ของพื้นที่ ไม่มีฐานะเพียงพอที่จะดูแลภรรยา ทั้ง ๔ คนได้ แต่เขาเหล่านั้นก็มีภรรยา ๔ คน และเป็นความเชื่อของชาวไทยมุสลิมที่ว่า การทำหมันเป็นบาป จึงไม่มีการวางแผนครอบครัว ภรรยาในแต่ละคนโดยเฉลี่ยแล้ว มีบุตร ๔ - ๕ คน ครอบครัวจึงใหญ่ ไม่ต่ำกว่า ๒๐ คน ต่อครอบครัว ปัญหาหนักจึงมาเกิดที่ลูก มีลูกมาก เป็นปัญหาสังคมเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน การเรียนการสอน การศึกษาที่สูงขึ้น ตามจำนวนบุตรที่มี ตามด้วยการหาอาชีพ เมื่อจบการศึกษาแต่การศึกษาที่จบเป็นการศึกษาด้านศาสนา ซึ่งนำไปประกอบอาชีพไม่ได้ สรุปคือ เมื่อลูกมากจึงยากจนและเกิดปัญหาต่อเนื่อง

๒.๔ การแก้ปัญหาในสิ่งที่ขาดการดำเนินชีวิตตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีธรรมเนียมการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกันตั้งแต่วัยเด็กขึ้นมาจนเติบโตใหญ่ โดยที่บิดามารดาจะต้องเป็นผู้สั่งสอน อบรม รวมทั้งให้ความรู้ทางด้านข้อบัญญัติของศาสนา และหลักคำสอนต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ด้วยความที่มีลูกมากจำเป็นต้องทำงานเพื่อการเลี้ยงดูบุตร จึงไม่มีเวลามาสั่งสอนอบรมลูกของตนมากนัก แต่ต้องการให้ลูกของตนมีความรู้ตามข้อบัญญัติของศาสนา จึงต้องนำบุตรของตนไปฝากให้ผู้มีความรู้สอนให้แทน ผู้มีความรู้นั้นมีทั้งที่เป็น โต๊ะครู โต๊ะอิหม่าม จริงๆ ผู้มีความรู้ยังไม่ถึงขั้นเข้าเกณฑ์เป็นครู รวมทั้งพวกแอบแฝงจากการที่โต๊ะครู หรือที่ลูกเรียกว่า โต๊ะครู พอมีเงินมีความรู้เรื่องศาสนาอยู่บ้าง และมีสวน ต้องการคนทำงานในสวน จึงเปิดการสอนเด็กในยามว่างจากการทำสวนทำการสอนศาสนา ตามความรู้เท่าที่มี และปลูกฝังให้พักอยู่ในสวนและให้ช่วยทำสวนด้วย คำที่ใช้เรียกสถานที่ทำการสอนเด็กเช่นนี้เรียกโดยทั่วไปว่า โรงเรียนปอเนาะ แต่ถ้าทำเพื่อดูแลเด็กเล็กเรียกว่าโรงเรียนตาดิกา มาตรฐานของโรงเรียนเหล่านี้ มีความแตกต่างกันตามสภาพของเจ้าของซึ่งเป็นผู้สอนด้วย และความสนใจของครอบครัวของเด็กที่ส่งเข้าเรียน โดยทั่วไปแล้ว จะสนใจเรื่องมาตรฐานนี้ น้อยมากเพราะมีเวลาให้น้อยต้องทำงาน ต้องดูแลลูกคนอื่น ๆ ด้วย และถือว่าได้ทำตามบทบัญญัติทางศาสนาครบแล้ว

๒.๕ ปัจจัยของความล้มเหลวในสถาบันครอบครัว ในกลุ่มที่เป็นปัญหาด้านสังคมจิตวิทยาในประชากร ๖๐ - ๗๐% ของพื้นที่ จชต. ที่สำคัญประการหนึ่ง ก็คือ ความรักความผูกพันความเอื้ออาทรที่มีต่อกัน ในระหว่างพ่อ แม่ ลูก ที่นับวันจะห่างเหินหลังจากที่ลูกเริ่มเป็นหนุ่มใหญ่ ส่งลูกไปใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในโรงเรียนปอเนาะแล้ว ความสนใจต่อกันจะเริ่มลดลง พ่อไม่ได้มองว่าจะสร้างอนาคตของลูกไปทางใด โด่ขึ้น ลูกจะใช้ชีวิตอย่างไร จะประกอบอาชีพอะไร และจะใช้อะไรเป็นแบบอย่างให้ลูกในการดำเนินชีวิต ลูกก็มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อพ่อแม่ โดยอย่างยิ่ง “ พ่อ ” เกิดความคับแค้นทางจิตใจที่ว่า พ่อไม่สนใจคนไปสนใจแม่คนใหม่ลูกคนใหม่อะไร ๆ ก็ให้คนอื่นหมดและความเชื่อที่ปลูกฝังกันมาว่า พระเป็นเจ้าเป็นผู้กำหนดทั้งหมด ตั้งแต่เกิด การดำรงอยู่ การจะเป็นอะไรต่อไป แม้กระทั่งการตายท่านก็เป็นผู้กำหนดว่าจะให้ตายเมื่อไร อย่างไร

จึงทำให้คิดว่าตนไม่ได้เกิดมาจากพ่อและแม่ แม้แต่จะใช้ชีวิตอยู่อย่างไรพระเจ้าจะกำหนดเอง บทคำสอนและการปลูกฝังจากโรงเรียนปอเนาะ จะเข้ามามีอิทธิพลโดยเฉพาะอย่างยิ่ง โต๊ะครู โต๊ะอิหม่าม จะมีการเชื่อฟังมากกว่า พ่อและแม่ นับว่าเป็นอันตรายอย่างยิ่ง หากโต๊ะครู โต๊ะอิหม่าม บิดเป็นหลักการคำสอนทางศาสนา ไป เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวและกลุ่มขบวนการนอกกฎหมายต่าง ๆ

๓. แนวคิดการดำเนินการ

จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาด้านสังคมจิตวิทยา เพื่อนำเข้าสู่หมู่บ้านเป้าหมาย โดยทีมงาน พตท. ที่เข้าหมู่บ้านเพื่อทำการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่ นำกลยุทธ์ของโครงการไปปฏิบัติตรงเข้าสู่ตัวครอบครัวแกนนำ โต๊ะครู โต๊ะอิหม่าม ในหมู่บ้านเริ่มจากตัวแกนนำและภรรยา/ผู้หญิงในบ้านแกนนำนั้น ซึ่งให้เห็นปัญหาทางสังคมจิตวิทยาในครอบครัว โน้มน้าวให้ความร่วมมือทำโครงการที่จะก่อให้เกิดความรักความผูกพันในครอบครัวอย่างชาญฉลาด เพื่อให้สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง พร้อมทั้งจะต่อสู้กับภัยรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วขยายผล การทำโครงการออกไปโดยให้ครอบคลุมในทุกครอบครัวของหมู่บ้านให้สัมฤทธิ์ผล

๔. แนวทาง/วิธีการ การดำเนินการ

๔.๑ ใช้ยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการเพื่อการสร้าง และพัฒนาคนอย่างยั่งยืน โดยมีแนวคิดและกลยุทธ์ ในการดำเนินการ คือ

๔.๑.๑ สมอง : ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (ความรู้ความจิตวิสัยทัศน์) (Education & Life Learning) การเสริมสร้างและพัฒนาศึกษาและองค์ความรู้เกี่ยวกับชีวิต

- ๑) การเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต
- ๒) ความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรคด้วยการสร้าง ค่านิยม ทศนคติ ความเชื่อ
- ๓) คุณธรรม ก่อให้เกิดการเข้าใจตนเองและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข

๔.๑.๒ ร่างกาย : เสริมสร้างภาวะผู้นำ จิตสาธารณะ และเชิดชูเอกลักษณ์ไทย (Public Concern & Leadership & Thai Identity Valuable)

- ๑) หน้าที่พลเมืองไทย
- ๒) การพัฒนาผู้นำ
- ๓) ส่งเสริมคุณค่า อนุรักษ์และเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย
- ๔) การมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

๔.๑.๓ แขน, ขา : การก้าวออกไปสู่เป้าหมายของชีวิต และเผชิญปัญหาอุปสรรคอย่างมั่นคง โดยความเกื้อหนุนของครอบครัวและชุมชน (Family & Community Function)

- ๑) บทบาทและการทำหน้าที่ของครอบครัวและชุมชน
- ๒) การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างเท่าทันสถานการณ์
- ๓) การวางแผนชีวิตอย่างมีเป้าหมาย
- ๔) การดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๒.๑ การปรับปรุงสภาวะแวดล้อมภายในครอบครัวให้เกื้อกูลต่อการพัฒนาคนพัฒนาครอบครัว

- ๑) การปรับปรุงปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต สุขอนามัย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม สาธารณูปโภค
- ๒) การดำรงชีพแบบพอเพียง พืชผักสวนครัว เกษตรกรรมผสมผสาน
- ๓) การดูแลเด็กเล็กและคนชรา ศูนย์เด็กเล็ก
- ๔) การฝึกอาชีพและจัดหางาน ศูนย์ประสานการฝึกอาชีพและจัดหางาน

๔.๒.๒ จัดตั้งโครงการ โรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองสันติสุข(ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้)

- ๑) ปัญหาพื้นฐาน ขาดวิชา(ขาดการศึกษาสายสามัญ), ถูกทอดทิ้ง (ขาดการดูแลด้านคุณภาพชีวิต), ขาดอาหาร (ขาดอาชีพสร้างรายได้), อยู่ไปวันๆ (ขาดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต)
- ๒) การพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์การศึกษาสายสามัญ(กศน.)Academic Life Skill (หลักสูตร HED Complex), ฝึกอาชีพสร้างรายได้,ให้คุณค่าและเคารพในวัฒนธรรม คุณธรรมศาสนาเหนียว นำจิตใจ

๔.๒.๓ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้และพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างครบวงจรทุกอำเภอ (ศูนย์ HED Complex)

- ๑) สถานที่ : ค่ายทหาร (ระยะเวลา ๖ – ๑๒ เดือน) หรือที่เห็นสมควร
- ๒) การมีส่วนร่วมของครอบครัว- พ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย
- ๓) การสนับสนุนของสถานศึกษา ผู้บริหารทางการศึกษา, ครู/อาจารย์, แกนนำนักเรียน/นักศึกษา, นักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษา
- ๔) การเป็นศูนย์ยึดเหนี่ยวของศาสนสถาน ผู้นำศาสนาเสริม องค์ความรู้โดยปราชญ์ชุมชน
- ๕) การบริหารจัดการโดยชุมชน นายอำเภอ, ผู้นำชุมชน,สถานประกอบการ,คนในชุมชน
- ๖) บรรจุลงในตารางสอนภาคบ่ายนักเรียน (ร.ร.ศาสนา/สามัญ) สัปดาห์ละอย่างน้อย ๒ วัน โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนเข้าเรียน และปฏิบัติแต่ละวิชาใน HED Complex สลับกันไป
- ๗) เรียนและปฏิบัติในแต่ละวิชา ในแต่ละสถานที่ ศาสนสถาน, สถานที่ราชการ, ค่ายทหาร, สถานประกอบการ, สถานศึกษา, ศาลยุติธรรม, ครอบครัว, โรงพยาบาล, แหล่งชุมชน
- ๘) วิชาที่ใช้เรียน (๑) วิชาชีวิต Life Learning (โรงเรียนชีวิต) สมอง (๒) วิชาคุณธรรม EQ&AQ (โรงเรียนคุณธรรม) หัวใจ (๓) วิชาครอบครัว Family Function (โรงเรียนพ่อ/แม่)แขน/ขา (๔) วิชาผู้นำจิตสำนึกสาธารณะและวัฒนธรรม Leadership & Public Concern & Culture (โรงเรียนผู้นำและวัฒนธรรม) ร่างกาย มีความทันสมัย พร้อมด้วยการพัฒนาจิตใจ คุณธรรม (Modernization with Development)

๔.๒.๔ โครงการศูนย์พัฒนาสมรรถภาพเยาวชนใกล้บ้านใกล้ใจ(Village Edutainment Complex : VE Complex)

๑) รูปแบบเป็นศูนย์พัฒนาสมรรถภาพเยาวชน ประกอบด้วย กีฬาและนันทนาการ, มุมความรู้ ก้าวทันโลก (IT), ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น, ประชาสัมพันธ์ชุมชน, สภาเยาวชน (อาสาสมัครเยาวชน)

๒) กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษาในหมู่บ้าน/ชุมชน

๔.๓ การประเมินผลโครงการ

๔.๓.๑ ประเมินผลเป็น ๒ ระยะ

๑) ตัวชี้วัดความสุข (Happiness Index) โดยประเมิน ด้านสุขภาพกายและจิต, ด้านครอบครัวอบอุ่น, ด้านชุมชนเข้มแข็ง, ด้านศักดิ์ศรีในตนเอง และด้านการเข้าถึงหลักปฏิบัติของศาสนา

๒) ระยะยาว ทุก ๑ ปี ต่อเนื่องอย่างน้อย ๕ ปี โดยประเมินครอบคลุม ด้านบุคคล, ด้านครอบครัว และด้านสังคมและชุมชน

๔.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ประเมินผล

๑) ตัวชี้วัดความสุข (Happiness Index) โดยประเมิน ด้านสุขภาพกายและจิต, ด้านครอบครัวอบอุ่น, ด้านชุมชนเข้มแข็ง, ด้านศักดิ์ศรีในตนเอง และด้านการเข้าถึงหลักปฏิบัติของศาสนา

๒) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index) โดยประเมิน ในด้าน การศึกษา (ผลการเรียน), ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน, ด้านการมีส่วนร่วม (ทางสังคมและการเมือง) ครอบครัว, สถานศึกษา, ชุมชน และศาสนสถาน

๕. คำแนะนำในการประสาน

๕.๑ แนวทาง/วิธีการ ตามแนวความคิดการเอาชนะที่หมู่บ้านเริ่มต้นที่ครอบครัวนี้ เป็นฐานความคิด เริ่มต้น ของ สนผ.สสส.จชต. เพื่อให้ สกร.สสส.จชต., ผกร.ทก.๔สน., จก. หมายเลขตัวเดียว และ จก. หมายเลขสองตัว ไปบูรณาการในรายละเอียดการปฏิบัติ ร่วมกับส่วนราชการ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และ ฐานข้อมูลของพื้นที่และฐานข้อมูลบุคคลที่ได้ทำการวิเคราะห์ (x-ray) ไว้แล้วมาใช้ประโยชน์ ทำแผนงาน/โครงการ ในรายละเอียด เพื่อจำแนกงานออกมาให้ได้ว่า จะต้องทำงานอะไรบ้าง ทำอย่างไร ทำที่ไหน อย่างไร ทำนานเท่าใด ใช้งบประมาณเท่าใด ในแต่ละงานประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่จะเกิด ตรวจสอบได้ด้วยวิธีการอย่างไร

๕.๒ การทำแผนงาน/โครงการ เริ่มต้นที่บ้าน ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อการร้ายในหมู่บ้านเป้าหมาย สีแดง เป็นลำดับความเร่งด่วนแรก แล้วขยายผลด้วยการใช้บ้านที่ทำครั้งแรกเป็นต้นแบบ เพื่อขยายออกไป ในบ้านอื่น ทั้งข้อที่คิดและข้อที่ด้อยจากการที่ทำในบ้านแรก ในข้อที่ด้อยนั้นให้ชี้ให้เห็นถึงรายละเอียดข้อด้อย และวิธีการแก้ไขไปพร้อมกันด้วย ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและสภาพพื้นที่ นับ เป็นสิ่งที่พึงประสงค์ยิ่ง

๕.๓ การศึกษา/การทำวิจัย ตลอดจนการทดลองสาธิต เพื่อทำโครงการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มี ผู้ดำเนินการหลายโครงการแล้ว หน่วยปฏิบัติสามารถประสานบุคคล/หน่วยงาน/องค์กร เพื่อการบูรณาการ ร่วมกันทำงานให้เต็มตามศักยภาพของหน่วย ได้แล้วจัดเข้าแผนงานของตนให้เหมาะสม

แนวทางปฏิบัติของข้าราชการที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะต้องทราบประเพณีและปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาลให้สอดคล้องกับศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชนในท้องถิ่นอย่างถูกต้องและจริงจัง ข้าราชการที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ ในท้องถิ่นนี้หรือเป็นคนไทยมุสลิมก็ต้องประพฤติตามขนบธรรมเนียมประเพณี และหลักการศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนและผู้ที่จะเข้ารับราชการใหม่ หรือจะมาปฏิบัติงานในท้องถิ่นนี้ด้วย ส่วนผู้ที่มาปฏิบัติงานใหม่หรือกำลังจะปฏิบัติงานในท้องถิ่นนี้ ก็จะต้องศึกษาให้ทราบขนบธรรมเนียมประเพณี และหลักการศาสนาของประชาชนในท้องถิ่นนั้นให้ทราบอย่างละเอียดและเข้าใจถูกต้อง และตั้งใจประพฤติและปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับศาสนา และวัฒนธรรมของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นลำดับ การบริหารและพัฒนาท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลก็จะประสบผลสำเร็จ ข้อที่ควรปฏิบัติและละเว้นดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

๑. ข้อควรปฏิบัติ

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรปฏิบัติตนและปฏิบัติงานดังนี้

๑.๑ ถือว่าศาสนามีสิ่งที่จะแบ่งแยกคนไทยออกจากกันเป็นหมู่พวก ชาวไทยมุสลิมก็คือคนไทยที่นับถืออิสลามมีสิทธิในการเป็นเจ้าของประเทศ และรับบริการต่าง ๆ จากรัฐเท่าเทียมกับคนไทยที่นับถือศาสนาอื่น ๆ หรือในท้องถิ่นอื่นของประเทศทุกคน

๑.๒ สนับสนุนนโยบายในการบริหารและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และตามนโยบายให้ความอุปถัมภ์ต่อกิจการศาสนาอิสลามของรัฐบาลตลอดจนให้ความเคารพนับถือผู้นำทางศาสนาอิสลาม ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ตามสมควรแก่ตำแหน่งหน้าที่ทางการศาสนาของท่านเหล่านั้น

๑.๓ ถือเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและให้ความช่วยเหลือแก่ชาวไทยมุสลิมในการปฏิบัติศาสนกิจ และประพฤติปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลาม โดยถือว่าศาสนาเป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศ

๑.๔ ศึกษาหลักการ ศาสนบัญญัติ ความหมายของศาสนาอิสลาม ขนบธรรมเนียมประเพณีและศาสนกิจของชาวไทยมุสลิมให้ทราบอย่างถ่องแท้ เพื่อป้องกันการปฏิบัติผิดพลาดต่อชาวไทยมุสลิม และจะได้ปฏิบัติในสิ่งที่ชาวไทยมุสลิมต้องการและถูกต้อง จะได้เข้ากับประชาชนในท้องถิ่นได้

๑.๕ แสดงความเคารพต่อสถานที่ พิธีกรรม ศาสนกิจ และบุคคลสำคัญทางศาสนาอิสลาม โดยการปฏิบัติให้เหมาะสมตามที่หลักการศาสนาอนุญาต เช่น ไม่สวมรองเท้าเข้าไปในมัสยิด ไม่กระทำการใดที่จะเป็นการรบกวนในขณะมุสลิมทำละหมาด หรืออ่านคัมภีร์อัลกุรอาน ไม่หยิบจับคัมภีร์ที่เป็นภาษาอาหรับ สิ่งใดสงสัยว่าจะปฏิบัติอย่างไรจึงจะเหมาะสมก็ไต่ถามมุสลิมหรือผู้นำทางศาสนาในที่นั้น ๆ ก่อน

๑.๖ ไปร่วมงานประเพณีของชาวไทยมุสลิม ตามที่ได้รับคำเชิญหรือที่ทราบว่าเป็นพิธีการที่เราจะเข้าร่วมได้โดยไม่ขัดกับหลักของศาสนา ไปมาหาสู่กับครอบครัวมุสลิมเพื่อนบ้านตามโอกาสอันสมควร คบหาสมาคมกับชาวไทยมุสลิมโดยไม่มีการรังเกียจเคียดจัญท์

๑.๗ ในการเดินทางไปราชการ หรือปฏิบัติหน้าที่ครั้งแรกในท้องที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรได้ทำความรู้จักหรือแสดงการระต่อผู้นำทางศาสนาของจังหวัด อำเภอ หรือตำบลที่จะไปปฏิบัติงานนั้น เช่น กรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะโต๊ะเยรูซาเลม อิหม่าม กรรมการมัสยิด

๑.๘ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่เป็นมุสลิม จะต้องปฏิบัติหลักการศาสนาอย่างเคร่งครัด และในโอกาสเดียวกันก็ต้องประสานกับผู้นับถือศาสนาอื่น โดยไม่มีการแบ่งแยกกัน

๒. ข้อควรระวัง

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรระวังในการประพฤติการปฏิบัติดังนี้

๑.๑ การกล่าวคำที่จะก่อให้เกิดความสะเทือนใจ หรือการแสดงการแบ่งแยกระหว่างคนที่นับถือศาสนาต่างกัน เช่น การเรียกคนที่นับถือศาสนาอิสลามว่า “แขก” หรือการใช้คำพูดที่อาจทำให้ชาวไทยมุสลิมจนเข้าใจตนเองว่าคนมาลาญ เช่น ใช้คำว่า “ออรังมาลาญ” เป็นต้น

๑.๒ การประพฤติดิในข้อห้ามทางศาสนาอิสลาม ในสมาคมที่มีชาวไทยมุสลิมร่วมอยู่ก็ดี ในบ้าน อาคารสถาน บ้านเรือนของคนไทยมุสลิมก็ดี หรือในศาสนสถานในศาสนาอิสลามก็ดี จนเป็นที่รังเกียจของมุสลิม เช่น การรับประทานอาหารที่ปรุงด้วยเนื้อสัตว์ที่ต้องห้าม การดื่มสุราเมรัย แม้จะมีมุสลิมที่ประพฤดิไม่ดีบางคนจัดหามาเลี้ยงก็ตาม หรือการให้ของต้องห้ามตามหลักการศาสนาเป็นของขวัญ ควรจะเว้นเด็ดขาด

๑.๓ การแต่งกายแบบมุสลิมที่ตนไม่ได้เป็นมุสลิม เช่น สวมหมวกขาวกูเบียห์ หรือสวมเสื้อคลุมสำหรับตำแหน่งใดในทางศาสนาอิสลามของบางประเทศ บุคคลต่างศาสนาที่มาแต่งกายแบบนี้ ชาวมุสลิมถือว่าเป็นการล้อเลียน เช่น หมวกดำซุงเกาะซึ่งไม่ห้ามสำหรับคนต่างศาสนา แต่เมื่อสวมแล้วก็ไม่ควรไปทำสิ่งที่ต้องห้ามตามหลักการศาสนาอิสลามในชุมชน หรือในหมู่ชาวมุสลิม

๑.๔ การประพฤดิหรือทำการอันไม่เหมาะสมกับสตรีมุสลิม เช่น การอยู่สองต่อสอง การถูกเนื้อต้องตัวโดยไม่จำเป็นหรือไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองหรือสามี เพราะตามหลักการศาสนาอิสลาม ห้ามสตรีคลุกคลีกับบุรุษที่มีใจญาติ โดยเฉพาะสองต่อสอง ในเมื่อสามีหรือผู้ปกครองไม่อยู่

๑.๕ การแสดงกิริยาวาจาล้อเลียนการปฏิบัติศาสนกิจของมุสลิม โดยที่ตนไม่ได้เป็นมุสลิม การเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือมุ่งดูการประกอบศาสนกิจหรือพิธีกรรมทางศาสนาที่เป็นสิ่งที่จะต้องห้ามสำหรับคนต่างศาสนา

๑.๖ การเชื้อเชิญให้มุสลิมรับประทานเนื้อสัตว์ที่ต้องห้ามตามหลักการศาสนาหรือดื่มสุรา ทั้งในงานสังคมต่าง ๆ หรือเป็นการส่วนตัว ไม่ว่า ณ ที่ใด

๑.๗ การบังคับ ชักชวนให้ชาวไทยมุสลิมร่วมพิธีในศาสนาอื่น หรือพิธีที่ต้องการทำความเคารพโดยการกราบหรือไหว้บุคคลหรือรูปเคารพใด ๆ เพราะตามข้อห้ามในหลักการของศาสนาอิสลามห้ามกราบไหว้บูชาบุคคล วัตถุสิ่งของหรือธรรมชาตินอกจากพระผู้เป็นเจ้าเท่านั้น

๓. ข้อปฏิบัติสำหรับการเข้ามัสยิดหรือใช้สถานที่มัสยิด

๑.๑ ภายในมัสยิดใช้เป็นทีละหมาดและอบรมธรรม ห้ามพูดคุยกันในเรื่องราวทั่ว ๆ ไป นอกจากจะมีการอ่านอัลกุรอาน การรำลึกถึงพระเจ้าเท่านั้น

๑.๒ การอบรมเรื่องอื่นหรือการประชุม ควรใช้บริเวณระเบียบของมัสยิดหรือสนามของมัสยิด หรือห้องประชุมที่ทางมัสยิดไว้เป็นห้องอบรมและประชุม

๑.๓ เมื่อจะขึ้นบนมัสยิดต้องให้เกียรติด้วยการถอดรองเท้า

๑.๔ แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาดและเรียบร้อย

๑.๕ ไม่นำสิ่งที่ต้องห้ามตามหลักการศาสนาเข้าไปในบริเวณมัสยิด

๑.๖ ไม่เสพของมีนเมาหรือเข้ามัสยิดในระหว่างที่ตนเองมีนเมาหรือมีกลิ่นของสิ่งมีนเมา

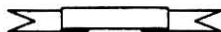
๑.๗ รักษาความเงียบ เพื่อให้ผู้ที่กำลังประกอบศาสนกิจอยู่มีความสำรวมได้ดี

๑.๘ ช่วยเสริมสร้าง คบแต่งมัสยิดให้อยู่ในสภาพที่ควรแก่การยกย่อง อาทิ จัดงบประมาณ ในการบูรณะ หรือส่งเสริมการก่อสร้างให้แล้วเสร็จ

อนึ่ง เพื่อความเหมาะสมด้วยประการทั้งปวง ควรถามหรือขอคำแนะนำจากผู้นำศาสนาในท้องถิ่นนั้น ๆ ก่อนเป็นดีที่สุดเพราะข้อปฏิบัติละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ตลอดจนค่านิยมพื้นบ้านของท้องถิ่นต่าง ๆ จะไม่เหมือนกัน

แนวทางการปฏิบัติราชการสนามของ กองทัพบก

- . ไม่ทำตัวเป็นนายประชาชนปฏิบัติต่อเขาด้วยความสุภาพอ่อนน้อม
 - . ไม่เบียดเบียนประชาชน
 - . ไม่ประพฤติผิดต่อลูกเมียผู้อื่น
 - . ไม่ดื่มสุราระหว่างปฏิบัติหน้าที่โดยเด็ดขาด
 - . ไม่ดูแก่อำนาจ ละเมิดกฎหมาย ไม่กระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่
 - . ไม่ใช้วาจาหยาบคาย ดูถูก เหยียดหยามประชาชน
 - . ไม่ละอายการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อประชาชน
 - . ไม่ละเลยคุณธรรม
 - . ไม่ละเมิดประเพณี ความเชื่อถือทางศาสนา และสิ่งที่ประชาชนเคารพนับถือ
๑๐. ไม่เลือกปฏิบัติต่อเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

กอ.สสส.จชต. ได้นำนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในทุกระดับ โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำพื้นที่และคณะกรรมการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำพื้นที่

๑.๑ คำจำกัดความ : คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำพื้นที่ คือ กลุ่มบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นโดยหน่วยงานในการควบคุมความประพฤติการของ กอ.สสส.จชต. เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือหน่วยงานในระดับนั้น ๆ ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับชุมชน/ท้องถิ่น รวมทั้งเข้าร่วมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม สำหรับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในชุมชน/ท้องถิ่นของตน เพื่อให้เกิดความมั่นคงความสงบสุขของสังคมและประเทศชาติในภาพรวมสืบไป

๑.๒ คุณสมบัติ : คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำพื้นที่ ต้องมีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะแล้ว มีความประพฤติเรียบร้อย เป็นผู้มั่งมี และมี/หรือ เป็นผู้นำตามธรรมชาติในชุมชน/ท้องถิ่นของตน นอกจากนี้ ควรเป็นผู้มีความเสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของสังคมมาโดยต่อเนื่อง

๑.๓ ประเภทของคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำพื้นที่ : แบ่งเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑.๓.๑ คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำ จก.หมายเลขสองตัว และ จก.๔ เป็นคณะกรรมการที่ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งภายในพื้นที่รับผิดชอบของ จก.หมายเลขสองตัว และ จก.๔ รวม ๑๕ คณะ มีจำนวนคณะกรรมการ ไม่เกิน ๒๐ คน / คณะ

๑.๓.๒ คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำจังหวัด / จก.หมายเลขหนึ่งตัว (ยกเว้น จก.๔) เป็นคณะกรรมการ ที่ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งภายในพื้นที่ของจังหวัด/จก.หมายเลขหนึ่งตัว (ยกเว้น จก.๔) รวม ๓ คณะ มีจำนวนคณะกรรมการ ไม่เกิน ๓๐ คน / คณะ

๑.๓.๓ คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำ ทภ.๔ สน. / จก.ทักษิณ เป็นคณะกรรมการ ที่ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งภายในพื้นที่รับผิดชอบของ ทภ.๔ สน. / จก.ทักษิณ มีจำนวนคณะกรรมการ ไม่เกิน ๔๐ คน / คณะ

๑.๓.๔ คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำ กอ.สสส.จชต. เป็นคณะกรรมการ ที่ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งภายในพื้นที่รับผิดชอบของ กอ.สสส.จชต. มีจำนวนคณะกรรมการ ไม่เกิน ๔๐ คน / คณะ

๑.๔ คำแนะนำในการปฏิบัติ

๑.๔.๑ ใช้ศูนย์ปฏิบัติการร่วม (Joint Operation Center) หรือ War Room ของแต่ละหน่วย และ/หรือสถานที่ใกล้เคียงที่เหมาะสม เป็นสถานที่ปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของหน่วย กับคณะกรรมการที่ปรึกษา

๑.๔.๒ บุคคลคนหนึ่ง อาจเป็น กรรมการที่ปรึกษาประจำ จก.หมายเลขสองตัว เป็นกรรมการที่ปรึกษาประจำจังหวัด/จก.หมายเลขหนึ่งตัว เป็นกรรมการที่ปรึกษาประจำ ทก.๔ สน./จก.ทักษิณ และ เป็นกรรมการที่ปรึกษาประจำ กอ.สสส.จชต. ได้ในเวลาเดียวกัน

๑.๔.๓ แต่ละหน่วยที่มีคณะกรรมการที่ปรึกษา สามารถริเริ่มในการกำหนดกลุ่มงาน กรอบ/แนวทางในการปฏิบัติระหว่างเจ้าหน้าที่ของหน่วย กับคณะกรรมการที่ปรึกษาของตนได้โดยอิสระ ตามความเหมาะสมของสถานการณ์และสภาพความเป็นอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการรักษาความปลอดภัยด้านต่าง ๆ ของหน่วยควบคู่กันไป

๒. คณะกรรมการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้

เป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นภายใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อมุ่งหวังให้เป็นเครื่องมือช่วยในการปฏิบัติงานของ ผู้ว่าราชการจังหวัด (๓ จชต.) ในการนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยข้าราชการทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร และผู้แทนภาคประชาชน ทั้งบุคคลที่ผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นว่าเหมาะสม โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของจังหวัด มุ่งหวังให้เกิดการแก้ปัญหาที่เป็นความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง คณะกรรมการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓ จชต. (ยะลา, ปัตตานี, นราธิวาส) ในแต่ละจังหวัดประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	เป็นรองประธานคณะกรรมการ
๓. ผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจหมายเลขตัวเดียว	เป็นรองประธานคณะกรรมการ
๔. ผู้แทนภาคประชาชน	เป็นกรรมการ
๕. บุคคลที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นเหมาะสม	เป็นกรรมการ
๖. ปลัดจังหวัด	เป็นกรรมการและเลขานุการ
๗. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

การดำเนินงานด้านกิจการพลเรือน

นโยบายการสร้างสามัคคี ความสามัคคีและความสงบสุข ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้หลักการ “เสริมสร้างสันติสุข ด้วยการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ดังนี้

๑. พัฒนาคอนให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา รวมทั้งเสริมสร้างสังคมให้เข้มแข็ง และยั่งยืน เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมคุณภาพ สังคมคุณธรรม และสังคมที่สมดุล

๒. เอื้อให้ศาสนิกชนต่างศาสนา ร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อความสามัคคี และสันติธรรมในสังคม

๓. สร้างความสามัคคีของประชาชน เพื่อร่วมพัฒนาระบบการป้องกันประเทศ ตามแนวทางการรักษาความมั่นคงสมบูรณ์แบบ

๔. ดูแลให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยมุ่งเน้นมาตรการทั้งป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมทุกประเภท

๕. เพิ่มประสิทธิภาพ สร้างความโปร่งใส และขจัดการทุจริต ในการบริหารราชการแผ่นดิน และให้บริการประชาชน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

เพื่อให้การดำเนินงานของ กอ.สสจ.จชต. สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และเกิดประสิทธิผลสูงสุด กอ.สสจ.จชต.ได้เน้นย้ำและกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน ต้องมีการบูรณาการ และเป็นเอกภาพ ตลอดจนระดมสรรพกำลัง สรรพปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด กล่าวคือ

๑. งานด้านกิจการพลเรือนเกี่ยวข้องกับทุกส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การดำเนินการมีความละเอียดอ่อน มีความสลับซับซ้อน ดังนั้นทุกหน่วยจะต้องให้ความสำคัญ โดยใช้ความรู้ ทักษะ ประสพการณ์พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยยึดหลักตามแนวทางพระราชทาน คือ เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

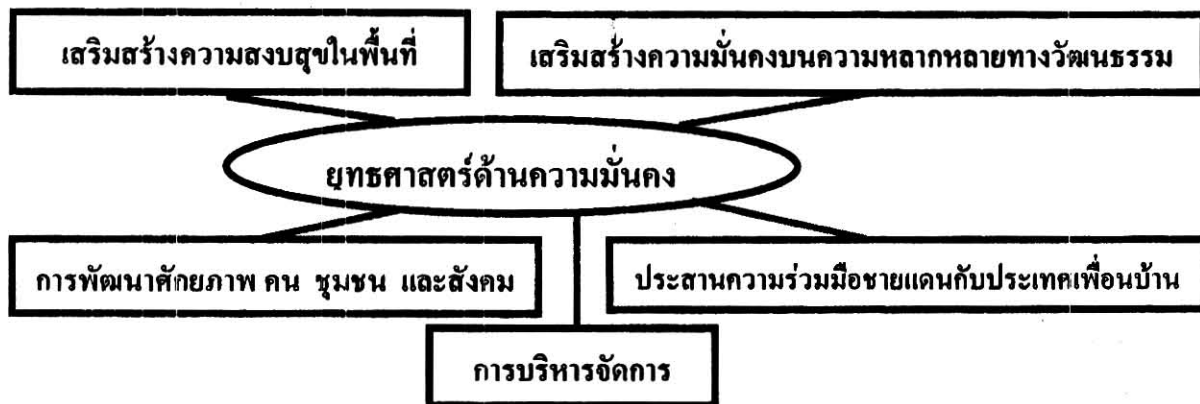
๒. ให้ทุกหน่วยในสายงานปฏิบัติงานอย่างสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ในลักษณะการบูรณาการงานกิจการพลเรือน

๓. เป้าหมายหลักของการดำเนินงาน คือ การทำให้ประชาชนในพื้นที่ มีวิถีชีวิตปกติสุข มีการพัฒนาในทุกด้านจนเกิดสันติสุขอย่างแท้จริง และยั่งยืน

๑. กรอบการดำเนินงาน

ดำเนินงานด้านกิจการพลเรือน ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงและยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจและสังคม

๑.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง & ยุทธศาสตร์

๑.๒ ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจและสังคม & ยุทธศาสตร์

๒. กรอบการบูรณาการ

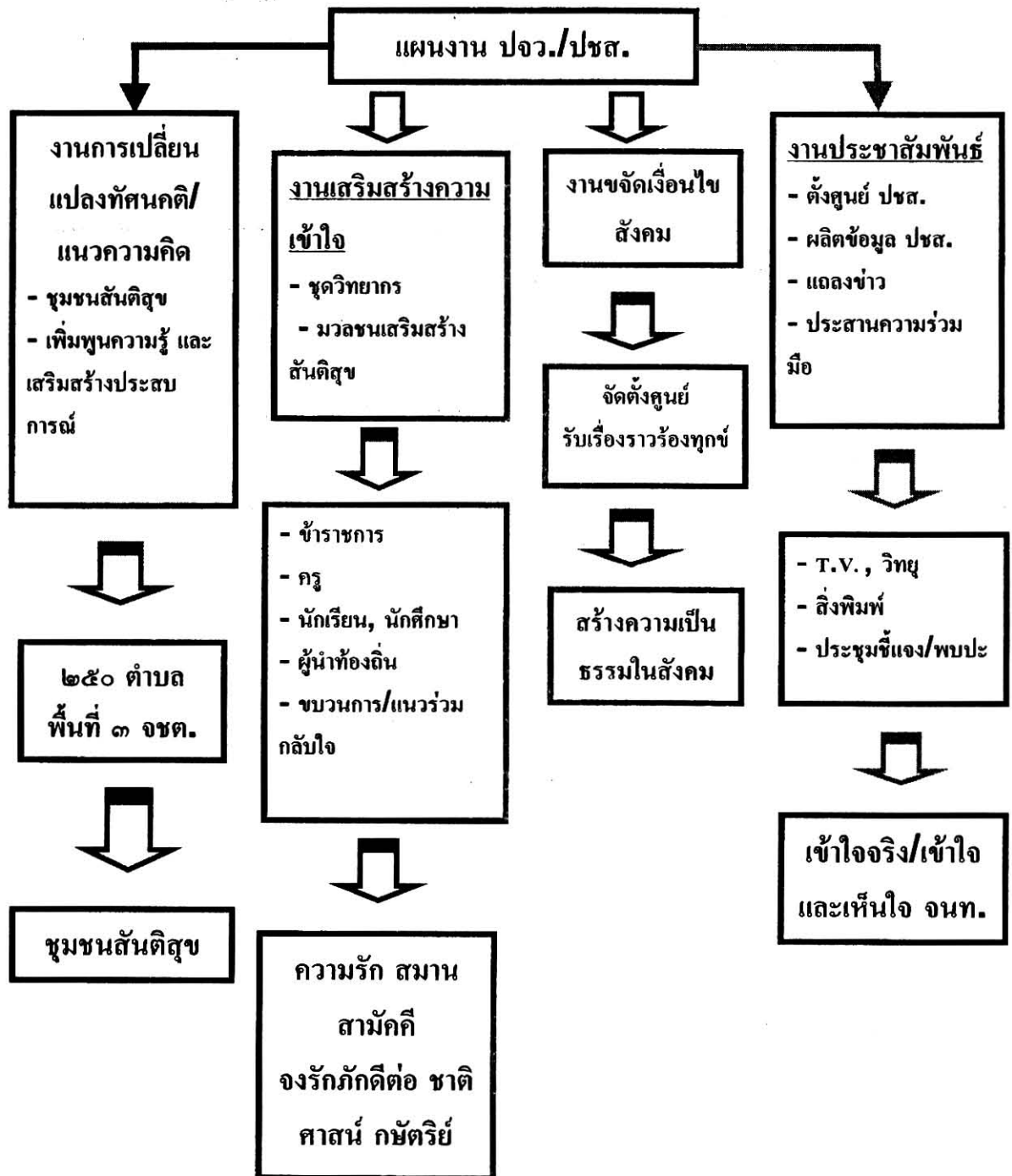
๒.๑ การบูรณาการงานด้านกิจการพลเรือน มุ่งสู่เป้าหมาย คน และพื้นที่

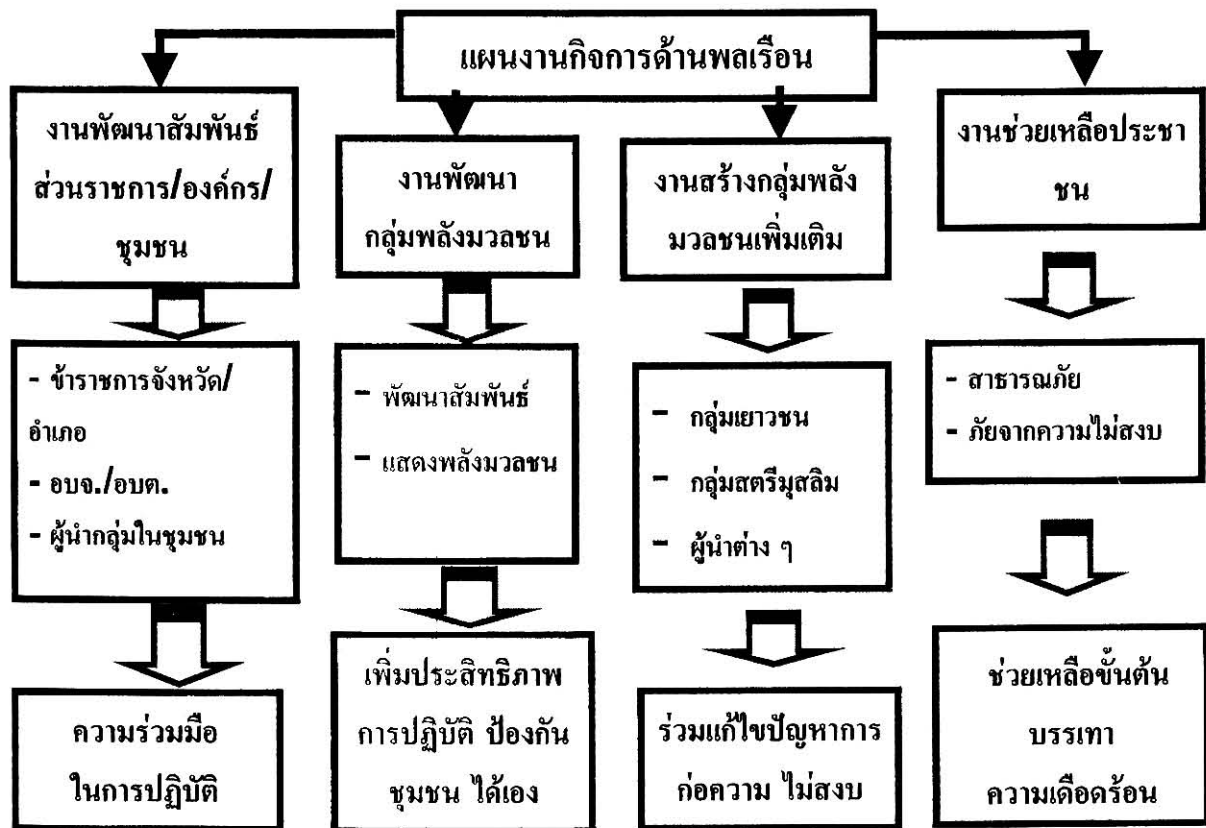
เป้าหมาย	
คน	พื้นที่
ฝ่ายตรงข้าม	พื้นที่สีแดง
ฝ่ายเป็นกลาง	พื้นที่สีเหลือง
ฝ่ายเรา	พื้นที่สีเขียว
พื้นที่ระวังป้องกัน จว.สงขลา, จว.สตูล	

๒.๒ การดำเนินงาน ๓ แผนงาน คือ แผนงาน ปจว./ปชส. แผนงานกิจการด้านพลเรือน และ แผนงานพัฒนา โดยให้แผนงาน ปจว./ปชส. เป็นความเร่งด่วนสูงสุด ส่วนแผนงาน กิจการด้านพลเรือน และแผนงานพัฒนา เป็นแผนงานเสริม

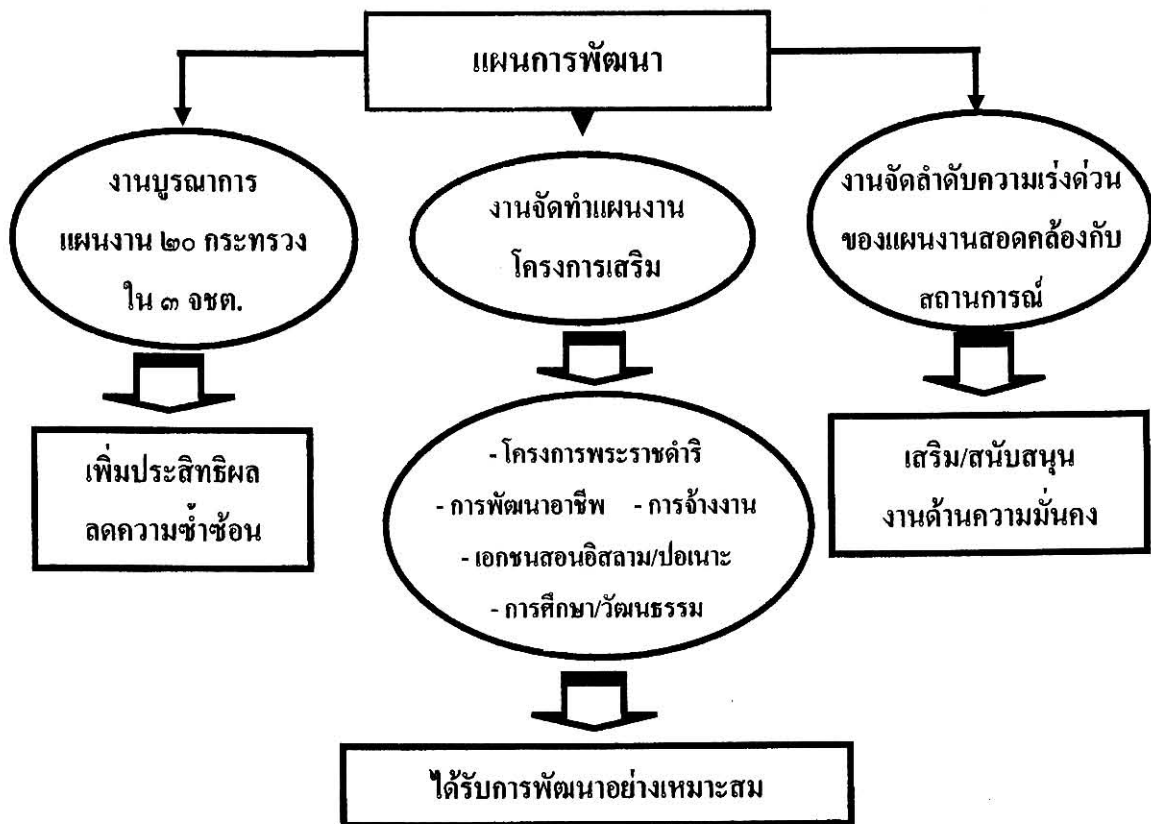
๒.๒.๑ แผนงาน ปจว./ปชส.

๒.๒.๒ แผนงานกิจการด้านพลเรือน

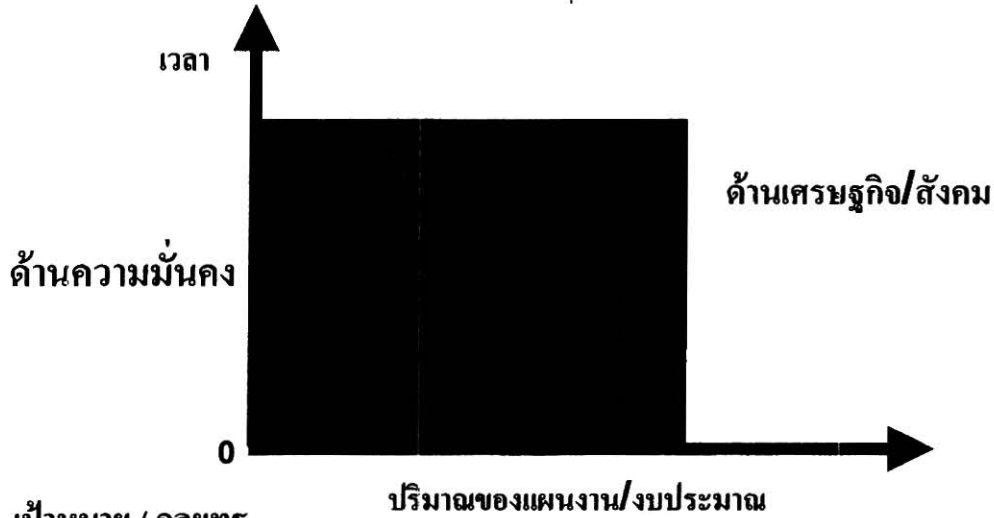

๒.๒.๓ แผนงานพัฒนา

๒.๓ การบูรณาการแผนงาน ในห้วงสถานการณ์อยู่ในความรุนแรง จะนำแผนงานด้านความมั่นคง มาปฏิบัติในสัดส่วนที่มากกว่า เมื่อสถานการณ์คลี่คลายจะเพิ่มแผนงานด้านเศรษฐกิจและสังคม ให้มากขึ้น ถึงระดับสูงสุด

การบูรณาการแผนงาน ในห้วงสถานการณ์อยู่ในความรุนแรง จะนำแผนงาน

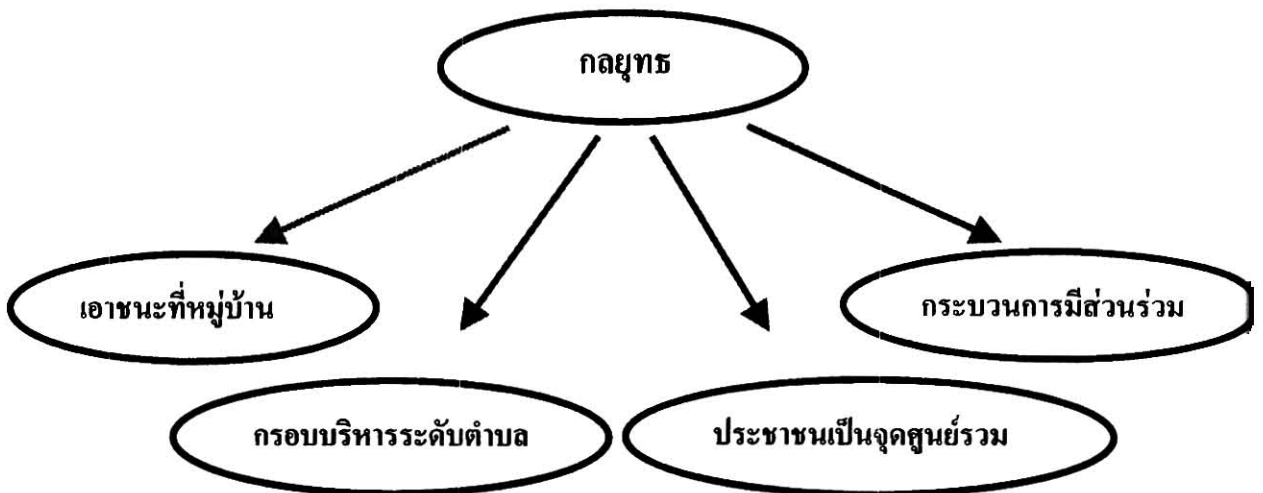

๓. เป้าหมาย / กลยุทธ์

๓.๑ เป้าหมาย : “ สร้างชุมชนสันติสุข ด้วยชุมชนเอง เจ้าหน้าที่รัฐ เป็นผู้ช่วยเหลือและสนับสนุน ”

๓.๒ กลยุทธ์ : “ ด้วยการเอาชนะที่หมู่บ้าน ภายใต้กรอบบริหารระดับตำบล มุ่งเอาประชาชนเป็น จุดศูนย์รวม โดยกระบวนการมีส่วนร่วม ”

๔. งานกิจการพลเรือนที่หน่วยควรให้ความสำคัญ

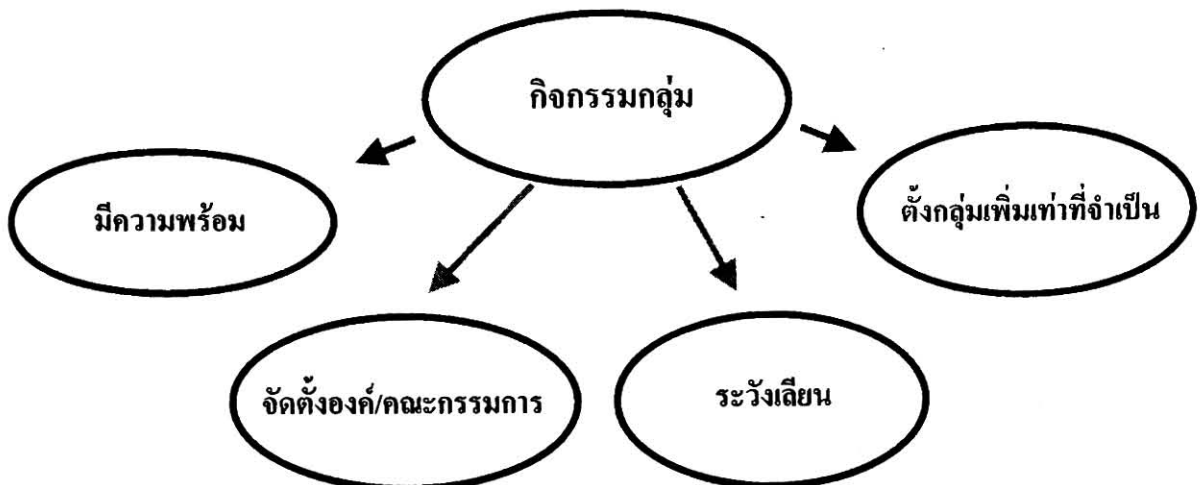
๔.๑ การพบปะประชาชน : เป็นกิจกรรมพื้นฐาน ที่หน่วยปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน และกำลังพล เป็นบุคคล จะต้องได้รับการฝึกฝนอบรม และสร้างเสริมประสบการณ์ จึงจะทำให้การพบปะประชาชน บรรลุถึงความเข้าใจ และศรัทธาอย่างจริงใจ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ

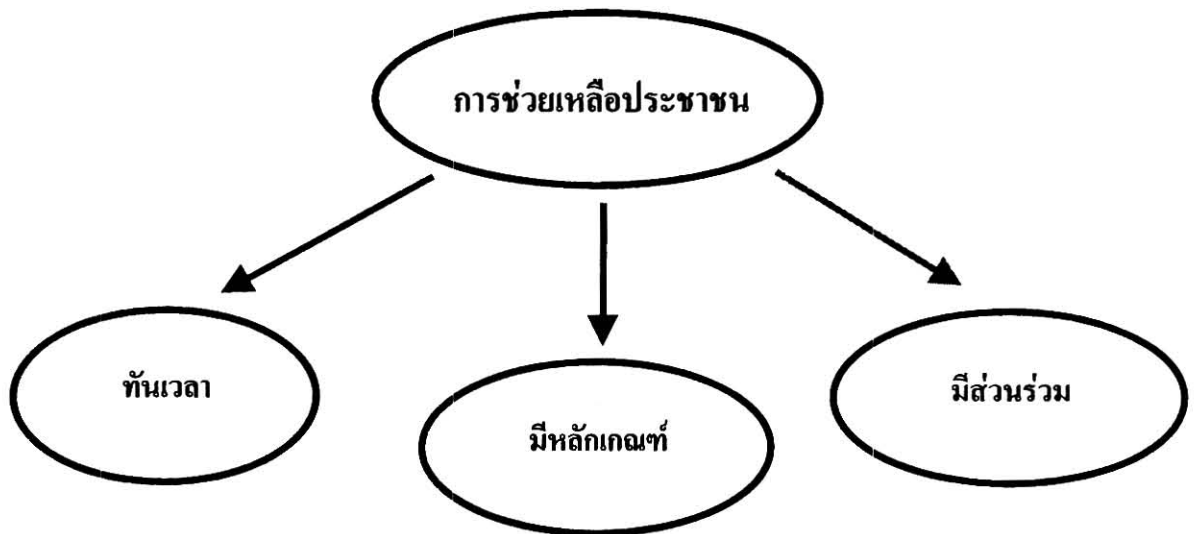
๔.๒. การทำเวทีชาวบ้าน : ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตปกติของราษฎร ทั้งกิจกรรม และ ระยะเวลา เลือกวิธีปฏิบัติที่หลากหลายให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่เข้าดำเนินการ การเรียกประชุมราษฎร กระทำเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

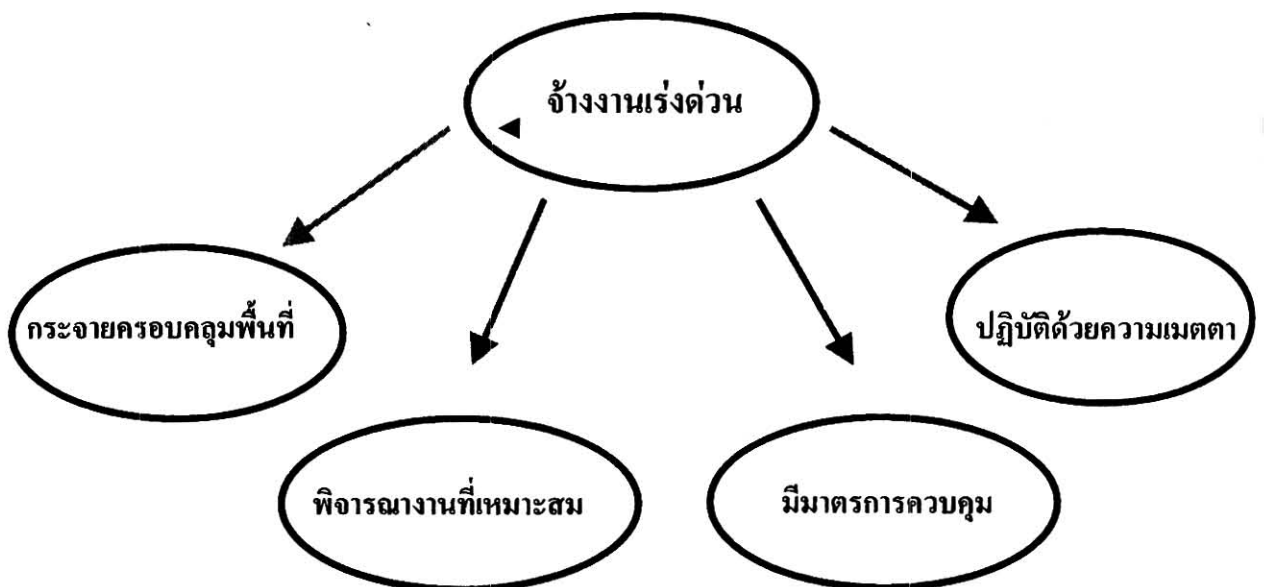
๔.๓ การทำกิจกรรมกลุ่ม : พิจารณากลุ่มเป้าหมายทุกประเภทในพื้นที่รับผิดชอบ การกำหนด ความเร่งด่วนในการจัดกิจกรรม ให้พิจารณากลุ่มที่มีความพร้อมและเป็นความต้องการที่แท้จริง หน่วยควร ระวังการทำกิจกรรมเลียนแบบที่ไม่สอดคล้องกับพื้นที่ และไม่ใช่ว่าความต้องการที่แท้จริง การจัดตั้งกลุ่ม เพิ่มเติม กระทำเฉพาะที่จำเป็นในการทำกิจกรรมกลุ่ม จะต้องมีการจัดองค์กรและคณะกรรมการเพื่อให้เกิด กลุ่มพลัง

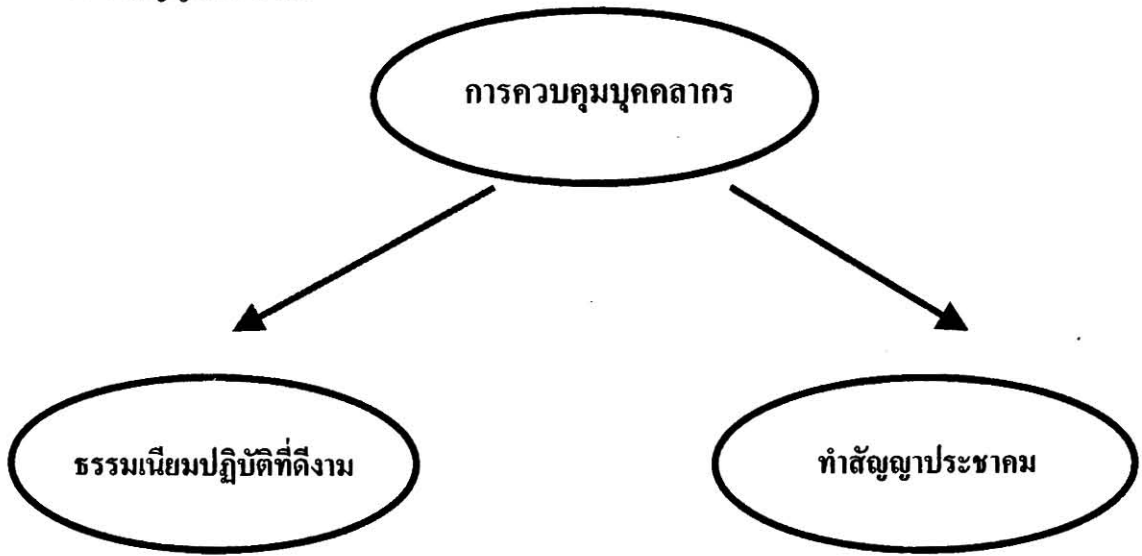
๔.๔ การช่วยเหลือประชาชน : ทุกส่วนราชการต้องปฏิบัติอย่างรวดเร็วและทันเวลา ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนด บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งตัวบุคคลที่ได้รับความเดือดร้อน (ต้องจูงส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมช่วยเหลือ) เพื่อสร้างกิจกรรมต้นแบบ (ตัวอย่าง) ในการอยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทร

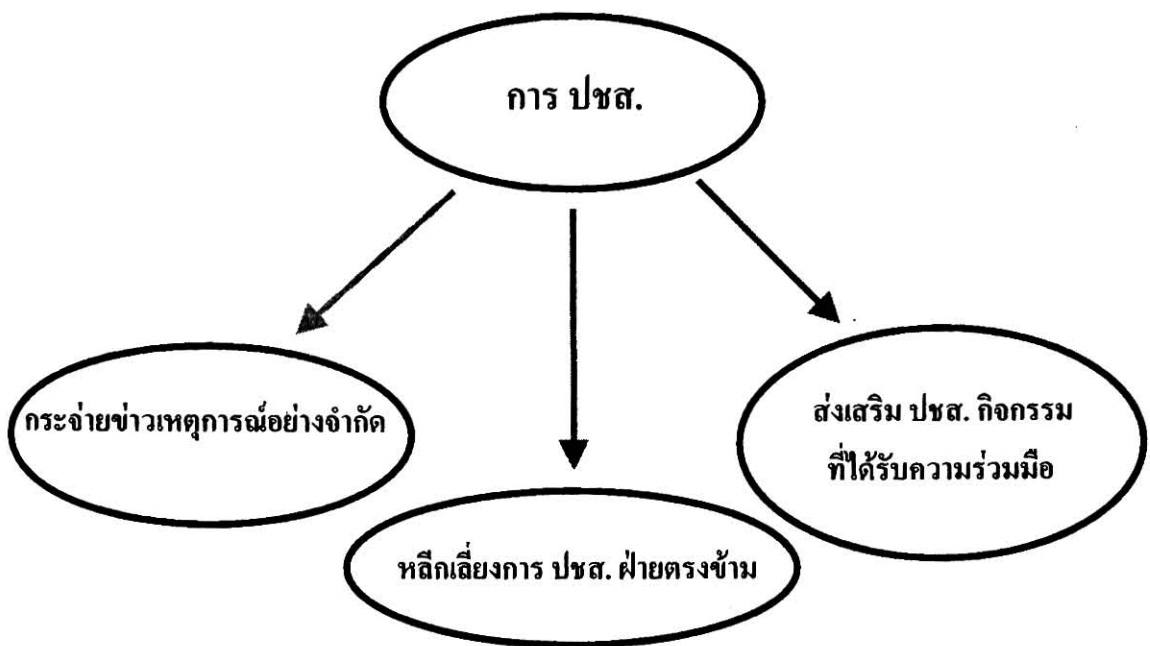
๔.๕ โครงการสร้างงานและจ้างงานเร่งด่วน : ทุกส่วนราชการที่ได้รับแรงงานตามโครงการ จะต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยหน่วยควรพิจารณาแบ่งมอบแรงงานให้กับทุกส่วน และครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบ พิจารณางานให้มีความเหมาะสมกับขีดความสามารถ ให้หลีกเลี่ยงงานที่มีความล่อแหลมและมีชั้นความลับ กำหนดมาตรการควบคุมอย่างรัดกุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน บนพื้นฐานการปฏิบัติต่อแรงงานด้วยเมตตาธรรมและเอื้ออาทร

๔.๖ การกำหนดมาตรฐานและการควบคุมกำลังพล : ทุกส่วนราชการจะต้องตระหนักตลอดเวลาว่าการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมของกำลังพลแต่ละองค์กร จะทำให้เกิดปัญหาเพิ่มขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติตัวของกำลังพลได้รับความเชื่อถือศรัทธา หน่วยควรกำหนดมาตรการควบคุม โดยใช้ธรรมเนียมปฏิบัติที่ดีงามของหน่วย หรือทำสัญญาประชาคม

๗. การประชาสัมพันธ์ : ทุกส่วนราชการขอให้ชี้แจงกำลังพลให้เข้าใจ ในการกระจายข่าวเหตุการณ์ ก่อความ ไม่สงบ ต้องกระทำอย่างจำกัดเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ต้องหลีกเลี่ยงการประชาสัมพันธ์ เสริมผลการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม เร่งสนับสนุนและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์กิจกรรมและการปฏิบัติงานของหน่วย ที่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน เพื่อเป็นพลังผลักดันให้เกิดกิจกรรมในชุมชนอื่นๆ

โครงการ “ ตำบลสานสัมพันธ์ ”

๑. หลักการและเหตุผล (Principle) :

การมุ่งส่งเสริมให้องค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของตนเอง โดยการสนับสนุนส่งเสริมจากภาคีการพัฒนา (ทีมตำบลสานสัมพันธ์) ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในระดับตำบล และผู้นำชุมชนอีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้เกิดโครงการ/กิจกรรมทางเลือกในการแก้ไขปัญหาของชุมชน โดย กอ.สสส.จชต. จะสนับสนุนงบประมาณในส่วนที่เกินขีดความสามารถของชุมชน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างข้าราชการและประชาชนในระดับตำบล

๒. วัตถุประสงค์ (Goals) :

เพื่อสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นกับชุมชน ด้วยองค์กรประชาชนเพื่อชุมชนของตนเอง

๓. เป้าหมาย (Target) :

ใช้ตำบลและหมู่บ้านเป็นเป้าหมายของการพัฒนา เพื่อให้เกิดสันติสุข

๔. กลยุทธ์ (Strategic) :

๔.๑ ยึดพื้นที่ (ชุมชน) เป็นที่ตั้งในลักษณะเชิงบูรณาการ

๔.๒ องค์กรชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผนแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างสันติสุขของตนเอง

๔.๓ ภาคีการพัฒนา (ทีมตำบลสานสัมพันธ์) ภาครัฐ/ภาคเอกชนและองค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นทีมงานระดับตำบล จะเป็นผู้สนับสนุนด้วยความจริงใจ จริงจัง และต้องทำงานเป็นทีม

๔.๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเป็นพี่เลี้ยง และทำงานในลักษณะบูรณาการ โดยใช้องค์กรของชุมชนเป็นผู้ทำงานในลักษณะเครือข่ายของตำบล

๔.๕ ใช้แผนแม่บทชุมชนเป็นกลไกการทำงานของชุมชน (ใช้ระบบข้อมูลและการประชาคม)

๔.๖ โครงการนี้ไม่มีเจ้าของงาน/ไม่มีเจ้าขององค์กร มีแต่เจ้าภาพเป็นผู้รับผิดชอบงานเป็นด้าน ๆ ไป

๔.๗ ภาครัฐ (กอ.สสส.จชต.) จะสนับสนุนงบประมาณในส่วนที่เกินความสามารถ รวมทั้งการให้ทุนชุมชนที่มีอยู่แล้วในชุมชนนั้นๆ

๔.๘ กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา จะเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องอย่างยั่งยืน คือ แก้ไขปัญหาความยากจน ปัญหาของเด็ก เยาวชน และสตรี

๔.๙ กิจกรรม/โครงการ จะเน้นกิจกรรมทางเลือกของประชาชนที่จะแก้ไขปัญหาความยากจน และความมั่นคง

๔.๑๐ การติดตามประเมินผลและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง โดยทีมตำบลสานสัมพันธ์ และองค์กรชุมชน เป็นการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ สร้างกลไกรองรับนโยบายการวางแผนการเงินของรัฐบาล

๕. แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน (Road Map) :

โครงการตำบลสานสัมพันธ์ เป็นกระบวนการทำงานที่มุ่งเน้นให้เกิดผลผลิต (Outputs) ที่สำคัญยิ่ง ๒ ประการ คือ

๕.๑ มีกระบวนการที่ทำให้ประชาชนและองค์กรประชาชน ได้มีความรู้และเข้าไปมีส่วนร่วมในการคิดวางแผน และแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง

๕.๒ มีกิจกรรม/โครงการที่ตรงกับปัญหา และความต้องการที่แท้จริง (Felt Needs) ของประชาชน

๖. กิจกรรมที่ดำเนินการตามโครงการ :

๖.๑ ประชุมผู้บริหาร (หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง) เพื่อทำความเข้าใจกับแนวทางและกระบวนการดำเนินงานตามโครงการ

๖.๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการทีมตำบลสานสัมพันธ์ จำนวน ๒๕๐ ทีม เพื่อเป็นที่เล็งและร่วมทำงานกับประชาชนในการคิดวิเคราะห์โครงการ

๖.๓ การร่วมขับเคลื่อนกระบวนการของชุมชน ในการคิดวิเคราะห์และจัดทำแผนแม่บทชุมชน/แผนท้องถิ่น พร้อมร่วมดำเนินการติดตามประเมินผลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ โดยทีมตำบลสานสัมพันธ์ และองค์กรของประชาชนเอง

๖.๔ กิจกรรมทางเลือก พี่น้องประชาชนและองค์กรชุมชน โดยการสนับสนุนจากทีมตำบลสานสัมพันธ์ จะเสนอโครงการจากหมู่บ้าน ตำบล ซึ่งได้กำหนดกรอบการคัดเลือกโครงการ ดังนี้-

๖.๔.๑ กิจกรรมด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ประกอบด้วย

๖.๔.๑.๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิตรายครัวเรือน ได้แก่ การปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์, อุตสาหกรรมในครัวเรือน อาชีพด้านช่าง, การประมง, การแปรรูปผลิตภัณฑ์, ค้าขาย และอื่นๆ

๖.๔.๑.๒ การพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายด้านวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ การพัฒนาเครือข่ายเรียนรู้ OTOP, การแปรรูปผลิตภัณฑ์, การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์, วัสดุอุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้/ฝึกอบรม ในรูปกลุ่ม/เครือข่าย

๖.๔.๒ กิจกรรมด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย

๖.๔.๒.๑ การพัฒนาผู้นำให้มีภาวะผู้นำ ได้แก่ การฝึกอบรม ผด./กพด., การฝึกอบรมผู้นำชุมชน และการพัฒนาผู้นำอื่นๆ

๖.๔.๒.๒ การพัฒนากลุ่มให้มีความเข้มแข็ง ได้แก่ กลุ่มเยาวชน/ศูนย์เยาวชน, กลุ่มสตรี, กลุ่มอาชีพสตรี และกลุ่มอื่นๆ

๖.๔.๒.๓ การพัฒนาเครือข่ายให้เกิดการเรียนรู้ ได้แก่ การสร้างเครือข่ายอาชีพ/ศอช./กลุ่มออมทรัพย์ฯ, การแลกเปลี่ยนสินค้าระบบหักบัญชี และอื่นๆ

๖.๔.๒.๔ การแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ได้แก่ การฝึกอบรมเยาวชนต่อต้านยาเสพติด และอื่นๆ

๑๒. ผลลัพธ์ (Outcome)

๑๒.๑ ประชาชน มีความภาคภูมิใจ มีความรัก มีความสามัคคี และมีความห่วงแหนชุมชน

๑๒.๒ ชุมชนเกิดสันติสุขอย่างยั่งยืน

โครงการตำบลสามัคคี เป็นโครงการหนึ่งที่เป็นกลไก ในการทำงานของทีมตำบลสามัคคี ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในหมู่บ้าน ตำบล และผู้นำชุมชนในตำบลนั้นๆ ที่จะทำกิจกรรมร่วมกับองค์กรชุมชน เพื่อให้เกิดผลงานที่สนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริง ผลที่ได้รับจะก่อให้เกิดความรัก ความผูกพัน ความเข้าใจอันดี ระหว่างข้าราชการกับพี่น้องประชาชนในทุกพื้นที่

การพัฒนาพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๑. สรุปสภาพการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วยปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เป็นพื้นที่ที่มีสถานภาพการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับต่ำกว่าพื้นที่ส่วนอื่นของภาคใต้ โดยมีเครื่องชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างเหลื่อมล้ำดังกล่าวที่ชัดเจน ดังนี้

ประการแรก ได้แก่ การมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับที่ต่ำกว่าอัตราเติบโตเฉลี่ยของภาคใต้และประเทศต่อเนื่องเป็นเวลานาน โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๔๖) ยังคงปรากฏความแตกต่างระหว่างอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับของภาคเหมือนเช่นอดีตและยังคงมีแนวโน้มดังกล่าวต่อไปอีก สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำฐานะทางเศรษฐกิจระหว่าง ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้กับของระดับภาคใต้ที่ปรากฏชัดอยู่ในปัจจุบัน

ประการที่สอง โครงสร้างทางเศรษฐกิจของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ขึ้นอยู่กับการผลิตในภาคเกษตรเป็นหลัก โดยมีมูลค่าการผลิตทางเศรษฐกิจของภาคเกษตรเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ ๔๗) ของมูลค่าการผลิตรวมทั้งหมดที่ผลิตได้ภายในพื้นที่ ๓ จังหวัดในแต่ละปี ดังนั้นการเติบโตทางเศรษฐกิจและรายได้ของพื้นที่จึงขึ้นอยู่กับภาวะการผลิตและราคาพืชผลการเกษตรเป็นสำคัญ แต่ด้วยสภาพการทำเกษตรที่ส่วนใหญ่ยังเป็นแบบดั้งเดิมคือใช้ทุนน้อยและใช้เทคโนโลยีต่ำ ทำให้ได้ผลผลิตต่ำ มูลค่าภาคการผลิตการเกษตรที่เกิดขึ้นในพื้นที่จึงมีระดับต่ำส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำมาโดยตลอด

สำหรับสาขาการผลิตนอกภาคการเกษตร ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาการบริการและสาขาการค้า ซึ่งเป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ดีกว่าภาคการเกษตร และเป็นสาขาที่จ้างงานผู้มีความรู้และระดับการศึกษาสูง แต่ยังเป็นสาขาที่มีบทบาทด้านเศรษฐกิจค่อนข้างน้อย ดังนั้น ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบัน จึงขาดแคลนแหล่งจ้างงานในพื้นที่ ทำให้มีปัญหารว่างงานสูงกว่าพื้นที่อื่น ๆ ภายในภาค

ตารางแสดงสัดส่วนโครงสร้างเศรษฐกิจ ๓ จชต. ปี ๒๕๕๗

หน่วย : ร้อยละ

สาขาการผลิต	๓ จชต.	ภาคใต้	กทม. และปริมณฑล	ทั้งประเทศ
● ภาคเกษตร	๔๗.๐	๓๓.๐	๑.๓	๑๐.๐
● นอกภาคเกษตร				
- การค้า	๑๔.๕	๑๔.๗	๑๔.๒	๑๕.๖
- การบริการ	๑๐.๓	๑๘.๐	๑๔.๔	๑๒.๕
- อุตสาหกรรม	๖.๙	๑๔.๓	๓๙.๓	๓๕.๐
- อื่นๆ	๒๑.๓	๒๓.๐	๓๐.๘	๒๖.๙
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

ประการที่สาม ฐานะทางเศรษฐกิจของพื้นที่ที่วัดจากระดับรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลต่อปี ซึ่งมีส่วนที่เป็นผลสืบเนื่องจากสองปัจจัยแรก ส่งผลให้พื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลอยู่ในลำดับท้ายๆ ของภาคให้มาโดยตลอด โดยจังหวัดนราธิวาสมีระดับรายได้เฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ ๑๑ ของ ๑๔ จังหวัดภาคใต้ และเป็นลำดับที่ ๕๖ ของประเทศ ในขณะที่ยะลาและปัตตานีอยู่ในลำดับที่ ๑๐ และ ๘ ของภาคใต้ตามลำดับ

ประการที่สี่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่มีความยากจนหนาแน่นในเชิงของ จำนวนคนจนที่วัดตามเกณฑ์เส้นความยากจน (Poverty line) ซึ่งมีผู้อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ดังกล่าวอยู่ประมาณ ๔.๗ แสนคน คิดเป็นร้อยละ ๖๓ ของจำนวนคนจนทั้งภาคใต้ ที่มีอยู่ ๗.๔ แสนคน หรือคิดเป็นสัดส่วน ๑ ใน ๔ ของประชากรรวมทั้ง ๓ จังหวัด (ในทุกๆ ประชากร ๔ คน จะมีคนจนอยู่ ๑ คน) ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงเช่นเดียวกับภาคอีสานที่ถือว่าเป็นภาคที่มีจำนวนคนจนสูงที่สุดของประเทศไทย ส่วน ความยากจนในเชิงของพื้นที่ ปรากฏว่ามีหมู่บ้านยากจนที่วัดตามเกณฑ์ กชช. ๒ ค ผนวก จปฐ. ที่สำรวจ โดยกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย อยู่จำนวน ๒๘๗ หมู่บ้าน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ ร้อยละ ๑๘ ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดใน ๓ จังหวัด รวมกันที่มีอยู่ประมาณ ๑,๕๗๐ หมู่บ้าน

ประการที่ห้า เป็นความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพชีวิต ซึ่งพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีสถานภาพการพัฒนาทางด้านสังคม ที่นับว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าระดับเฉลี่ยของภาคและประเทศ โดยเฉพาะด้านการศึกษาและสาธารณสุข ซึ่งมีสาเหตุประการสำคัญมาจากการมีระบบบริการด้านสังคมของรัฐที่ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของพื้นที่ทำให้ประชาชนมีข้อจำกัดในการรับบริการของรัฐที่จัดให้ ส่งผลเป็นปัญหาด้านคุณภาพชีวิตที่สะท้อนให้เห็นจากระดับการศึกษาของประชาชน ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มี

จำนวนปีได้รับการศึกษาเฉลี่ยเพียง ๖.๒ ปี ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของระดับภาคใต้ที่มี ๗.๑ ปี และค่าเฉลี่ยระดับประเทศคือ ๗.๓ ปี นอกจากนี้ยังมีสัดส่วนของประชากรที่ไม่ได้รับการศึกษาสูงถึงร้อยละ ๑๗.๔ สูงกว่าระดับภาคใต้ (ร้อยละ ๗.๗) เกือบสองเท่าและสูงกว่าระดับประเทศ (ร้อยละ ๕.๕) เกือบสามเท่า ซึ่งโดยทั่วไประดับการศึกษาจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการมีโอกาสด้านอาชีพและรายได้ รวมทั้งโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สำหรับสถานการณ์ทางด้านสาธารณสุขปรากฏว่ามี ปัญหาการตายของแม่และเด็กค่อนข้างสูงโดยมีอัตราการตายของเด็กทารก ๑๐.๖ คนต่อการเกิดมีชีวิต ๑ แสนคนซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าระดับภาคใต้และประเทศเกือบสองเท่า และมีอัตราการตายของแม่ ๓๕.๙ คนต่อการเกิดมีชีวิต ๑ แสนคน ซึ่งสูงกว่าระดับภาคใต้และประเทศเกือบสองและสามเท่าตามลำดับ

จากเครื่องชี้สถานการณ์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่กล่าวมาทั้งห้าประการ สรุปได้ว่าพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่นภายในภาคสะสมต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน และเป็นปัญหาที่มีความเชื่อมโยงกันทั้งเศรษฐกิจและสังคม หากยังไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องสถานการณ์ดังกล่าวก็จะส่งผลทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับพื้นที่ทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้างมากขึ้นต่อไป

๒. กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๗ เห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ดังนี้

๒.๑ แนวคิดยุทธศาสตร์ : เพื่อสร้างสังคมสันติสุขและขจัดความขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิตเพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนควบคู่ไปกับการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำกับพื้นที่อื่นๆ โดยการเพิ่มความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจภายในพื้นที่พร้อมทั้งเชื่อมโยงเพื่อใช้ปัจจัยภายนอก มาเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจของพื้นที่โดยการเปิดระบบเศรษฐกิจและสังคมสู่ความเป็นสากล

๒.๒ เป้าหมาย : เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และสร้างเศรษฐกิจและสังคมให้ทัดเทียมพื้นที่อื่นๆ ของประเทศ

๒.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนามี ๕ ด้าน คือ

- (๑) เร่งแก้ปัญหาความจำเป็นพื้นฐานและขจัดความยากจน
- (๒) สร้างเศรษฐกิจใหม่และยกฐานะเศรษฐกิจเดิมให้เข้มแข็ง
- (๓) พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่ง
- (๔) การพัฒนาคนและสังคม
- (๕) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๒.๔ แผนงาน / โครงการ : ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๔๗ และ ๒๕๔๘ รวม ๑๕๓ โครงการ วงเงิน ๖,๘๓๑ ล้านบาท แบ่งเป็น

(๑) ปี ๒๕๔๗ : ได้รับความจัดสรรรวม ๕๗ โครงการ วงเงิน ๕,๕๒๕ ล้านบาท (รวมงบประมาณผูกพันในปี ๒๕๔๘ จำนวน ๔๔๐ ล้านบาท)

(๒) ปี ๒๕๔๘ : ได้รับความจัดสรรรวม ๕๖ โครงการ วงเงิน ๑,๓๐๕ ล้านบาท (กอ.สสส.จขต. แจ้งผลการจัดสรรงบประมาณเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๘)

๒.๕ ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

(๑) ผลการเบิกจ่าย งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปี ๒๕๔๗ รวมวงเงิน ๕,๐๘๕ ล้านบาท (ไม่รวมงบผูกพันปี ๒๕๔๘ วงเงิน ๔๔๐ ล้านบาท) มียอดเบิกจ่ายถึงเดือนมกราคม ๒๕๔๘ รวม ๑,๒๕๑ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖ ของวงเงินงบประมาณปี ๒๕๔๗

สรุปผลการดำเนินโครงการที่ได้รับงบประมาณในปี ๒๕๔๗ - ๒๕๔๘

(รายยุทธศาสตร์)

ยุทธศาสตร์	งบ ปี ๒๕๔๗		งบ ปี ๒๕๔๘		ผลการเบิกจ่าย งบปี ๒๕๔๗	
	โครงการ	ล้านบาท	โครงการ	ล้านบาท	ล้านบาท	%
๑. การเร่งขจัดปัญหาความ ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐาน	๓	๑,๘๖๕.๖๕	๑	๑๑๑.๑๐	๗๐๖.๖๒	๓๗.๙
๒. การพัฒนาเศรษฐกิจ	๒๔	๑,๐๓๓.๖๐	๒๘	๘๓๘.๑๐	๔๐๐.๗๔	๓๘.๘
๓. การพัฒนาโครงข่าย คมนาคมขนส่ง	๑๐	๑,๖๓๓.๗๔	-	-	๖๒.๙๐	๕.๓
๔. การพัฒนาคนและสังคม	๕๔	๘๕๑.๓๗	๒๕	๒๗๓.๒๔	๖๔.๓๙	๗.๖
๕. การบริหารจัดการ ทรัพยากรฯ	๖	๑๒๑.๓๘	๑	๓.๐๐	๑๓.๐๕	๑๐.๘
● งบบริหารจัดการ	-	๒๐.๐๐	-	-	๔.๐	๒๐.๐
● ภารกิจ กอ.สสส.จขต.	-	-	๑	๘๐.๓๐	-	-
รวม	๙๗	๕,๕๒๕.๗๔	๕๖	๑,๓๐๕.๗๔	๑,๒๕๑.๗๐	๒๔.๖

หมายเหตุ :

- ๑) งบประมาณปี ๒๕๔๗ นับรวมงบผูกพันในปี ๒๕๔๘ ของกรมทางหลวง จำนวน ๔๔๐ ล้านบาท
- ๒) งบประมาณปี ๒๕๔๘ ยังไม่มีผลการเบิกจ่าย เนื่องจาก กอ.สสส.จชต. เพิ่งพิจารณาอนุมัติโครงการเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๘
- ๓) ผลการเบิกจ่ายถึงเดือนมกราคม ๒๕๔๘

สรุปผลการดำเนินโครงการที่ได้รับในปี ๒๕๕๗ (รายการตรวจ/จังหวัด) (ถึง มกราคม ๒๕๕๘)

ยุทธศาสตร์/กระทรวง	ได้รับในปี ๒๕๕๗		ผลการเบิกจ่าย	
	โครงการ	ล้านบาท	ล้านบาท	%
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : เร่งจัดความขาดแคลนปัจจัยพื้นฐาน	๙	๑,๘๖๕.๖๕	๗๐๖.๖๒	๓๗.๙
๑ จังหวัดปัตตานี	๓	๘๔๘.๐๗๕	๑๙๔.๐๕	๒๓.๕
๕ จังหวัดยะลา	๓	๔๓๓.๐๙๕	๓๒๓.๘๖	๗๔.๖
๑ จังหวัดนราธิวาส	๓	๕๘๔.๔๗๕	๑๘๘.๗๑	๓๒.๓
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : สร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจ	๒๔	๑,๐๓๓.๖๐	๔๐๐.๗๔	๓๘.๘
๖ กระทรวงเกษตรฯ	๑๕	๘๙๙.๘๖	๓๗๙.๓๔	๔๒.๒
๑ กระทรวงพาณิชย์	๓	๑๙.๕๐	๗.๖๕	๓๙.๒
๑ กระทรวงอุตสาหกรรม	๑	๖.๐๐	-	-
๑ กระทรวงการท่องเที่ยว	๒	๒๙.๒๙	-	-
๑ กระทรวงสาธารณสุข (มอ.ปัตตานี)	๑	๑.๐๐	-	-
๑ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	๑	๕๖.๘๓	-	-
๑ หน่วยงานราชการทหารพัฒนา	๑	๒๑.๔๐	๒๑.๔๐	๑๐๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาโครงสร้างการคมนาคมขนส่ง	๑๐	๑,๖๓๓.๗๔	๖๒.๙๐	๕.๓
๑ กระทรวงคมนาคม	๑๐	๑,๖๓๓.๗๔ (ผูกพันปี '๕๘ จำนวน ๕๔๐.๑๕)	๖๒.๙๐	๕.๓
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การพัฒนาคนและสังคม	๕๔	๘๕๑.๓๗	๖๔.๓๙	๗.๖
๑ กระทรวงศึกษาธิการ	๒๐	๕๖๔.๔๒	๓๕.๔๘	๖.๖
๑ กระทรวงการท่องเที่ยว	๕	๑๒๑.๒๑	๓.๖๐	๓.๐
๑ กระทรวงสาธารณสุข	๘	๑๖๐.๐๙	๓.๙๙	๒.๕
๑ กระทรวงวัฒนธรรม	๔	๓๐.๕๖	๑๖.๖๙	๕๔.๖
๑ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ	๑๒	๒๕.๔๓	๐.๖๐	๒.๔
๑ กระทรวงมหาดไทย	๑	๐.๕๐	-	-
๑ กระทรวงแรงงาน	๑	๓๓.๙๗	๓.๖๐	๑๐.๖
๑ กระทรวงยุติธรรม	๑	๑๑.๑๙	๐.๔๓	๓.๘
๑ สำนักนายกรัฐมนตรี	๒	๔.๐๐	-	-
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การบริหารจัดการทรัพยากร	๖	๑๒๑.๓๘	๑๓.๐๕	๑๐.๘
๑ กระทรวงเกษตรฯ	๑	๓๖.๐๐	อยู่ระหว่างเบิกจ่าย ๑๐.๘	-
๑ กระทรวงทรัพยากรฯ	๕	๘๕.๓๘	๑๓.๐๕	๑๕.๓
๑ งบบริหารอัตรการ	-	๒๐.๐๐	๔.๐	๒๐.๐
รวม		๕,๕๒๕.๗๔	๑,๒๕๑.๗๐	๒๔.๖

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547

ที่อนุมัติเพิ่มเติมให้กับส่วนราชการต่างๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

หน่วยงาน	รายการ	จัดสรรเงินแล้ว
งบกลาง	รายการค่าใช้จ่ายเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพฯ (มติคณะรัฐมนตรีอนุมัติ เมื่อ 7 เมษายน 2547)	
1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)		5,085,543,354
ยุทธศาสตร์ที่ 1		1,885,580,000
1) สป. กระทรวงมหาดไทย	- เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม) ตามยุทธศาสตร์ที่ 1 และค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของ 3 จังหวัดฯ ละ 1 ด้านบาท	1,868,580,000
2) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมฯ	- เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการจ้างคิดตามประเมินผล	15,000,000
3) สำนักงานประมาณ	- เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และด้านความมั่นคง	2,000,000
ยุทธศาสตร์ที่ 2		1,033,603,874
1) สป. สำนักนายกรัฐมนตรี	- โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	
2) หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา	- โครงการศูนย์ส่งเสริมปศุสัตว์ภาคใต้ เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล	21,400,000
3) กรมปศุสัตว์	- โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ (กรม+ประช.) - การพัฒนาอาชีพด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง (PM.TF.) - โครงการเกษตรเชิงพาณิชย์ (PM.TF.)	20,827,972 141,299,000
4) กรมพัฒนาที่ดิน	- โครงการฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน	43,200,000
5) กรมส่งเสริมสหกรณ์	- โครงการเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในเขตนิคมสหกรณ์	253,726,600
6) กรมส่งเสริมการเกษตร	- โครงการสร้างโรงคัดแยกผลไม้ชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพ - ปลูกผักปลอดสารพิษ/เพาะเห็ด (ประช.) - ฟื้นฟูกลุ่ม / องค์การเกษตรกร (ประช.) - ส่งเสริมอาชีพการแปรรูปผลผลิตการเกษตรตามฤดูกาล (ประช.) - ปรับปรุงโรงงานผลิตยางแผ่นของกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ให้เป็นโรงคัดแยกผลไม้ชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพ (ประช.) - ส่งเสริมอาชีพการแปรรูปผลผลิตการเกษตรตามฤดูกาล (ประช.) - ขยายพันธุ์พืชชาเหิมเป็นพืชเศรษฐกิจ (ชาสมุนไพร) (ประช.) - เลี้ยงผึ้งเศรษฐกิจชุมชน (ประช.)	29,300,000
7) กรมชลประทาน	- ค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำ ฯ 19 รายการ	126,648,500
8) กรมประมง	- เลี้ยงปลา (ประช.) - ส่งเสริมอาชีพการประมงขนาดเล็ก (ประช.) - จัดตั้งศูนย์วิจัยเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ น้าจืด (ปลาเกือละ) (ประช.) - โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาอาชีพแก้ไขปัญหาราษฎรประมงขนาดเล็กขาดแคลนเรือประมง (ประช.) - โครงการพัฒนาอาชีพด้านพืช ปศุสัตว์และประมง (PM.TF.) - โครงการเกษตรเชิงพาณิชย์ (PM.TF.)	22,758,000 87,213,160
9) สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	- โครงการฟื้นฟู และปรับปรุงโรงงานผลิตยางแผ่น (ประช.) - โครงการฟื้นฟู สนับสนุนและปรับปรุงระบบบริหารจัดการโรงงานผลิตยางแผ่นของกลุ่มเกษตรกร (ประช.) - โครงการศึกษาการจัดตั้งศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา (ประช.)	1,000,000 1,000,000 2,000,000
10) กรมวิชาการเกษตร	- โครงการฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน - โครงการพัฒนาอาชีพด้านพืช ปศุสัตว์และประมง (PM.TF.)	1,800,000 20,361,322

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547

ที่อนุมัติเพิ่มเติมให้กับส่วนราชการต่างๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

หน่วยงาน	รายการ	จัดสรรเงินแล้ว
	- โครงการจ้างลูกจ้างชั่วคราว เพื่อการพัฒนาอาชีพด้านพืช (PM.TF.)	8,598,720
	- โครงการเกษตรเชิงพาณิชย์ (PM.TF.)	139,856,000
11) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	- โครงการจัดตั้งโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร (PM.TF.)	56,826,600
12) สป.กระทรวงพาณิชย์	- จัดตั้งศูนย์รวมและกระจายสินค้าการเกษตรระดับอำเภอ (ปชช.)	
	- ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งและพัฒนาองค์กรไทย-มาเลเซีย	500,000
	ฟรีเคย์มาร์เกต (ปชช.)	
13) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	- โครงการส่งเสริมการประกอบธุรกิจการค้า	6,000,000
	- โครงการส่งเสริมการประกอบธุรกิจบริการ	13,000,000
14) กรมการค้าภายใน	- โครงการจัดตั้งศูนย์รวบรวม และกระจายสินค้าระดับอำเภอ	
	- โครงการจัดสร้างห้องเย็น - จังหวัดยะลา	
	- สร้างตลาดกลางเพื่อการเกษตร (ปชช.)	
15) จังหวัดปัตตานี	- พัฒนาตลาดกลางสินค้า (ปชช.)	
	- พัฒนาปราชญ์คนละหิ้งให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ปชช.)	
16) จังหวัดยะลา	- พัฒนาปรับปรุงบริเวณอ่างน้ำไหลบ้าน (ปชช.)	
17) จังหวัดนราธิวาส	- ศึกษาความเป็นไปได้ในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์	
	แหล่งท่องเที่ยวหาดอ่าวมะนาว (ปชช.)	
	- ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปและวัฒนธรรม (ปชช.)	
	- ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวล่องแก่งแม่น้ำสายบุรี (ปชช.)	
	- การศึกษาความเป็นไปได้ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ปชช.)	
18) กรมการพัฒนาชุมชน	- ส่งเสริมการแปรรูปอาหาร (ทำขนม / ข้าวเกรียบกะทิ) (ปชช.)	
	- ส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยชีวภาพ (อค์เม็ค) (ปชช.)	
	- ปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์จักสาน (ปชช.)	
	- ส่งเสริมอาชีพ (ตัดผม เฟอร์นิเจอร์ ช่าง ฯลฯ) (ปชช.)	
	- เสริมทักษะด้านอาชีพเยาวชน / แม่บ้าน / สตรี (ปชช.)	
	- สร้างโรงงานผลิตอิฐบล็อก (ปชช.)	
19) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	- โครงการเที่ยวได้ ชมเล่นที่ป่าดิบชื้น	15,000,000
20) สป.กระทรวงการท่องเที่ยว	- โครงการก่อสร้างและปรับปรุง ภูมิทัศน์วัดคูหาภิมุข (วัดถ้ำ) จ.ยะลา	14,288,000
21) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	- โครงการชุมชนวิสาหกิจ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	6,000,000
22) มอ.ปัตตานี	- ส่งเสริมอาชีพทำกรีข (ปชช.)	1,000,000
	- ศึกษาเพื่อการส่งเสริมสร้างโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	
	และผลิตภัณฑ์อาหารทะเล (ปชช.)	
23) มหาวิทยาลัยทักษิณ	- สร้างผู้นำวิสาหกิจชุมชนระดับตำบลเพื่อรองรับ	
	การพัฒนา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปชช.)	
ยุทธศาสตร์ที่ 3		1,193,603,410
1) กรมทางหลวง	- โครงการก่อสร้างสะพานข้ามอ่างเก็บน้ำบางลง	
	- โครงการก่อสร้างปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 410	30,000,000
	สายยะลา-อ.เบตง คอน กม.109 - กม.132	
	- งานศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดคูเมือง	
	บนทางหลวงหมายเลข 410 สายยะลา-เบตง	
	- โครงการก่อสร้างทาง อ.กบัง-บูเก๊ะตา คอน อ.บันนังสตา-อ.ศรีสาคร	45,000,000
	- โครงการก่อสร้างทาง อ.กบัง-บูเก๊ะตา (อ.ศรีสาคร-ไอร์คากอร์ช่วง 2)	40,000,000
	- โครงการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 4271 แยกสาย 4060	84,807,310
	(คอลลอกว)-บรรจบทางสาย 4271 (จะแนะ) ช่วง กม.0+500-กม.37+550	

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547

ที่อนุมัติเพิ่มเติมให้กับส่วนราชการต่างๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

หน่วยงาน	รายการ	จัดสรรเงินแล้ว
	- โครงการปรับปรุงทางหลวงผ่านอำเภอนบพิตำเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตฯ	200,000,000
	- งานอำนวยความสะดวก	99,796,800
2) กรมทางหลวงชนบท	- โครงการติดตั้งไฟส่องสว่างบนทางหลวงชนบท	40,424,000
	- โครงการถนนปลอดภัย	221,966,000
	- โครงการพัฒนาปรับปรุงมาตรฐานทาง	299,773,000
3) กรมการขนส่งทางบก	- ค่าก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสาร 3 แห่ง ในพื้นที่ 3 จชต.	131,836,300
4) การรถไฟแห่งประเทศไทย	- โครงการปรับปรุงสถานีรถไฟใน พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	
ยุทธศาสตร์ที่ 4		851,375,570
1) กรมประชาสัมพันธ์	- ประชาสัมพันธ์รัฐร่วมชุมชน (ประช.)	2,000,000
2) สป.กระทรวงศึกษาธิการ	- โครงการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	100,000,000
3) สนง.คกก.การศึกษาระดับพื้นฐาน	- โครงการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	231,250,000
	- โครงการพัฒนาทักษะชีวิตเยาวชนนอกโรงเรียน	3,984,000
	- โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิต	17,240,000
	- โครงการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือไทย	10,696,000
	- โครงการศูนย์เรียนรู้บริเวณวัดและมัสยิด	3,550,000
	- โครงการช่วยเหลือการดำเนินงาน โคบ้าน	9,780,000
	- สงเคราะห์เด็กกำพร้าใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ประช.)	6,000,000
	- นำร่องศูนย์การเรียนรู้การสอระบบบูรณาการ (ประช.)	1,500,000
4) สนง.คกก.การอาชีวศึกษา	- โครงการครูทนายอาชีวศึกษา	2,520,000
	- โครงการผลิตกำลังคนสาขาวิชาเทคโนโลยีต่างๆ	-
	- โครงการจัดตั้งวิทยาลัยประมงปัตตานี	22,545,200
	- โครงการเยาวชนไทยอาชีวศึกษาผลิตอาหารปลอดภัย	6,000,000
	- โครงการฝึกอาชีพในโรงเรียนปอเนาะ	1,500,000
5) สนง.คกก.อุดมศึกษา	- โครงการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน (ยะลา,ปัตตานี)	20,000,000
6) ม.สงขลานครินทร์ (มอ.ปัตตานี)	- โครงการยกระดับวิทยาลัยอิสลามศึกษานานาชาติ	5,000,000
	- โครงการยกฐานะ มอ.ปัตตานีเป็นมหาวิทยาลัยเต็มรูปแบบ	10,000,000
	- เร่งพัฒนาครูวิทยาศาสตร์ด้วยโควต้าพิเศษสำหรับเยาวชน	4,927,960
	ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ประช.)	
	- เสริมศักยภาพครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาใน 3 จังหวัด	2,428,610
	ชายแดนภาคใต้ (ประช.)	
7) ม.ราชภัฏยะลา	- โครงการศูนย์วิจัยหลากหลายทางชีวภาพฯ	5,000,000
	- ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น (ลูกสูงและตึละ) (ประช.)	500,000
8) สป.กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา	- โครงการส่งเสริมกีฬา 3 จังหวัด	36,340,000
9) สนง.พัฒนาการกีฬา	- โครงการสนับสนุนทุนการศึกษาต่อวิทยาลัยพลศึกษา	12,100,000
	- โครงการปรับปรุงสนามกีฬากลางจังหวัดยะลา	14,000,000
10) การกีฬาแห่งประเทศไทย	- โครงการปรับปรุงสนามกีฬากลางจังหวัดนราธิวาส และปัตตานี	20,000,000
	- โครงการปรับปรุงสนามกีฬาอำเภอใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	38,772,000
11) สป.กระทรวงสาธารณสุข	- โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน 3 จชต.	93,481,700
	- โครงการพัฒนางานสาธารณสุขเชิงรุก	3,511,000
	- โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพแก่ผู้นำชุมชน	4,840,000
	และชุมชน โดยการใช้หลักการศาสนาในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	
	- โครงการพัฒนาเครือข่ายชมรมสร้างสุขภาพ จ.นราธิวาส (ประช.)	1,000,000
	- แก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการในเด็ก 0-72 เดือน จ.นราธิวาส (ประช.)	2,000,000

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547

ที่อนุมัติเพิ่มเติมให้กับส่วนราชการต่างๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

หน่วยงาน	รายการ	จัดสรรเงินแล้ว
12) กรมอนามัย	- โครงการเพื่อลดอัตราการป่วยและตายของแม่และเด็ก	53,935,400
13) กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยฯ	- ปลูกสวนป่าสวนสมุนไพร (ประช.)	318,820
	- ส่งเสริมการเรียนรู้การใช้สมุนไพรโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ประช.)	1,000,000
14) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	- พัฒนาและส่งเสริมสุขภาพชุมชน (ประช.)	
15) สนง.คกก.วัฒนธรรมแห่งชาติ	- โครงการเสริมสร้างสันติสุขบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม	6,902,400
	- พัฒนาเครือข่ายชุมชน เพื่อการสร้าง "ชุมชนแห่งสันติ" (ประช.)	1,000,000
16) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	- โครงการเสริมสร้างสันติสุขบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม	3,660,000
17) กรมการศาสนา	- โครงการสานสัมพันธ์ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	19,000,000
18) สป.กระทรวงพัฒนาสังคมฯ	- ช่วยเหลือผู้สูงอายุคนพิการและผู้ด้อยโอกาส (ประช.)	1,000,000
	- พัฒนาศักยภาพเครือข่ายองค์กรชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน	1,886,500
	และเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับภาคราชการ (ประช.)	
	- "ครอบครัว แม่บ้าน ลูกหลาน คืนถิ่น" (ประช.)	467,100
	- ถักทอเครือข่ายพลังชุมชน พลังแผ่นดิน เพื่อเอาชนะยาเสพติด	500,000
	และความยากจนอย่างยั่งยืน (ประช.)	
	- โรงเรียนชีวิตของ เด็กเร่ร่อน (ประช.)	441,500
	- พัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุ (ประช.)	9,860,400
	- จัดตั้งกองทุนเด็กกำพร้าที่ยากไร้ (ประช.)	1,985,700
	- ส่งเสริมเครือข่ายเยาวชนแกนนำสุขภาพ (ประช.)	2,000,000
	- โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในเขตชุมชนเมือง	500,000
	ของ 3 จังหวัดชายแดนใต้ (ประช.)	
	- ศึกษาเรียนรู้การพัฒนาอุตสาหกรรมสาธิตภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจ	495,000
	พอเพียงที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น (ประช.)	
19) สำนักงานกิจการสตรี	- โครงการส่งเสริมเครือข่ายเพื่อการพัฒนาสตรีและพัฒนาครอบครัว	6,140,000
และสถาบันครอบครัว	ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	
20) จังหวัดปัตตานี	- หอกระจายข่าว (ประช.)	
21) จังหวัดยะลา	- คิดตั้งหอกระจายข่าวไร้สาย (ประช.)	
22) จังหวัดนราธิวาส	- ปรับปรุงสนามกีฬาประจำหมู่บ้าน (ประช.)	
	- อบรมทักษะให้กับผู้ปกครองในการเลี้ยงดูวัยรุ่น	
	ในสถานการณ์ปัจจุบัน (ประช.)	
	- หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านเพื่อสันติสุข (ประช.)	
23) กรมการพัฒนาชุมชน	- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	160,000
	- สัมมนาเรื่องบทบาทผู้หญิงในองค์กรปกครองท้องถิ่น (ประช.)	
	- เขวachsenกับการพัฒนาท้องถิ่น (ประช.)	
	- สนับสนุนให้สตรีเข้ามามีบทบาทในการลงสมัคร	
	องค์กรบริหารส่วนตำบล/การเมืองระดับท้องถิ่น (ประช.)	
	- เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก (ประช.)	
	- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ประช.)	
24) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	- บูรณาการเชื่อมประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรบริหาร	500,000
	ส่วนท้องถิ่น (อบค, อบจ, ทบ.) กับเครือข่ายประชาสังคม	
	จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ประช.)	
25) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	- โครงการพัฒนาฝีมืออาชีพในโรงเรียนสอนศาสนา	33,967,880
26) กรมคุมประพฤติ	- โครงการเสริมสร้างความยุติธรรม	11,188,400
27) สำนักงานพระพุทธศาสนาฯ	- ส่งเสริมศาสนสัมพันธ์เพื่อสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข (ประช.)	2,000,000

บัญชีจัดสรรงบประมาณของกองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปีงบประมาณ 2548

งบกลาง - รายการค่าใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

งบรายจ่าย / รายการ	รหัสงบประมาณ	หน่วย : บาท
		งบประมาณ
งบรายจ่ายอื่น		
ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม		1,305,400,000
1. กอ.สสจ. จชต.		
โครงการสนับสนุนหน่วยทักษิณพัฒนาในพื้นที่ 3 จชต.	8 8 9 0 1 0 0 1	25,000,000
โครงการเสริมสร้างความเข้าใจนโยบายเกี่ยวกับ จชต.	8 8 9 0 2 0 0 1	7,000,000
โครงการสร้างเครือข่ายสันติวิธี	8 8 9 0 3 0 0 1	1,000,000
โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายเยาวชน	8 8 9 0 4 0 0 1	13,000,000
งานบริหารและติดตามการดำเนินงานยุทธศาสตร์ จชต.	8 8 9 0 5 0 0 1	15,000,000
โครงการจ้างเยาวชนและบัณฑิตเอื้ออาทร	8 8 9 0 6 0 0 1	111,000,000
งานอำนวยการด้านเศรษฐกิจและสังคม	8 8 9 0 7 0 0 1	80,400,000
โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์	8 8 9 0 8 0 0 1	298,000,000
โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	8 8 9 0 9 0 0 1	45,000,000
อำนวยการ		15,000,000
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		30,000,000
รวมเป็นเงิน		595,400,000
2. จังหวัดสงขลา		
มหาวิทยาลัยทักษิณ (สงขลา)		
โครงการสร้างผู้นำวิสาหกิจชุมชนระดับตำบลเพื่อรองรับ		
การพัฒนา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	8 8 9 0 1 1 0 3	12,000,000
รวมเป็นเงิน		12,000,000
3. จังหวัดยะลา		
สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดยะลา		
โครงการติดตั้งหอกระจายข่าวไร้สาย	8 8 9 0 1 2 0 1	3,000,000
สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดยะลา		
โครงการสนับสนุนสวัสดิการผู้สูงอายุ*	8 8 9 0 1 2 0 2	8,000,000

งบรายจ่าย / รายการ	รหัสงบประมาณ	หน่วย : บาท
		งบประมาณ
โครงการชลประทานยะลา		
โครงการพัฒนาปรับปรุงบริเวณอ่างน้ำไกลบ้าน	8 8 9 0 1 2 0 3	500,000
สำนักงานประมงจังหวัดยะลา		
โครงการเลี้ยงปลาน้ำจืด*	8 8 9 0 1 2 0 4	21,000,000
สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา		
โครงการส่งเสริมอาชีพการแปรรูปผลผลิตการเกษตรตามฤดูกาล*	8 8 9 0 1 2 0 6	10,000,000
สำนักงานพาณิชย์จังหวัดยะลา		
โครงการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ร้านค้าชุมชน/สาริตการตลาด*	8 8 9 0 1 2 0 7	9,000,000
โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (รับรองมาตรฐานและพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้า)*	8 8 9 0 2 2 0 7	15,000,000
โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (จัดตั้งศูนย์พัฒนาตลาดสินค้า)*	8 8 9 0 3 2 0 7	10,000,000
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยะลา		
โครงการเสริมทักษะด้านอาชีพเยาวชน/แม่บ้าน/สตรี*	8 8 9 0 1 2 0 9	15,000,000
โครงการเยาวชนกับการพัฒนาท้องถิ่น	8 8 9 0 2 2 0 9	5,000,000
โครงการสนับสนุนให้สตรีฯ ลงสมัครการเมืองท้องถิ่น	8 8 9 0 3 2 0 9	3,000,000
โครงการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก	8 8 9 0 4 2 0 9	10,000,000
โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์*	8 8 9 0 5 2 0 9	17,000,000
ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดยะลา		
โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	8 8 9 0 1 2 1 0	3,000,000
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1		
โครงการสงเคราะห์เด็กกำพร้า	8 8 9 0 1 2 1 2	800,000
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลาเขต 2		
โครงการสงเคราะห์เด็กกำพร้า	8 8 9 0 1 2 1 3	1,200,000
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา		
โครงการพัฒนาวิถีธรรมในชุมชน 3 จชด.	8 8 9 0 1 2 1 4	2,500,000
วิทยาลัยเทคนิคยะลา		
โครงการผลิตกำลังคนฯ เทคโนโลยีการยาง	8 8 9 0 1 2 1 5	10,640,000
วิทยาลัยชุมชนยะลา		
โครงการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนยะลา	8 8 9 0 1 2 1 6	10,000,000

งบรายจ่าย / รายการ	รหัสงบประมาณ	หน่วย : บาท
		งบประมาณ
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดยะลา		
โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	8 8 9 0 1 2 1 7	9,333,200
รายการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิม		7,666,600
รายการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน		1,666,600
ธุรกิจพลังงานจังหวัดยะลา		
โครงการศึกษาฯ แปรรูปวัสดุเหลือใช้เป็นพลังงานชีวมวลฯ*	8 8 9 0 1 2 1 8	3,000,000
รวมเป็นเงิน		166,973,200
4.จังหวัดนราธิวาส		
ศูนย์กาบท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดนราธิวาส		
โครงการปรับปรุงสนามกีฬาประจำหมู่บ้าน*	8 8 9 0 1 3 0 2	25,000,000
สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดนราธิวาส		
โครงการสนับสนุนสวัสดิการผู้สูงอายุ*	8 8 9 0 1 3 0 3	13,000,000
โครงการอบรมทักษะให้ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูวัยรุ่นฯ	8 8 9 0 2 3 0 3	5,000,000
สำนักงานประมงจังหวัดนราธิวาส		
โครงการส่งเสริมอาชีพการประมงขนาดเล็ก	8 8 9 0 1 3 0 4	2,000,000
โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ น้ำจืด (ปลากือเลาะ)	8 8 9 0 2 3 0 4	2,000,000
โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาอาชีพแก้ไขปัญหาชาวประมงขนาดเล็ก ขาดแคลนเรือประมง	8 8 9 0 3 3 0 4	1,250,000
สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส		
โครงการส่งเสริมอาชีพการแปรรูปผลผลิตทุเรียนเกษตรตามฤดูกาล ทุเรียน เงาะ	8 8 9 0 1 3 0 6	650,000
โครงการเลี้ยงผึ้งเศรษฐกิจชุมชน	8 8 9 0 2 3 0 6	500,000
โครงการขยายพันธุ์พืชชาเจ๊ะเหเป็นพืชเศรษฐกิจ (ชาสมุนไพโร)	8 8 9 0 3 3 0 6	4,000,000
โครงการปรับปรุงโรงงานผลิตยางแผ่นของกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้ใช้ ประโยชน์ให้เป็นโรงคัดแยกผลไม้นิคมชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพ*	8 8 9 0 4 3 0 6	25,000,000
สำนักงานการค้าภายในจังหวัดนราธิวาส		
โครงการสร้างตลาดกลางเพื่อการเกษตร*	8 8 9 0 1 3 0 7	10,000,000
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนราธิวาส		
โครงการสร้างโรงงานผลิตอิฐบล็อก*	8 8 9 0 1 3 0 9	10,000,000
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	8 8 9 0 2 3 0 9	1,000,000

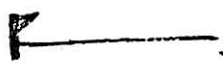
งบรายจ่าย / รายการ	รหัสงบประมาณ	หน่วย : บาท
		งบประมาณ
สำนักงานการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา		
โครงการหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านเพื่อสันติสุข*	8 8 9 0 1 3 1 0	20,000,000
ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนครราชสีมา		
โครงการส่งเสริมอาชีพเยาวชน เด็ก สตรีและกลุ่มวัยแรงงาน*	8 8 9 0 1 3 1 1	20,000,000
โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	8 8 9 0 2 3 1 1	3,000,000
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 1		
โครงการสงเคราะห์เด็กกำพร้า	8 8 9 0 1 3 1 3	800,000
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 2		
โครงการสงเคราะห์เด็กกำพร้า	8 8 9 0 1 3 1 4	1,200,000
สาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา		
โครงการพัฒนาและส่งเสริมสุขภาพชุมชน*	8 8 9 0 1 3 1 6	10,000,000
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา		
โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	8 8 9 0 1 3 1 7	9,333,600
รายการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิม		7,666,800
รายการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน		1,666,800
รวมเป็นเงิน		163,733,600
5.จังหวัดปัตตานี		
สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดปัตตานี		
โครงการหอกระจายข่าว	8 8 9 0 1 4 0 1	12,000,000
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี		
โครงการสนับสนุนสวัสดิการผู้สูงอายุ*	8 8 9 0 1 4 0 2	12,000,000
สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี		
โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาอาชีพแก้ไขปัญหาชาวประมงขนาดเล็ก		
ขาดแคลนเรือประมง	8 8 9 0 1 4 0 3	2,500,000
โครงการเลี้ยงปลา*	8 8 9 0 2 4 0 3	36,000,000
สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี		
โครงการปลูกผักปลอดสารพิษ/เพาะเห็ด*	8 8 9 0 1 4 0 5	24,000,000
โครงการเพิ่มผลผลิตจากนาข้าว*	8 8 9 0 2 4 0 5	21,300,000
สำนักงานการค้าภายในจังหวัดปัตตานี		
โครงการพัฒนาตลาดกลางสินค้า*	8 8 9 0 1 4 0 7	36,000,000

งบรายจ่าย / รายการ	รหัสงบประมาณ	หน่วย : บาท
		งบประมาณ
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี		
โครงการส่งเสริมการแปรรูปอาหาร (ทำขนม/ข้าวเกรียบกะทิ)*	8 8 9 0 1 4 0 9	36,000,000
โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยชีวภาพ (ฮัคเม็ด)*	8 8 9 0 2 4 0 9	36,000,000
โครงการปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์จักสาน*	8 8 9 0 3 4 0 9	36,000,000
โครงการส่งเสริมอาชีพ (คัดผม เฟอร์นิเจอร์ ช่าง ฯลฯ)*	8 8 9 0 4 4 0 9	36,000,000
โครงการส่งเสริมโรงสีชุมชน	8 8 9 0 5 4 0 9	7,400,000
โครงการสัมมนาบทบาทผู้หญิงในองค์กรฯ ท้องถิ่น	8 8 9 0 6 4 0 9	3,500,000
โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำเยาวชนฯ กลุ่มวัยแรงงาน*	8 8 9 0 7 4 0 9	24,000,000
โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์*	8 8 9 0 8 4 0 9	19,000,000
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 1		
โครงการสงเคราะห์เด็กกำพร้า	8 8 9 0 1 4 1 1	800,000
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 2		
โครงการสงเคราะห์เด็กกำพร้า	8 8 9 0 1 4 1 2	1,200,000
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี		
โครงการศึกษาฯ ชุมชนเข้มแข็งฯ ฉบับอิสลาม	8 8 9 0 1 4 1 3	600,000
วิทยาลัยชุมชนปัตตานี		
โครงการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนปัตตานี	8 8 9 0 1 4 1 4	10,000,000
ศูนย์บำบัดยาเสพติดจังหวัดปัตตานี		
โครงการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดฯ	8 8 9 0 1 4 1 5	4,000,000

งบรายจ่าย / รายการ	รหัสงบประมาณ	หน่วย : บาท
		งบประมาณ
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี		
โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	8 8 9 0 1 4 1 6	9,333,200
รายการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิม	--	7,666,600
รายการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน		1,666,600
รวมเป็นเงิน		367,633,200

ตรวจถูกต้อง

พ.อ.

(สิทธิพร สุวรรณพันธ์)

รอง ผอ.สงป.กอ.สสส.จชต.

หมายเหตุ

- 1 สังก่อตามหนังสือสำนักงบประมาณเลขที่ส่งออก 3721 ลง 24 ธ.ค.47
- 2 สังก่อตามหนังสือสำนักงบประมาณเลขที่ส่งออก 3726 ลง 24 ธ.ค.47
- 3 รายการที่มีเครื่องหมาย * กอ.สสส.จชต. จะส่งจ่ายงบประมาณให้เมื่อหน่วยเจ้าของแผนงาน/โครงการ จัดทำรายละเอียดการดำเนินการ รวมทั้งส่งผลการดำเนินการรวมวิธีต่อ แผนงาน/โครงการ ให้ กอ.สสส.จชต.

ที่มา : เอกสารประกอบการชี้แจงคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาและติดตาม
งบประมาณที่นำไปใช้ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๒) ผลการดำเนินงาน ที่ดำเนินการแล้วเสร็จและประชาชนได้รับประโยชน์แล้ว เช่น

(๒.๑) การแก้ไขปัญหาคความขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต

- ก่อสร้างถนนแหล่งน้ำระดับหมู่บ้านในพื้นที่ขาดแคลนแล้วเสร็จ ๕๘๙ แห่ง
- สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาดของกลุ่มอาชีพ ๙๗๑ กลุ่ม
- จ้างงานบัณฑิตอาสาและเยาวชนอาสาเป็นเวลา ๒ ปี (ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘) รวมประมาณ ๑,๘๐๐ อัตรา และจ้างงานตามโครงการเร่งด่วน ปี ๒๕๕๘ ประมาณ ๑๓,๐๐๐ อัตรา (จ้างระยะแรกเป็นเวลา ๓ เดือน)

(๒.๒) ช่วยเหลือเกษตรกรรายจน

- ฝึกอบรมด้านการผลิต และการตลาดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความมั่นคงด้านอาชีพของเกษตรกร รวม ๑๑,๘๓๔ ราย
- สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความต้องการของเกษตรกรรายจน (โค , พันธุ์ปลา ฯลฯ) รวมประมาณ ๒๐,๐๐๐ ราย
- สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรและเครื่องมือ/อุปกรณ์ในการคัดเกรดผลไม้เพื่อจำหน่ายตามคุณภาพ รวม ๒๐ แห่ง
- พัฒนาแหล่งน้ำใช้เพื่อการเกษตร แล้วเสร็จ ๑ แห่ง

(๒.๓) การเพิ่มความสะดวก/ปลอดภัยในการคมนาคมขนส่ง

- ปรับปรุงเพื่อเพิ่มมาตรฐานถนนชนบทแล้วเสร็จ ๗ สายทาง
- ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวง ๓๕ สายทาง (ช่วยแก้ไขปัญหาคความมั่นคงได้ด้วย)

(๒.๔) การพัฒนาชุมชน/สังคม

- สนับสนุนทุนการศึกษาแก่เด็กกำพร้า ๒๐๐ ทุน
- ซ่อมแซมโรงเรียนให้มีสภาพน่าอยู่น่าเรียน แล้วเสร็จ ๙๒๕ แห่ง
- ฝึกอบรมเยาวชนด้านทักษะชีวิต, การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ, การป้องกันยาเสพติด ฯลฯ รวมประมาณ ๕,๐๐๐ คน
- ฝึกอาชีพตามความต้องการของเยาวชนชายและสตรีในปอเนาะ ๒๐ แห่ง
- สนับสนุนการมีองค์กรภาคประชาชนเพื่อพัฒนาชุมชนตนเอง (องค์กรสตรี , องค์กรช่วยเหลือครอบครัวในชุมชน ฯลฯ) รวม ๑๓๓ ชุมชน

๒.๖ ปัญหา/อุปสรรคการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา

- (๑) ผู้ประกอบการรับเหมายังไม่กล้าปฏิบัติงานในบางพื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล
- (๒) โครงการพัฒนาที่ต้องใช้ผู้รับงานจากนอกพื้นที่หาผู้รับทำงานได้ค่อนข้างช้า เช่น โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวป่าบาลา-ฮาลา เป็นต้น
- (๓) เจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนมีปัญหาในการเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ห่างไกลและเสี่ยงภัย

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

๓. แนวทางการบูรณาการแผนงาน / โครงการ ปี ๒๕๕๙

๓.๑ ในปี ๒๕๕๙ จะมียงบประมาณเพื่อพัฒนาพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓ ประเภท คือ

(๑) งบที่จัดสรรผ่านแต่ละกระทรวง (งบปกติประจำปี) ซึ่งจะลงสู่พื้นที่ ๓ จังหวัด ใน ๒ ลักษณะคือ (๑) แผนงาน / โครงการ ของหน่วยงานส่วนกลางที่ดำเนินการในพื้นที่ และ (๒) แผนงาน / โครงการที่หน่วยปฏิบัติในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการ (มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด / จังหวัด)

(๒) งบที่จัดสรรให้กับผู้ว่า CEO เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด / จังหวัด

(๓) งบที่จัดสรรให้กับ กอ.สสส.จชต. ตามนโยบายรัฐบาล เพื่อการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงและด้านเศรษฐกิจ / สังคม ตามสถานการณ์ความเร่งด่วนของปัญหา

๓.๒ การบูรณาการแผนงานจะดำเนินการโดยการนำแผนงาน / โครงการ ทั้ง ๓ ส่วนมาพิจารณาร่วมกันเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน โดยให้ความสำคัญกับแผนงาน / โครงการ ที่มีส่วนสนับสนุนซึ่งกันและกันในการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการแก้ไขประเด็นปัญหาหลักของพื้นที่

๓.๓ การบูรณาการแผนงาน / โครงการด้านเศรษฐกิจ/สังคม ที่สามารถสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความมั่นคง (งบ กอ.สสส.จชต.) จะยึดหลักการกำหนดพื้นที่เป้าหมายระดับหมู่บ้าน (พื้นที่หมู่บ้านยากจนและหมู่บ้านเป้าหมายด้านความมั่นคงของ กอ.สสส.จชต.) เป็นจุดร่วมของการบูรณาการเพื่อใช้เป็นพื้นที่เป้าหมายสำหรับการจัดทำแผนงาน / โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ยึดหลักการเอาชนะที่หมู่บ้านทั้งปัญหาด้านความมั่นคงและปัญหาความยากจน) และจะใช้เป็นปัจจัยวัดผลสำเร็จของการดำเนินการและสัมฤทธิ์ผลของงบประมาณ

๓.๔ การพิจารณาสนับสนุนแผนงาน / โครงการทางด้านเศรษฐกิจ/สังคมที่ขอรับการสนับสนุนจาก กอ.สสส.จชต. จะให้ความสำคัญกับกิจกรรมการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เป้าหมายตาม ข้อ. ๓.๓ โดยเฉพาะที่เป็นการพัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มการอำนวยความสะดวกจากกิจกรรมเดิม และ/หรือมีลักษณะของการร่วมมือกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายๆ หน่วย เพื่อจัดทำแผนงาน / โครงการที่เชื่อมโยงสนับสนุนซึ่งกันและกันที่จะสามารถแก้ไขปัญหาแบบเบ็ดเสร็จ รวมทั้งกิจกรรมที่สามารถใช้เป็นสื่อในการเข้าถึงประชาชนและมวลชน เช่น การให้บริการทางสังคม สาธารณสุข / การแพทย์ การสร้างงานและอาชีพ เป็นต้น

แนวทางการปฏิบัติด้านการศึกษาและแนวทางที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้รับนโยบายจากรัฐบาล

๑. ปัญหาทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๑.๑ เกิดจากครอบครัวมุสลิมส่วนใหญ่ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนเฉพาะทางด้านศาสนาเท่านั้น ทำให้วิชาการแขนงอื่นไม่ได้รับความนิยมนเท่าที่ควร ซึ่งการที่ไม่ยอมรับความรู้ทางโลก หรือความรู้สามัญ จึงไม่สามารถนำเอาความรู้ไปเป็นเครื่องมือประกอบอาชีพได้เท่าที่ควร

๑.๒ เกิดจากสภาพความยากจน ผู้ปกครองจึงไม่สามารถส่งบุตรให้ได้รับการศึกษาที่ดีได้ เมื่อเด็กหรือเยาวชนขาดความรู้และไม่มีอาชีพเพื่อหารายได้ที่มั่นคง จึงสามารถถูกผู้ที่ไม่หวังดีชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้

๒. แนวทางการปฏิบัติด้านการจัดการศึกษา

๒.๑ นโยบายการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา จชต. ของรัฐบาล โดยแต่งตั้ง นาย อารีย์ วงศ์อารยะ เป็น รรมช.ศธ. เพื่อให้รับผิดชอบดำเนินการ

๒.๒ ยุทธศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา

๒.๒.๑ ปฏิรูประบบบริหารจัดการศึกษา ให้เป็นเขตการศึกษาพิเศษ

๒.๒.๒ สร้างความเสมอภาค สร้างโอกาส และการเข้าถึง บริการทางการศึกษาของเด็กและเยาวชน

๒.๒.๓ เร่งรัดพัฒนาและประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของท้องถิ่น

๒.๒.๔ เร่งรัดจัดอัตรากำลังบุคลากรให้ครบตามเกณฑ์

๒.๒.๕ เร่งเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในพื้นที่ เน้นวิถีคิด วิธีทำงานที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๖ เร่งรัดให้บุคลากรในพื้นที่มีสวัสดิภาพ และสวัสดิการที่ดี

๒.๒.๗ เร่งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ระบบการสนับสนุนและการบริการของสถานศึกษา ตามหลัก “ธรรมภิบาล”

๓. แนวความคิดในการดำเนินการต่อกลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชน

๓.๑.๑ พัฒนาปรับปรุง การเรียนการสอน ในสถานศึกษาปอเนาะ โรงเรียนคาถิกา โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนา และโรงเรียนศาสนาอื่นๆ ให้เข้าระบบก่อนในขั้นต้น จากนั้นพัฒนาให้เข้าสู่ความเป็นมาตรฐาน เช่น โรงเรียนสามัญทั่วไป ทั้งการสอนสายสามัญและการสอนสายอาชีพ

๓.๑.๒ กำหนดมาตรการ และวิธีการเพื่อให้มีการปฏิบัติตาม พรบ.ประถมศึกษา โดยเสมอภาคกันทุกพื้นที่

๓.๑.๓ จัดกิจกรรมด้านการศึกษานอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมทางวิชาการ การเข้าค่าย การฝึกอบรม และการทัศนศึกษาดูงาน

๓.๒ กลุ่มเป้าหมายบุคลากรทางการศึกษา

๓.๒.๑ กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาบุคลากรทางการศึกษา ให้มีมาตรฐานครบตามข้อบัญญัติทางการศึกษาของ ศธ. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ใ้ได้ครุโ้โ้ะอห่ม่าม

๓.๒.๒ พิจารณาใช้บุคลากรจากสำนักจุฬาราชมนตรี มาเป็นวิทยากรด้านการศาสนาที่ถูกต้อง

๓.๒.๓ พิจารณาการให้ค่าตอบแทนสำหรับ ใ้โ้ะครุโ้โ้ะอห่ม่ามที่ผ่านการตรวจสอบและได้มาตรฐาน

๔. การบูรณาการแผนงานด้านการศึกษา

๔.๑ บูรณาการตามยุทธศาสตร์การพัฒนา จชต. ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมและด้านความมั่นคง

๔.๒ แผนงาน/โครงการและงบประมาณด้านการศึกษา ในด้านเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้บูรณาการแล้ว มีดังนี้.-

๔.๒.๑ แผนงาน/โครงการ ที่ผ่านการพิจารณาแล้ว จำนวน ๘ โครงการ รวมเป็นงบประมาณ ๑๒๕.๖๐ ล้านบาท

๔.๒.๒ แผนงาน/โครงการ ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา จำนวน ๑๓ โครงการรวมเป็นงบประมาณ ๓๓๔.๕๐ ล้านบาท

๔.๓ แผนงาน/โครงการและงบประมาณด้านการศึกษา ในด้านความมั่นคงที่ได้บูรณาการแล้ว โดยเป็นแผนงาน/โครงการ ที่ผ่านการพิจารณาแล้วจำนวน ๑๖ โครงการ รวมเป็นงบประมาณ ๔๗.๖๔ ล้านบาท

๕. การสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา

มุ่งเน้นในด้านความมั่นคงเป็นอันดับแรก เพื่อให้ทุกคนได้มีความรู้สึกที่ปลอดภัย มีวิถีชีวิตที่เป็นปกติสุข โดยระดมสรรพกำลังทุกส่วนเข้าปฏิบัติงานในทุกพื้นที่ให้ บรรลุตามเป้าหมายในด้านความมั่นคง

๖. การมอบโอกาสทางการศึกษาให้กับเยาวชน ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๖.๑ โครงการรับนักเรียนช่างฝีมือทหารภาคสมทบจาก ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๔๐ ที่นั่ง

๖.๒ โครงการรับนักเรียนจ่าอากาศ กองทัพอากาศใน ๓ จชต. จำนวน ๑๒ ที่นั่ง ให้ความเร่งด่วนกับผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะบรรจุทำงานในกองบินในพื้นที่ภาคใต้ต่อไป

๖.๓ โครงการ ๑ จังหวัด ๑ โรงเรียน

ผู้อำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวความคิดที่จะนำผู้ปกครอง และนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาโดยจัดทำโครงการ ๑ จังหวัด ๑ โรงเรียน เพื่อเป็นโรงเรียนต้นแบบของการศึกษาระดับชุมชนที่มีความพร้อมทั้งด้านสถานที่เรียน อุปกรณ์การศึกษา ครูผู้สอน หลักสูตรที่มาตรฐานและทันสมัย สามารถสอนได้ทั้งวิชาสามัญและสอนศาสนา

สรุป : การจัดการด้านการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญเพราะหากเด็กเยาวชน ได้รับการศึกษาอย่างถูกต้องทั่วถึง จะทำให้การพัฒนาพื้นที่ในทุก ๆ ด้าน ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา บรรลุเป้าหมายเพราะเชื่อเป็นอย่างยิ่งว่า หากชาวไทยมุสลิมใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการศึกษาสูงมากขึ้นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นอาจจะลดน้อยลงหรือไม่เกิดขึ้น เพราะการศึกษาจะช่วยให้คนมีความคิดที่ดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติ การพัฒนาพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็就会有ความก้าวหน้าและยั่งยืน

ที่มา : กองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้

รายงานข้อมูลสถิติผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจากควา้งและตะเภาอ่าว
จังหวัดปัตตานี

ปี พ.ศ. ๒๕๔๔

เดือน	ฆ่า			ระบิต						พยายามฆ่า		
	ผู้อื่นโดยเจตนา			บาดเจ็บ			เสียชีวิต					
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
มีนาคม	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พฤษภาคม	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
พฤศจิกายน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
ธันวาคม	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปี พ.ศ. ๒๕๔๕

เดือน	ฆ่า			ระบิต						พยายามฆ่า		
	ผู้อื่นโดยเจตนา			บาดเจ็บ			เสียชีวิต					
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
มีนาคม	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พฤษภาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
พฤศจิกายน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-

ปี พ.ศ. ๒๕๔๖

เดือน	ฆ่า			ระบิต						พยายามฆ่า		
	ผู้อื่นโดยเจตนา			บาดเจ็บ			เสียชีวิต					
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
ธันวาคม	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มกราคม	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรกฎาคม	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สิงหาคม	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลสันติภาพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รายงานข้อมูลผู้มีเสียชีวิตและบาดเจ็บจากกรณีการรณรงค์และเหตุที่ต้องรายงานด่วน
จังหวัดปัตตานี
ปี พ.ศ. 2547

เดือน	ฆ่า			ระบอบ						พยายามฆ่า				
	ผู้อื่นโดยเจตนา			บาดเจ็บ			เสียชีวิต			ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน		
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน					
มกราคม	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กุมภาพันธ์	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มีนาคม	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เมษายน	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พฤษภาคม	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปี พ.ศ. 2548

เดือน	ฆ่า			ระบอบ						พยายามฆ่า				
	ผู้อื่นโดยเจตนา			บาดเจ็บ			เสียชีวิต			ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน		
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน					
มกราคม	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กุมภาพันธ์	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
1-11 มีนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รายงานข้อมูลสถิติผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ และเหตุที่ต้องรายงานด่วน
จังหวัดยะลา

ปี พ.ศ. 2544

เดือน	ฆ่า			ระบิด						พยายามฆ่า		
	ผู้ยื่นโดยเจตนา			บาดเจ็บ			เสียชีวิต					
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
กุมภาพันธ์	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มีนาคม	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
มิถุนายน	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตุลาคม	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-
ธันวาคม	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปี พ.ศ. 2545

เดือน	ฆ่า			ระบิด						พยายามฆ่า		
	ผู้ยื่นโดยเจตนา			บาดเจ็บ			เสียชีวิต					
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
มีนาคม	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พฤษภาคม	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มิถุนายน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
กรกฎาคม	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
กันยายน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ธันวาคม	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รายงานข้อมูลเขตพื้นที่ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บภาคเชิงสุขภาพการดูแลระยะก่อนเสียชีวิต และเหตุที่ต้องรายงานด่วน

จังหวัดยะลา

ปี พ.ศ. 2547

เดือน	จก			ระบิต						พยายามฆ่า		
	ผู้เสียชีวิต			บาดเจ็บ			เสียชีวิต					
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
มกราคม	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กุมภาพันธ์	1	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
มีนาคม	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	6	1
เมษายน	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พฤษภาคม	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มิถุนายน	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรกฎาคม	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สิงหาคม	1	-	-	-	-	13	-	-	-	1	-	-
กันยายน	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-
ตุลาคม	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พฤศจิกายน	-	2	6	-	-	7	-	-	-	1	-	-
ธันวาคม	-	-	4	-	5	3	-	-	-	-	-	-

ปี พ.ศ. 2548

เดือน	ฆ่า			ระบิต						พยายามฆ่า		
	ผู้เสียชีวิต			บาดเจ็บ			เสียชีวิต					
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
มกราคม	1	1	1	4	4	4	-	-	-	-	-	-
กุมภาพันธ์	-	2	3	-	2	5	-	-	-	-	-	-
1-11 มีนาคม	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	1

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลผู้ประสบเหตุ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รายงานข้อมูลชนิดผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บที่เกิดจากกรณีและเหตุที่ก่อร้ายบางส่วน

จังหวัดมหาสารคาม

ปี พ.ศ. 2544

เดือน	ฆ่า			ระบิด						พยายามฆ่า		
	ผู้สนใจโดยเจตนา			บาดเจ็บ			เสียชีวิต					
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
มีนาคม	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มิถุนายน	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ธันวาคม	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปี พ.ศ. 2545

เดือน	ฆ่า			ระบิด						พยายามฆ่า		
	ผู้สนใจโดยเจตนา			บาดเจ็บ			เสียชีวิต					
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
มีนาคม	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
มิถุนายน	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรกฎาคม	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สิงหาคม	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตุลาคม	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-

ปี พ.ศ. 2546

เดือน	ฆ่า			ระบิด						พยายามฆ่า		
	ผู้สนใจโดยเจตนา			บาดเจ็บ			เสียชีวิต					
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
มีนาคม	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
เมษายน	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พฤษภาคม	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตุลาคม	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รายงานข้อมูลผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บที่เกิดจากกองรถและรถจักรยานยนต์ และเหตุที่ต้องรายงานด่วน
จังหวัดน่าน

ปี พ.ศ. 2547

เดือน	ฆ่า			ระบิด						พยายามฆ่า		
	ผู้เสียชีวิต			บาดเจ็บ			เสียชีวิต			ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน			
มีนาคม	1	1	-	-	-	28	-	-	-	-	-	-
เมษายน	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พฤษภาคม	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มิถุนายน	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรกฎาคม	1	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สิงหาคม	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พฤศจิกายน	-	-	-	2	2	3	-	-	-	-	-	-

ปี พ.ศ. 2548

เดือน	ฆ่า			ระบิด						พยายามฆ่า		
	ผู้เสียชีวิต			บาดเจ็บ			เสียชีวิต			ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน
	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน	ทหาร	ตำรวจ	ประชาชน			
มกราคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กุมภาพันธ์	-	-	-	12	8	58	-	-	5	1	-	-
1-11 มีนาคม	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

กองพลพัฒนาและพิทักษ์ทรัพยากร

ความเป็นมา : เมื่อ มกราคม 2548 ฯพณฯ นรม. ได้มีบัญชาให้หน่วยที่เกี่ยวข้องไปพิจารณากำหนดหน่วยทหารให้มีที่ตั้งถาวร เพื่อเป็นหน่วยแก้ไขสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งในส่วนของกองทัพบกได้กำหนดแนวความคิดในการดำเนินการ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของปัญหาอย่างรอบด้าน พร้อมกับได้นำอำนวยการเสด็จพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ให้นำหลัก 3 ประการ ได้แก่ "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" มาเป็นแนวทางในการพิจารณากำหนดโครงสร้างการจัดหน่วย โดยมีแนวความคิดว่าหน่วยทหารดังกล่าว จะต้องเป็นหน่วยระดับกองพลที่มีโครงสร้างแตกต่างจากหน่วยทหารโดยทั่วไป และกำหนดที่จะแปรสภาพกองพลทหารราบที่ 16 ซึ่งปัจจุบันกองทัพบกกำหนดให้เป็นกองพลทหารราบหनु เป็นฐานในการจัดตั้ง และแปรสภาพเป็น กองพลแบบพิเศษ ใช้ชื่อว่า "กองพลพัฒนาและพิทักษ์ทรัพยากร"

กองพลดังกล่าวจะเป็นกองพลที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง โดยเฉพาะ การมุ่งเน้นที่จะให้หน่วยมีขีดความสามารถบูรณาการการปฏิบัติการที่มีความหลากหลาย และสนับสนุนภารกิจพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติในด้านต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ได้กำหนดการเสริมสร้างหน่วยให้มีความคล่องตัว มีขีดความสามารถในการข่าว การปฏิบัติการจิตวิทยา การประชาสัมพันธ์ การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน หรือกล่าวอีกอย่างก็คือ หน่วยที่จัดตั้งใหม่จะมีโครงสร้างที่ได้รับการปรับปรุงให้มีความเหมาะสม เพื่อสามารถเสริมสร้างความเข้าใจ ความปลอดภัย การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน ตลอดจนสามารถเป็นฐานในการสร้างชุมชนเมืองที่มีทหารเป็นแกนกลางในการเสริมสร้างความมั่นคง และความเจริญในพื้นที่ได้ต่อไป

ปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ ให้กระทรวงกลาโหม โดยกองทัพบกดำเนินการจัดตั้งหน่วยกองพลพัฒนาและพิทักษ์ทรัพยากรแล้วเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2548 วงเงินงบประมาณจำนวน 18,878 ล้านบาทเศษ ระยะเวลาดำเนินการ 4 ปี (ปี 2548 - 2551)

ภารกิจและอำนาจหน้าที่ : กองพลพัฒนาและพิทักษ์ทรัพยากร มีภารกิจในการพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งดูแลความปลอดภัย เสริมสร้างความมั่นคง และความเจริญในพื้นที่ ตลอดจนพร้อมที่ใช้อำลังที่จะปกป้องอธิปไตยได้เมื่อมีเหตุการณ์

โครงสร้างการจัด : กองพลพัฒนาและพิทักษ์ทรัพยากร จะประกอบด้วยหน่วยรองหลักระดับกรมพัฒนาและพิทักษ์ทรัพยากร จำนวน 3 กรม (แต่ละกรม มี 3 กองพันในอัตรา) ซึ่งจะรับผิดชอบ กรมละ 1 จังหวัด และหน่วยในส่วนฐานกองพล ได้แก่ กรมสนับสนุนกองพันทหารสื่อสาร กองพันทหารม้าลาดตระเวน กองร้อยบิน กองร้อยทหารสารวัตร กองร้อยรถบังคับและผลิตสิ่งโฆษณา และหน่วยข่าวกรองทางทหาร เพื่อให้มีขีดความสามารถในการควบคุมบังคับบัญชา

การติดต่อสื่อสาร การข่าว การลาดตระเวน การสนับสนุนหน่วยต่าง ๆ ในเรื่องการเคลื่อนย้าย หน่วยทั้งทางพื้นดินและทางอากาศ รวมทั้งการส่งกำลังบำรุงให้กับหน่วยในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้กองทัพบก ได้นำแนวทางพระราชทานมาพิจารณากำหนดโครงสร้างการจัดหน่วย กล่าวคือ ในด้านความเข้าใจ ได้กำหนดให้ทุกกองพันมีกองร้อยกิจการพลเรือน และในระดับกองพลมีกองร้อยบรรณรักษ์และผลิตสิ่งโฆษณา เพื่อสนับสนุนงานมวลชนแบบรวมการซึ่งหน่วยดังกล่าวจะต้องเข้าใจปัญหา โดยศึกษาให้รู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง รวมทั้งเข้าใจในวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ เข้าใจศาสนา วัฒนธรรม และทัศนคติของประชาชนตลอดจนสามารถสร้างความเชื่อมั่น ลดความหวาดระแวง ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชนได้ครอบคลุมจนถึงระดับตำบลและหมู่บ้านอย่างทั่วถึง พร้อมกับมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืนตามแนวทางสันติวิธี การสร้างชุมชนเข้มแข็ง และการปรับทัศนคติให้ทุกฝ่ายยอมรับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติบนพื้นฐานของความแตกต่างของเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี

ในการเข้าถึงนั้น กำหนดให้หน่วยระดับกองพัน ประกอบด้วยหน่วยที่มีขีดความสามารถที่หลากหลาย ซึ่งจะสามารถเข้าถึงจิตใจของประชาชนและเข้าถึงในทุกพื้นที่ที่มีปัญหาสามารถช่วยเหลือประชาชนด้วยความเอื้ออาทร และมีหัวใจที่รักประชาชน รวมทั้งการปฏิบัติงานต้องเป็นที่ยอมรับ เชื่อมั่น และศรัทธาของประชาชน โดยเฉพาะกองร้อยอาวุธเบาซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้กับกำลังทหารเมื่อปฏิบัติภารกิจแล้ว ยังทำหน้าที่พิทักษ์รักษาและให้ความคุ้มครองประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่ามีความปลอดภัยมีความอุ่นใจว่าทหารอยู่เคียงข้างกับประชาชนในทุกหนทุกแห่ง ทุกโอกาส และมีความมั่นใจที่จะสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุข

ในด้านการพัฒนา ได้กำหนดให้แต่กองพันมีกองร้อยทหารช่างพัฒนา สำหรับการพัฒนาชุมชน และพัฒนาพื้นที่ และสภาพแวดล้อม ซึ่งจะเป็นหน่วยที่มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จะสนับสนุนงานพัฒนา งานก่อสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณสุขูปโภค รวมทั้งการช่วยบรรเทาทุกข์ และความเดือดร้อน และบรรเทาสาธารณภัยในเบื้องต้นให้กับประชาชนตลอดจนมีหมวดพยาบาล ซึ่งจะมีนายแพทย์ที่จะคอยช่วยเหลือและรักษาพยาบาลให้กับประชาชนในท้องถิ่นที่ทุรกันดารห่างไกล

สรุป : จากแนวความคิดในการจัดตั้ง และการกำหนดโครงสร้างการจัดหน่วยของกองพลพัฒนาและพิทักษ์ทรัพยากร ช้างต้น จะเห็นได้ว่าภารกิจสำคัญของกองพลนี้จะเข้าไปพัฒนาและให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นหลัก มิใช่เพื่อปฏิบัติการรบ ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการดำเนินการตามแผนการจัดตั้งหน่วยตามโครงการ โดยจะแปรสภาพกองพลทหารราบที่ 16 เป็นกองพลพัฒนาและพิทักษ์ทรัพยากร และจัดตั้งกองพันพัฒนาพิทักษ์ทรัพยากร

เพิ่มเติมให้ครบ กรมละ 3 กองพัน รวมทั้งหน่วยส่วนฐานของกองพลซึ่งคาดว่าหน่วยจะเริ่มปฏิบัติภารกิจเริ่มแรก จำนวน 3 กองพันได้ ตั้งแต่ ตุลาคม 2548 และมีความสมบูรณ์ทั้งกองพลตั้งแต่ ตุลาคม 2551

ที่มา : กระทรวงกลาโหม

รายชื่อคณะกรรมการสมานฉันท์แห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี ได้แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ อาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 11(6) นายกรัฐมนตรีจึงแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ (กอส.) หรือชื่อเรียกภาษาอังกฤษว่า The National Reconciliation Commission : NRC และมีรายชื่อคณะกรรมการฯ ดังนี้

1. นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นประธาน
2. น.พ.ประเวศ วะสี เป็นรองประธาน
ภาคประชาสังคมในพื้นที่
3. พล.อ.ณรงค์ เด่นอุดม เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
4. นายเนตร จันทร์ศมี
5. นายบัญชา พงษ์พานิช
6. นายประสิทธิ์ เมฆสุวรรณ
7. นายปิยะ กิจถาวร
8. นางสาวเพชรดาว ไต่ะมีนา
9. นายมัธยม สาเมื้อ
10. นายมุหัมมัด อาคำ
11. นางรัตติยา สาและ
12. นานวรวิทย์ บารู
13. นายแหวดีอราแม มะมิงจิง
14. นายอนันต์ชัย ไทยประทาน
15. นายอิสมาอีล ลุตฟีจะปะเกีย
16. นายอัลดุลเราะแม เจะแซ
17. นายอับดุลเร้าะห์มาน อัลดุลสมัด
18. นายอัสหมัดสมบูรณ บัวหลวง
ภาคประชาสังคมนอกพื้นที่ มีดังนี้
19. นายชัยวัฒน์ สถาอานันท์ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
20. นายเดชอุดม ไกรฤทธิ
21. นางสาวนารี เจริญผลวิริยะ
22. นายพิชัย รัตนพล

23. นายพิภพ ธงไชย
 24. นายไพศาล พรหมยงค์
 25. พระไพศาล วิสาโล
 26. นายมารค ตามไท
 27. นายศรีศักร วัลลิโภดม
 28. นางเสาวนีย์ จิตต์หมวด
 29. นายอัมมาร สยามวาลา
- ภาคการเมือง
30. นางสาวกัญญา ศิลปอาชา เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
 31. นายจาตุรนต์ ฉายแสง
 32. พล.ต.อ. ชิดชัย วรรณสถิตย์
 33. นายประเสริฐพงษ์ สุวรรณสีริ
 34. นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา
 35. นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ
 36. นายไสภณ สุภาพงษ์
- ภาคราชการ
37. นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
 38. นางจิราพร บุญนาค
 39. นางพรนิภา ลิ้มปยอม
 40. นายวิชัย เทียนถาวร
 41. พล.ท. ไพบจน์ ศรีนวล
 42. พล.ต.ท. สมศักดิ์ แขวงโสภา
 43. พล.อ. สิริชัย ธีบุญศิริ
 44. นายสุจริต บัจฉิมนันท์
 45. นายศิระชัย ไชติรัตน์
- ฝ่ายเลขานุการ
46. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ
 47. นายโคทม อารียา เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม
 48. นายสุริชัย หวันแก้ว เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

ปัญหาความยากจน

สถานการณ์การกระจายรายได้ของไทยปี 2547

1. เรื่องเดิม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยสำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ ได้ติดตามสถานการณ์การกระจายรายได้ของไทยเป็นประจำทุก 2 ปี โดยประมวลผลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือน (SES) ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำหรับการติดตามสถานการณ์การกระจายรายได้เบื้องต้นปี 2547 นี้ เป็นการประมวลผลจากจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 17, 514 ครัวเรือน

2. สาระสำคัญของ การกระจายรายได้ของไทยปี 2547

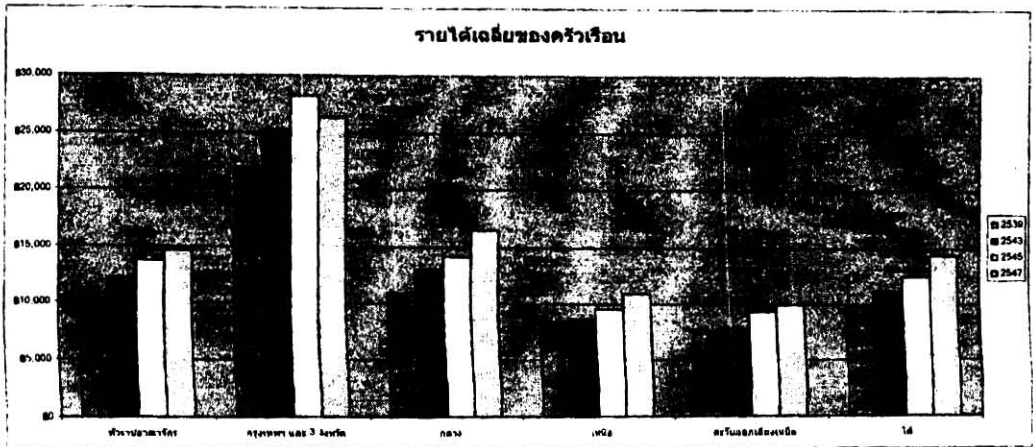
สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ ได้นำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์การกระจายรายได้ของไทยปี 2547 โดยย้อนหลังถึงปี 2539 เพื่อเป็นการนำเสนอทิศทางการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้ของไทยจากปี 2539 ซึ่งเป็นปีก่อนวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ ปี 2540-2543 ช่วงเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และปี 2544-2547 เป็นช่วงที่สถานการณ์เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว

2.1 รายได้ของครัวเรือน

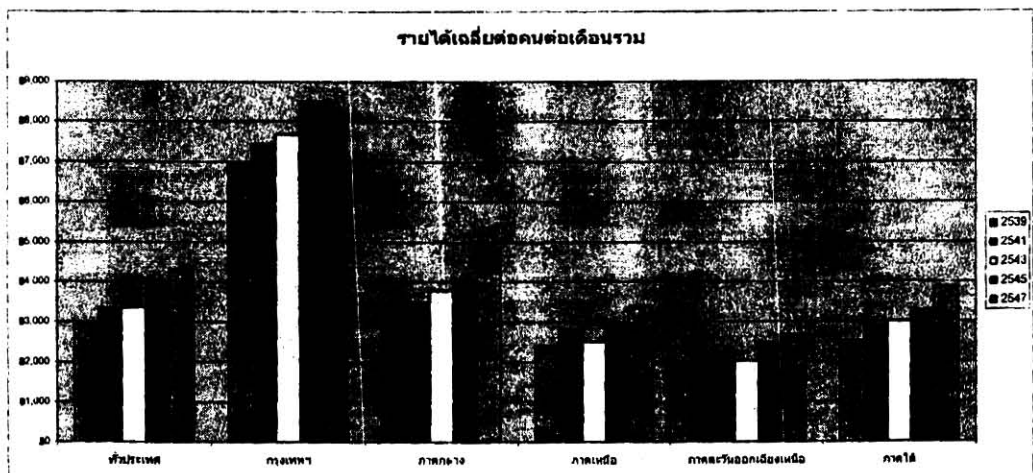
ปี 2547 ครัวเรือนทั่วประเทศมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือน 14,617 บาท เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.2 จากรายได้ครัวเรือน 13,736 บาทปี 2545 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 ต่อปี จาก 10,779 บาทในปี 2539 แหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่ในปี 2547 คือ ร้อยละ 42.8 มาจากเงินเดือนค่าจ้าง รองลงมาร้อยละ 17.9 จากกำไรสุทธิการทำธุรกิจส่วนตัวนอกภาคเกษตร ร้อยละ 11.2 กำไรสุทธิจากการเกษตร และร้อยละ 12.0 เป็นรายได้จากทรัพย์สิน เงินช่วยเหลือ และบำเหน็จ/บำนาญ เป็นต้น

ครัวเรือนในระดับภูมิภาคมีความแตกต่างรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนระหว่างภาค ชะลอลง กล่าวคือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนสูงสุด 26,351 บาท รองลงมา ได้แก่ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีรายได้ต่ำสุด 9,916 บาท ซึ่งน้อยกว่ากรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 2.7 เท่าในปี 2547 ลดลงจากประมาณ 3.0 เท่าในปี 2539 และปี 2545 (ตารางที่ A-1)

ที่มา: สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. http://poverty.nesdb.go.th/poverty_new/province/default.htm. สืบค้น ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2548. เวลา 13.15 น.

2.2 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน เพื่อลดปัญหาความแตกต่างระหว่างขนาดของครัวเรือน จึงมีการพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ในปี 2547 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนของประเทศได้เพิ่มเป็น 4,299 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2539 ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อคน 2,933 บาทในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.8 ต่อปี ภาคต่างๆ มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนเพิ่มขึ้นทั้งประชากรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร และนอกภาคเกษตร เนื่องจากรายได้จากการเกษตรที่เพิ่มขึ้น เช่น ยาง ข้าวโพด มันสำปะหลัง ยกเว้นกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายได้เฉลี่ยต่อคนในปี 2547 ลดลงทั้งรายได้ที่อยู่ในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร อย่างไรก็ตามความเหลื่อมล้ำรายได้ระหว่างบุคคลเมื่อเทียบกันระหว่างภาคได้ปรับตัวลดลง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีรายได้ต่ำสุด 2,680 บาทต่อคนต่อเดือน ซึ่งน้อยกว่ากรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งมีรายได้สูงสุด 8,235 บาท อยู่ 3.1 เท่าในปี 2547 ลดลงจาก 3.7 เท่าในปี 2539 และลดลงจาก 3.4 และ 3.3 เท่าในปี 2543 และ 2545 ตามลำดับ (ตารางที่ A-2)

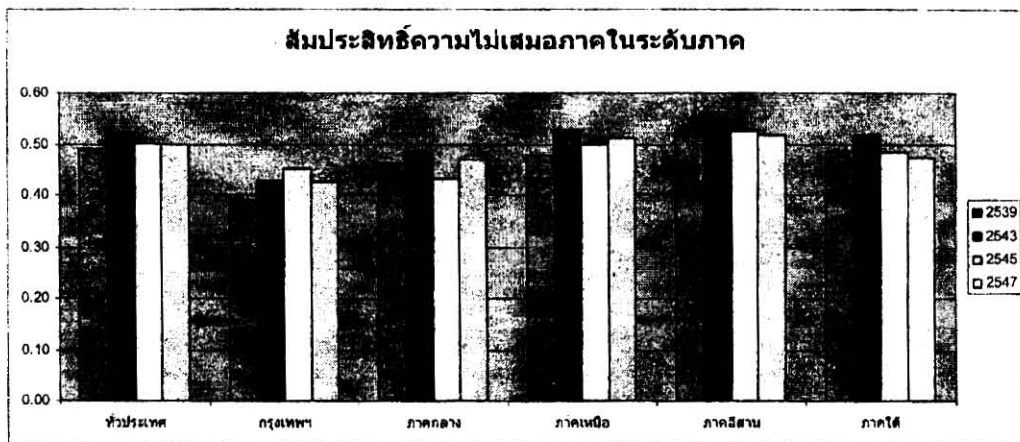
2.3 ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ปี 2547 ความเหลื่อมล้ำรายได้ปรับตัวลดลงเล็กน้อยเป็น 0.499 เทียบกับ 0.525 และ 0.501 ปี 2543 และ ปี 2545 (แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำรายได้สูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาครายไดปี 2539 ซึ่งมีค่า 0.491) อย่างไรก็ตามสถานการณ์การกระจายรายได้ของไทยปี 2547 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2543 และ 2545 เป็นผลจากความเหลื่อมล้ำภายในภาคของกรุงเทพมหานคร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ลดลง ส่วนภาคกลางและภาคเหนือกลับมีค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคเพิ่มขึ้นทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร (ตารางที่ A-3)

ตารางที่ 1

สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficients)

สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค	2539	2541	2543	2545	2547
ทั่วประเทศ	0.491	0.511	0.525	0.501	0.499
กรุงเทพฯ	0.389	0.352	0.427	0.451	0.426
ภาคกลาง	0.463	0.450	0.483	0.433	0.469
ภาคเหนือ	0.478	0.489	0.529	0.500	0.512
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.529	0.518	0.550	0.527	0.519
ภาคใต้	0.486	0.482	0.519	0.483	0.474

ที่มา สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ (สศก.)

2.4 ความเหลื่อมล้ำรายได้ระหว่างภูมิภาค เป็นการวัดการกระจายรายได้ระหว่างภูมิภาค โดยการเปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของประชากรในภูมิภาคต่างๆกับโอกาสการถือครองรายได้ จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนปรากฏว่าปี 2547 กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีส่วนแบ่งรายได้ลดลงทั้งรายได้รวมและรายได้ที่เป็นตัวเงิน ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีส่วนแบ่งรายได้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามความเหลื่อมล้ำรายได้ระหว่างภูมิภาคยังคงมีอยู่สูง และเป็นประเด็นสำคัญทำให้เกิดปัญหาการกระจายรายได้ของไทย ซึ่งพิจารณาได้จากความแตกต่างในส่วนแบ่งรายได้ระหว่างภูมิภาคเป็นที่เห็นได้ชัด เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีสัดส่วนประชากร

ประมาณร้อยละ 33.8 มีส่วนแบ่งรายได้รวมเพียงร้อยละ 21.2 แต่ถ้าคิดเฉพาะรายได้ที่เป็นตัวเงินส่วนแบ่งรายได้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีรายได้เพียงร้อยละ 19.8 ในขณะที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีประชากรร้อยละ 16.1 มีส่วนแบ่งรายได้รวมร้อยละ 31.0 และถ้าคิดเป็นรายได้ที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 32.4

ตารางที่ 2

การกระจายของประชากรและรายได้ตามภูมิภาค

ก. การกระจายของประชากร

	2524	2529	2539	2543	2545	2547
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	35.2	34.8	34.0	33.8	33.5	33.8
ภาคเหนือ	20.2	19.6	18.6	18.0	17.8	17.9
ภาคใต้	12.6	13.0	13.3	13.4	13.6	13.3
ภาคกลาง	18.8	18.7	22.4	22.6	18.6	18.8
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	13.3	14.0	11.8	12.2	16.5	16.1
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ข. การกระจายของรายได้ตัวเงิน ^{ก/}

	2524	2529	2539	2543	2545	2547
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	21.3	19.3	19.5	17.9	19.5	19.8
ภาคเหนือ	17.0	16.2	13.4	12.0	12.9	14.0
ภาคใต้	12.1	13.1	11.4	11.7	11.1	12.2
ภาคกลาง	21.9	21.3	27.6	26.8	19.7	21.6
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	27.6	30.2	28.0	31.7	36.8	32.4
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ค. การกระจายของรายได้รวม ^{ข/}

	2524	2529	2539	2543	2545	2547
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	25.9	23.3	21.2	19.7	21.0	21.2
ภาคเหนือ	17.4	16.6	13.7	12.3	13.3	14.3
ภาคใต้	11.8	12.6	11.2	11.5	11.1	12.1
ภาคกลาง	20.8	20.6	26.8	26.0	19.3	21.3
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	24.1	26.9	27.2	30.6	35.2	31.0
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

หมายเหตุ : ก/ รายได้ตัวเงิน คือ money income

ข/ รายได้รวม คือ total current income (=money income+income in-kind)

ที่มา 2524-2543 รศ.ดร.ปราณี ทินกร และ 2543-2545 สศก.

2.5 การวัดการกระจายรายได้จากตัวชี้วัด Theil Inequality ในตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าแหล่งที่มาของความเหลื่อมล้ำรายได้เกิดจากสาเหตุความเหลื่อมล้ำภายในภูมิภาค

ประมาณร้อยละ 80 ส่วนอีกประมาณร้อยละ 20 เกิดจากความแตกต่างรายได้ระหว่างภูมิภาค ซึ่งในช่วงปี 2547 ปัญหาความแตกต่างรายได้ภายในภูมิภาคบรรเทาลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ส่วนตารางที่.... แสดงตัวชี้วัด **Theil Inequality** มีค่าเป็นบวก แสดงให้เห็นความแตกต่างสัดส่วนรายได้และประชากร กรุงเทพมหานครและภาคกลางมีสัดส่วนรายได้สูงกว่าประชากรส่วนตัวชี้วัด **Theil Inequality** มีค่าเป็นลบ ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นภาคที่มีสัดส่วนรายได้ต่ำกว่าสัดส่วนประชากรสูงสุด ตามด้วยภาคเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ

ตารางที่ 3

ตัวชี้วัด Theil Inequality

ปี	ภายในภาค	%	ระหว่างภาค	%	Theil Inequality Measures
2539	0.201	82.72	0.042	17.28	0.243
2543	0.195	81.59	0.044	18.41	0.239
2545	0.221	78.93	0.059	21.07	0.28
2547	0.136	79.53	0.035	20.47	0.171

ความเหลื่อมล้ำรายได้รายภาค

	2539	2543	2545	2547
กทม	0.34520104	0.324641652	0.384272277	0.253833681
ภาคกลาง	0.004546244	0.026744695	0.008453921	0.023976076
ภาคเหนือ	-0.023277936	-0.02983722	-0.028605949	-0.025724561
ภาคอีสาน	-0.069964452	-0.072047496	-0.068500694	-0.070203095
ภาคใต้	-0.013630571	-0.010898365	-0.015539566	-0.010387213
รวม	0.242874324	0.238603267	0.280079988	0.171494888

ความเหลื่อมล้ำระหว่างภาค

ความเหลื่อมล้ำภายในภาค

	2539	2543	2545	2547		2539	2543	2545	2547
กทม	0.103009	0.099116	0.121048	0.087062	กทม	0.242192	0.225526	0.263224	0.166772
ภาคกลาง	0.002247	0.012607	0.004124	0.011257	ภาคกลาง	0.002299	0.014137	0.00433	0.012719
ภาคเหนือ	-0.01275	-0.01709	-0.01628	-0.01435	ภาคเหนือ	-0.01053	-0.01275	-0.01233	-0.01137
ภาคอีสาน	-0.04289	-0.04505	-0.04187	-0.04324	ภาคอีสาน	-0.02707	-0.02699	-0.02663	-0.02696
ภาคใต้	-0.00731	-0.00575	-0.00842	-0.00547	ภาคใต้	-0.00632	-0.00515	-0.00712	-0.00492
รวม	0.042301	0.04383	0.0586	0.035253	รวม	0.200573	0.194773	0.22148	0.136241

หมายเหตุ ประมวลโดยสำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้

2.6 ส่วนแบ่งรายได้ตามกลุ่มประชากร การกระจายรายได้ปี 2547 ยังคงกระจุกตัวไปที่กลุ่มคนที่มีรายได้ระดับสูงสุด ถึงแม้ความแตกต่างรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดและสูงสุดลดลงเล็กน้อย เมื่อพิจารณารายได้ของกลุ่มประชากรในครัวเรือนต่างๆ โดยนำกลุ่มประชากรที่มีสัดส่วนถือครองรายได้ต่ำสุดเรียงไปสู่กลุ่มประชากรที่มีสัดส่วนถือครองรายได้สูงสุดและแบ่งเป็น 5 กลุ่มๆ ละร้อยละ 20 ปรากฏว่ากลุ่มประชากรจากครัวเรือนที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 20 มีสัดส่วนถือครองรายได้มากกว่าครึ่งหนึ่งของรายได้ประเทศ คือ ร้อยละ 55.2 ในขณะที่กลุ่มประชากรที่ยากจนสุดร้อยละ 20 ถือครองรายได้เพียงร้อยละ 4.3 และเมื่อพิจารณากลุ่มประชากรที่มีรายได้ต่ำสุด 3 กลุ่มรวมกันเป็นร้อยละ 60 มีสัดส่วนถือครองรายได้เพียงร้อยละ 24.5 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4

สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคและชั้นรายได้

ปี	สัมประสิทธิ์จีนิ	ควินไทล์ 1	ควินไทล์ 2	ควินไทล์ 3	ควินไทล์ 4	ควินไทล์ 5
2539	0.515	4.2	7.5	11.8	19.9	56.7
2541	0.511	4.2	7.6	11.9	19.8	56.5
2543	0.525	3.9	7.2	11.5	19.7	57.8
2545	0.501	4.2	7.8	12.3	20.5	55.2
2547	0.499	4.2	7.8	12.3	20.3	55.2
ภาคเกษตร						
2539	0.434	5.8	9.8	13.9	20.5	50.0
2541	0.428	5.9	9.9	14.1	20.6	49.4
2543	0.516	5.7	9.4	13.2	19.2	52.4
2545	0.444	5.6	9.6	13.8	20.2	50.8
2547	0.482	4.5	7.9	12.1	20.1	55.4
นอกภาคเกษตร						
2539	0.455	3.4	6.5	10.4	17.7	62.1
2541	0.455	4.7	8.9	13.8	22.0	50.6
2543	0.503	4.0	7.8	12.4	20.9	54.8
2545	0.478	4.5	8.4	13.1	20.9	53.1
2547	0.497	4.3	8.0	12.5	20.3	55.0

ที่มา สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ สศช.

เส้นความยากจน จำนวนคนจนและสัดส่วนคนจน จำแนกตามภาคและเขตเมือง-ชนบท

ภาค	พื้นที่	เส้นความยากจน				จำนวนคนจน (ล้านคน)				สัดส่วนคนจน			
		2539	2541	2543	2545	2539	2541	2543	2545	2539	2541	2543	2545
กรุงเทพฯ	เขตเมือง	1,502	1,696	1,736	1,801	1,773	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
	รวม	1,502	1,696	1,736	1,801	1,773	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
กลาง	เขตเมือง	1,173	1,368	1,389	1,457	1,407	0.3	0.3	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2
	เขตชนบท	934	1,132	1,142	1,184	1,252	1.2	1.3	1.3	0.9	0.6	0.6	0.6
	รวม	1,013	1,212	1,227	1,277	1,305	1.5	1.6	1.6	1.1	0.8	0.8	0.8
เหนือ	เขตเมือง	1,023	1,178	1,199	1,252	1,297	0.3	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2
	เขตชนบท	836	984	974	1,032	1,109	1.6	1.6	1.6	1.9	2.0	2.0	2.0
	รวม	874	1,023	1,019	1,078	1,148	1.8	1.9	1.9	2.1	2.2	2.2	2.2
อีสาน	เขตเมือง	952	1,128	1,131	1,181	1,203	0.5	0.5	0.5	0.5	0.4	0.4	0.4
	เขตชนบท	784	973	966	1,009	1,040	4.7	5.4	5.4	4.5	3.4	3.4	3.4
	รวม	811	998	993	1,040	1,071	5.1	5.9	5.9	5.0	3.8	3.8	3.8
ใต้	เขตเมือง	1,029	1,197	1,201	1,265	1,332	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1
	เขตชนบท	860	986	985	1,041	1,144	1.2	1.4	1.4	1.0	0.6	0.6	0.6
	รวม	897	1,033	1,034	1,096	1,190	1.3	1.6	1.6	1.1	0.7	0.7	0.7
รวม	เขตเมือง	1,216	1,397	1,417	1,471	1,466	1.3	1.3	1.3	1.3	1.0	1.0	1.0
	เขตชนบท	839	1,012	1,009	1,058	1,119	8.5	9.7	9.7	8.2	6.6	6.6	6.6
	รวม	953	1,130	1,135	1,190	1,230	9.8	11.0	11.0	9.5	7.5	7.5	7.5

ที่มา: สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา

การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. http://poverty.nesdb.go.th/province_new/province/default.htm.

สืบค้น ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2548. เวลา 13.20 น.

ตารางที่ A-1 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำนวนตามแหล่งที่มาของรายได้ เป็นรายภาค

แหล่งที่มาของรายได้	บาท																			
	ครัวเรือนจำพร			กลุ่มสห และ 3 จังหวัด ²			กลาง			เหนือ			ตะวันออกเฉียงเหนือ			ใต้				
	2539	2543	2545	2547 ¹	2539	2543	2545	2547 ¹	2539	2543	2545	2547 ¹	2539	2543	2545	2547 ¹	2539	2543	2545	2547 ¹
ขนาดครัวเรือน	3.7	3.6	3.5	3.4	3.2	3.2	3.3	3.2	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4	3.2	3.2	3.9	3.9	3.8	3.7
รายได้เฉลี่ย	10,779	12,150	13,736	14,617	21,947	25,242	26,239	26,351	10,907	13,012	14,128	16,513	8,331	8,652	9,530	10,897	9,846	11,186	12,487	14,319
ค่าจ้างและเงินเดือน	4,297	5,146	5,772	6,260	11,639	14,185	15,527	15,678	4,423	5,448	5,958	7,183	2,695	2,965	3,301	3,975	2,279	2,369	2,852	3,114
กำไรสุทธิจากการทำธุรกิจ	2,147	2,243	2,626	2,614	5,270	5,797	6,068	4,952	2,060	2,414	2,629	3,272	1,608	1,436	1,718	1,839	1,160	1,452	1,373	1,664
เงินสวัสดิการบำนาญ	1,288	1,166	1,437	1,637	205	44	102	137	1,710	1,837	2,130	2,039	1,279	1,566	1,457	1,513	1,045	919	1,226	1,480
รายได้เงินปันผลจากหุ้นส่วน	1,103	1,357	1,710	1,756	1,465	1,901	2,834	2,303	927	1,160	1,347	1,586	1,28	1,339	1,449	1,539	1,92	1,374	1,696	1,889
รายได้เงินปันผลอื่น ๆ	1,944	2,237	2,190	2,350	3,418	3,820	3,707	3,281	1,778	2,153	2,065	2,488	1,62	1,756	1,605	1,930	1,703	1,945	1,962	2,110

ตารางที่ A-2 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน

หน่วย : บาท

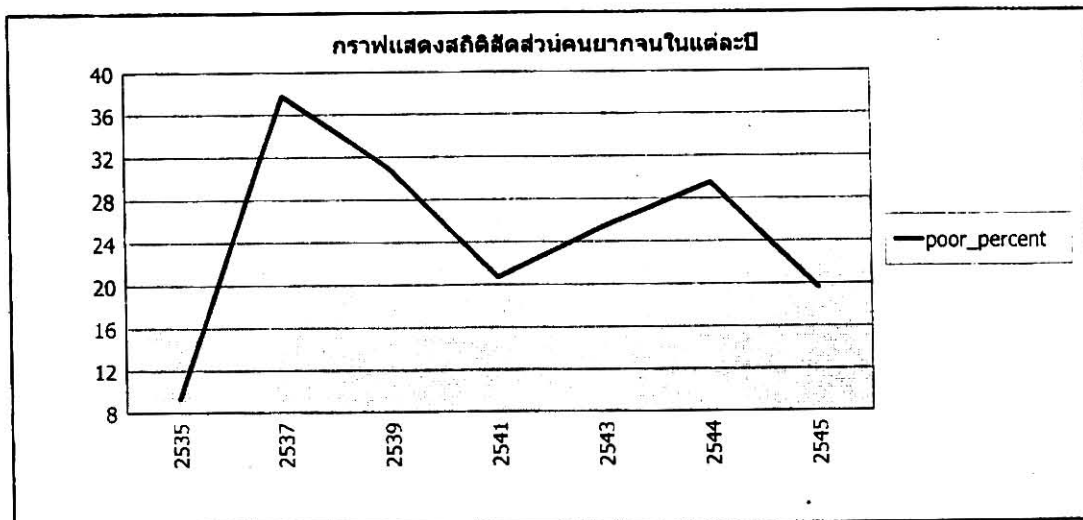
รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน	บาท														
	ชนบท			ภาคเกษตร			ภาคอุตสาหกรรม			นอกภาคเกษตร					
	2539	2541	2543/2545 (6a)	2545	2547	2539	2541	2543/2545 (6a)	2545	2547	2539	2541	2543/2545 (6a)	2545	2547
ทั่วประเทศ	2,933	3,342	3,370	3,801	3,913	4,299	1,534	1,843	1,688	2,956	3,675	4,123	4,025	4,563	4,546
กรุงเทพฯ	6,896	7,419	7,668	8,363	8,509	9,235	3,620	5,496	3,619	4,626	7,055	7,514	7,754	8,506	8,260
ภาคเกษตร	3,000	3,509	3,779	3,941	4,108	4,857	1,934	2,378	2,490	2,639	3,711	3,415	3,906	4,117	4,486
ภาคชนบท	2,423	2,822	2,514	2,798	2,963	3,405	1,332	1,608	1,298	1,554	1,979	3,046	3,502	3,395	3,579
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,851	2,098	2,019	2,427	2,489	2,680	878	1,043	955	1,439	2,746	3,081	2,788	3,254	2,846
ภาคใต้	2,533	2,891	3,018	3,353	3,305	3,870	1,752	1,995	1,980	2,269	3,346	3,397	3,953	3,854	4,151

ที่มา: สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา

การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. http://poverty.nesdb.go.th/poverty_new/province/default.htm.

สืบค้น ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2548. เวลา 13.10 น.

ข้อมูลด้านรายได้และเส้นความยากจนจังหวัดปัตตานี

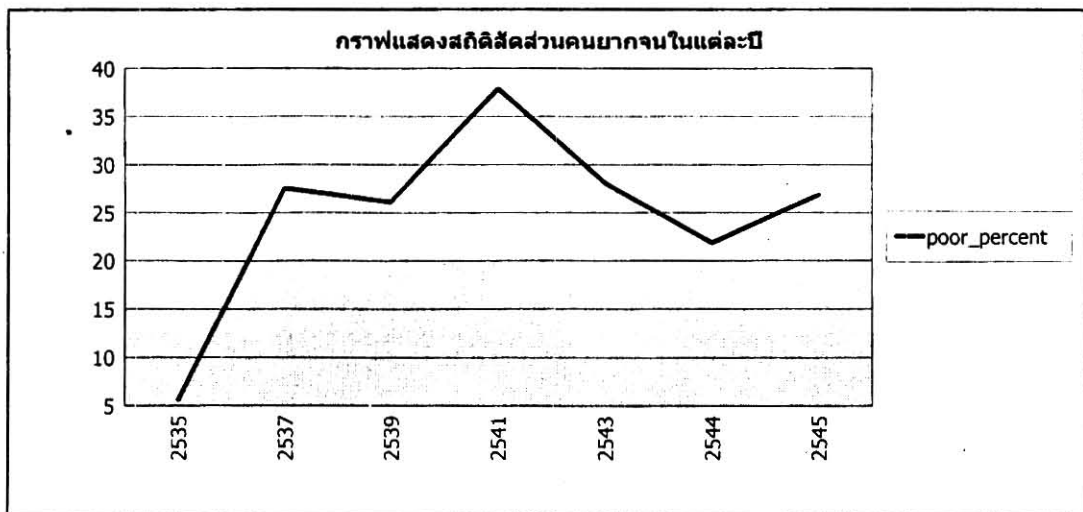
ปี พ.ศ.	ประชากร	ประชากรยากจน	% ประชากรยากจน	เส้นความยากจน	ความเหลื่อมล้ำทางคนรายได	ความเหลื่อมล้ำทางคนรายได (ความเหลื่อมล้ำ)	ความเหลื่อมล้ำทางคนรายได (ความเหลื่อมล้ำ)
2535	541,166	63,073	9.32	587			
2537	549,657	163,866	37.78	605			
2539	569,622	184,008	30.85	689	.52	.50	
2541	588,251	124,200	20.70	818	.50	.39	.48
2543	600,800	157,816	25.45	803	.63	.69	.60
2544	606,910	184,932	29.49	847			
2545	616,431	124,475	19.65	854	.45	.48	.42

ข้อมูลสัดส่วนคนยากจนจังหวัดปัตตานีเปรียบเทียบกับทั้งประเทศ

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (จังหวัด)	จำนวนคนจน (จังหวัด)	%คนจน (จังหวัด)	จำนวนประชากร (ทั้งประเทศ)	จำนวนคนจน (ทั้งประเทศ)	%คนจน (ทั้งประเทศ)
2537	549,657	163,866	29.81	55,381,986	9,584,826	17.31
2539	569,622	184,008	32.30	56,735,567	6,827,215	12.03
2541	588,251	124,200	21.11	58,078,874	7,946,179	13.68
2543	600,800	157,816	26.27	58,875,950	8,886,985	15.09
2544	606,910	184,932	30.47	57,258,607	7,718,766	13.48
2545	616,431	124,475	20.19	59,887,912	6,225,411	10.40

ที่มา: สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. http://poverty.nesdb.go.th/poverty_new/province/default.htm.
สืบค้น ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2548. เวลา 13.30 น.

ข้อมูลด้านรายได้และเส้นความยากจนจังหวัดยะลา

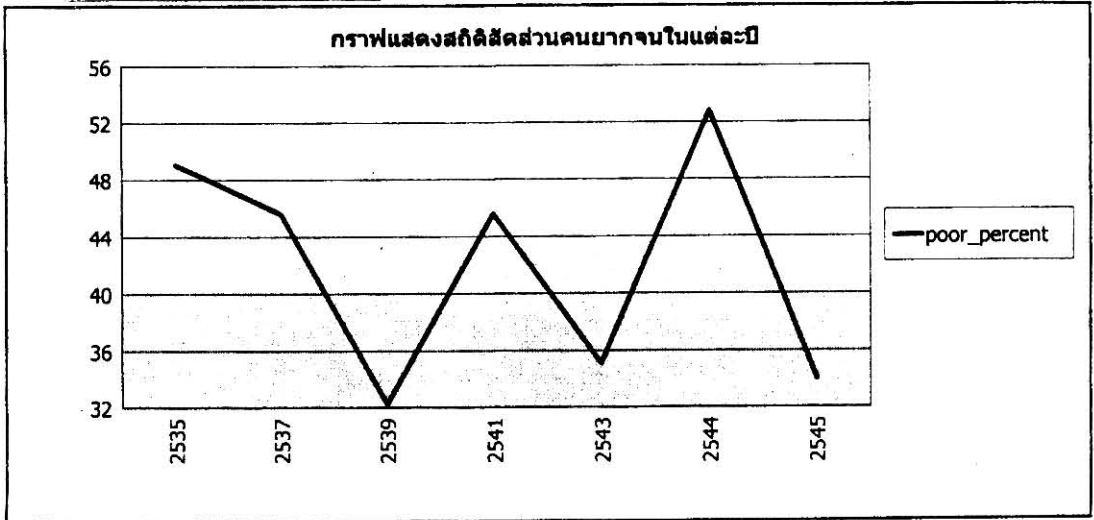
ปี พ.ศ.	ประชากร	ประชากรยากจน	% ประชากรยากจน	เส้นความยากจน	ความเหลื่อมล้ำทางด้านการรายได้	ความเหลื่อมล้ำทางด้านการรายได้จากเกษตร	ความเหลื่อมล้ำทางด้านการรายได้นอกภาคเกษตร
2535	375,482	7,761	5.62	594			
2537	367,403	88,642	27.55	612			
2539	380,621	102,387	26.13	745	.52	.31	.52
2541	405,637	152,777	37.90	845	.51	.38	.51
2543	420,714	116,613	28.10	847	.52	.41	.52
2544	429,737	91,728	21.87	877			
2545	437,577	114,006	26.90	906	.49	.49	.45

ข้อมูลสัดส่วนคนยากจนจังหวัดยะลาเปรียบเทียบกับทั้งประเทศ

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (จังหวัด)	จำนวนคนจน (จังหวัด)	%คนจน (จังหวัด)	จำนวนประชากร (ทั้งประเทศ)	จำนวนคนจน (ทั้งประเทศ)	%คนจน (ทั้งประเทศ)
2537	367,403	88,642	24.13	55,381,986	9,584,826	17.31
2539	380,621	102,387	26.90	56,735,567	6,827,215	12.03
2541	405,637	152,777	37.66	58,078,874	7,946,179	13.68
2543	420,714	116,613	27.72	58,875,950	8,886,985	15.09
2544	429,737	91,728	21.35	57,258,607	7,718,766	13.48
2545	437,577	114,006	26.05	59,887,912	6,225,411	10.40

ที่มา: สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. http://poverty.nesdb.go.th/poverty_new/province/default.htm. สืบค้น ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2548. เวลา 13.05 น.

ข้อมูลด้านรายได้และเส้นความยากจนจังหวัดนราธิวาส

ปี พ.ศ.	ประชากร	ประชากรยากจน	% ประชากรยากจน	จำนวนยากจน	ความยากจน	ความยากจน	ความยากจน
2535	576,593	718,559	49.07	577			
2537	581,964	246,561	45.61	598			
2539	608,727	202,345	32.27	700	.54	.50	.53
2541	639,514	292,451	45.60	808	.59	.49	.60
2543	654,496	233,110	35.12	813	.55	.44	.54
2544	665,397	353,923	52.79	861			
2545	675,482	230,142	34.01	882	.52	.42	.49

ข้อมูลสัดส่วนคนยากจนจังหวัดนราธิวาสเปรียบเทียบกับทั้งประเทศ

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (จังหวัด)	จำนวนคนจน (จังหวัด)	%คนจน (จังหวัด)	จำนวนประชากร (ทั้งประเทศ)	จำนวนคนจน (ทั้งประเทศ)	%คนจน (ทั้งประเทศ)
2537	581,964	246,561	42.37	55,381,986	9,584,826	17.31
2539	608,727	202,345	33.24	56,735,567	6,827,215	12.03
2541	639,514	292,451	45.73	58,078,874	7,946,179	13.68
2543	654,496	233,110	35.62	58,875,950	8,886,985	15.09
2544	665,397	353,923	53.19	57,258,607	7,718,766	13.48
2545	675,482	230,142	34.07	59,887,912	6,225,411	10.40

ที่มา: สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. http://poverty.nesdb.go.th/poverty_new/province/default.htm. สืบค้น ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2548. เวลา 13.15 น.

มติคณะรัฐมนตรี : ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจน

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจน และเห็นชอบให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) เป็นการเร่งด่วน เพื่อแสดงความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความยากจนตามปณิธานที่ตั้งไว้ และเพื่อบูรณาการแนวคิดในการดำเนินการของทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตามที่ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติเสนอ

ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ (ศตจ.) เสนอว่า ได้จัดมีการประชุม ศตจ. มาแล้ว 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2546 และวันที่ 23 ธันวาคม 2546 สรุปรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการ ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

รัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทยให้อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของความสมดุลพอดี และความพอประมาณอย่างมีเหตุผล ภายใต้ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

2. เป้าหมาย

รัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายที่จะขจัดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอันเกี่ยวกับความยากจนให้หมดสิ้นไป

ในเรื่องนี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบการจดทะเบียนปัญหาความเดือดร้อน/ความต้องการของประชาชน รวม 7 ประการ ได้แก่ ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาคนเร่ร่อน ปัญหาผู้ประกอบอาชีพผิดกฎหมาย ปัญหาการให้ความช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาให้มีรายได้จากอาชีพที่เหมาะสม ปัญหาการถูกหลอกลวง ปัญหาหนี้สินภาคประชาชน และปัญหาที่อยู่อาศัยของคนจน

นอกจากนี้ ศตจ. จะได้กำหนดให้ขจัดปัญหาอื่นที่เกี่ยวกับความยากจนเป็นการเพิ่มเติมอีกส่วนหนึ่งด้วย

3. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจน

3.1 ยุทธศาสตร์พระราชทาน : ศตจ. ได้เทอดหลักการพัฒนาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงพระราชทานไว้เหนือเกล้า และในฐานะเจ้าแผ่นดินจะมุ่งมั่นดำเนินการตามรอยเบื้องพระยุคลบาท นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระองค์ท่านมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความยากจนให้บรรลุผลโดยเร็วที่สุด

3.2 ยุทธศาสตร์ในการดำเนินการ : ศตจ. ได้ยึดกรอบยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาคความยากจนตามที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไปแล้ว เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2545 และยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) สรุปเป็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินการของ ศตจ. รวม 5 ประการดังต่อไปนี้

1) แสดงความมุ่งมั่นของรัฐบาลที่มีปณิธานอันแน่วแน่จะแก้ไขปัญหาคความยากจนให้หมดสิ้นไป และรณรงค์เสริมสร้างให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกฝ่ายมีความเชื่อมั่นว่า ปัญหาคความยากจนเป็นเรื่องที่สามารถร่วมกันแก้ไขได้

2) จัดปัญหาเร่งด่วนที่ได้สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนมาอย่างยืดยาวนาน โดยเฉพาะปัญหาหนี้สิน ทั้งในระบบและนอกระบบ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติที่ทำกิน น้ำ ที่อยู่อาศัย และปัญหาเกี่ยวกับอาชีพและการมีงานทำ

3) แก้ไขปัญหาโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การศึกษา กฎหมายและระเบียบ และการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมิให้เป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาคความยากจน โดยมุ่งเน้นการสร้างเสริมนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหาค และการพัฒนาการอุตสาหกรรม การเกษตร และการบริการ

4) สร้างระบบคุ้มครองและประกันทางสังคมเพื่อส่งเสริมคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส และป้องกันมิให้ปัญหาคความยากจนที่ได้รับการแก้ไขแล้วกลับคืนมาอีก

5) พัฒนาระบบราชการในทุกระดับมิให้เป็นภาระต่อประชาชน ประเทศชาติสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยยึดหลักการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

4. งบประมาณ

งบประมาณการแก้ไขปัญหาคความยากจนปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 18,163,780,000 บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันหนึ่งร้อยหกสิบสามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบและได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน 13 กระทรวง/26 หน่วยงาน แบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้

4.1 การเพิ่มศักยภาพและโอกาสคนจน มีหน่วยงานรับผิดชอบ 6 กระทรวง 13 หน่วยงาน งบประมาณ 6,006,820,000 บาท

4.2 การแก้ไขปัญหาคหนี้สินเกษตรกร มีหน่วยงานรับผิดชอบ 2 กระทรวง 3 หน่วยงาน งบประมาณ 6,825,920,000 บาท

4.3 การสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อคนจน มีหน่วยงานรับผิดชอบ 4 กระทรวง 7 หน่วยงาน งบประมาณ 4,644,700,000 บาท

4.4 การบรรเทาปัญหาว่างงานและพัฒนาฝีมือแรงงาน มีหน่วยงานรับผิดชอบ

1 กระทรวง 3 หน่วยงาน งบประมาณ 686,340,000 บาท

5. ภารกิจสำคัญที่จะต้องดำเนินการ

5.1 การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ : ศตจ. ได้มีคำสั่งที่ 1/2546 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2546 แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ มีรองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เป็นประธาน และปลัดกระทรวงแรงงานเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

5.2 การจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ ที่ทำกิน น้ำ และที่อยู่อาศัย : ศตจ. ได้มีคำสั่งที่ 2/2546 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2546 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัย มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ) เป็นประธาน และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

5.3 การแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชน : ศตจ. ได้มีคำสั่งที่ 3/2546 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2546 แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินความยากจน มีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เป็นประธาน และปลัดกระทรวงการคลัง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

5.4 การส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน ซึ่ง ศตจ. จะได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งโดยเฉพาะ

5.5 การปรับปรุงแก้ไขปัญหาโครงสร้างเศรษฐกิจ การศึกษา กฎหมาย ระเบียบและการปฏิบัติต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาความยากจน ซึ่ง ศตจ. จะได้แต่งตั้งคณะกรรมการอีกชุดหนึ่งขึ้นมารับผิดชอบดำเนินการในเรื่องนี้

6. กลไกการดำเนินการ

ศตจ. ได้ยึดถือปฏิบัติตามแนวนโยบายของนายกรัฐมนตรี โดยจัดให้มีเจ้าภาพรับผิดชอบในทุกพื้นที่ที่มีการทำงานในเชิงบูรณาการ ดังนี้

6.1 ระดับชาติ : ศตจ. และคณะกรรมการเฉพาะด้านที่ ศตจ. แต่งตั้ง มีหน้าที่บูรณาการนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

6.2 ระดับกรุงเทพมหานคร : ศตจ. ได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนกรุงเทพมหานคร (ศตจ.กทม.) มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการ และปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ รับผิดชอบการบูรณาการในระดับกรุงเทพมหานคร

6.3 ระดับจังหวัด : ศตจ. ได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนจังหวัด (ศตจ.จ.) มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการ และปลัดจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ รับผิดชอบการบูรณาการในระดับจังหวัด

6.4 ระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ : ศตจ. ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน

อำเภอ/กิ่งอำเภอ (ศตจ.อ./กิ่ง อ.) มีนายอำเภอ/ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ เป็นผู้อำนวยการ และปลัดอำเภอที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ รับผิดชอบการบูรณาการในระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ

6.5 ระดับตำบล/เทศบาล/เขต : ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่นั้น ๆ พิจารณาจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน ตามความจำเป็นที่เห็นสมควร รับผิดชอบการบูรณาการในระดับตำบล/เทศบาล/เขต

นอกจากนี้ ยังได้สั่งการให้กระทรวงและหน่วยงานส่วนกลางที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน พิจารณาจัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนของส่วนราชการนั้น ๆ อีกส่วนหนึ่งด้วย เพื่อบูรณาการและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด ให้เป็นไปตามที่ ศตจ. กำหนด โดยในส่วนของกระทรวงมหาดไทย ได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนกระทรวงมหาดไทย (ศตจ.มท.) ทำหน้าที่บูรณาการกำกับดูแล และตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนในพื้นที่ต่าง ๆ

7. Roadmap การต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน

ศตจ. ได้กำหนด Roadmap การต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน ไว้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

7.1 ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2547) เป็นขั้นตอนการบูรณาการแนวคิด จุดทะเบียน/สำรวจตรวจสอบ/วิเคราะห์ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และเร่งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่สำคัญของประชาชน โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชน การจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ ที่ทำกิน น้ำ ที่อยู่อาศัย และการส่งเสริมอาชีพ และการมีงานทำ

7.2 ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2548 – 2549) เป็นขั้นตอนการขยายผลการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ ของประชาชนให้หมดสิ้นไปโดยเร็ว

7.3 ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2550 – 2551) เป็นขั้นตอนการสร้างความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาความยากจนและปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้อง

8. การอำนวยการของฝ่ายเลขานุการร่วม ศตจ.

ศตจ. ได้มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้เลขานุการร่วม ศตจ. รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

8.1 ปลัดกระทรวงมหาดไทยและอธิบดีกรมการปกครอง รับผิดชอบงานการติดตามการทำงาน และการรายงานผลการดำเนินการของ ศตจ.

8.2 เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รับผิดชอบงานการกำหนดยุทธศาสตร์ของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ

8.3 รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย รับผิดชอบงานการติดตามประเมินผลการแก้ไขปัญหาความยากจนในภาพรวมของ ศตจ.

8.4 ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน รับผิดชอบงานการประสานงานการปฏิบัติของ ศตจ. กับองค์กรภาคประชาชน

ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ชุด พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร) วันที่ 24 มกราคม 2547

มติคณะรัฐมนตรี : รายงานผลการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน (วันที่ 8 มีนาคม 2548)

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผลการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน จนถึง ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2548 ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ สรุปได้ดังนี้

1. ภาพรวมของปัญหาหนี้สินภาคประชาชน

1.1 ข้อมูลลูกหนี้ที่มาลงทะเบียนด้านปัญหาหนี้สินทั้งหมด ที่ได้รับจากกระทรวงมหาดไทยมีจำนวน 5,066,169 ราย มูลหนี้ 692,991.31 ล้านบาท (มูลหนี้นอกระบบจำนวน 136,750.34 ล้านบาท และมูลหนี้ในระบบจำนวน 556,240.97 ล้านบาท) โดยแบ่งเป็น (1) หนี้นอกระบบ จำนวน 519,095 ราย (2) หนี้ในระบบ จำนวน 3,290,548 ราย (3) หนี้นอกระบบและในระบบ จำนวน 1,245,938 ราย

1.2 การดำเนินงานในระยะแรกเป็นการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบก่อน (ข้อ (1) และ (3)) ซึ่งได้ดำเนินการให้ลูกหนี้นอกระบบได้ผ่านเข้าสู่กระบวนการให้ความช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2547

2. หนี้สินนอกระบบ

2.1 การโอนเข้าสู่ระบบธนาคารของรัฐ กระทรวงการคลังได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ ให้กับลูกหนี้ที่ต้องการโอนเข้าสู่ระบบธนาคารของรัฐซึ่งมีจำนวน 206,011 ราย (คิดเป็นร้อยละ 11.7 ของผู้จดทะเบียนลูกหนี้หนี้นอกระบบ) มูลหนี้จำนวน 14,850.01 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 10.9 ของมูลหนี้หนี้นอกระบบข้างต้น) โดยโอนลูกหนี้เข้าสู่ระบบธนาคาร ของรัฐ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ธพว.) ซึ่งมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(1) ลูกหนี้ได้รับอนุมัติเงินจากธนาคารแล้ว มีจำนวน 64,422 ราย (คิดเป็นร้อยละ 31.3 ของลูกหนี้หนี้นอกระบบที่ต้องการโอนเข้าสู่ระบบธนาคารของรัฐ) มูลหนี้ทั้งสิ้น 4,226.19 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 28.5 ของมูลหนี้ที่ลูกหนี้หนี้นอกระบบต้องการโอนเข้าสู่ระบบธนาคารของรัฐ)

(2) ลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ มีจำนวน 79,398 ราย (คิดเป็นร้อยละ 38.5 ของลูกหนี้หนี้นอกระบบที่ต้องการโอนเข้าสู่ระบบธนาคารของรัฐ)

(3) ลูกหนี้ที่ไม่สามารถเข้าระบบได้ มีจำนวน 59,758 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 29 ของลูกหนี้ในระบบที่ต้องการโอนเข้าสู่ระบบธนาคารของรัฐ) โดยสาเหตุหลักเกิดจากขาดรายละเอียดของลูกหนี้ที่ชัดเจน และลูกหนี้ไม่มาพบธนาคารตามที่ธนาคารได้ออกหนังสือเชิญไว้ อย่างไรก็ตาม ธนาคารยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือกับลูกหนี้ดังกล่าวต่อไปหากมาพบธนาคารในภายหลัง

2.2 การดำเนินการสำหรับลูกหนี้ที่ไม่สามารถเข้าระบบธนาคารของรัฐ สำหรับลูกหนี้ตามข้อ 2.1 (2) ซึ่งไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ ได้มีการพัฒนาศักยภาพของลูกหนี้ โดยนำลูกหนี้ดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน ประจำจังหวัด (ศตจ. จังหวัด) คณะอนุกรรมการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ และกระบวนการฟื้นฟูของธนาคารของรัฐทั้ง 5 แห่ง ขณะนี้ ธ.ก.ส. และธนาคารออมสินได้มีโครงการนำร่องไปแล้ว และจะได้มีการขยายเพิ่มเติมต่อไป แต่สำหรับลูกหนี้ที่ไม่สามารถเข้าระบบได้จะดำเนินการตามแผนการแก้ไขปัญหาที่จัดทำโดยคณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน

3. หนี้สินในระบบ

3.1 หนี้สินในระบบธนาคารของรัฐลูกหนี้ในระบบธนาคารของรัฐ มีจำนวน 2,458,690 ราย มูลค่า 282,353.89 ล้านบาท ได้เข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2547 มีผลการดำเนินการ ดังนี้

(1) ลูกหนี้ที่ได้เข้าสู่กระบวนการเจรจาแล้ว มีจำนวน 1,103,535 ราย (คิดเป็น ร้อยละ 44.9 ของลูกหนี้ในระบบธนาคารของรัฐ) ประกอบด้วย ลูกหนี้ที่เจรจาสำเร็จแล้วจำนวน 105,060 ราย (คิดเป็นร้อยละ 9.5 ของลูกหนี้ที่ได้เข้าสู่กระบวนการเจรจาแล้ว) ลูกหนี้ที่ยุติเรื่องจำนวน 994,694 ราย (คิดเป็นร้อยละ 90.1 ของลูกหนี้ที่ได้เข้าสู่กระบวนการเจรจาแล้ว) ลูกหนี้ที่เจรจาไม่สำเร็จจำนวน 3,781 ราย (คิดเป็นร้อยละ 0.3 ของลูกหนี้ที่ได้เข้าสู่กระบวนการเจรจาแล้ว)

(2) ลูกหนี้ที่เจรจาไม่สำเร็จจำนวน 3,781 ราย ข้างต้น จะได้รับการดูแลจากธนาคารของรัฐทั้ง 5 แห่งให้มีศักยภาพก่อนเพื่อให้บริการผ่อนปรนหนี้กับธนาคารได้

3.2 หนี้สินในระบบธนาคารพาณิชย์ ลูกหนี้ในระบบธนาคารพาณิชย์ มีจำนวน 70,189 ราย มูลค่า 38,098.34 ล้านบาท กระทรวงการคลังได้หารือกับสมาคมธนาคารไทย และส่งข้อมูลลูกหนี้ให้กับสมาคมธนาคารไทย ซึ่งจะมีการแก้ไขปัญหาตามแนวทางของธนาคารพาณิชย์ร่วมกันต่อไป โดยคาดว่าจะดำเนินการได้ภายในปี 2548

3.3 หนี้สินในระบบชุมชน ลูกหนี้ในระบบชุมชน มีจำนวน 4,223,802 ราย มูลหนี้ 144,394.22 ล้านบาท การแก้ไขจะดำเนินการโดยเจ้าหนี้ในระบบชุมชนเอง โดยกระทรวงการคลังได้ส่งข้อมูลลูกหนี้เพื่อให้เจ้าหนี้ในระบบชุมชนดำเนินการตามแนวทางของตนเองต่อไป สำหรับหนี้สินของกองทุนหมู่บ้าน ธ.ก.ส. และธนาคารออมสินจะให้ความร่วมมือการดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเป็นที่เล็งให้กับกองทุนหมู่บ้าน โดยกระทรวงการคลังจะมีการติดตามและดูแลการแก้ไขปัญหาของหนี้สินในระบบชุมชน

4. การดำเนินการในระยะต่อไป ในปี 2549 กระทรวงการคลังจะดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินในระบบสถาบันการเงินและหนี้สินในระบบชุมชนอย่างต่อเนื่อง และแก้ไขปัญหาหนี้สินโดยให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่อย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาต่อไป อนึ่ง นอกจากการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนแล้ว กระทรวงการคลังได้สนับสนุนนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยกระทรวงการคลังได้มอบให้กรมสรรพากรเร่งรัดดำเนินการใช้มาตรการทางภาษีกับผู้กระทำความผิดทั่วราชอาณาจักร ประกอบด้วยกลุ่มยาเสพติด กลุ่มห่วยใต้ดิน กลุ่มให้กู้ยืมเงินนอกระบบและกลุ่มชนสินค้าหนีภาษี รวมจำนวนทั้งสิ้น 3,522 ราย ซึ่งดำเนินการเรียบร้อยแล้วจำนวน 2,332 ราย มีจำนวนเงินภาษีมูลค่า 2,685.82 ล้านบาท

--ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ชุดพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร) วันที่ 8 มีนาคม 2548--

มติคณะรัฐมนตรี: รายงานความก้าวหน้าการสร้างงานและอาชีพใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ครั้งที่ 5) (วันที่ 2 พฤศจิกายน 2547)

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานความก้าวหน้าการสร้างงานและอาชีพใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ครั้งที่ 5) ซึ่งเป็นผลการปฏิบัติงานในช่วงเดือนกันยายน 2547 ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ดังนี้

1. การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกผลไม้และการสร้างรายได้ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

จากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ส่งผลกระทบต่อการค้าขายผลไม้เป็นอย่างมากโดยเฉพาะจังหวัดยะลาและนราธิวาส เนื่องจากไม่มีผู้รับซื้อหรือพ่อค้าทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัดเข้าไปรับซื้อในพื้นที่เหมือนในภาวะปกติ ส่งผลให้ผลผลิตผลไม้มีราคาตกต่ำลงอย่างมาก กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินมาตรการเร่งด่วน เพื่อดึงราคาลงกอง เงาะ ทุเรียน ซึ่งเป็นผลผลิตสำคัญที่สร้างรายได้แก่ประชาชนใน 3 จังหวัด ดังนี้

1.1 โครงการแก้ไขปัญหาราคาผลไม้ตกต่ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ลงกอง เงาะ ทุเรียน โดยได้เสนอคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) และได้รับอนุมัติเงินงบประมาณช่วยเหลือแก้ไขปัญหาราคาผลไม้ตกต่ำให้เกษตรกรในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ จังหวัดละ 10 ล้านบาท รวม 30 ล้านบาท เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 เป็นต้นมา เปิดจุดรวบรวมรับซื้อลงกอง เงาะ และทุเรียน ใน 3 จังหวัดจากเกษตรกร ให้มีราคานำตลาดไม่น้อยกว่า กก.ละ 2 บาท สำหรับลงกอง และ กก.ละ 0.50 บาท สำหรับทุเรียน

ผลจากการดำเนินโครงการแก้ไขผลไม้ตกต่ำ สามารถช่วยให้ราคาซื้อขายผลผลิตผลไม้ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีราคาสูงขึ้น ดังนี้

(1) ราคาลงกอง (ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส) จากเดิมมีการซื้อขายทั่วไปราคา กิโลกรัมละ 10-25 บาท สูงขึ้นเป็นกิโลกรัมละ 20-35 บาท ราคาสูงขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 57

(2) ราคาทุเรียน (ยะลา) จากเดิมมีการซื้อขายทั่วไป ราคา กิโลกรัมละ 9-10 บาท สูงขึ้นเป็นกิโลกรัมละ 13 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.5

(3) ราคาเงาะ (นราธิวาส) จากเดิมมีการซื้อขายทั่วไป ราคา กิโลกรัมละ 3.50 บาท สูงขึ้นเป็นกิโลกรัมละ 6.50 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5

นอกจากนี้ การช่วยเหลือรับซื้อสินค้าผลไม้ของ 3 จังหวัดภาคใต้ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานเงินส่วนพระองค์ให้จังหวัดละ 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนรับซื้อผลไม้ด้วย ยังความปลาบปลื้มให้แก่เกษตรกรอย่างยิ่ง ขณะนี้ผลไม้ของทั้ง 3 จังหวัดภาคใต้ คือ เงาะ และทุเรียน ออกสู่ตลาดเกือบ 100% ส่วนลงกองออกสู่ตลาดประมาณ 80% แล้ว

1.2 นำกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มผู้ผลิตในท้องถิ่นมาจำหน่ายสินค้า เพื่อสร้างรายได้เข้าสู่ชุมชน โดยการนำกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP ของทั้ง 3 จังหวัด จำนวน 8 กลุ่ม หมุนเวียนมาจำหน่ายสินค้าที่ห้างโลตัส และห้างแม็คโคร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยนำสินค้าประเภทไวน์ผลไม้/สมุนไพร อาหารทะเลแปรรูป ยาสีฟันสมุนไพร ข้าวเกรียบ น้ำบูดู ผลิตภัณฑ์จากใบยางพารา/เกลือปลา กระเป๋าจักสาน มูลค่าการจำหน่ายระหว่างวันที่ 1-15 กันยายน 2547 จำนวน 82,452 บาท รวมยอดจากการจำหน่ายสะสม (ตั้งแต่กลุ่มภาพันท์ - 15 กันยายน 2547) จำนวน 801,545 บาท

1.3 จัดสัมมนาผู้บริหารร้านค้าชุมชน/ผู้ริเริ่มจัดตั้งร้านค้าชุมชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมทั้งสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนในรูปแบบสินเชื่อให้ร้านค้าที่ผ่านการคัดเลือกจำนวน 17 ร้านค้า วงเงิน 960,000 บาท และได้อนุมัติการจัดตั้งร้านค้าแล้ว จำนวน 2 ร้าน ได้แก่ ร้านค้าชุมชนบ้านสันติสุข วงเงิน 50,000 บาท และร้านค้าชุมชนบ้านกือแล วงเงิน 40,000 บาท อำเภอรามัน จังหวัดยะลา เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้ร้านค้าชุมชน และประชาชนในพื้นที่หมู่บ้านและตำบลห่างไกลให้สามารถหาซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคได้ง่ายและราคายุติธรรม

2. การช่วยเหลือด้านค่าครองชีพของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล

2.1 จัด "มหกรรมสินค้าเพื่อไทยได้" จำหน่ายสินค้าราคาถูกครั้งแรกที่จังหวัดยะลา เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2547 และสร้างความพอใจให้กับประชาชนเนื่องจากสอดคล้องความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก และประชาชนได้เรียกร้องขอให้กระทรวงพาณิชย์ช่วยเหลือ โดยการจัดหาสินค้าราคาถูกไปจำหน่ายให้ประชาชนทั้ง 3 จังหวัด ในพื้นที่ห่างไกลของจังหวัดอย่างทั่วถึงด้วย

2.2 "โครงการขงฟ้าเคลื่อนที่สู่ชุมชน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้" โดยร่วมมือกับกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จัดส่งสินค้าจำเป็นแก่การครองชีพ ได้แก่ ข้าวสาร น้ำตาลทราย โดยจำหน่ายราคาถูกให้ทุกอำเภอใน 3 จังหวัด รวมทั้งหมด 33 อำเภอ ซึ่งสามารถช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยและอยู่ห่างไกลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มากกว่า 16,500 ครอบครัว

3. การสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจ

3.1 "โครงการอาสาพัฒนาพาณิชย์ไทยได้" สร้างเครือข่ายภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและปฏิบัติงานเพื่อร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 จังหวัดภาคใต้ และเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานของกระทรวงพาณิชย์สู่ภาคประชาชน รวมทั้งเป็นสื่อกลางความต้องการของประชาชนในพื้นที่มายังกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้การช่วยเหลือตรงตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนสนับสนุนพัฒนาให้อาสาสมัครมีความรู้ความเข้าใจวิธีการการค้าขายเพื่อนำไปใช้ในการสร้างรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

3.2 "โครงการนำคณะผู้แทนการค้าจากจังหวัดภาคใต้เยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน" ระหว่างวันที่ 14-24 ตุลาคม 2547 เพื่อศึกษาและพบปะเจรจาขยายตลาดการค้ากับนักธุรกิจมุสลิมในประเทศจีน ซึ่งเป็นตลาดใหญ่และมีศักยภาพสูง รวมทั้ง ประชากรที่เป็นมุสลิมประมาณ 24.4 ล้านคน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน ทั้งนี้ ก่อนการเดินทางไปสู่จีนผู้แทนการค้าจาก 3 จังหวัดภาคใต้ดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการ ผู้ส่งออก ผู้นำชุมชนชาวมุสลิมและคณะทำงานเฉพาะกิจตัวแทนจากภาคประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้เข้าเยี่ยมคารวะและขอคำแนะนำจากนายกรัฐมนตรีที่ทำเนียบรัฐบาล สำหรับผลการเดินทางจะได้นำเรียนคณะรัฐมนตรีในคราวต่อไป

--ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ชุดพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร) วันที่ 2 พฤศจิกายน 2547--:

ตารางแสดงประเภทของหนี้ที่มีอยู่

ประเภทของหนี้ที่มีอยู่	จำนวนหนี้สิน (บาท)	จำนวน (ปัญหา)	ร้อยละของปัญหา
กองทุนหมู่บ้าน	331,042,583	20,865	22.63
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/กลุ่มสัจจะ/เครดิตยูเนียน	99,851,026	3,710	4.02
สหกรณ์ฯ	2,313,069,902	9,497	10.3
กองทุนฟื้นฟูเกษตรกร	31,294,896	1,309	1.42
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	1,368,134,375	14,746	15.99
ธนาคารออมสิน	1,120,011,364	4,669	5.06
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	1,109,012,316	2,148	2.33
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	110,343,359	-	-
ธนาคารกรุงเทพ	288,978,702	-	-
ธนาคารเอเซีย	16,261,080	-	-
ธนาคารไทยนคร	18,817,856	-	-
ธนาคารทีบีเอส ไทยท努	3,556,021	-	-
ธนาคารกสิกรไทย	192,697,611	-	-
ธนาคารกรุงไทย	672,429,633	-	-
ธนาคารชนชาติ	2,505,636	-	-
ธนาคารไทยพาณิชย์	212,119,315	-	-
ธนาคารนครหลวงไทย	63,865,065	-	-

ธนาคารพาณิชย์ฯ

ประเภทของหนี้ที่มีอยู่		จำนวนหนี้สิน (บาท)	จำนวน (ปัญหา)	ร้อยละของปัญหา
ธนาคารพาณิชย์	ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ นครธน	3,215,743	-	-
	ธนาคารทหารไทย	82,540,856	-	-
	ธนาคารยูโอบี รัตนสิน	1,743,411	-	-
	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	120,000	-	-
	ธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ	-	-	-
	รวม(ธนาคารพาณิชย์)	536,375,786	5,082	5.51
	อื่น ๆ (ในระบบ)	933,935,393	7,370	7.99
	รวมหนี้สินในระบบ	8,379,103,426	69,396	75.25
ภายนอกระบบ	กู้ 1 ภายนอก	1,469,270,995	16,646	18.05
	กู้ 2 ภายนอก	553,121,584	3,854	4.18
	กู้ 3 ภายนอก	301,437,443	1,373	1.49
	กู้ 4 ภายนอก	308,364,836	947	1.03
	รวมหนี้สินนอกระบบ	2,632,194,858	22,820	24.75
	รวมจำนวนหนี้ทั้งหมด	11,011,298,285	92,216	100

ตารางแสดงปัญหาของผู้ลงทะเบียน

ที่	ประเภทปัญหา	จำนวน (ปัญหา)	ร้อยละ
1	ปัญหาที่ติดต่อกัน	32,584	24.49
2	ปัญหาคนเร่ร่อน	166	0.12
3	ปัญหาผู้ประกอบการผิดกฎหมาย	2,946	2.21
4	ปัญหาการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนนักศึกษาให้มีรายได้จากอาชีพที่เหมาะสม	24,053	18.08
5	ปัญหาจากการถูกลดอกลง	756	0.57
6	ปัญหาหนี้สินภาคประชาชน	40,956	30.79
7	ปัญหาที่อยู่อาศัยของคนจน	17,256	12.97
8	ปัญหาอื่นๆ	14,320	10.76
	รวม	133,037	100

ตารางแสดงรายได้ของผู้ยื่นคำร้อง/เดือน

รายได้ของผู้ยื่นคำร้อง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 500 บาท	40,571	39.36
500 - 1,000 บาท	13,631	13.22
1,001 - 2,000 บาท	12,281	11.91
2,001 - 4,000 บาท	17,909	17.37
4,001 บาทขึ้นไป	18,695	18.14
รวม	103,087	100

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)

1. ภาพรวม

1.1 สภาพทางกายภาพ

1) ที่ตั้งและลักษณะเฉพาะ

อนุภาค 3 จังหวัดชายแดนตอนใต้สุด คือปัตตานี ยะลา นราธิวาส มีอาณาเขตติดต่อกับรัฐกลันตัน และรัฐเปรักของมาเลเซีย มีจุดเชื่อมโยงชายแดนระหว่างกันรวม 3 จุด คำนเบตง คำนตากใบ และค่านสุโหงโก-ลก และอยู่ในระหว่างการเปิดเพิ่มค่านบูเก๊ะตา อนุภาคส่วนนี้อยู่ภายใต้แผนงานพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT)

2) พื้นที่และทรัพยากร

พื้นที่ 3 จังหวัด มี 6.84 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.4 ของภาคใต้ มีพื้นที่ภูเขาสูงอยู่ทางทิศตะวันตกบริเวณเทือกเขาสันกาลาศีรี ซึ่งเป็นแนวแบ่งเขตแดนระหว่างไทยและมาเลเซีย ถัดมาเป็นพื้นที่ราบเชิงเขาและค่อย ๆ ลาดเอียงสู่พื้นที่ราบแถบชายฝั่งทะเลด้านทิศตะวันออก

2.1) ทรัพยากรดิน

มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตร 3.29 ล้านไร่ ทรัพยากรดินบางส่วนมีข้อจำกัดต่อการใช้เพื่อการเกษตรกรรม โดยมีเนื้อที่รวมถึง 9.78 แสนไร่ คือ ดินเปรี้ยว 652,219 ไร่ ดินทรายจัด 296,013 ไร่ ดินเค็ม 3,365 ไร่

2.2) ทรัพยากรน้ำ

(1) ปริมาณน้ำฝน นราธิวาสมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุด 2,450.0 มิลลิเมตรต่อปี ยะลาและปัตตานีมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 2,067.4 และ 1,766.5 มิลลิเมตรต่อปี ตามลำดับ

(2) ปริมาณน้ำท่า มีประมาณ 12,535.2 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี โดยมีอ่างเก็บน้ำเขื่อนบางลางเก็บน้ำได้ 1,404 ล้าน ลบ.ม. ส่วนอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กกักเก็บน้ำรวม

4.18 ล้าน ลบ.ม. มีพื้นที่ชลประทานรวม 936,614 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.45 ของพื้นที่ถือครองทางการเกษตร

2.3) ทรัพยากรป่าไม้

มีพื้นที่ป่าไม้ ณ ปี 2543 รวม 1,767,495 ล้านไร่ โดยเป็นพื้นที่ป่าไม้สมบูรณ์ 1,581,342 ไร่ ใน และมีพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม 186,153 ไร่ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ป่าพรุ ได้แก่ พรุโต๊ะแดง พรุบาเจาะ พื้นที่รวม 120,986 ไร่

2.4) ทรัพยากรแร่ธาตุ

พื้นที่ 3 จังหวัดมีการนำแร่มาใช้ประโยชน์ เช่น ดินบุก ทองคำ และหินอ่อน เป็นต้น และมีการค้นพบ “แร่ดินขาว” (Kaolinite) ซึ่งเป็นแหล่งที่มีเนื้อดินขาวสูงมาก และมีคุณภาพดี อยู่ในอ.ระแงะ และสุไหงปาตี จ.นราธิวาส มีปริมาณไม่น้อยกว่า 50 ล้านตัน

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวม 3 จังหวัด : มีมูลค่า 69,606 ล้านบาท ร้อยละ 15.2 ของภาคใต้ และมีระดับรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลต่อปี คือ ปัตตานี 47,690 บาท ยะลา 44,160 บาท และนราธิวาส 44,160 บาท คิดเป็นลำดับที่ 8, 12 และ 13 ของภาคใต้ ตามลำดับ

โครงสร้างการผลิต : เศรษฐกิจของพื้นที่ขึ้นอยู่กับสาขาการเกษตรร้อยละ 47.0 ส่วนรองลงมาได้แก่ สาขาการค้า (ร้อยละ 16.1) สาขาบริการ (ร้อยละ 14.2) และสาขาอุตสาหกรรม (ร้อยละ 6.92)

สาขาการเกษตร : ขึ้นอยู่กับการกสิกรรม ในสัดส่วนร้อยละ 60.4 โดยมาจาก ยางพารา ลองกอง ข้าว ทุเรียน รองลงมาได้แก่ การประมงและการปศุสัตว์ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 28.3 และ 3.0 ของสาขาการเกษตร ตามลำดับ

การค้า : การค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย มีมูลค่าการค้า รวม 5,088.97 ล้านบาท เป็นมูลค่าส่งออก 3,168.10 ล้านบาท สินค้าสำคัญคือ น้ำมันชั้น น้ำมันสด และผลไม้ ส่วนมูลค่านำเข้า คือ 1,920.87 ล้านบาท สินค้าสำคัญคือ ไม้แปรรูป หนังกบ

การท่องเที่ยว : ในปี 2545 มีจำนวนนักท่องเที่ยวรวม 1.34 ล้านคน แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 7.67 แสนคนคิดเป็นร้อยละ 57.5 ส่วนใหญ่เป็นชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 4,596.76 ล้านบาท

อุตสาหกรรม : ณ สิ้นปี 2546 มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมรวม 2,079 โรง เงินลงทุน 10,511.62 ล้านบาท จ้างแรงงาน 24,975 คน โดยโรงงานที่สำคัญได้แก่ การแปรรูปอาหารทะเล แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ยางพารา และผลิตภัณฑ์ยางพารา ตามลำดับ จังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่มากที่สุดคือ ปัตตานี

1.3 สภาพทางสังคม

ประชากร : ในปี 2546 มีประชากรรวม 1.78 ล้านคน ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 81 นับถือศาสนาอิสลาม จึงมีขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมประเพณีคล้ายคลึงกับประเทศมาเลเซียและประเทศมุสลิมอื่น

การศึกษา : ประชากรได้รับการศึกษาเฉลี่ย 6.2 ปี ซึ่งต่ำกว่าระดับภาคที่มีระดับเฉลี่ย 7.1 ปี และประเทศ 7.3 ปี และมีสัดส่วนประชากรที่ไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยร้อยละ 17.4 สูงกว่าระดับภาค (ร้อยละ 7.7) กว่าสองเท่า

สาธารณสุข : ประชาชนบางส่วนยังมีปัญหาสุขภาพ โดยมีอัตราการตายของเด็ก 10.6 ต่อการเกิดมีชีวิต 1,000 คน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ คือ 6.6 และประเทศ คือ 6.5 ส่วนอัตราการตายของมารดาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้เกือบสองเท่า

1.4 โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง

มีถนนขนาด 4 ช่องจราจร (ทางหลวงหมายเลข 42) และเส้นทางรถไฟสายใต้เชื่อมแนวเหนือ-ใต้ จากกรุงเทพฯ – สงขลา/หาดใหญ่ ไปจนถึงชายแดนบริเวณ อ.ตากใบ และสุไหงโก-ลก จ.นราธิวาส และมีทางหลวงหมายเลข 410 (2 ช่องจราจร) เชื่อมปัตตานี-ยะลา-เบตง มีสนามบิน 1 แห่ง ไม่มีท่าเรือขนส่งสินค้า

2. ปัญหาและประเด็นท้าทาย

โครงสร้างปัญหาในพื้นที่ที่มีความซับซ้อนและละเอียดอ่อน กล่าวคือ ผลกระทบของปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมได้กลายเป็นสาเหตุของปัญหาเชิงสังคมจิตวิทยาที่มีความเสี่ยงต่อการเชื่อมโยงไปสู่ปัญหาด้านความมั่นคง โดยประเด็นปัญหาที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข คือ

2.1 ปัญหาช่องว่าง/ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

เนื่องจากมีฐานการผลิตแคบขึ้นอยู่กับยางพารา ข้าว ไม้ผล การลงทุนอุตสาหกรรมมีน้อย มีสัดส่วนคนยากจนสูง และแรงงานจำนวนมากต้องอพยพไปทำงานในมาเลเซีย

2.2 ปัญหาช่องว่าง/ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เนื่องจากแบบแผนการพัฒนาบริการทางสังคมไม่เอื้อต่อวิถีชีวิตท้องถิ่นประกอบกับประชาชนมีความยากจนจึงเข้าไม่ถึงบริการที่รัฐจัดให้ ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตในเกณฑ์ต่ำกว่าพื้นที่อื่น

3. ศักยภาพและโอกาสการพัฒนา

แม้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีสภาพปัญหาที่ซับซ้อน แต่ในเชิงการพัฒนาก็นับว่าเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง เนื่องจาก

- 3.1 มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ สามารถเพิ่มความสามารถและความหลากหลายในการผลิตทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว
- 3.2 สามารถใช้กรอบข้อตกลงความร่วมมือตามกรอบแผนงาน IMT-GT มาเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของพื้นที่
- 3.3 สามารถใช้ทุนด้านวัฒนธรรมสังคมเป็นสื่อเชื่อมโยงโลกมุสลิมเพื่อเปิดโอกาสใหม่ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยการผลิตสินค้าฮาลาลป้อนตลาดโลกมุสลิม

- 3.4 การมีสถาบันอุดมศึกษา คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี และสถาบันศึกษาเฉพาะทางวิทยาลัยอิสลามศึกษาที่สามารถพัฒนาเป็นศูนย์กลางความรู้ รวมทั้งสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

4. วิสัยทัศน์

“ยกระดับความเป็นอยู่และฐานะทางเศรษฐกิจ/สังคมให้ทัดเทียมพื้นที่อื่นบนพื้นฐานของควมมีสันติสุขและความหลากหลายทางวัฒนธรรม”

5. เป้าประสงค์

- 5.1 เพื่อพัฒนาให้ประชาชนทุกคนมีความเป็นอยู่ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์พื้นฐาน 10 ประการ และมีคุณภาพชีวิตไม่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของประเทศ
- 5.2 เพื่อยกระดับรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลต่อปีให้ไม่ต่ำกว่าระดับเฉลี่ยของภาค
- 5.3 เพื่อผสมผสานเศรษฐกิจของพื้นที่กับพื้นที่อื่นทั้งภายในประเทศและพื้นที่ชายแดนของประเทศเพื่อนบ้านที่จะช่วยสร้างความเข้มแข็งและการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับสูง
- 5.4 เพื่อสร้างควมมีสันติสุขแก่สังคมบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม

6. กรอบแนวคิด : สร้างสังคมสันติสุขและขจัดความขาดแคลนปัจจัยพื้นฐาน การดำรงชีวิตเพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ โดยการเพิ่มศักยภาพการผลิตภายในพร้อมกับเชื่อมโยงเพื่อใช้ปัจจัยภายนอกมาเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจของพื้นที่โดยเฉพาะการใช้ทุนวัฒนธรรมอิสลามเป็นสื่อเชื่อมโลกมุสลิมเพื่อเปิดระบบเศรษฐกิจและสังคมสู่ความเป็นสากล

การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนการใน 3 เรื่อง ดังนี้

- 1) **ปรับแนวคิด** : การพัฒนา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำเป็นที่จะต้องใช้ศักยภาพด้านที่ตั้งและปัจจัยทุนสังคมด้านวัฒนธรรมอิสลามเชื่อมสู่โลกภายนอก โดยเฉพาะโลกมุสลิม เพื่อนำพลังขับเคลื่อนจากภายนอกมาพลิกโฉมทางเศรษฐกิจ เพื่อยกฐานะรายได้ของพื้นที่ให้ทัดเทียมกับพื้นที่อื่นได้ในท้ายที่สุด
- 2) **ปรับแนวยุทธศาสตร์** : การพัฒนา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหาพื้นฐานในพื้นที่ที่เป็นจุดอับการพัฒนาและการช่วยเหลือคนยากจน ควบคู่ไปกับการสร้างเศรษฐกิจของพื้นที่ให้เติบโตในระดับที่เหมาะสม ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยประชาชนท้องถิ่นได้รับผลการพัฒนาที่เป็นธรรม
- 3) **ปรับกระบวนการพัฒนา** : โดยวางรูปแบบและแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในทุกขั้นตอนของการ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : เร่งแก้ปัญหาคือความจำเป็นพื้นฐานและขจัดความยากจนกลุ่มคน/พื้นที่เป้าหมาย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อขจัดความขาดแคลนบริการความจำเป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตในทุกพื้นที่และ/หรือครัวเรือนที่เข้าถึงได้
2. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตไม่ให้อดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของภาคใต้
3. เพื่อยกระดับการพัฒนาอาชีพและการสร้างงาน/สร้างรายได้แก่ผู้ว่างงานในท้องถิ่น

เป้าหมาย

1. ทุกหมู่บ้านได้รับบริการพื้นฐานทางด้านถนน ไฟฟ้า ประปา และการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภค
2. ประชาชนทุกคนมีชีวิตความเป็นอยู่ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์พื้นฐาน 10 ประการ

3. ผู้มีรายได้น้อยและผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดได้รับการช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัย จำนวน 13,600 ครอบครัว
4. เยาวชนมีงานทำจากโครงการบัณฑิตเอื้ออาทรจำนวน 1,900 คน
5. คนในชุมชนและหมู่บ้านมีการประกอบอาชีพและมีงานทำตามโอกาสและ ศักยภาพ

แนวทางการดำเนินการ

1. เพิ่มเติมบริการพื้นฐานด้านการดำรงชีวิตและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่ ขาดแคลนอย่างทั่วถึง โดย
 - พัฒนาดนชนบท ให้ได้มาตรฐานทุกสายทาง โดยเน้นการพัฒนาเป็นถนน คสล. เพื่อเชื่อมโยงกับการสร้างงาน/สร้างรายได้แก่ท้องถิ่น
 - พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค/บริโภค ตามความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อให้ ทุกครัวเรือนมีน้ำดื่มอย่างน้อย 5 ลิตรต่อคนต่อวันและน้ำใช้อย่างน้อย 45 ลิตรต่อคนต่อวัน
 - พัฒนาบริการโครงข่ายโทรศัพท์และสื่อสัญญาณเพื่อการติดต่อสื่อสารและ การให้บริการข้อมูลข่าวสารให้ทั่วถึงทุกพื้นที่
 - เร่งขยายโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้อยู่อาศัยในชุมชน แออัด เพื่อสร้างความมั่นคงในการดำรงชีพของคนจน
2. แก้ไขปัญหาความยากจนตามสภาพปัญหาและความต้องการของคนจน กลุ่ม อาชีพยากจน/เสี่ยงจน และพื้นที่ยากจน 287 หมู่บ้าน โดย
 - แก้ไขปัญหาตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ลงทะเบียนคนจน
 - พื้นฟูที่ดิน แหล่งน้ำ และทรัพยากรชายฝั่งเพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์แก่ ทรัพยากรพื้นฐานด้านอาชีพการเกษตรในหมู่บ้านยากจน
 - สนับสนุนทุน เทคโนโลยี และปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นอื่น ๆ แก่เกษตรกร ยากจน เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างมั่นคง
 - สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบตามนโยบายการแปลงสินทรัพย์ เป็นทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของคนยากจนที่มีสินทรัพย์ สำหรับเป็นหลักประกันสินเชื่อ

- ช่วยเหลือและพัฒนากลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนยากจนและด้อยโอกาส รวมทั้งกลุ่มคนจนที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้
 - สนับสนุนการจัดทำ “แผนชุมชน” ตามกระบวนการมีส่วนร่วมให้ครบทุกตำบล
 - ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนและดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนตามความต้องการของชุมชนนั้น ๆ
3. สร้างงาน/สร้างรายได้เร่งด่วนแก่ประชาชนท้องถิ่นโดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับการจ้างแรงงานในโครงการพัฒนาของรัฐ โดย
- ให้ความสำคัญกับการจ้างแรงงานท้องถิ่นแทนการใช้เครื่องจักรกลในโครงการพัฒนาของรัฐที่ดำเนินการในท้องถิ่นนั้น ๆ
 - จัดโครงการจ้างบุคคลทั่วไป/เยาวชน/บัณฑิตในท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานรัฐตามความเหมาะสม
 - ฝึกอบรมด้านอาชีพและทักษะฝีมือแก่เยาวชนที่สอดคล้องกับโอกาสการทำงานในระยะเร่งด่วน เช่น หลักสูตรการประกอบอาหารและการให้บริการเพื่อไปทำงานในภัตตาคาร ร้านอาหารในมาเลเซียและประเทศมุสลิมอื่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การสร้างเศรษฐกิจใหม่และยกฐานเศรษฐกิจเดิมให้เข้มแข็งและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างระบบเศรษฐกิจที่เข้มแข็งบนฐานทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน
2. เพื่อใช้ศักยภาพของแหล่งที่ตั้งซึ่งติดกับชายแดนมาเลเซียและทะเลฝั่งอ่าวไทยในการเชื่อมโยงฐานการผลิตกับประเทศเพื่อนบ้าน
3. เพื่อสร้างศักยภาพในการเป็นแหล่งผลิตสินค้าป้อนตลาดในภูมิภาคและตลาดโลก

เป้าหมาย

1. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพร้อยละ 8 ต่อปี และมูลค่าการค้าชายแดนร้อยละ 10 ต่อปี
2. เพิ่มมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ต่อปี
3. เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวร้อยละ 7 ต่อปี
4. ผลผลิตเป้าหมาย (Product Champion)
 - อาหารฮาลาล (ไก่ โคน้ำ เนื้อ แพะ ฯลฯ)
 - ประมง
 - เครื่องแต่งกายมุสลิม
 - ผลไม้ (ลองกอง)
 - Tropic Rainfall Eco-Tourism

แนวทางการดำเนินการ

1. เพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าที่มีศักยภาพ โดยเน้นการพัฒนาแบบครบวงจร โดยมีแนวทางดังนี้
 - ขยายพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ใหม่และในนิคมสหกรณ์ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตเดิม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสนับสนุนการสร้างโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มเพื่อเพิ่มมูลค่า
 - ขยายพื้นที่การปลูกผลไม้ที่มีศักยภาพ เช่น ลองกอง โดยสนับสนุนให้เอกชนจัดตั้งตลาดกลางเพื่อรวบรวมและกระจายสินค้า โดยรัฐจัดโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุน เช่น ห้องเย็น เป็นต้น
 - เพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงปศุสัตว์ เช่น โคน้ำ เนื้อ แพะ ฯลฯ ที่มีอยู่เดิมและขยายการเลี้ยงเพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีศักยภาพ เพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในระยะยาว
 - พัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุน การขนส่งและการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะกับรัฐกลันตันและรัฐเปรัก

2. สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างโอกาสในการส่งออก โดย
 - พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิม โดยสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงอุตสาหกรรมสิ่งทอในพื้นที่และจัดหาสถานที่เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแสดงและกระจายสินค้าทั้งภายในและต่างประเทศ
 - จัดหาช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP โดยจัดหาสถานที่จำหน่ายและเสริมสร้างความรู้ด้านการตลาด
3. วางฐานการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและการแปรรูปอาหารฮาลาลของโลกเพื่อการส่งออก โดยการเชื่อมโยงการพัฒนาอย่างครบวงจรตั้งแต่ วัตถุประสงค์ การแปรรูป การตลาด การสร้างตราสินค้า โดยให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนการผลิตที่แข่งขันได้ โดยมีแนวทางดังนี้
 - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกในการลงทุน ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรม สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยรัฐร่วมลงทุนกับภาคเอกชน
 - ให้ความสำคัญกับสินค้าเป้าหมาย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อาหารและการแปรรูปปศุสัตว์ เช่น ไก่ครบวงจร โคเนื้อ ผักผลไม้ เครื่องเทศ/เครื่องปรุง เป็นต้น
 - ส่งเสริมอุตสาหกรรมสนับสนุนทั้งธุรกิจขนาดใหญ่และ SMEs เช่น การบรรจุภัณฑ์
 - สร้างสิ่งจูงใจเพื่อให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนต่ำ สามารถแข่งขันได้ ได้แก่ การจัดบริการแบบ one stop service ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการลงทุน การวางมาตรการสนับสนุนทางการเงิน เช่น สินเชื่อจากธนาคารอิสลาม กองทุนร่วมทุน (Venture Capital) และ โดยเฉพาะการมีมาตรการด้านสิทธิประโยชน์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อช่วยเหลือนักลงทุนเป็นกรณีพิเศษเฉพาะพื้นที่นอกเหนือไปจากมาตรการที่กำหนดเดิมไว้แล้ว
4. เพิ่มศักยภาพการสร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศและวัฒนธรรมให้เป็นที่ยู่อักทั้งภายในประเทศและระดับโลก โดย

- พัฒนาการท่องเที่ยวชมเสน่ห์ของป่าดิบชื้น (Far South Thailand Romance of the Rainforest) เพื่อนำศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เชื่อมโยงให้เกิดการท่องเที่ยวบริเวณป่าบาลาฮาลา ป่าพรุโต๊ะแดง และป่าดิบชื้นให้เข้าสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับภูมิภาคและระดับโลก
- สร้างความเชื่อมโยงของวงจรการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่มีพื้นที่ติดต่อกัน เพื่อเป็นทางเลือกที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางได้หลายทาง โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศน์ อุทยานแห่งชาติบูโค เพื่อให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแบบครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาเครือข่ายการคมนาคมขนส่งเชื่อมสู่ ภายนอก

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาโครงข่ายการขนส่งภายในพื้นที่ (Network) และเชื่อมสู่ประตูการค้าการส่งออก (Gateway) ให้สามารถสนับสนุนยุทธศาสตร์การสร้างเศรษฐกิจใหม่ทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และการพัฒนา ตลาดสินค้า OTOP

เป้าหมาย

1. ปรับปรุงและขยายโครงข่ายถนนให้ได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มความสะดวก ปลอดภัย และประสิทธิภาพในการขนส่ง รวมทั้งการเชื่อมโยงเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและด้านการค้าชายแดน
2. เปิดเส้นทางใหม่เพื่อลดพื้นที่ที่เป็นจุดอับและเปิดพื้นที่การพัฒนาในบริเวณตอนกลางของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพิ่มการใช้ประโยชน์ของระบบโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ทั้งภายในและพื้นที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะท่าอากาศยานนราธิวาส ท่าเทียบเรือปัตตานี และการเชื่อมโยงสู่ท่าเรือสงขลา/สตูล/ป็นัง และสนามบินนานาชาติหาดใหญ่

แนวทางดำเนินการ

1. เร่งพัฒนาโครงข่ายถนน โดยการขยายช่องจราจรทางหลวงสายสำคัญและก่อสร้างเส้นทางใหม่ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานทางหลวงแผ่นดิน เพื่อเป็นเส้นทางยุทธศาสตร์เชื่อมโยงการเข้าถึง (Access) แหล่งวัตถุดิบ แหล่งผลิต/ตลาด และพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ทั้งในระดับหมู่บ้าน/อำเภอ/จังหวัด โดยการดำเนินการดังนี้
 - ขยายช่องจราจรบนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 410 จาก จ.ยะลา-อ.เบตง ให้เป็น 4 ช่องจราจร เพื่อให้สามารถขนส่งสินค้าเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้สะดวก
 - ก่อสร้างทาง อ.กาบัง-นุเกะตา เพื่อเป็นเส้นทางเศรษฐกิจเชื่อมแนวตะวันออก-ตก
 - ก่อสร้างเส้นทางเลียบบนชายแดนเบตง-ภูเขาทอง และ เบตง-สะเดา เพื่อการท่องเที่ยวและความมั่นคง
 - คัดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงเพื่อรักษาความปลอดภัย
 - ก่อสร้างสถานีขนส่งจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาสเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งผู้โดยสาร
2. พัฒนาค่านชายแดนและปรับปรุงขยายโครงข่ายการขนส่ง เช่น ระบบรถไฟท่าเรือ เชื่อมโยงประตูการค้า (Gateway) โดยดำเนินการดังนี้
 - พัฒนาค่านชายแดนตากใบ เบตง และนุเกะตา ให้มีความสะดวกในการให้บริการ
 - ปรับปรุงขยายถนนบริเวณค่านชายแดน เพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต
 - ปรับปรุงสถานีรถไฟและโครงข่ายถนนเชื่อมโยงให้มีความทันสมัย สะดวกและปลอดภัย
 - ขยายสะพานลันตูบันยังเชื่อมโยงค่านชายแดนสู่โหวงโก-ลก เนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาคอคบบริเวณค่านชายแดน

- ปรับปรุงร่องน้ำการเดินเรือบริเวณท่าเทียบเรือสำคัญในพื้นที่ให้สามารถทำการเดินเรือได้สะดวกตลอดทั้งปี โดยเฉพาะร่องน้ำบริเวณท่าเทียบเรือปัตตานีและตากใบ
 - ให้กระทรวงการต่างประเทศเร่งเจรจากับประเทศเพื่อนบ้านในการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำตากใบ เพื่อเชื่อมโยงระหว่างอำเภอตากใบกับอำเภอคุมปัด รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย
3. ส่งเสริมการใช้ระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Utilization) โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้
- ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ท่าอากาศยานนราธิวาส โดยใช้มาตรการจูงใจสายการบิน เช่น การยกเว้นค่าธรรมเนียมการขึ้นลง (Landing Fee) และค่าธรรมเนียมการเก็บอากาศยาน (Parking Fee) ควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาคนและสังคม

วัตถุประสงค์

1. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ประชาชนมีโลกทัศน์กว้าง สามารถปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
2. เพื่อเพิ่ม Productivity ของประชาชนทั้งด้านความมั่นคงทางอาชีพ รายได้ ตลอดจนขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านสุขภาพและพลานามัยของประชาชน
4. เพื่อเสริมสร้างความสงบสุขของสังคม โดยเน้นเชิงวัฒนธรรมและกระบวนการยุติธรรม

เป้าหมาย

1. เพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย (Years of Schooling) จาก 6.2 ปีให้ไม่ต่ำกว่า 9 ปี (ระดับภาค 7.1 ปี)
2. เพิ่มอัตราการเรียนต่อ ม 1 จากร้อยละ 88 เป็นไม่ต่ำกว่าระดับภาค) ร้อยละ(92

3. ลดอัตราการตายของเด็กจาก 10.6 คนต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน และลดอัตราการตายของมารดาจาก 35.9 คน ต่อการเกิดมีชีพ 100,000 คน ให้ไม่เกินค่าเฉลี่ยของภาคใต้ (6.6 และ 19.9) ตามลำดับ
4. เพิ่มอัตราการเข้าถึงหลักประกันด้านสุขภาพของประชาชนจากร้อยละ 90 เป็นร้อยละ 95
5. ใช้สถาบันทางสังคมและสถาบันทางวัฒนธรรมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน/สังคม
6. ประชาชนเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเสมอภาค เท่าเทียมและมีความเชื่อมั่น

แนวทางการดำเนินการ

1. ปรับแบบแผนและพัฒนาบริการการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความต้องการของท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ โดย
 - เร่งกระจายบริการและพัฒนาความพร้อมของเด็กเล็ก/ก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 - สนับสนุนการจัดหาครู-อาจารย์ วัสดุ ครุภัณฑ์ และปัจจัยพื้นฐานจำเป็นอื่น ๆ แก่โรงเรียนสอนจริยธรรมนอกเวลาเรียน) ตาดีกา(
 - จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในปอเนาะที่จดทะเบียนและการเพิ่มหลักสูตรวิชาภาษาไทยและหลักสูตรสามัญ
 - พัฒนาคุณภาพและปรับปรุงหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมและอาชีวศึกษา เพื่อให้มีความรู้กว้างขวาง มีโลกทัศน์กว้างขวางคู่การศึกษาหลักศาสนา
 - เร่งขยายและพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ โดยเน้นหลักสูตรนานาชาติและที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
 - เร่งบรรจุ ครู-อาจารย์ในโรงเรียนในพื้นที่ โดยเน้นการคัดเลือกฝึกรอบรม การสร้างขวัญกำลังใจและความปลอดภัย
 - เร่งขยายทุนการศึกษาเพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาทุกระดับ โดยเน้นสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่
 - ขยายการฝึกอบรมด้านอาชีพในสาขาที่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานควบคู่ไปกับการสร้างหลักประกันในการมีงานทำ

2. พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยมีบุคลากรที่เพียงพอและเข้าใจวิถีวัฒนธรรมของพื้นที่ โดย

- เร่งบรรจุแพทย์ พยาบาลในทุกพื้นที่ โดยเน้นการคัดเลือกและมีระบบจิตใจ และหลักประกันด้านความปลอดภัย
- เร่งฝึกอบรมพยาบาลและผดุงครรภ์โบราณให้มีความรู้ที่ทันสมัย
- ยกกระดับมาตรฐานบริการสาธารณสุขทั้งระดับสถานีอนามัย โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลจังหวัด ให้ทัดเทียมกันระหว่างจังหวัด/พื้นที่ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ทัดเทียมกัน
- ชักนำให้ประชาชนเห็นความสำคัญและเข้าร่วมในกระบวนการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพของตนเอง อันนำไปสู่การละเว้นพฤติกรรมเสี่ยงและปัญหาสังคม

3. ลดปัญหาสังคมควบคู่ไปกับการสร้างสังคมสันติสุข โดย

- พัฒนาอาสาสมัครเพื่อสังคมและการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาครอบครัว เพื่อลดปัญหาทางสังคม
- พัฒนากุศลสารด้านกระบวนการยุติธรรมและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อลดปัญหาอาชญากรรม
- พัฒนาด้านวัฒนธรรมและการกีฬาเป็นเครื่องมือในการสร้างสังคมสามานฉันท์
- สนับสนุนองค์กรท้องถิ่นและองค์กรชุมชนจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป โดยมีภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฟื้นฟูและคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงความอุดมสมบูรณ์เพื่อเป็นฐานการผลิตทางเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง

2. สร้างชุมชนให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี ปลอดภัยและมลพิษ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีและความเป็นเมืองน่าอยู่
3. เสริมสร้างจิตสำนึกและกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคส่วนอย่างบูรณาการ รวมทั้งยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่าต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

1. รักษาและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยเฉพาะบริเวณอ่าวปัตตานีให้คงความอุดมสมบูรณ์
2. ดูแลรักษาและพัฒนาสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด อาทิ ป่าบาลาฮาลา อ่างเก็บน้ำเขื่อนบางลาง ให้คงสภาพที่ดีและสร้างความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว
3. แก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวและดินขาดความอุดมสมบูรณ์
4. แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ขยะ และมลพิษทางน้ำ โดยเฉพาะเขตพื้นที่เมืองหลักให้ได้ภายใน 3 ปี
5. ประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัด มีความตระหนักและช่วยกันดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น
6. ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการส่งเสริมต่อยอดและขยายผล

แนวทางการดำเนินการ

1. เร่งฟื้นฟูและคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์ โดย
 - ควบคุมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์น้ำให้สอดคล้องกับศักยภาพการผลิตตามธรรมชาติ
 - เร่งสร้างปะการังเทียมบริเวณชายฝั่งทะเลในเขตจังหวัดปัตตานีและนราธิวาส เพื่อฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำ
 - พัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพเพื่อการกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ให้เพียงพอกับความต้องการ
 - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

- พื้นฟูพื้นที่ที่มีปัญหาดินเปรี้ยว ดินเค็ม และดินทรายจัดให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ดีขึ้น
- ขยายผลการแก้ไขปัญหาคคุณภาพดินตามแนวผลการศึกษาโครงการพระราชดำริฯ ศูนย์ศึกษาเพื่อการพัฒนาพิภพทอง

2. แก้ไขปัญหาและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี โดย

- เร่งฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่ดีในเมืองหลักให้เป็นเมืองนำอยู่ เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับขยายไปสู่ชุมชนเมืองอื่น ๆ ในพื้นที่ 3 จังหวัด
- วางระบบการจัดการควบคุมและลดปัญหา รวมทั้งบริหารจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ
- วางระบบการจัดการทรัพยากรน้ำ ด้านการอนุรักษ์ พื้นฟู ใช้ประโยชน์ และการลดมลพิษในลุ่มน้ำสายหลักทั้งลุ่ม แม่น้ำปาดตานี สายบุรี บางนรา และแม่น้ำโก-ลก
- เร่งแก้ไขปัญหารักษาและรักษาระดับคุณภาพน้ำในแม่น้ำ น้ำทะเล ชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะแม่น้ำปาดตานี และอ่าวปาดตานี
- สนับสนุนให้มีองค์กรชุมชนด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมชุมชนด้วยตนเอง เช่น กลุ่มสตรี เยาวชน
- ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยใช้สารอินทรีย์ทดแทน

3. เสริมสร้างจิตสำนึกและกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร - ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย

- เร่งสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนให้มีความรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น
- สนับสนุนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และชุมชนให้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนการรวบรวมและยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

แผนงาน/โครงการ/งาน
ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
(ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)

แผนงาน/โครงการ/งาน ของกระทรวงคมนาคม ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การพัฒนาเครือข่ายการคมนาคมขนส่ง เชื่อมสู่ภายนอก ซึ่งคณะกรรมการนโยบายเสริมสร้างสันติสุข จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สศช.) ได้เห็นชอบแล้ว จำนวน 13 โครงการ วงเงินงบประมาณ 1,961.41 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการประสานกับสำนักงบประมาณ เพื่อดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณตามขั้นตอนต่อไป ซึ่งกระทรวงคมนาคมมีนโยบายให้จ้างแรงงานท้องถิ่นเพื่อดำเนินการให้มากที่สุด โดยให้กำหนดเงื่อนไขไว้ใน TOR ด้วย จะเกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ

1. กรมทางหลวง จำนวน 8 โครงการ วงเงินงบประมาณ 1,226.77 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 104.000 ล้านบาท

1.1 โครงการก่อสร้างสะพานข้ามอ่างเก็บน้ำบางกลาง (ยะลา – เบตง ช่วงสะพานข้ามอ่างเก็บน้ำบางกลาง) วงเงินงบประมาณ 260.000 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 21.000 ล้านบาท ซึ่งรออนุมัติงบประมาณและพร้อมดำเนินการก่อสร้าง

1.2 โครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 410 สายยะลา – อ. เบตง ตอน กม. 109 – กม. 132 (ผ่าน ต. แม่หวาด อ. ธารโต จ. ยะลา และ ต. อัยเซอร์เวง อ. เบตง จ. ยะลา) ระยะทาง 21 กม. วงเงินงบประมาณ 150.000 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 12.000 ล้านบาท ซึ่งอยู่ระหว่างออกแบบ คาดว่าแบบจะแล้วเสร็จต้นเดือน ก.ย. 2547

1.3 งานศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดอุโมงค์บนทางหลวงหมายเลข 410 สายยะลา – เบตง ระยะทาง 1 กม. วงเงินงบประมาณ 20.000 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 1.000 ล้านบาท ซึ่งรออนุมัติงบประมาณ และพร้อมดำเนินการก่อสร้าง

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม

1.4 โครงการก่อสร้างทางหลวงสาย อ. กาบัง-บูเก๊ะตา ตอน อ. บันนังस्ता - อ. ศรีสาคร (ผ่าน ต. ตลิ่งชัน อ. บันนังस्ता จ. ยะลา ต. กาทหลง และ ต. ซากอ จ. นราธิวาส) ระยะทาง 31 กม. วงเงินงบประมาณ 210.000 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 17.000 ล้านบาท ซึ่งได้ออกแบบแล้วเสร็จ อยู่ระหว่างคิดราคาเบื้องต้น

1.5 โครงการก่อสร้างทางหลวงสาย อ. กาบัง-บูเก๊ะตา ตอน ศรีสาคร - ไอร์ตากอร์ ช่วงที่ 2 (ผ่าน บ. ไอร์สุแระ บ. มุบาระแนะ และ บ. ไอร์บาโล๊ะ ต. ศรีสาคร อ. ศรีสาคร จ. นราธิวาส) ระยะทาง 12 กม. วงเงินงบประมาณ 200.000 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 16.000 ล้านบาท ซึ่งอยู่ระหว่างออกแบบ คาดว่าแบบจะแล้วเสร็จต้นเดือน ก.ค. 2547

1.6 โครงการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 4271 ตอนแยกสาย 4060 (คลอลอกาเว - บรรจบทางสาย 4271 (จะแนะ) ระยะทาง 37 กม. วงเงินงบประมาณ 86.770 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 7.000 ล้านบาท ซึ่งรออนุมัติงบประมาณ และพร้อมดำเนินการก่อสร้าง

1.7 โครงการปรับปรุงทางหลวงผ่านย่านชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน จำนวน 14 แห่ง ระยะทาง 16.710 กม. วงเงินงบประมาณ 200.000 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 20.000 ล้านบาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำแผนรายประมาณการเพื่อขอเงินประจำงวด

- ปัตตานี 7 แห่ง ระยะทาง 9.085 กม. วงเงินงบประมาณ 96.000 ล้านบาท

: บ. ปรีกี ต. กระโดค อ. ยะรัง (สายยะรัง - ต่อเขตเทศบาล ยะลา) ระยะทาง 1.050 กม. วงเงินงบประมาณ 16.000 ล้านบาท

: บ. พิเทน ต. พิเทน อ. ทู้งยางแดง (สายรามัน - มายอ รวม บริเวณทางแยกสาย 4071) ระยะทาง 1.260 กม. วงเงินงบประมาณ 15.000 ล้านบาท

: บ. บ่อทอง ต. บ่อทอง อ. หนองจิก (สายปัตตานี - นากะตุ) ระยะทาง 1.100 กม. วงเงินงบประมาณ 23.000 ล้านบาท

: บ. ตะลุโบะ บ. สะนิง ต. ปะกาชะรัง อ. เมือง (สายปัตตานี - ยะรัง) ระยะทาง 1.925 กม. วงเงินงบประมาณ 15.000 ล้านบาท

: บ. มะกรูด ต. มะกรูด อ. โคกโพธิ์ (สายทางแยกไปเทพา - สายแยกนากะตุ) ระยะทาง 1.000 กม. วงเงินงบประมาณ 10.000 ล้านบาท

: บ. ละหาร ต. แป้น อ. สายบุรี (สายบุรี – สามแยกคาโล๊ะ
หะลือ) ระยะทาง 2.000 กม. วงเงินงบประมาณ 7.000 ล้านบาท

: บ. ดอนยาง ต. บางเขา อ. หนองจิก (สายปัตตานี – นาเกตุ)
ระยะทาง 0.750 กม. วงเงินงบประมาณ 7.000 ล้านบาท

- ยะลา 3 แห่ง ระยะทาง 2.350 กม. วงเงินงบประมาณ 38.000
ล้านบาท

: บ. รามัน ต. กาญจนาภิเษก อ. รามัน (สายรามัน – บรรจบสาย
4060 รวมทางแยกสาย 4092) ระยะทาง 0.650 กม. วงเงินงบประมาณ 8.000 ล้านบาท

: บ. ยะหา ต. ยะหา อ. ยะหา [แยกสาย 4065 (ยะหา) - บาละ]
ระยะทาง 0.500 กม. วงเงินงบประมาณ 10.000 ล้านบาท

: บ. บาโจยซิเน ต. บาโจยซิเน อ. ยะหา (สายบ้านเนียง – ยะหา)
ระยะทาง 1.200 กม. วงเงินงบประมาณ 20.000 ล้านบาท

- นราธิวาส 4 แห่ง ระยะทาง 5.275 กม. วงเงินงบประมาณ 66.000
ล้านบาท

: เทศบาล อ. ระแงะ 2 แห่ง (สายต่อเขตเทศบาลเมือง
นราธิวาสควบคุม - ระแงะ) ระยะทาง 1.300 กม. และ 1.700 กม. วงเงิน
งบประมาณ 15.000 และ 20.000 ล้านบาท

: อ. สุไหงปาดี (สายสุไหงปาดี - สุไหงโกลอก) ระยะทาง
1.375 กม. วงเงินงบประมาณ 21.000 ล้านบาท

: พุทธเจดีย์เขากง บ. เขากง [สายแยกทางหลวงหมายเลข 4055
(เขากง) – สุไหงปาดี] ระยะทาง 0.900 กม. วงเงินงบประมาณ 10.00 ล้านบาท

1.8 งานอำนวยความสะดวก วงเงินงบประมาณ 100.000 ล้านบาท
เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 10.000 ล้านบาท ซึ่งได้จัดทำรายละเอียด
แผนงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการขออนุมัติเงินประจำงวด

1.8.1 งานไฟฟ้าแสงสว่าง จำนวน 108 แห่ง

- ปัตตานี 35 แห่ง รวม 913 ต้น วงเงินงบประมาณ 24.978
ล้านบาท

- : สายแยกไปเทพา-สามแยกนาเกตุ 4 แห่ง 92 ต้น
 - บ. โลกโพธิ์ ต. โลกโพธิ์ อ. โลกโพธิ์ 2 แห่ง 23 ต้น
 - บ. มะกรูด ต. โลกโพธิ์ อ. โลกโพธิ์ 2 แห่ง 69 ต้น
- : สายปัตตานี - นาเกตุ 2 แห่ง 98 ต้น
 - บ. กวนดิน ต. บ่อทอง อ. หนองจิก 83 ต้น
 - บ. ชะเมา ต. นาเกตุ อ. โลกโพธิ์ 15 ต้น
- : สายปาลัส - สายบุรี 1 แห่ง 12 ต้น
 - บ. จาเจาะบาดู ต. ทุ่งคล้า อ. สายบุรี
- : สายปากน้ำเทพา - หนองจิก 3 แห่ง 84 ต้น
 - บ. ท่ากำชำ ต. ท่ากำชำ อ. หนองจิก 36 ต้น
 - บ. บางเขา ต. บ่อทอง อ. หนองจิก 2 แห่ง 48 ต้น
- : สายนาเกตุ - บ้านเนียง 1 แห่ง 21 ต้น
 - บ. ยางแดง ต. นาประคู้ อ. โลกโพธิ์
- : สายปัตตานี - ยะรัง 1 แห่ง 105 ต้น
 - บ. ตะลุโปะ ต. ตะลุโป อ. เมือง
- : สายทางเลียงเมืองปัตตานี 2 แห่ง 76 ต้น
 - บ. มะพร้าวต้นเดียว ต. กาเต๊ะ อ. หนองจิก 50 ต้น
 - บ. กาเต๊ะ ต. กาเต๊ะ อ. หนองจิก 26 ต้น
- : สายสายบุรี - สามแยกคาลิโสะหะลือ 5 แห่ง 98 ต้น
 - บ. ตะโล๊ะ ต. มะนังดาลำ อ. สายบุรี 31 ต้น
 - บ. โต๊ะชอ ต. มะนังดาลำ อ. สายบุรี 12 ต้น
 - บ. ป่าม่วง ต. มะนังดาลำ อ. สายบุรี 31 ต้น
 - บ. ตะปังกูโปะ ต. มะนังดาลำ อ. สายบุรี 7 ต้น
 - บ. อุแตบือราแง ต. ตะโล๊ะคือรามัน อ. กะพ้อ 17 ต้น
- : สายยะรัง - มายอ - ปะนาละ 4 แห่ง 170 ต้น
 - บ. ลาเกาะ ต. มายอ อ. มายอ 43 ต้น
 - บ. ควา, บ. กะหวะ ต. มายอ อ. มายอ 51 ต้น
 - บ. สะก่า, บ. ลาง, บ. ตาเบะ ต. สะก่า อ. มายอ 63 ต้น

- บ. คลอง ต. คอน อ. ปะนาระ 13 ต้น
 - สายกะลาพอ – ปากู 6 แห่ง 76 ต้น
 - บ. กะลาพอ ต. เตราะบอน อ. สายบุรี 6 ต้น
 - บ. ตะลูแป ต. เตราะบอน อ. สายบุรี 6 ต้น
 - บ. มะกอก ต. ปล่องหอย อ. กะพ้อ 7 ต้น
 - บ. มะเนตาแล ต. ปล่องหอย อ. กะพ้อ 12 ต้น
 - บ. ปะเตปาลัส ต. ปากู อ. หุ่งยางแดง 26 ต้น
 - บ. ปากู ต. ปากู อ. หุ่งยางแดง 19 ต้น
 - : สายบ้านทอน – รังมคแดง – กอดอ 4 แห่ง 59 ต้น
 - บ. รังมคแดง ต. คอนทราย อ. ไม้แก่น 12 ต้น
 - บ. สาระขัน ต. ไทรทอง อ. ไม้แก่น 11 ต้น
 - บ. ไทรทอง ต. ไทรทอง อ. ไม้แก่น 12 ต้น
 - บ. คินเสมอ ต. ตะโละไทรทอง อ. ไม้แก่น 24 ต้น
 - : สายรังมคแดง – ไม้แก่น 1 แห่ง 11 ต้น
 - บ. รังมคแดง ต. คอนทราย อ. ไม้แก่น
 - : สายปะนาระ – แฉฉะ – สายบุรี 1 แห่ง 11 ต้น
 - บ. ยางมะรวด ต. บ้านกลาง อ. ปะนาระ
- ยะลา 48 แห่ง รวม 859 ต้น วงเงินงบประมาณ 24,975 ล้านบาท
- : สายแยกพาเกตุ – สายแยกบ้านเนียง 1 แห่ง 21 ต้น
 - บ. นาประคู้ ต. นาประคู้ อ. โคกโพธิ์
 - : สายยะลา – เบตง 18 แห่ง 331 ต้น
 - บ. พงกะเซาะ ต. บุติ อ. เมือง 12 ต้น
 - บ. พงยี่ไร ต. บุติ อ. เมือง 12 ต้น
 - บ. ตะโตะสาลี ต. บันนังสำเร็จ อ. เมือง 12 ต้น
 - บ. อุแปหุโรง ต. บันนังสำเร็จ อ. เมือง 12 ต้น
 - บ. กรงปินัง ต. กรงปินัง อ. กรงปินัง 2 แห่ง 64 ต้น
 - บ. ลีอมู ต. กรงปินัง อ. กรงปินัง 21 ต้น
 - บ. บันนังกูเวต ต. บันนังस्ताอ. บันนังस्ता 2 แห่ง 42 ต้น
 - บ. หน้าเกษตร ต. ชารโต อ. ชารโต 35 ต้น

- บ. บันนังกระแจะ ต. ชารโต อ. ชารโต 37 ต้น
- บ. เจ้าสิโป๊ะ ต. บ้านแหล อ. ชารโต 12 ต้น
- บ. หมอแย ต. แม่หวาด อ. ชารโต 12 ต้น
- บ. กระจ็อง ต. แม่หวาด อ. ชารโต 2 แห่ง 24 ต้น
- บ. ตาพะยา ต. แม่หวาด อ. ชารโต 12 ต้น
- บ. กม. 39 ต. อัยเยอร์เวง อ. เบตง 12 ต้น
- บ. กม. 25 ต. อัยเยอร์เวง อ. เบตง 12 ต้น

สายแยกทางสาย 410 – โกตาบารู 4 แห่ง 117 ต้น

- บ. จีอนือแร ต. บุรี อ. เมือง 32 ต้น
- บ. บือแน ต. บุรี อ. เมือง 32 ต้น
- บ. ราลอกายู ต. บุรี อ. เมือง 32 ต้น
- บ. โกตาบารู ต. โกตาบารู อ. รามัน 21 ต้น

: สายบ้านเนียง – ยะหา 2 แห่ง 24 ต้น

- บ. เนียง ต. เป๊ะเส็ง อ. เมือง 12 ต้น
- บ. ยะลา ต. ยะลา อ. รามัน 12 ต้น

: สายโกตาบารู – รามัน 3 แห่ง 54 ต้น

- บ. กาลูปัง ต. กะลูปัง อ. รามัน 21 ต้น
- บ. บาลูกา ต. กะลูปัง อ. รามัน 12 ต้น
- บ. ตอแล ต. กายูบอเกาะ อ. รามัน 21 ต้น

: สายรามัน – บรรจบสายทาง 4060 (ตะโละหลอ)

2 แห่ง 53 ต้น

- บ. ตอแล ต. กายูบอเกาะ อ. รามัน 2 แห่ง

: สายโกตาบารู – กม.16+600 (ต่อเขตแขวงฯ นคราธิวาส)

1 แห่ง 32 ต้น

- บ. โต้ะบะโคะ ต. ยะละ อ. รามัน

: สายแยกทางสาย 4065(ยะหา) – บาละ 3 แห่ง 36 ต้น

- บ. ปะแตร์ ต. กาทอง อ. รามัน 12 ต้น
- บ. ย็อนัง ต. กาบัง อ. กาบัง 12 ต้น
- บ. ไร่โน ต. บาละ อ. กาบัง 12 ต้น

: สายแยกโกตาบารู – บรรจบทางสาย 4092 (พิเทิน)

10 แห่ง 147 ต้น

- บ. ตาโจง ต. เนินงาม อ. รามัน 12 ต้น
- บ. ไม้แก่น ต. เนินงาม อ. รามัน 12 ต้น
- บ. กะสะแม ต. วังพญา อ. รามัน 12 ต้น
- บ. จูเบง ต. ปะแต อ. ยะหา 21 ต้น
- บ. หลักเขต ต. ปะแต อ. ยะหา 12 ต้น
- บ. คะโสีเว ต. ปะแต อ. ยะหา 21 ต้น
- บ. บาโงเจเกาะ ต. บันนังस्ताอ. บันนังस्ता 3 แห่ง 45 ต้น
- บ. คูรีคแกระฝืด ต. บันนังस्ताอ. บันนังस्ता 12 ต้น

: สายสะบ้าย้อย – บันพังคาบา 3 แห่ง 36 ต้น

- บ. จะแหน ต. นาจะแหน อ. สะบ้าย้อย 12 ต้น
- บ. อังโตะ ต. นาจะแหน อ. สะบ้าย้อย 12 ต้น
- บ. นาจะเกรน ต. นาจะแหน อ. สะบ้าย้อย 12 ต้น

: สายรามัน – มายอ 1 แห่ง 8 ต้น

- บ. ปาแซบูเต๊ะ ต. ปากู อ. ทุ่งยางแดง 8 ต้น

- นราธิวาส 25 แห่ง รวม 903 ต้น วงเงินงบประมาณ

24.983 ล้านบาท

: สาย กม.61+500(ต่อเขตแขวงฯ ปีตตานี) – สามแยก

ในเมืองนราธิวาส 4 แห่ง 260 ต้น

- บ. กาเยะมาตี ต. กาเยะมาตี อ. บาเจาะ 2 แห่ง 130 ต้น
- บ. ปาลอป่าตี๊ะ ต. ตะปอเยะ อ. ยี่งอ 68 ต้น
- บ. ปูตี๊ะ ต. ระหาน อ. ยี่งอ 62 ต้น

: สายต่อเขตเทศบาลเมืองนราธิวาสควบคุม – ระแงะ

1 แห่ง 44 ต้น

- บ. ไทย ต. ดันหยงมัส อ. ระแงะ

: สายระแงะ – คูซงญอ 2 แห่ง 36 ต้น

- บ. บาโงตา ต. บาโงสะโต อ. ระแงะ 28 ต้น
- บ. ปาเซ ต. กะลิซา อ. ระแงะ 8 ต้น

- : สายสุไหงปาดี – สุไหงโก – ลก 3 แห่ง 119 ต้น
 - บ. โคกปรีเม็ง ต. ปะลูลู อ. สุไหงปาดี 47 ต้น
 - บ. กาวะ ต. กาวะ อ. สุไหงปาดี 22 ต้น
 - บ. โต๊ะลือเบ ต. สุไหงโก-ลก อ. สุไหงโก-ลก 50 ต้น
- : สายสุไหงโก-ลก – แว้ง 2 แห่ง 72 ต้น
 - บ. ศาลาอูมา ต. กายูคละ อ. แว้ง 32 ต้น
 - บ. ไม้ฝาด ต. กายูคละ อ. แว้ง 40 ต้น
- : สายแยกทางหลวงหมายเลข 42 (ยี่งอ) – บรรจบ
ทางหลวงหมายเลข 4107 (มะรือโม่) 1 แห่ง 17 ต้น
 - บ. มะรือโม่ ต. มะรือโม่ อ. ระแงะ
- : สายแยกดาโต๊ะหะลือ – ศรีสาคร (ซากอ) 3 แห่ง 78 ต้น
 - บ. สาวอ ต. สาวอ อ. รือเสาะ 2 แห่ง 55 ต้น
 - บ. คลองหงษ์ ต. ตะมะยูง อ. ศรีสาคร 23 ต้น
- : สายรือเสาะ – มะรือโม่ 2 แห่ง 66 ต้น
 - บ. สโลว์ ต. รือเสาะ อ. รือเสาะ 20 ต้น
 - บ. มะรือโม่ ต. มะรือโม่ อ. ระแงะ 46 ต้น
- : สายมะรือโม่ – ดันหยงมัส 2 แห่ง 77 ต้น
 - บ. บาโงระนะ ต. บาโงระนะ อ. ระแงะ 40 ต้น
 - บ. บาโงอาแซ ต. เฉลิม อ. ระแงะ 37 ต้น
- : สายแยกทางหลวงหมายเลข 4055 (คูขงญอ) – จี๋มอ
4 แห่ง 126 ต้น
 - บ. คูขงญอ ต. คูขงญอ อ. ระแงะ 14 ต้น
 - บ. ริแง ต. ผดุงมาตร อ. จะแนะ 37 ต้น
 - บ. เมะตาโก๊ะ ต. ผดุงมาตร อ. จะแนะ 25 ต้น
 - บ. บาลูกายอิ่ง ต. ร่มไทร อ. สุคีริน 50 ต้น
- : สายบ้านทอน – บรรจบทางหลวงหมายเลข 42 (กอตอ)
1 แห่ง 8 ต้น
 - บ. ทราชาว ต. โคกเคียน อ. เมือง 8 ต้น

1.8.2 งานปรับปรุงทางหลวง 2 แห่ง วงเงินงบประมาณ 25.065

ล้านบาท

- ปีตธานี 1 สายทาง

: สายสายบุรี – สามแยกคาโล๊ะหะลอ ระหว่าง กม. 0+000 - 1 +475 บริเวณ ต. ละหาร, ต. มะนังดาลำ อ. สายบุรี วงเงินงบประมาณ 13.265

ล้านบาท

- ยะลา 1 สายทาง

: สายยะลา – เบตง ระหว่าง กม. 17+300 – 18+400 บริเวณ ต. กรงปินัง อ. กรงปินัง วงเงินงบประมาณ 11.800 ล้านบาท

2. กรมทางหลวงชนบท จำนวน 3 โครงการ วงเงินงบประมาณ 562.802 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 17.144 ล้านบาท

2.1 โครงการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงชนบท จำนวน 35 สายทาง 232 แห่ง รวม 154 หมู่บ้าน วงเงินงบประมาณ 40.836 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 1.241 ล้านบาท ซึ่งขณะนี้ได้รับจ้างพร้อมขออนุมัติเงินประจำงวด

- ปีตธานี 10 สายทาง 45 แห่ง รวม 27 หมู่บ้าน วงเงินงบประมาณ 12.784 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 0.394 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 42-บ. ม่วงหวาน จำนวน 6 แห่ง 5 หมู่บ้าน คือ บ. มูหลง บ. พังคืบ บ. ตะโละ (2 แห่ง) บ. สะดากวา บ. บาตะกูโบ (อ. ยะหริ่ง มายอ) วงเงินงบประมาณ 0.929 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 52-บ. เจาะกะพ้อ จำนวน 1 แห่ง 1 หมู่บ้าน คือ บ. ปกขอ (อ. สายบุรี) วงเงินงบประมาณ 0.510 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 410 บ. แลแวะ จำนวน 1 แห่ง 1 หมู่บ้าน คือ ม. 5 ต. เขาตุม (อ. ยะรัง ทุ่งยางแดง) วงเงินงบประมาณ 0.643 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4071 –บ. แลแวะ จำนวน 1 แห่ง 1 หมู่บ้าน คือ ม. 1 ต. โล๊ะแมะนา (อ. ทุ่งยางแดง) วงเงินงบประมาณ 0.533 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 42-บ. ขำลิ่ง จำนวน 1 แห่ง 1 หมู่บ้าน คือ บ. โด๊ะซุด (อ. ทุ่งยางแดง) วงเงินงบประมาณ 0.375 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 409-บ.น้ำคำ จำนวน 12 แห่ง
4 หมู่บ้าน คือ บ.ปากล่อ (2 แห่ง) บ.แม่ลาน (6 แห่ง) บ.คาโต๊ะ (2 แห่ง) บ.บุโหล๊ะปุย
(2 แห่ง) (อ.โคกโพธิ์ แม่ลาน หนองจิก) วงเงินงบประมาณ 2.126 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 42-บ.สำเภา จำนวน 8 แห่ง
5 หมู่บ้าน คือ บ.แหลม บ.หนองแรด (2 แห่ง) บ.จะรัง (3 แห่ง) บ.คูแวง บ.ท่าข้าม
(อ.ยะหริ่ง ปะนาเร) วงเงินงบประมาณ 1.262 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4061-บ.น้ำบ่อ จำนวน 4 แห่ง
4 หมู่บ้าน คือ บ.ท่าข้าม บ.คอกกระบือ บ.พ้อมิ่ง บ.น้ำบ่อ (อ.ปะนาเร) วงเงิน
งบประมาณ 0.796 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4.61-บ.ปางเก่า จำนวน 6 แห่ง
3 หมู่บ้าน คือ บ.ควน บ. ท่าน้ำ (3 แห่ง (2 แห่ง) (อ.ปะนาเร สายบุรี) วงเงิน
งบประมาณ 3.881 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 42-บ.คอกกระบือ จำนวน 5 แห่ง
2 หมู่บ้าน คือ บ.คะตูโบะ (4 แห่ง) บ. ท่าน้ำ (อ.เมือง หนองจิก) วงเงินงบประมาณ
1.729 ล้านบาท

- ยะลา 5 สายทาง 36 แห่ง รวม 24 หมู่บ้าน วงเงินงบประมาณ
3.967 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 0.121 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 409-บ.ลำใหม่ จำนวน 5 แห่ง
4 หมู่บ้าน คือ บ.ท่าสาป บ.จามัน บ.ตาสา (2 แห่ง) บ. ลำใหม่ (อ.เมือง) วงเงิน
งบประมาณ 0.641 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 401-บ.คอรามา จำนวน 10 แห่ง
8 หมู่บ้านคือ บ.กรงปินัง (2 แห่ง) บ.กาตุโต๊ะ บ.สะอะ (2 แห่ง) บ.บาโงยิรา
บ.บาดูบือละ บ.แบแจง บ.จาเราะซีปู บ.คอรามา (อ.กรงปินัง) วงเงินงบประมาณ
1.108 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4082-บ.จือเนื้อแร จำนวน 9 แห่ง
5 หมู่บ้าน คือ บ.พัค โต๊ะ โมง (3 แห่ง) บ.พงบุโหล๊ะ บ.บุดี (3 แห่ง) บ. คีองอ
บ. จือเนื้อแร (อ.เมือง) วงเงินงบประมาณ 0.952 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4067-บ. กายูบอเกาะ จำนวน
8 แห่ง 3 หมู่บ้าน คือ บ.สุเป๊ะ บ.บาลก (6 แห่ง) บ.กายูบอเกาะ (อ.รือเสาะ รามัน)
วงเงินงบประมาณ 0.846 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 410-บ.ปิยะมิตร จำนวน 4 แห่ง
4 หมู่บ้าน คือ บ.จาเราะปะโค บ.บ่อร้อน บ.น้ำตก บ.ดอกไม้เมืองหนาว (อ.เบตง)
วงเงินงบประมาณ 0.420 ล้านบาท

- นราธิวาส 20 สายทาง 151 แห่ง รวม 103 หมู่บ้าน วงเงินงบประมาณ
24.085 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่น 0.726 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4136-ศูนย์ราชการ จำนวน 18 แห่ง
4 หมู่บ้าน คือ บ.บือราเป๊ะ (2 แห่ง) บ.โคก (3 แห่ง) บ.โคก-บ.ปลักปลา (5 แห่ง)
บ.ปลักปลา-บ.โคกมะเขือ (3 แห่ง) บ.โคกมะเขือ)4 แห่ง) บ.ปลักปลา (อ.เมือง)
วงเงินงบประมาณ 7.087 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4056-บ.คฺชงญอ จำนวน 11 แห่ง
6 หมู่บ้าน คือ บ.ยาปิง (2 แห่ง) บ.เจาะไอร้อง (3 แห่ง) บ. สาเลาะ บ.บางอ (3 แห่ง)
บ.ลาแป บ.คฺชงญอ (อ.เจาะไอร้อง ระแงะ จะแนะ) วงเงินงบประมาณ 1.462 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 42-บ.มะนังตาบอ จำนวน 8 แห่ง
4 หมู่บ้าน คือ บ.ทุ่งคา (3 แห่ง) บ.โต๊ะพอ (2 แห่ง) บ.จุดแดง บ.มะนังตาบอ
(2 แห่ง) (อ.เมือง) วงเงินงบประมาณ 0.996 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4155-บ.บือแนปีแย จำนวน 3 แห่ง
3 หมู่บ้าน คือ บ.บาเราะใต้ บ.ซูโว บ.บือแนปีแย (อ.บาเจาะ) วงเงินงบประมาณ
0.397 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4048-บ.ศาลาใหม่ จำนวน 23 แห่ง
15 หมู่บ้าน คือ บ.ค่าย บ.ยามี บ.กำแพง (2 แห่ง) บ.กาแนะ (3 แห่ง) บ.กูแบศาลอ
(3 แห่ง) บ.กูจำ บ.โคกทราย บ.ทรายขาว บ.จาเราะ (2 แห่ง) บ.ศาลาใหม่
บ.โคกมะม่วง (3 แห่ง) บ.บาวง บ.ปลักช้าง บ.บางขุนทอง บ.เจาะลิมัส (อ.เมือง
ตากใบ) วงเงินงบประมาณ 2.771 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4060-บ.บริจ๊ะ จำนวน 10 แห่ง
8 หมู่บ้าน คือ บ.ตะมะยูง (2 แห่ง) บ.ลูโ๊ะบาคู บ.กะดี (2 แห่ง) บ.เชิงศรีร์
บ.ลูโ๊ะ บ.ลาโล๊ะ บ.บาลูกา บ.พอริจ๊ะ (อ.รือเสาะ ศรีสาคร) วงเงินงบประมาณ
1.152 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4056-บ.ไอร์สะเดียร์ จำนวน
3 แห่ง 2 หมู่บ้าน คือ บ.นุกิต บ.ไอร์สะเดียร์ (2 แห่ง) (อ.เจาะไอร้อง) วงเงิน
งบประมาณ 0.397 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4084-บ.บาเย จำนวน 3 แห่ง
2 หมู่บ้าน คือ บ.พิภูลทอง (2 แห่ง) บ.บาเย (อ.เมือง) วงเงินงบประมาณ 0.287 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4057-บ.บุญเค็ด้า จำนวน 6 แห่ง
5 หมู่บ้าน คือ บ.บุญเค็ด้าขร บ.บางซุด บ.อาสาพัฒนา บ.บุญโร๊ะ บ.บุญเค็ด้า (2 แห่ง)
(อ.เวียง) วงเงินงบประมาณ 0.620 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4055-บ.บุญกะซามิ จำนวน 6 แห่ง
3 หมู่บ้าน คือ บ.คชอญ บ.ลาไม (3 แห่ง) บ.ตันหยงมัส (2 แห่ง) (อ.ระแงะ)
วงเงินงบประมาณ 0.686 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4057-บ.โคกยาง จำนวน 7 แห่ง
5 หมู่บ้าน คือ บ.กวาลอชิลลา (2 แห่ง) บ.มือบา บ.ลาแล บ.บุญโป๊ะ บ.โต๊ะเงาะ
(2 แห่ง) (อ.สุไหงโกกลก ตากใบ) วงเงินงบประมาณ 0.996 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4060-บ.น้ำวน-ระแงะ จำนวน
14 แห่ง 12 หมู่บ้าน คือ บ.ศรีสาคร บ.กะลุบิ บ.ละโอ บ.ค็องอ บ.น้ำหอม บ.น้ำวน
บ.สากล บ.กาลิชา (2 แห่ง) บ.กาหิ้ว บ.ลูโป๊ะบาดู บ.บาโงสะโต (2 แห่ง) บ.ระแงะ
(อ.ศรีสาคร ระแงะ จะนะ) วงเงินงบประมาณ 1.817 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4056-บ.ลามะ จำนวน 3 แห่ง
3 หมู่บ้าน คือ บ.ลูโป๊ะดีแย บ.ป่าไผ่ บ.บาโงกูโบ (อ.ระแงะ) วงเงินงบประมาณ
0.552 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 42-บ.บาลูกาสนอ จำนวน 3 แห่ง
3 หมู่บ้าน คือ บ.กำปงปีแซ บ.กูโป๊ะบาเย บ.บาลูกาสนอ (อ.ยิ่งด) วงเงิน
งบประมาณ 0.397 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4066-บ.กาโต๊ะ จำนวน 9 แห่ง
7 หมู่บ้าน คือ บ.ตะโหนด บ.ค็อมอหะยี บ.สามัคคี (2 แห่ง) บ.ลูโป๊ะบูเล๊ะ (2 แห่ง)
บ.มะนังปันยัง บ.กาโต๊ะ บ.รือเสาะ (อ.รือเสาะ) วงเงินงบประมาณ 1.218 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4067-บ.บลูตาบูลู-บ.คอลลอกาแว
จำนวน 6 แห่ง 5 หมู่บ้าน คือ บ.บาดง (2 แห่ง) บ.บาโงปะแด บ.สายน้ำทิพย์
บ.โคกสะตอ บ.สวนพลู (อ.รือเสาะ ศรีสาคร) วงเงินงบประมาณ 0.885 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4056-บ.ภูจำ จำนวน 5 แห่ง
5 หมู่บ้าน คือ บ.มะรือโบกกอก บ.ภูแบ่ปุย บ.ปีเหล็ง บ.ภูกิต บ.ภูจำ (อ.เจาะไอร้อง)
วงเงินงบประมาณ 0.708 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 4056-บ.ปีเหล็ง จำนวน 7 แห่ง
5 หมู่บ้าน คือ บ.เจาะวง บ.สมอ (3 แห่ง) บ.ป่าหวาย บ.ตาโง๊ะ บ.ปีเหล็ง
(อ.สุไหงปาดี) วงเงินงบประมาณ 0.885 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 42-บ.คลองแระ จำนวน 3 แห่ง
3 หมู่บ้าน คือ บ.กาเยะบาตี บ.ซูโว บ.คลองแระ (อ.บาเจาะ) วงเงินงบประมาณ
0.397 ล้านบาท

2.2 โครงการถนนปลอดภัย จำนวน 47 สายทาง 67 หมู่บ้าน ระยะทาง
82.138 กม. วงเงินงบประมาณ 221.966 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่น
ประมาณ 6.777 ล้านบาท ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างจัดหาผู้รับจ้าง

- ปีตธานี 10 สายทาง 10 หมู่บ้าน ระยะทาง 17.680 กม. วงเงิน
งบประมาณ 46.067 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 1.404 ล้านบาท

: สาย บ.ป่าตา-บ.คลองตำ ต.ตะโละกาโปร้ อ.ยะหริ่ง ระยะทาง
5.100 กม. วงเงินงบประมาณ 14.413 ล้านบาท

: สาย บ.ปุหรน-บ.นาม่วง ม. 4 ต.ช้างให้ต.ก อ.โคกโพธิ์ ระยะทาง
1.650 กม. วงเงินงบประมาณ 4.467 ล้านบาท

: สาย บ.ค่าน ม.5 ต.ควน อ.ปะนาเระ ระยะทาง 1.298 กม. วงเงิน
งบประมาณ 2.538 ล้านบาท

: สาย ค่าย ตชด. 444 ม. 2 ต.บาโลย อ.ยะหริ่ง ระยะทาง 1.050 กม.
วงเงินงบประมาณ 2.317 ล้านบาท

: สาย บ.บาโงนกอ-บ.แปลงงู ม.6 ต.ป่าไร่ อ.แม่ลาน ระยะทาง
1.000 กม. วงเงินงบประมาณ 2.891 ล้านบาท

: สาย บ.ถนน ม.1 ต.ถนน อ.มายก ระยะทาง 1.370 กม. วงเงิน
งบประมาณ 1.087 ล้านบาท

: บ.กลางสาด ม.1 ต.กระเสาะ อ.มายก ระยะทาง 1.923 กม. วงเงิน
งบประมาณ 5.651 ล้านบาท

- : สายทางเข้าวัดสุทธภิคาราม ต.ละหาร อ.สายบุรี ระยะทาง 1.249 กม.
วงเงินงบประมาณ 4.007 ล้านบาท
- : สาย บ.อีปู้-บ.อีปู้สะบารัง ต.ศดาวา อ.ยะรัง ระยะทาง 0.550 กม.
วงเงินงบประมาณ 2.315 ล้านบาท
- : สาย บ.โต๊ะซอ-บ.รุ่ง ต.มะนังคาลา อ.สายบุรี ระยะทาง 2.490 กม.
วงเงินงบประมาณ 6.381 ล้านบาท
- ยะลา 26 สายทาง 32 หมู่บ้าน ระยะทาง 35.326 กม. วงเงินงบประมาณ
104.222 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่น ประมาณ 3.213 ล้านบาท
- : สาย บ.มาลา-บ.นุกีตตราเซ ม.3 ต.ตานะแมเราะ อ.เบตง
ระยะทาง 1.500 กม. วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สาย บ.ปาลอบาตะ-บ.หลักเขต ม.5 ต.สะเอะ อ.กรงปินัง
ระยะทาง 1.000 กม. วงเงินงบประมาณ 2.900 ล้านบาท
- : สาย บ.คอรอแม-บ.ท่านบ ม.4 ต.ปะแต อ.ยะหา ระยะทาง
1.500 กม. วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สาย บ.สะป็อง-บ.ถ็อง-บ.ปะแต ม.3 ต.ปะแต อ.ยะหา ระยะทาง
1.500 กม. วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สายแยกทางหลวงหมายเลข 4066 (กม ที่ 21.250) -บ.กาลอ ม.2
ต.กาบูบาเกาะกาลอ อ.รามัน ระยะทาง 0.600 กม. วงเงินงบประมาณ 1.740 กม.
- : สายปยุค ต.ธารโต อ.ธารโต ระยะทาง 1.000 กม. วงเงิน
งบประมาณ 2.900 ล้านบาท
- : สาย บ.กม.26 ใน ม.2 ต.ตาบะปะเต๊ะ อ.ปันพังสตา ระยะทาง
1.000 กม. วงเงินงบประมาณ 2.9000 ล้านบาท
- : สาย บ.ตันเตียว-ตันหยง ม.1, 2, 7 ต.ปาโร๊ะ อ.ยะหา ระยะทาง
1.500 กม. วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สาย บ.ปูลแล -บ.ลิตอ ม.3 ต.ปาโร๊ะ อ.ยะหา ระยะทาง 1.500 กม.
วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สาย บ.กานัง-บ.กาขอ ม.7 ต.กาบัง อ.กาบัง ระยะทาง 1.500 กม.
วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท

- : สาย บ.นิบง-บ.ลาเตา ม.2, 3 ต.กาบัง อ.กาบัง ระยะทาง 1.500 กม.
วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สาย บ.กะตือแป้ ม.5 ต.กอดตืออระ อ.รามัน ระยะทาง 0.270 กม.
วงเงินงบประมาณ 0.783 ล้านบาท
- : สาย บ.ตาเน๊ะปูโย๊ะ ม.3 ต.เกาะรอ อ.รามัน ระยะทาง 1.300 กม.
วงเงินงบประมาณ 3.770 ล้านบาท
- : สาย บ.จะกวี๊ะ-บ.บือแนสะกต ม.1, 5 ต.จะกวี๊ะ อ.รามัน ระยะทาง
1.500 กม. วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สาย บ.ปาละ-บ.ตะโล๊ะ ม.1 ต.ยะตี๊ะ อ.รามัน ระยะทาง 1.000 กม.
วงเงินงบประมาณ 2.900 ล้านบาท
- : สาย บ.ปูเกลาโมะ-บ.บูกะบือราแง ม. 6, 3 ต.อาซ่อง อ.รามัน
ระยะทาง 1.000 กม. วงเงินงบประมาณ 2.900 ล้านบาท
- : สาย บ.ทุ่งเหรียญง-บ.บาโต ม.2, 3 ต.ยูโป อ.เมือง ระยะทาง 1.500 กม.
วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สาย บ.พันนังบูโย-บ.ตาราแคะ ม.2, 3 ต.บันนังสตา อ.เมือง
ระยะทาง 1.500 กม. วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สาย บ.กำปรนูกี๊ะ ม.8 ต.สะเตงนอก อ.เมือง ระยะทาง 1.000 กม.
วงเงินงบประมาณ 2.900 ล้านบาท
- : สาย บ.เกาะ-โต๊ะพราน ม.5 ต.ท่าธง อ.รามัน ระยะทาง 1.500 กม.
วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สาย บ.พอเม็ง ม. 4,5 ต.กาบูกะ อ.รามัน ระยะทาง 1.500 กม.
วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สาย บ.พงปูโล๊ะ ม.6 ต.สะเตงนอก อ.เมือง ระยะทาง 1.000 กม.
วงเงินงบประมาณ 2.900 ล้านบาท
- : สาย บ.บือรอ-บ.บาจู ม.6 ต.ละแแง อ.ยะหา ระยะทาง 1.500 กม.
วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท

- : สาย บ.ตาเป๊ะ-บ.บาโจ ม.2 ต.ละแวง อ.ยะหา ระยะทาง 1.500 กม.
วงเงินงบประมาณ 4.350 ล้านบาท
- : สาย บ.ซาไก-บ.ลำพะยา ต.แม่หวาด อ.ธารโต ระยะทาง 1.156 กม.
วงเงินงบประมาณ 4.952 ล้านบาท
- : สาย บ.ตันหยง-บ.เตียง ม.7 ต.ราไวย์ อ.ยะหา ระยะทาง 4.000 กม.
วงเงินงบประมาณ 11.777 ล้านบาท
- นราธิวาส 11 สายทาง 25 หมู่บ้าน ระยะทาง 29.132 กม. วงเงิน
งบประมาณ 71.677 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 2.160 ล้านบาท
 - : สาย บ.บาระใต้-บ.ตันหยง-บ.ชูไว้-บ.อาตาเร๊ะ ม. 1,4,4,2 ต.บาระใต้
บ.าเราะเหนือ) อ.บาเจาะ ระยะทาง 2.000 กม. วงเงินงบประมาณ 3.590 ล้านบาท
 - : สาย บ.โคกมะม่วง-บ.ปลักช้าง-อ.โคกสูง-บ.บางขุนทอง-บ.ศาลาใหม่
ม. 4,1,2,1,3 ต.พร่อน บางขุนทอง ศาลาใหม่ อ.ตากใบ ระยะทาง 5.000 กม. วงเงิน
งบประมาณ 9.814 ล้านบาท
 - : สาย บ.บาเย-บ.จาะเราะสโตร์ ม.8,5 ต.กะลุวอ อ.เมือง ระยะทาง
2.173 กม. วงเงินงบประมาณ 4.828 ล้านบาท
 - : สาย บ.ป่าไผ่-บ.ลาเมาะ ม.5,1 ต.ตันหยงลิมอบของอ อ.ระแงะ
ระยะทาง 2.500 กม. วงเงินงบประมาณ 3.940 ล้านบาท
 - : สาย บ.กำปงปีแซ-บ.กูแบมาตอ ม.3,4 ต.ลูโป๊ะบ.ยะลูปะบือชา
อ.ยังอ ระยะทาง 1.600 กม. วงเงินงบประมาณ 2.239 กม.
 - : สาย บ.บาดง-บ.โคกสะตอ ม.3,1 ต.บาดง โคกสะตอ อ.เรือเสาะ
ระยะทาง 3.176 กม. วงเงินงบประมาณ 6.805 ล้านบาท
 - : สาย บ.เจาะวา ม.3 ต.สุไหงปาดี อ.สุไหงปาดี ระยะทาง 1.500 กม.
วงเงินงบประมาณ 2.788 ล้านบาท
 - : สาย บ.โคกคูใน-บ.โกะจือจา ม.5, 5 ตะ โหมยิต อ.ตากใบ ระยะ
ทาง 2.491 กม. วงเงินงบประมาณ 9.687 ล้านบาท
 - : สายทางเข้าโครงการฟาร์มตัวอย่าง ม.2 ต.เอราวัณ อ.แว้ว ระยะทาง
1.530 กม. วงเงินงบประมาณ 4.191 ล้านบาท

: สาย บ.ปาลูกากามัส ม.1 ต.เอราวัณ อ.แฉ้ว ระยะทาง 1.375 กม.
วงเงินงบประมาณ 6.929 ล้านบาท

: สาย บ.บาและเบาะ-บ.นาคา-บ.ปรารี ม.5, 3, 10 ต.รือเสาะ อ.รือเสาะ
ระยะทาง 5.347 กม. วงเงินงบประมาณ 16.866 ล้านบาท

: สาย ปน. 4012 แยกทางหลวงหมายเลข 4157 บ.คอกกระบือ
อ.ปานาเระ ระยะทาง 2.511 กม. วงเงินงบประมาณ 7.626 ล้านบาท

2.3 โครงการพัฒนาปรับปรุงมาตรฐานทาง 19 สาย 134 หมู่บ้าน ระยะทาง
138.366 กม. วงเงินงบประมาณ 300.000 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่น
ประมาณ 9.126 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างจัดหาผู้รับจ้าง

- บัตตานี 7 สายทาง 49 หมู่บ้าน ระยะทาง 26.122 กม. วงเงินงบ
ประมาณ 89.456 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 2.754 ล้านบาท

: สาย ปน. 4039 แยกทางหลวงหมายเลข 4092 – บ.น้ำใส อ.ทุ่งยางแดง
มายอ ระยะทาง 3.392 กม. วงเงินงบประมาณ 9.963 ล้านบาท

: สาย ปน. 3021 แยกทางหลวงหมายเลข 410 – บ.แลนวีระ อ.ยะรัง
ทุ่งยางแดง ระยะทาง 7.925 กม. วงเงินงบประมาณ 22.874 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 410 – บ.โสร้ง อ.ยะรัง ระยะทาง
1.540 กม. วงเงินงบประมาณ 15.583 ล้านบาท

: สาย บ.คอนเค็ด – เทศบาลนาประดู่ อ.โคกโพธิ์ ระยะทาง 4.967 กม.
วงเงินงบประมาณ 17.106

: สาย ปน. 2023 แยกทางหลวงหมายเลข 42 – บ.ลาเกาะ อ.ยะหริ่ง
มายอ ระยะทาง 4.962 กม. วงเงินงบประมาณ 14.497 ล้านบาท

: สาย บ.กาสังไโน ม.6 อ.บันนังสตา ระยะทาง 8.000 กม. วงเงิน
งบประมาณ 24.039 ล้านบาท

: สายแยก บ.ไชย – บ.ปาโต๊ะ ม.6 อ.กาบัง ระยะทาง 4.000 กม.
วงเงินงบประมาณ 18.299 ล้านบาท

- ยะลา 7 สายทาง 36 หมู่บ้าน ระยะทาง 30.763 กม. วงเงิน
งบประมาณ 84.204 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 2.592 ล้านบาท

: สาย ยล. 3006 แยกทางหลวงหมายเลข 410 – บ้านคอกช้าง อ. ชาร โศ
ระยะทาง 1.172 กม. วงเงินงบประมาณ 2.215 ล้านบาท

: สาย ยล. 6020 บ้านเบตง – บ้านธารน้ำทิพย์ อ.เบตง ระยะทาง
10.458 กม. วงเงินงบประมาณ 14.680 ล้านบาท

: สายบ้านกาสังใน ม.6 อ.บันนังสตา ระยะทาง 8.000 กม. วงเงิน
งบประมาณ 24.039 ล้านบาท

: สายแยกบ้านไทย – บ้านป่าไต่ะ ม.6 อ. กาบัง ระยะทาง 4.000 กม.
วงเงินงบประมาณ 18.299 ล้านบาท

: สายแยกทางหลวงหมายเลข 410 – สุคัณนันทน์ อ.เบตง ระยะทาง
1.600 กม. วงเงินงบประมาณ 7.250 ล้านบาท

: สาย ยล. 3008 แยกทางหลวงหมายเลข 410 – บ.สะเอ๊ะ อ.บันนังสตา
ระยะทาง 0.525 กม. วงเงินงบประมาณ 2.487 ล้านบาท

: สาย ม. 2 – กม. 26 อ.บันนังสตา ระยะทาง 5.008 กม. วงเงิน
งบประมาณ 15.324 ล้านบาท

- นราธิวาส 5 สายทาง 49 หมู่บ้าน ระยะทาง 81.481 กม. วงเงิน
งบประมาณ 126.340 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 3.780 ล้านบาท

: สาย นธ. 4010 แยกทางหลวงหมายเลข 4057 (กม. ที่ 69 + 300)
บ.นุเก๊ะยาวง – บ.นุเก๊ะตา อ.แว้ง ระยะทาง 18.189 กม. วงเงินงบประมาณ 30.820 ล้านบาท

: สาย นธ. 4016 แยกทางหลวงหมายเลข 4066 (กม.ที่ 11+960)
บ.ตะโหนด – บ.กาไต่ะ อ.รือเสาะ ระยะทาง 9.875 กม. วงเงินงบประมาณ 14.500 ล้านบาท

: สาย นธ. 4002 แยกทางหลวงหมายเลข 4056 (กม.ที่ 46 + 600)
บ.ยานิง – บ.คุดงญอ อ.เจาะไอร้อง ระแงะ จะแนะ ระยะทาง 18.057 ล้านบาท
วงเงินงบประมาณ 25.850 ล้านบาท

: สาย นธ. 4006 แยกทางหลวงหมายเลข 4060 (กม.ที่ 49+500)
บ.คลองหงษ์ – บ.บริจ๊ะ อ.ศรีสาคร รือเสาะ ระยะทาง 13.360 กม. วงเงินงบประมาณ
16.940 ล้านบาท

: สาย นธ. 4005 แยกทางหลวงหมายเลข 4084 (กม.ที่ 1+600) บ.ค้าย
– บ.ศาลาใหม่ อ.เมือง ตากใบ ระยะทาง 22.000 กม. วงเงินงบประมาณ 38.230 ล้านบาท

3. กรมการขนส่งทางบก จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสาร 3 แห่ง วงเงินงบประมาณ 131.84 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 4.860 ล้านบาท ซึ่งการจัดหาที่ดิน ทางจังหวัดจะดำเนินการโดยวิธีพิเศษ คาดว่าสามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2547 และการสำรวจออกแบบและวางผังการก่อสร้าง จะแล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในวันที่ 15 กรกฎาคม 2547 โดยการจ้างเหมาจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งมุ่งเน้นการจ้างในท้องถิ่น

- ปัตตานี วงเงินงบประมาณ 44.612 ล้านบาท (ค่าที่ดิน 20.000 ล้านบาท และค่าสิ่งก่อสร้าง 24.612 ล้านบาท) เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 1.620 ล้านบาท

- ยะลา (ถ. ละแ่งมรรคา อ. เมือง จ. นราธิวาส) วงเงินงบประมาณ 44.612 ล้านบาท (ค่าที่ดิน 20.000 ล้านบาท และค่าสิ่งก่อสร้าง 24.612 ล้านบาท) เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 1.620 ล้านบาท

- นราธิวาส วงเงินงบประมาณ 42.612 ล้านบาท (ค่าที่ดิน 18.000 ล้านบาท และค่าสิ่งก่อสร้าง 24.612 ล้านบาท) เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 1.620 ล้านบาท

4. การรถไฟแห่งประเทศไทย จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการปรับปรุงสถานีรถไฟ จำนวน 14 สถานี วงเงินงบประมาณ 40.000 ล้านบาท เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 16.200 ล้านบาท ซึ่งขณะนี้ได้ทำการสำรวจเพื่อกำหนดรายละเอียด และประมาณราคาแล้ว

- ปัตตานี 2 สถานี

- : สถานีนาประดู่ ต. นาประดู่ อ. โคกโพธิ์

- : สถานีคลองทราย ต. แม่ลาน อ. แม่ลาน

- ยะลา 4 สถานี

- : สถานีตาชะฮะ ต. ตาชะฮะ อ. เมือง

- : สถานีไม้แก่น ต. เนินงา อ. รามัน

- : สถานีรามัน ต. กาญจนาภิเษก อ. รามัน

- : สถานีบาลอ ต. บาลอ อ. รามัน

- นราธิวาส 8 สถานี

- : สถานีรือเสาะ ต. รือเสาะ อ. รือเสาะ
- : สถานีลาโละ ต. ลาโละ อ. รือเสาะ
- : สถานีมะรือโบ ต. มารือโบตก อ. ระแงะ
- : สถานีป่าไผ่ ต. ตันหยงลิมอ อ. ระแงะ
- : สถานีเจาะไอร้อง ต. จวบ อ. เจาะไอร้อง
- : สถานีบุกิต อ. บุกิต อ. ระแงะ
- : สถานีสถานีโต๊ะเต็ง ต. โต๊ะเต็ง อ. สุไหงปาดี
- : สถานีสุไหงปาดี ต. ปาลูฐ อ. สุไหงปาดี

ส 02143

สผ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
12 สำนักวิชาการ. กลุ่มงานบริการ
5.4 วิชาการ.
303.62 เอกสารประกอบการพิจารณาการให้
2548 รัฐสภาเปิดอภิปรายทั่วไป ตามมาตรา 213
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
อ.พ.1/2548 สมัยสามัญทั่วไป.

สำนักวิชาการ

www.parliament.go.th/library/

บริการวิชาการ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์

- ❖ ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทรัพย์สินทางปัญญา
ติดต่อ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๔-๕๗
- ❖ ด้านเศรษฐกิจ พาณิชย์ การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน งบประมาณ ประกันภัย อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
ติดต่อ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๔-๕๗
- ❖ ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน
ติดต่อ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๔-๕๗

วันจันทร์ - ศุกร์ เวลาราชการ

บริการวิชาการ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน

๑. ศูนย์บริการวิชาการเฉพาะกิจ (Academic Service Center) บริการค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการทุกสาขาวิชา
ณ อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๑ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๔ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๒๒

๒. ศูนย์สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) บริการค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการทุกสาขาวิชา
บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล LEXIS-NEXIS, ฐานข้อมูล ABI/Inform, ฐานข้อมูล DAO : Dissertation Abstracts Online, ฐานข้อมูล NEWSCenter, ฐานข้อมูล TFRC Econ Analysis, สยามจดหมายเหตุ, กฤตภาคข่าว (News Clipping), กฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ณ อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๗๔

วันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ นาฬิกา

วันประชุมสภา เวลา ๘.๓๐ - ๑๗.๓๐ นาฬิกา

แผนผังศูนย์บริการวิชาการเฉพาะกิจ

Academic Service Center

อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๑

แผนผังศูนย์สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

E-Knowledge Services

อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓

